

*Tüm dünyada
5 milyondan fazla satan kitap*

Daniel Keyes

Algernon'a çiçekler

Algernon'a iekler

Daniel Keyes

Çeviren: Aslı Mercan

Algernon’a çiçekler (Arka Kapaktan)

Çok düşük bir IQ ile doğan Charlie, araştırmacıların, zekâ seviyesini artıracak deneysel ameliyatı gerçekleştirmeleri için kusursuz bir denektir. Bu deney Algernon adındaki laboratuvar faresinde denenmiş ve büyük bir başarı elde edilmiştir.

Ameliyattan sonra, Charlie’nin durumu kendi yazmış olduğu ilerleme raporlarıyla takip edilmeye başlanır. İlle başlarda yazmış olduğu raporlara çocuksu bir dil ve imlâ hataları hâkimdir. Beynindeki gelişmeye paralel olarak okuması, yazması ve konuşması da gelişmektedir. Artık, insanların kendisiyle dalga geçemeyeceğini ve bir sürü arkadaş edineceğini düşünür. Fakat, zekâsı normalin çok üstüne fırladığından, çevresinde yadırganır, kıskanılır ve istemiş olduğu arkadaşları edinmekte yine başarısız olur, ve yine yalnızdır...

Deney, son derece önemli, bilimsel bir buluş olarak görünüyordu, ta ki Algernon’da ani bir gerileme baş gösterene kadar...

Acaba Charlie’de de aynı gerileme olacak mıydı?

***Algernon’a Çiçeklere* övgüler**

“İnandırıcı, süspan dolu ve duygulara temas eden bir hikâye.”

The New York Times

“Heyecan verici bir günlük... Bu kitapta hayatım boyunca aklımdan çıkmayacak manzaralar var.”

The News & Observer (Raleigh, NC)

“Ustalıkla hazırlanmış bir hikâye... Hareketli... Gerçekten de gerçek.”

The Baltimore Sun

“İkna edici hipotezler kullanarak duyguları ve ahlâkî konuları işleyen hikâyelere güzel bir örnek... İlginç.”

The Times Literary Supplement

“Mutlaka okumalısınız listenizde, mutlaka olması gereken bir kitap.”

Palm Beach Post Times

“İnsanı alıp götürüyor, sert bir mücadele... Fevkalade.”

Birmingham news.

“Klasik bir edebiyat... Konusuyla birlikte paylaşılabilir edebi bir başarı.”

Journal Star (Peoria)

“Dokunaklı... Dikkat çeken bir özgünlük.”

Publishers Weekly

“İnsanı içine çeken bir roman, özgün... Popülaritesini uzun süre kaybetmeyecek bir hikâye.”

Library Journal

BEYAZ BALİNA YAYINLARI
ISBN: 975-999-007-5

ALGERNON'A ÇİÇEKLER
Daniel Reyes
Özgün adı: ***FLOWERS FOR ALGERNON***

© 1959, Daniel Keyes / Kesim Telif Hakları Ajansı
Yayın yönetmeni: Bülent Oktay
Editör: Nermin Baltacı
Redaksiyon: Gül Duran
İngilizce aslından çeviren: Aslı Mercan
İç tasarım: Bora Börü
Baskı & cilt: Yenigüven Matbaası, İstanbul

1. baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul, 2005

BEYAZ BALİNA YAYINLARI
Binbirdirek Mah. Suterazisi Sok. No: 4/2 34122 Sultanahmet-İstanbul
Tel.: 021 2 638 62 64 / 5 1 6 70 60
Faks: 0212 638 62 65
e-mail: info@beyazbalina.com.tr
web: www.beyazbalina.com.tr

Yazar Hakkında

Şimdiye kadar sekiz kitap yazmış olan Daniel Keyes, Brooklyn, Newyork'ta doğdu. Master ve doktora derecesini Brooklyn Koleji'nde tamamladı. Ohio Üniversitesi'nde fahri Profesör olan Keyes, Florida'da yaşamaktadır. Yazar bu kitabıyla *Hugo* ve *Nebulca* ödülleriini kazandı. Ayrıca Oscar ödüllü Charly adlı filme esin kaynağı olmuştur.

Meritokrasi için bu e-kitabı düzenleyenin notu: Kitapta görülen, Charlie'nin artık bir “dâhi” olduktan sonra bile devam eden yazım yanlışlarının (örn. de bağlacının doğru kullanılmaması gibi) yayınevi kaynaklı olduğunu düşünüyorum. Bunlar kitap sayfalarında da aynı şekilde mevcut, dolayısıyla beni rahatsız etse de özellikle düzeltmedim. İyi okumalar...

İlerime rapooru 1: 3 Martt

Doktor Strauss, bana şu andan itibaren, hatırladıklarım, başıma gelen herşeyi ve hisetiklerimi yazmamı söyledi. Bunu neden istedini bilmiyorum ama, bana söylediği beni deneylerinde kullanıp kulanmayacaklarını anlamak istiyolarmış. Beni kulanmak istiyolar çünkü, Bayan Kinnian, beni akıllı yapabilceklerini söylemiş. Bende akıllı olmak istiyorum. Benim adım Charlie Gordon, Donner Fırınında çalışıyorum. Bay Donner bana haftada 11 dolar ve eğer istersem ekmek yada çörek veriyo. 32 yaşındayım ve gelecek ay benim doğum günüm. Doktor Strauss'a ve prof Nemur'a düzgün yazamadımı söyledim ama bana, önemli olmadını, Beekman Kolejinde Bayan Kinnian'ın dersinde konuştuğum gibi orada yazdığım komposisyolar gibi yazabileceğimi söylediler. Orası, yetişkin engellilerin haftada üç gün zaman buldukça gittiği bir okul. Doktor Strauss, bana aklıma gelen her şeyi ve başıma gelenleri yazmamı söyledi ama ben artık yazamıyorum çünkü artık aklıma bir şey gelmiyor. Bu yüzden bu günlük yazacaklarım bu kadar... saygılarımla Charlie Gordon.

İlerime rapooru 2: 4 Martt

Bugün bana bir test yaptılar. Sanırım testi geçemedim ve sanırım beni kullanmicaklar. Bugün öğlen yemeği sağıatinde, bana söylendiğı gibi prof Nemur'un bürosuna gittim. Sekreteri beni kapısında Psikoloji Departmanı yazan bi yere götürdü. Koridorun iki yanında içeride bi masa ve sandalyeler gördüğüm küçük odalar vardı. Bir tanesinde nazik bir adam oturuyodu. Elinde üzerine mürekep dökülmüş beyaz kartlar vardı. Bana otur Charlie ve rahatla dedi. Doktor önlüğüne benzeyen beyaz bir gömlek giymişti, ama onun doktor olduğunu sanmıyorum, çünkü bana azını aç ve aaaaaa de demedi. Tüm gördüğüm o beyaz kartlardı. İsmi Burt. Soyadını unuttum çünkü her şeyi çok iyi hatırlıyamıyorum.

Bana ne yapacağını bilmiyodum. Kendimi sandalyenin üzerinde rahat hisetmiyordum dışıye gittiğimde hisetiğim gibi. Ama Burt dışı değildi ve bana rahatla diyodu, bu beni korkuttu çünkü biri rahatla dediğinde bu canını acıtçağa anlamına gelir.

Bana, Charlie bu kartın üzerinde ne görüyorsun dedi. Mürekep lekesini gördüm ama o kadar korktum ki, cebimdeki tavşan ayağını sıkıca tuttum. Ben çocukken okulda, tüm testlerden kalırdım ve her zaman mürekebi dökerdim.

Burte beyaz kağıdın üzerinde mürekep lekesi gördüğümü söyledim. Evet dedi ve bana gülümsedi. Bu kendimi iyi hisetirdi. Beyaz kartların hepsini bana gösterdi ona birinin bütün kartların üzerine kırmızı ve siyah renklerde mürekep döktüğünü söledim. Bunun kolay bi test olduğunu düşünmüştüm, ayağa kalktığımda, Burt bana daha işimizin bitmedini söyledi. Bu kartlarla yapacağımız birkaç şey daha var dedi. Bunun ne demek olduğunu anlamadım o sırada Doktor Straussun söyledikleri geldi aklıma sana test yapan ne derse öyle yap demişti sana anlamsız gelse bile yap demişti.

Burt'un tam olarak ne dediğini hatırlamıyorum ama, benden mürekep lekesinin içinde ne gördümü söylememi istedi. Hiçbirşey göremedim ama Burt içinde resimler olduğunu söledi. Ben hiç resim göremedim. Gerçekten görmeyi denedim. Karta yakından ve uzaktan iyice baktım. Sonra eğer gözlüklerimi takarsam belki daha iyi görebilirim dedim. Gözlüklerimi sadece sinemaya gittiğimde ya da televizyon izlerken takıyorum.

Gözlüklerimi taktım ve kartları tekrar görmek istediğimi söyledim bahse girerim bu sefer resimleri görebilirim dedim.

Tekrar denedim ama hala birşey göremiyodum. Sadece mürekep lekesi. Belki yeni gözlüklere ihtiyacım vardır dedim. Önündeki kağıda bir şeyler yazdı, testi geçemedimi düşündüm ve korktum. Ona yumurtaların etrafında tatlı küçük daireler var güzel bir resim dedim. Burt olumsuz bir tavırla başını salladı sanırım resim diyerek bahsettiği bu değildi.

Ona diğer insanların, bu lekelerde resimler görüp görmediğini sordum. Bana diğerlerinin bazı şekiller gördüğünü söyledi. Bana bu lekelerin sadece mürekep lekeleri olduğunu söyledi.

Burt aynı Bayan Kinnian'ın sınıfta konuştuğu gibi tane tane konuşuyo. Sınıfta, benim gibi zor anlayan yetişkinlerle okuma öğreniyom. Bana bu yaptığımızı bir *raw şok testi*¹ olarak açıkladı. Dier insanların lekeler baktıklarında bir şeyler gördüklerini söyledi. Nerede olduklarını göster dedim. Yerini göstermedi sadece bak *düşün* ve hayal et deyip durdu. Ona bir mürekep lekesi hayal ettiğimi söyledim. Başını salladı sanırım söyledim doru deildi. Orada bişeyler varmış gibi düşünmek sana ne hisetiriyor diye sordu bana. Gözlerimi kapadım ve öyle düşünmeye çalıştım ve uzun süre öylece kaldım sonra bi şişe mürekkep beyaz kartın üzerine boşaltılmış gibi hisediyorum dedim. O sırada elindeki kalemin üzerindeki küçük nokta ışık yandı ve ayağa kalktık.

Raw şok¹ testini başaramadım.

İlerime rapooru 3

5 Martt - Doktor Strauss ve prof Nemur kartların üzerindeki mürekeplerin çok önemli olmadını söylediler. Onların üzerine mürekepi ben dökmedim ve mürekep lekesinde resim görmedim dedim. Beni deney için kullanabileceklerini söylediler. Doktor Straussa Bayan Kinnianın bana hiç böyle testler yapmadığını söyledim sadece okuma ve yazma yapıyoruz dedim. Bayan Kinnian okuldaki en iyi öğrencisi oldumu söylemiş ona. Bu yüzden yapabileceğimin en zorunu denemek istiyorum ve bunu benden daha akıllı insanların istediğinden daha çok istiyorum.

Bana Beekman Okuluna gitmeye nasıl karar verdimi sordular. Onu nereden duydun dedi doktor Strauss. Hatırlamadımı söyledim.

Prof Nemur neden ilk olarak okumayı ve hecelemeyi öğrenmek istedimi sordu. Hayatım boyunca akıllı olmak istedimi aptal olmak istemedimi söyledim. Ve annemin bana her zaman Bayan Kinnianında dediği gibi çabalamamı söyledini söyledim. Ama benim gibi biri için akıllı olmak çok zor. Bayan Kinnianın sınıfında öğreniyorum ama çoğunu unutuyorum.

Doktor Strauss kağıda bir şeyler yazdı ve Profösör Nemur benimle ciddi konuşmaya başladı. Biliyosun Charlie bu deneyin insanlar üzerinde nasıl etki yapacağını bilmiyoruz çünkü deneyi daha önce sadece hayvanlar üzerinde denedik dedi. Bunu Bayan Kinnianın daha önce bana söylediğini söyledim canımı acıtmalarının yada başka şeylerin hiç önemli olmadığını çünkü güçlü olduğumu başarmak için çok çalışmamı söyledim.

Eğer bana yardım ederlerse akıllı olmak istiyorum. Ailemden izin almak zorunda olduklarını söylediler ama bana bakan amcam Herman Öldü ve ben ailem hakkında hiçbirşey bilmiyorum. Annemi babamı ve küçük kız kardeşim Norma'yı uzun uzun uzun yıllardır görmedim. Belki onlarda ölmüşlerdir. Doktor Strauss bana nerede yaşadıklarını sordu. Sanırım brooklin. Belki de onları bulabileceklerini söyledi.

Umarım bu ilerime raporlarını uzun süre yazmam gerekmez çünkü yazmak çok zaman alıyo ve ben geç yatmak zorunda kalıyorum sabahları işte yorgun oluyorum. Gimpy bana geçen gün bağıdı çünkü fırına götürürken bir tepsi böreği yere düşürdüm. Fırına girmeden önce hepsini teker teker silmek zorunda kaldı. Gimpy yanlış bir şey yaptım da bana hep

bağırır ama o beni gerçekten seviyo çünkü o benim arkadaşım. Hey dostum ben akıllı oldumda çok şaşırarak öyle değil mi.

İlerime rapooru 4

6 Mar - Bu gün aynı yerde ama farklı test odalarında daha değişik testlerden geçtim. Testi yapan genç bayan bana testin ismini söylediğinde ona nasıl yazıldını sordum, bunu ilerime raporuma yazmak istedim. KONULU KAVRAMA TESTİ. İlk iki sözcüğün anlamını bilmiyordum ama testin anlamını biliyorum. Ya başarılı olucam yada başarısız.

Test kolay görünüyodu, çünkü resimleri görebiliyodum. Sadece bu sefer benden resimlerde ne gördüğümü anlatmamı istemedi. Bu kafamı karıştırdı. Ona dün Burt'un benden mürekep lekesinde ne gördüğümü anlatmamı istedini söyledim. Bana aralarında pekfark olmadığını söyledi. Benden resimdeki insanlar hakkında hikâyeler anlatmamı istedi.

Ona tanımadığım insanlar hakkında nasıl hikâye anlatırım dedim. Onları tanıyomuş gibi yapmamı istedi. Bunun yalan söylemek olduğunu ve benim bundan nefret ettiğimi söyledim ona. Cebimden kardeşim Norma ve benim amcam Homer ile çekilmiş bir fotoğrafımızı çıkardım. Fotoğraf Homer amca ölmeden önce ben Donner fırınındaki işime başladıktan sonra çekilmişti. O işi bana Homer amca buldu.

Onlar hakkında hikâyeler anlatabileceğimi çünkü Homer amca ile uzun süre yaşadığımı ve onu iyi tanıdımı söyledim ama o bu hikâyeyi anlatmamı istemedi. Bu testin raw şok testinin benzeri bir kişilik belirleme testi olduğunu söyledi. Güldüm. Birinin kişiliğini üzerine mürekep dökülmüş kartlardan ve tanımadığın insanlar hakkındaki hikâyelerden nasıl anladıklarını sordum. Sanırım bana sinirlendi ve kartları kaldırdı. Ben bunu pek umursamadım.

Sanırım bu testi de başaramadım.

Sonra, onun için bir kaç resim çizdim sanırım beğenmedi çünkü ben iyi bir çizer dilim. Sonra diğer testçi Burt geldi üzerinde beyaz önlüğü ile ismi Burt Seldenmiş. Beni Beekman Üniversitesinin başka bir bölümüne götürdü yine 4. katta. Kapıda PSİKOLOJİ LABORATUVARI yazıyodu. Burt bana Psikolojiyi akıl ve Laboratuvarıda deney yapılan yer olarak açıkladı. Laboratuvarı çiklet yapılan yer olarak düşünmüştüm ama burada bulmacalar ve oyunlar vardı çünkü bizim yaptığımızda buydu zaten.

Bulmacaları yapamadım çünkü hepsi kırıktı ve deliklere uymuyolardı. Bir oyunda beyaz bir kağıdın üzerinde farklı yönlerle doğru çizilmiş çizgiler

ve kutular vardı. Bir tarafında BAŞLANGIÇ ve diğer tarafında BİTİŞ yazıyordu. Bu oyunun şaşırtan bir oyun olduğunu söyledi Burt. Elime bir kurşun kalem alıp BAŞLANGIÇ yazan yerden BİTİŞ yazan yere kadar çizgilerden taşmadan çizmemi istedi.

Şaşırtmayı anlamadım bir sürü kağıt harcadık. Sonra Burt bana bir şey göstericeni böylece daha kolay anlayabilicemi söyledi. 5. katta başka bir odaya gittik. İçeride sayısız kafes ve hayvanlar vardı. Maymunlar ve farelerle doluydu. Çöp gibi kokuyordu burası. Beyaz önlükler giymiş hayvanlarla oynayan insanlar vardı içeride bir hayvan dükkânı gibi geldi bana ama bu insanlar müşteri değildi. Burt kafeslerden birinden beyaz bir fare çıkarttı. İsminin Algernon olduğunu söyledi. Algernon bu şaşırtma testini başarabiliyomuş. Bana göstermesini istedim.

Algernon'u üzerinde dönemeçler ve küçük kısa duvarlar olan bir masaya koydu aynı kağıdın üzerindeki gibi BAŞLANGIÇ ve BİTİŞ yazıyordu. Tek fark büyük masanın üzerinde bir ekran olmasıydı. Burt saatine baktı kapıyı açtı ve hadi Algernon dedi fare iki üç kez etrafı kokladıktan sonra koşmaya başladı. İlk olarak dar ve uzun bir hole girdi önüne bir duvar çıkınca oradan sonuca gidemeyeceğini anladı ve başladığı yere geri döndü bir süre bıyıklarını oynattıktan sonra farklı bir yöne doğru yeniden koşmaya başladı.

Burt benden kağıt üzerinde onun yaptıklarının aynısını yapmamı istedi. Ben gülüyodum çünkü bir farenin bunu yapabileceğini düşünmemiştim. Ama Algernon tüm yolu koşarak gitti ve BİTİŞ'e geldi. Tiz bir ses çıkarttı. Burt bunun mutlu olduğu anlamına geldiğini söyledi çünkü doğru şeyi yapmıştı.

Şunu söylemeliyim dostum o akıllı bir fare. Burt Algernon ile yarışmak isteyip istemediğimi sordu. Evet dedim, tahtadan yapılmış holleri ve kalem gibi bir elektrik bağlantısı olan bir şaşırtmacası daha olduğunu söyledi. Algernon'un şaşırtmacasını da aynı şekilde ayarlayabileceğini böylece aynı şekilde yarışcamızı söyledi.

Algernon'un masasındaki tüm duvarların yerini değiştirdi onları istediği yere koyabiliyordu. Sonra ekranı en tepeye yerleştirdi böylece Algernon duvarların üzerinden atlayıp BİTİŞ'e gidemeyecekti. Elektrikli kalemi bana verdi ve onu holler arasına nasıl yerleştireceğimi gösterdi. Kalem kablosu ancak belirli bir yere kadar gidebiliyordu oraya gelene kadar kapatmam gerekmedi o sırada kısa süreli bir şok yaşadım sanırım.

Saatini çıkardı saatini gizlemeye çalışıyordu. Ona bakmamaya çalıştım ama bu beni sinirlendirdi.

Bana başla dediği zaman gitmeye çalıştım ama nereye gideceğimi bilmiyodum. Hangi yoldan gideceğimi bilmiyodum. Algernon kutunun içinde o tiz sesleri çıkarmaya başlamıştı ama ayak seslerini hala duyabiliyodum. İlerlemeye başladım ama yanlış yöne yönelmiştim sıkıştım parmağımda hafif bir elektrik hissettim. BAŞLANGIÇ'a geri döndüm. Her defasında farklı yönlere gidiyo olmama rağmen her defasında parmağamda hafif elektrik şokunu hissediyodum. Elektrik dalgası canımı yakmıyordu Burt bana bunun yanlış yolda olduğumu gösteren bir işaret olduğunu söylemişti. Ben daha yarı yoldayken Algernon'un tiz sesini duydum. Bu BİTİŞe vardıgı anlamına geliyordu yarışı o kazandı.

Daha sonraki on denememizde Algernon'un tiz sesini duydum hepsini o kazandı çünkü ben BİTİŞe giden doğru koridorları bulamıyodum. Buna üzülmedim Algernon'u izledim ve nasıl yaptığını anlamaya çalıştım.

Farelerin bu kadar akıllı olduklarını hiç bilmiyodum.

İlerime rapooru 5: 6 Mar

Brooklin'de annemle oturan kız kardeşim Norma'yı bulmuşlar deney için beni kullanmalarına izin vermiş. Yani beni deneylerinde kullanacaklar. O kadar heyecanlıyımki bunu hemen yazmak istedim. Ama daha sonra prof Nemur ve Dr Strauss bu konuda tartışılar. Dr Strauss ve Burt Selden geldiğinde ben prof Nemur'un bürosunda oturuyodum. Profesör Nemur beni deneyde kullanmak konusunda endişeliydi ama Doktor Strauss benim şimdiye kadar test etiklerinin en iyisi olduğumu söyledi. Burt Bayan Kinnian'ın eğittiği öğrencilerin en iyisi oldumu söylediğini hatırlattı.

Doktor Strauss bende parıltılı bir şeylerin olduğunu söyledi. Motor-vasyonumun iyi olduğunu söyledi. Bende böyle bir şeyin olduğunu bilmiyodum. 68 Iqlu birinin böyle bir kapasitesinin olamayacağını söylediğinde mutlu oldum. Bunun ne demek olduğunu yada bunu nasıl kazandığımı bilmiyom ama bunun Algernondada olduğunu söyledi. Algernonun motor-vasyonu kafesine koydukları peynir. Ama bu sadece peynirden olamaz çünkü ben bu hafta hiç peynir yemedim.

Prof Nemurun endişelendiği IQmun bir anda hızla yükselmesi ve benim bu yüzden hastalanmamış. Doktor Strauss prof Nemura benim anlamadığım bir şey söyledi. O sırada ilerime roporumu yazarken unutmamak için konuşma sırasında duyduğum bazı sözcükleri yazdım.

Harold dedi bu Prof Nemurun ilk ismi. Charlinin sizin aklınızda yeni oluşan intellek² uymadığını anlıyorum sözcüğü anlayamadım Süpermen. Onun gibi zihin³ geriliği olan deneklerinin çoğu sald⁴ ve ulaşı⁵. Onlar genellikle kalın kafalı kayt⁶ ve uğraştıcı. Charlienin karakteri ve konuya olan ilgisi hevesli olduğunu gösteriyor.

Sonra prof Nemur dediki unutmayın bu deney insanlar üzerinde ilk defa uygulanacak çalışmalar sırasında ilgisi azalabilir. Doktor Strauss tam olarak söylemek istediğimde bu dedi. Motorvasyonu bu kadar güçlü ve öğrenmeye istekli birini nasıl bulucuz. Bakın okumayı ve yazmayı bu yaşında ne kadar çabuk öğrendi. Muht⁷ bir kazan⁸.

Söledikleri her şeyi çok iyi anlayamadım. Hepsi çok hızlı konuşuyorlardı. Bana Doktor Strauss ve Burt benim tarafımdalarmış gibi geldi, prof Nemur benden değildi.

Burt Alice Kinnian onun öğrenme isteğinin içinde taş⁹ söylüyor diyordu hep. Bu deneyde kullanılmak için yalvarıyo. Ve bu doğrudu çünkü ben akıllı olmak istiyodum. Doktor Strauss ayağa kalktı ve yürüdü bana göre Charlieyi kullanabiliriz dedi. Burtde başını salladı. Prof Nemur baş parmağı ile başını kaşdı ve burununu ovdu belki de haklısınız dedi. Charlieyi kullanacaz. Ancak ona deneyde bir çok şeyin ters gidebileceğini anlatmamız gerekiyor.

Bunu duyduğumda çok mutlu oldum ve heyecanlandım ve yerimden sıçradım. Bana bakarak başını salladı. Sanırım ben bunu yaptığımda biraz korktu.

Bana Charlie bu konu üzerinde uzun zamandır çalışıyoruz ama sadece Algernon gibi hayvanlar üzerinde dedi. Bu konuda fiziksel bir tehlike olmadığını biliyoruz ancak ilerde çıkabilecek aksaklıkları denemeden göremiyiz dedi. Deneyin sonunda hiçbirşey olmayabilir yada başarısız olabiliriz. Yada deney ters tepebilir ve seni olduğundan daha kötü duruma sokabilir. Bunu anlıyabiliyormusun. Eğer böyle bir şey olursa seni Warren devlet okuluna göndeririz.

Ben bunun benim için sorun olmadığını çünkü hiçbirşeyden korkmadığımı söyledim. ben çok güçlüyüm ve her işi iyi yaparım ve şans getiren tavşan ayağımı hiç yanımdan ayırmıyorum ve hayatım boyunca hiç ayna kırmadım. Birkaç kapkacak kırmıştım ama onlar kötü şans sayılmaz.

Sonra Doktor Strauss dedi ki bu deney başarısız bile olsa bilime büyük bir katkı yapmış olacaksın. Bu deney bir çok hayvan üzerinde başarıya ulaştı ancak insan oğlu üzerinde henüz denenmedi. Sen ilk olacaksın.

Ona teşekkürler doktor dedim Bayan Kinnianın dediği gibi bana ikinci bir şans verdiğiniz için pişman olmayacaksınız. Sonra onlara söyledim. Ameliyattan sonra akıllı olmak için çok çalışacağım. Bunun için müthiş çaba sarfedicem.

İlerime rapooru 6 Mar: 8

Korktum. Üniversitede ve tıp okulundaki birçok insan gelip bana başarılar dilediler. Bana testleri yapan Burt geldiğinde bana bir buket çiçek getirdi bunların pişikoji laboratuvarından olduklarını söyledi. Bana şans diledi. Umarım şanslıyım. Tavşan ayağımı ve uğurlu paramı ve at nalımı aldım. Doktor Strauss bu kadar şüpeci olma Charlie dedi. Bu bilim. Bilimin ne demek olduğunu bilmiyordum ama onlar bana bunun belkide şans getiren bir şey olabileceğini söylüyoldı. Her ne ise bir elimde tavşan ayağımı ve diğer elimde ortası delikli uğurlu paramı tutuyodum. At nalımı alabilmeyi isterdim ama o çok ağırdı bu yüzden onu çeketimin cebinde bıraktım.

Fırından arkadaşım Joe Carp bana Bay Donnerdan çikolatalı bir kek getirdi ve fırındakilerin geçmiş olsun dediklerini söledi. Fırındakiler benim hasta olduğumu sanıyolar çünkü prof Nemur benden öyle söylememi istemişti akıllı olmakla ilgili birşey söyleme demişti. Bu sır başarısız olana kadar yada bir şeyler ters gidene kadar saklancaktı.

Bayan Kinnianda geldi bana okumam için dergiler getirdi sinirli ve korkmuş görünüyodu. masamın üzerindeki çiçekleri düzeltti eşyalarımı ihtiyacım olduğunda ulaşabileceğim yerlere koydu. Yastıkımı düzeltti. O beni çok seviyor çünkü ben okuldaki diğer yetişkinlere göre Öğrenmek için daha fazla çabalıyorum. Benim zeki olmamı istiyor. Biliyorum.

Pırofesör Nemur daha fazla ziyaretçi kabul edemiceğimi çünkü dinlenmem gerektiğini söledi. Pırofesör Nemura ameliyattan sonra Algernonu yenebilirmiyim diye sordum oda belki dedi. Ameliyat bittikten sonra o fareye ondan daha akıllı olabileceğimi göstericem. Daha iyi okuyabileceğim sözcükleri heceleyebiliciğim ve diğer insanlar gibi çok şey bilicem. Bu herkesi şaşırtacak. Ameliyat işe yararsa o zaman belki annemi babamı ve kız kardeşimi bulabilirim ve onlarada ne kadar akıllı olabileceğimi gösterebilirim. Benimde onlar ve kız kardeşim gibi akıllı olduğumu gördüklerinde ne kadar şaşıracaklar.

Pırofesör Nemur eğer bu ameliyat işe yararsa bunu bir tedavi olarak diğer insanlarda uyguluyabileceklerini söledi. Ve bana dediki bilim adına çok önemli bir görev yapıyormuşum ismim kitaplarda yer alıcakmış ve ünlü olucakmışım. Ünlü olmak o kadarda umrumda değil aslında. Sadece diğer

insanlar kadar akıllı olmak istiyorum. Beni seven bir sürü arkadaşım olacak.

Bu gün bana yemem için hiçbir şey vermediler. Yemek yemenin akıllı olmakla ne alakası var bilmiyorum ama ben acıktım pırofesör Nemur çikolotalı kekimi de aldı. Pırofesör Nemur yetişkin biri. Doktor Strauss çikolotalı kekimi ameliyattan sonra alabilicemi söyledi. Ameliyattan önce onu yiyemezsin. Peynir bile yiyemicekmişim.

İlerleme Raporu 7 - Mart 11

Ameliyat canımı hiç acıtmadı. Doktor Strauss bunu ben uyurken yaptı. Nasıl olduğunu bilmiyorum çünkü görmedim ama gözlerimde ve başımda üç gündür bandajlar var bu yüzden İLERLEME RAPORU yazamadım. Beni kontrol eden sıska hemşire İLERLEME sözcüğünü yanlış yazdığımı söyledi ve bana heceledi RAPOR ve MART sözcüklerini de düzeltti. Bunu hatırlamalıyım. Heceleme konusunda kötü bir hafızam var. Herneyse bu gün gözümdeki bantlar çıkarıldı İLERLEME RAPORU'nu böylece yazabildim. Ama başımda hala bantlar var.

Yanıma gelip ameliyat zamanı dediklerinde çok korkmuştum. Beni yatağımdan alıp sedye ile odadan çıkartılar alt kata indik ve kapısında ameliyathane yazan bir salona girdik. Dostum o kadar şaşkındım ki yeşil duvarları olan büyük bir odaydı duvarlarda sayısız doktor oturmuş ameliyatı izlemek için belkiyolardı. Bu ameliyatın bir şov olacağından haberim yoktu.

Baştan aşağı beyaz giyinmiş bir adam geldi yüzünde televizyon şovlarındaki gibi beyaz bir bez parçası vardı ve beyaz hırsız eldivenleri vardı ellerinde. Bana selam Charlie ben Doktor Strauss dedi. Ona korktuğumu söyledim. Bana bunda korkulacak bir şey olmadığını sadece uyuyacağımı söyledi. Zaten korktuğumun bu olduğunu söyledim. başımı okşadı. Beyazlar içinde iki adam daha geldi kollarımı ve bacaklarımı masaya bağladılar kıpırdıyamıyordum bu beni çok korkuttu midem ağrımaya başladı ağlamak üzereydim o sırada ağzıma plastik bir boru taktılar böylece nefes alabildim. Doktor Straussun ameliyatı izleyenlere konuştuğunu duyuyodum. Ne yapacağını anlatıyordu onlara. Hiçbir şey anlamadım ameliyattan sonra belkide akıllı olabileceğimi ve anlatılanları anlayabileceğimi düşündüm. Derin bir nefes aldım ve sanırım çok yorulmuştum uykuya dalmışım.

Uyandığımda yatağıma geri dönmüştüm ve etraf karanlıktı. Hiçbirşey göremiyodum ama birinin konuştuğunu duyabiliyodum. Konuşanlar hemşire ve Burttü. Onlara neden ışıkları yakmadıklarını sordum bir sorun mu var. ne zaman ameliyat olucamı sordum. Güldüler. Burt bana ameliyatın bittiğini söyledi. Etraf karanlık çünkü gözlerinde bandajlar var dedi.

Bu çok komikti. Beni uyurken ameliyat etmişlerdi.

Burt her gün beni ziyarete geliyordu. Ateşimi ölçüyo, kan basıncımı not alıyordu ve benle ilgili diğer şeyleri kontrol ediyö ve not alıyordu. Bunun bilimsel bir raporlama olduğunu söyledi. Kayıt almaları gerekiyomuş böylece daha sonra ihtiyaçları olduğunda kullanıyolarmış. Sadece bana değil benim gibi akıllı olmayan diğer bütün insanlara bunu yapacaklarmış.

Bu yüzden bu *ilerleme* raporunu yazmam gerekiyomuş. Burtün dediğine göre *raporda* deneyin bir parçasıymış. Aklımda nasıl değişiklikler olduğunu anlayacaklarmış. Bu raporlara bakarak aklımda neler odlunu nasıl anlıyacaklarını biliyorum. Yazdıklarımı defalarca okudum ama aklımda neler olduğunu anlıyamadım onlar nasıl anlıyacaklar merak ediyorum.

Herneyse bu bilm ve ben diğer insanlar gibi akıllı olucam. Akıllı olduğumda diğer insanlarla oturup konuşabilicem ve onlar önemli şeyler konuşurken Joe Carp ve Frank ve Gimpıy gibi dinliyeabilicem. Çalışırken önemli konularda konuşmağa başlıyolar tanrı hakkında devlet başkanının harcadığı paralar hakkında bürokralar hakkında. Bu konularda konuşurken heyecenlanıyorlar sonra Bay Donner geliyor işlerine geri dönmelerini söylüyor yada onlar kendileri işlerine geri dönüyolar. Bende onlar gibi önemli konuları konuşmak istiyorum.

Eğer akıllı olursanız konuşacak bir sürü arkadaşınız olur ve her zaman yalnız kalmazsınız.

Prof Nemur başıma gelen herşeyi yazmamı istedi bunların yanında hisetiklerimi ve eskiden hatırladıklarımıda yazmamı istedi. Nasıl düşüncemi ve hatırlıcamı bilmediğimi söyledim oda bana denememi söyledi.

Gözlerimde bandaşlar varken hep düşündüm ve hatırlamaya çalıştım ama hiçbirşey olmadı. Neyi düşüncemi ve nasıl hatırlıcamı bilmiyorum. Belki ona sorarsam bana nasıl yapıcamı söyler ve bende akıllı olabilirim. Akıllı insanlar nasıl düşünür ve nasıl hatırlarlar acaba. Eminim kaliteli şeylerdir. Belkide kaliteli şeyler biliyorumdur.

Mart 12 - Prof Nemur yazdıklarımı aldıktan sonra raporun başına İLERLEME RAPORU yazmam gerekmediğini söyledi. Sadece tarih yazmam yeterliymiş. Zaman kazanıyorum. Bu iyi bir fikir. Yatağımda oturup camdan çimenleri ve ağaçları izliyorum. Sıska hemşirenin adı Hilda ve bana karşı çok iyi. Bana yemek getiriyo yatakımı düzeltiyo ve bana kafana birşeyler yapmaları için izin verdiğin için sen çok cesur bir adamsın diyo. Çindeki tüm çayları bana verseler bile beynime birşey yapmalarına izin vermem diyor. Oda beni akıllı yapmak için yapılan çalışmalardan biri.

Ve o diyoki eğer tanrı benim akıllı olmamı isteseymiş zaten beni akıllı yaratmış. Peki öyleyse Tanrı Ademle Havayı dünyaya gönderdiğinde işledikleri günaha neden engel olmadı o zaman. Belkide Doktor Strauss ve Prof Nemur bu gerçeğe karşı geliyorlar. Belki karşı gelmek için haklı bir gerekçeleri var.

Bana bakan hemşire çok sıksa ve konuştuğu zaman yüzü kıpkırmızı oluyo. Ona göre bana yapılanlara izin vermek yerine Tanrıya beni akıllı yapması için duva etmem daha iyi olurmuş. Ben elma falan yemiyorum ve günahıta işlemiyorum. Şimdi korkuyorum. Akıllı yapmak Tanrının elindese belkide onlara beynimi ameliyat etmeleri için izin vermemelidim. Tanrıyı sinirlendirmek istemiyorum.

13 Mart - Bu gün hemşiremi değiştirdiler. Bu hemşire güzel bir bayan. Adı Lucille ilerleme raporum için nasıl yazıldığını gösterdi. Sarı saçları ve mavi gözleri var. Ona Hildayı sordum bana onun artık hastanenin bu bölümünde çalışmadını söyledi. Sadece kadın duğum bölümünde çalışıyomuş. Orada ne kadar konuşsa sorun olmaz nasıl olsa dedi.

Ona kadın duğumun ne demek olduğunu sordum. Bana bebek doğurmak anlamına geldini söyledi. Bebeklerin nasıl duğduğunu sorduğumda yüzü Hilda gibi kıpkırmızı oldu ve birinin ateşini ölçmek zorunda olduğunu söyleyerek gitti. Daha önce bana kimse bebeklerle ilgili açıklama yapmadı. Eğer bu işe yarasa ve akıllı olursam bunu öğrenicem.

Bugün Bayan Kinnian beni ziyarete geldi ve bana harika göründüğümü söyledi. Ona kendimi çok iyi hisetiğimi ama hala akıllı hisetmediğimi söyledim. Amaliyat bitikten sonra gözlerimdeki bandajlar çıkınca akıllı olacağımı ve önemli konuları konuşacağımı ve okuyacağımı sanıyodum.

Bana bu böyle olmaz Charlie. Bu süreç yavaş olur ve senin akıllı olmak için çok çalışman gerekir dedi.

Ben bunu bilmiyodum. Eğer çok çalışmam gerekiyorsa neden amaliyat oldum. Bana emin olmadım ama çok çalışsam bu amaliyatında bana yardımcı olacağını söyledi.

Ona moralimi bozduğunu söyledim. Amaliyattan sonra akıllı olmaya başlayacağımı ve fırına gitip akıllı olduğumu ispatlayacağımı düşünüyodum. Önemli konuları konuşabilirim diye düşündüm ve belki asistan fırıncı olurum. Sonra gitip ailemi bulabilirim diye düşünüyodum. Beni akıllı olmuş gördüklerinde çok şaşıracaklardı annem her zaman benim akıllı olmamı isterdi. Belki akıllı olduğumu gördüklerinde beni yanlarından

uzaklaştırmazlardı. Bayan Kinniana akıllı olmak için çok çalışcamı söyledim. Başımı okşadı ve çalışcanı biliyorum dedi. Sana güveniyorum Charlie dedi.

İlerleme Raporu 8

Mart 15 - Hastaneden çıktım ama daha işe başlamadım. Hiç bişey olmuyo. Bir sürü testen geçtim ve Algernonla yarışlar yaptım. O fareden nefret ediyorum. Her zaman beni yeniyo. Prof Nemur bu teslerden defalarca geçmem gerektiğini söyledi.

O şaşırımacalar çok aptal. Ve o resimlerde çok aptal. Erkek ve kadınların resimlerini yapmayı seviyorum ama onlar hakkında yalanlar söyleyemem.

Bulmacaları iyi yapamıyorum.

Bu kadar fazla düşünmiyi denediğimde ve hatırlamıya çalıştığımda baş ağrılarım oluyo. Doktor Strauss bana yardım edeceni söylemişti ama yapmıyo. Bana ne düşünmem gerektim ve ne zaman akıllı olucamı söylemıyo. Sadece beni rahat bi koltuğa yatırıyo ve benimle konuşuyo.

Bayan Kinnian üniversitede beni görmeye geliyo. Ona hiç bişey olmadını söylüyorum. Ne zaman akıllı olucam. Bana sabırlı olmalısın Charlie bu tip şeyler zaman alır diyo. Bu çok yavaş olur ve oldunu sen anlayamazsın. Bana Burtun ona iyileştimi söyledini söyledi.

Ben hala bu yarışların ve testlerin aptalca oldunu düşünüyorum. Bu ilerleme raporlarında.

16 Mart - Burtle üniverste restoranında yemek yedim. İyi yemekler yiyolar ve bunun için hiç para vermiyolar. Orada oturup öğrencileri seğretmekten çok hoşlandım. Etrafta dolaşıyolar ama çoğu zaman oturup konuşuyolar aynı Donner fırındakiler gibi. Burt konuştukları konuların sanat politika ve din oldunu söyledi. Bunların ne demek oldunu bilmiyorum ama din Tanrı demektir. Annem bana onu anlatırdı ve dünyayı yapmak için nasıl çalıştını. Bana her zaman tanrıyı sevmem gerektiğini ve ona duva etmem gerektiğini söylerdi. Ona nasıl duva edildini hatırlamıyorum ama annem her zaman ona duva etmemi söylerdi çocukken beni daha iyi biri yapması için yada hasta olmamak için. Nasıl hasta oldumu hatırlamıyorum. Sanırım bu benle ilgilidi akıllı olmakla değil.

Eğer deney işe yararsa onların konuştuklarını anlayabilicemi söyledi. Ona gerçekten onlar gibi akıllı olabilcemi düşünüyomusun diye sordum. Güldü ve bana aslında onların okadarda akıllı olmadığını ve eğer çok çalışırsam onlardanda akıllı olucamı söyledi.

Beni bazı öğrencilerle tanıştırdı bazıları bana alay edeek baktılar sanki orada öğrenci olmazmışım gibi. Ben bana söylenenleri unuttu ve onlara akıllı olucamı anlatmaya başladım ama Burt araya gidi ve benim psikoloj deparmanı temizlediğimi söyledi. Sonra bana onların bu konuda bilgi sahibi olmamaları gerektiğini söyledi. Bunun anlamı bu bir sır.

Bunu neden sır olarak saklamam gerektiğini bilmiyorum. Burt dediki bunu diğer insanların bilmesi bir başarısızlık olur Prof Nemur özellikle proşe için ona parayı veren Welberg Vakfı'nın bunun bilinmesini istemedini söyledi. İnsanlar gülebirlirmiş. İnsanların bana gülmelerinin önemli olmadığını söyledim. Bir çok insan bana gülüyor ve onlar benim arkadaşlarım birlikte eğleniyoruz, Burt kolunu omzuma koydu ve Nemurun çekindiği sana gülmeleri değil ona gülmeleri dedi. İnsanların ona gülmelerini istemedini söyledi.

Hiç kimsenin ona güleceğini sanmıyorum çünkü o üniversitede bir bilim adamı. Ama Burt bilim adamlarının üniversitede ve öğrencilerin gözünde mükemmel insanlar olmadıklarını söyledi. Burt mezun olmuş bir öğrenci ve asıl birajı psikoloji. Üniversitede asıl birajlar olduğunu bilmiyodum. Bunun sadece orduda olduğunu biliyodum.

Herneyse yakın zamanda akıllı olucamı ve üniversitedeki öğrenciler gibi dünyadaki herşeyi öğrenicemi biliyorum. Sanat politika ve tanrıyla ilgili her şeyi.

17 Mart - Bu sabah yürüyüşe çıktığımda akıllı olmam gerektiğini ama hiçbirşey olmadığını düşündüm. Her sabah akıllı olmam gerektiğini düşünüyorum ama hiçbirşey olmuyo. Belki deney işe yaramıyodur. Belki akıllı olamicam ve belki Warrena gidip orada yaşamalıyım. Testlerden yarışlardan ve Algernondan nefret ediyorum.

Bir fareden bile daha aptal oldumu bilmiyodum. Daha fazla ilerleme raporu yazmak istemiyorum. Biçok şeyi unutuyorum unutmamak için defterime yazıyorum ve sonra kendi yazımı okuyamadım zamanlar oluyo ve bu çok zor. Bayan Kinnian sabırlı olmam gerektiğini söylüyo ama ben kendimi hasta ve yorgun hisetiyorum. Her zaman baş ağrılarımla oluyo. Fırındaki işime geri dönmek istiyorum ve artık ilerbn *ilerleme* raporu yazmak istemiyorum.

20 Mart - Fırındaki işime yeniden başlıyorum. Doktor Strauss ve Prof Nemur fırındaki işime geri dönmemin daha iyi olucana karar verdiler ama amaliyattan hala kimseye bahsedemiyorum. Her gün işten sonra iki saat

buraya gelip testlerimi yapmam gerekiyo ve şu aptal raporları yazmam gerekiyo. Bana yarı zaman bir iş gibi para ödiyecekler çünkü bu Welberg Vakfından aldıkları paraya karşılık olan atlaşma. Welbergin ne oldunu hala bilmiyorum. Bayan Kinnian bunu bana açıkladı ama ben hala bilmiyorum. Akıllı olmadısam neden bana bu aptal şeyleri yazmam için para ödüyolar. Eğer bana para ödüyolarsa bunu yapmaya devam edicem. Ama yazmak çok zor.

Fırındaki işime geri dönücem için çok mutluyum çünkü orayı çok özledim arkadaşlarımı da özledim ve orada eylenevide özledim.

Doktor Strauss hatırlamak için kaydetmem gereken şeyleri yazmak için cebimde bir defter olması gerektim söyledi. İlerleme raporunu her gün yazmam gerekmiyo önemli bi olay oldunda yazmam gerekiyomuş. Bana daha önce önemli bişey olmadı dedim ve olucakmış gibi görünmüyo. Hayal kırıklına kapılma Charlie dedi bu uzun zaman alır ve sen bunun oldunu anlayamazsın. Bana Algernonu oldundan 3 kat daha akıllı yapmak için ne kadar uraştıklarını anlattı.

Bu yüzden beni her yarışta yeniyo oda bu amaliyatı geçirmiş. Amaliyatan sonra bu kadar uzun süre akıllı kalmayı başaran linçi fare. Bu işi dahada zorlaştırıyo. Sanırım ben bu yarış normal bir fareden daha hızlı yapıyorum. Belki bir gün Algenonuda geçerim. Oğlum bu harika bişey olur. Doktor Strauss Algernonun akıllı olmasının iyi bişey olduğunu çünkü onunda aynı amaliyatı geçirdiğini söyledi.

21 Mart -Bugün fırında çok eğlendik. Joe Carp hey bakın Charlieyi ameliyat edip kafasının içine biraz beyin koymuşlar dedi. Ona akıllı olmak için amaliyat olduğumu söliceitim ama sonra Prof Nemurun söyledikleri geldi aklıma. Frank Reilly zor yola bir kapı açmak nasıl bişey diye sordu. Bu beni güldürdü. Onlar benim arkadaşlarım ve onlar beni gerçekten seviyolar.

Yapılacak bisürü iş vardı. Etrafı temizleyecek kimse yoktu çünkü bu benim işimdi dağıtımı yapan yeni bi çocuk alınmıştı. Adı Ernie. Bay Donner benim dinlenmem ve çok fazla iş yapmamam için onu işten çıkarmicağını söyledi. İyi oldumu ve dağıtımı ve temizli yapabilecemi söyledim ama o çocuğu işten çıkarmıcanı söyledi.

O zaman ben ne yapıcım dedim. Bay Donner omzumu okşadı ve bana Charlie sen kaç yaşındasın dedi. 32 yaşındayım yıllar geçiyor 33e az kaldı dedim. Ne kadar zamandır burda çalışıosun dedi. Ona bunu bilmedimi

söledim. On yedi yıldır orda çalıştımı söledi. Senin Amcan Herman tanrı onu korkusun benim çok iyi arkadaşımı. O seni buraya getirdi ve sana iş vermemi ve seni en iyi şekilde korumamamı istedi. Ve amcan 2 yıl önce öldüğünde ve ailen seni Warrena gönderdiklerinde seni iş hayatına alıştırmaları gerektim söledim. On yedi yıl geçti Charlie ve sana söylemeliyim fırıncılık işi iyi bir iş değil ama yinede hayatın boyunca burada bir işin olucak. Bu yüzden senin yerine birini aldım için endişelenme. Hiçbir zaman Warrena geri dönmene izin vermicem.

Ben paketleri çok iyi dağıtırken neden Erniece ihtiyaç duyduğunu anlayamadım. Onun paraya ihtiyacı olduğunu ve onu yetiştirip bir fırıncı yapıcını söledi. Sen onun asistanı olabilirsin ve eğer ihtiyacı olursa dağıtımı sen yapabilirsin.

Daha önce asistan olmamıştım. Ernie çok akıllı ama fırındaki diğerleri onu pek sevmiyolar. Onlar benim iyi arkadaşlarım burda onlarla çok eğlenceli zamanlarınız oldu ve birlikte çok güldük.

Bazen birisi hey Franka bakın, yada Joeya yada Gimpye. Bu sefer gerçekten bir Charlie Gordon tuttu derdi. Hep birlikte buna gülerlerdi bende gülerdim. Bu sabah Gimpy o baş ahçı ve ağzı bozuk biri Erniece bağınken hep benim adımı kullandı çünkü Ernie bi doğomgünü pastasını kaybediş. Erniece tanrı aşkına Charlie Gordonmu olmaya çalışıyosun dedi. Bunu neden söledini bilmiyorum. Ben hiç paket kaybetmedimki.

Bay Donnera Ernie gibi yardımcı ahçı olabilmeyim diye sordum. Ona bana bi şans verirse bunu öğrenebilmeyim diye sordum.

Bay donner uzun süre yüzüme komik bişey söylemişim gibi baktı sanırım bu kadar fazla konuşmamalıydım. Sonra Frank bunu duydu ve gülmeye başladı Bay Donner ona gülmeyi bırakıp işine dönmesini söledi. Sonra Bay Donner bunun için daha çok zaman var Charlie dedi. Bir fırıncının işi çok karmaşık ve zor bir iştir ve sen bunu kafana takma dedi.

Sanırım ona ve diğer insanlara amaliyatımı söylemeliyim. Deneyin işe yaramasını ve diğer insanlar gibi akıllı olmayı diliyorum.

24 Mart - Prof Nemur ve Doktor Strauss bugün laboratuvara neden gelmediğimi sormak için odama geldiler. Onlara artık Algernonla yarışmak istemedimi söledim. Prof Nemur bisüre buna gerek olmadığını söledi ama daha sora yapmam gerektim söledi. Bana bir hediye getirdi daha doğrusu bi borç. Bana bunun TV gibi bir öğrenme makinesi olduğunu söledi. Bu makine konuşuyormuş ve resimler çiziyormuş ama onu yatmadan önce açmam

gerekiyormuş. Çok nazıksın dedim ona. Neden yatmadan önce TVyi açmam gerekiyor. Prof Nemur akıllı olmak istiyosam onun söylediklerini yapmam gerektim söyledi. Ona hiçbir zaman akıllı olamıcamı düşündümü söyledim.

Sonra Doktor Strauss yanıma geldi elini omzuma koydu ve Charlie sen farketmiyosun ama her geçen gün daha akıllı oluyosun dedi. Kadranda akrepin ilerledim görmedim gibi bir süre akıllı oldunuda anlayamasın. Beynindeki değişiklikler böyle olur. Öyle yavaş olurki sen farkı farkedemezsin. Ama biz sana yaptığımız testlerden senin davranışlarından ve yazdığın ilerleme raporlarından takibedebiliyoruz. Charlie bizle ve kendinle savaşmalısın dedi. Bunun devamlı olacağından emin olamayız ama çok yakın zamanda zeki bir genç adam olacağından eminiz.

Tamam dedim sonra Prof Nemur bana televizyon olmayan televizyonun nasıl çalıştını gösterdi. Onun ne yaptım sordum. Bana garip baktı çünkü ben ondan açıklamasını istemiştım ve sonra sadece onun söylediklerini yapmam gerektini söyledi. Ama Doktor Strauss bana açıklaması gerektini çünkü benim bir soru otoriteti olmaya başladımı söyledi. Bunun ne demek oldunu bilmiyorum ama Prof Nemur dudaklarını yiyodu. Sonra bana yavaşça bunun beynime etki eden bir makine oldunu anlattı. Uykuya dalmadan önce açmam gerekiyomuş yada uyumadan az önce ben uykuya hazırlanırken uykuya dalarken resimleri görmesem bile sesi duyucakmışım. Diğer şeyler uyurken olucakmış rüyalarla eskiden olan şeyleri çocukluğumdakileri bile hatırlamamı sağlayacakmış.

Bu korkunç.

Ah evet unuttum. Prof Nemura ne zaman Bayan Kinnianın yetişkinler okulundaki sınıfına yeniden gidebilicemi sordum. Bana özel olarak ders vermek için buraya geliceni söyledi. Buna sevindim. Amaliyattan sonra onu hiç görmedim ama o çok nazik biri.

25 Mart - O deli saçması televizyon bütün gece beni uyutmadı. Bir şey kulağıma bütün gece bi sürü şey söylerken nasıl uyuyabilirdim. Ve o delice resimler. Wow. Ne anlamı oldunu bilmiyorum ben uyurken bu resimler ve sesler bana ne hatırlatabilir. Bunu Burte sordum bana tamam dedi. Bana beynimin uykuya dalmadan önce daha iyi öğrendini söyledi ve Bayan Kinnian test merkezinde bana ders vermeye başladında daha iyi olucam söyledi. Test merkezi daha önce düşündüm gibi hayvanlar için bir hastane değil. Bilimin ne oldunu bilmediğim halde bu deneyle yardım ediyorum.

Her ne ise o televizyon hakkındada bişey bilmiyorum. Bence bu bi delisaçması. Eğer uyurken akıllı oluyosan insanlar neden okula gidiyorlar. Bu şeyin işe yaricam düşünmüyorum. Gece geç satte yayınlanan programları izliyorum ama beni akıllı yapmıyorlar. Belki sadece özel filmler akıllı yapıyodur. Belki bulmaca şovları öyledir.

26 Mart - O şey beni geceleri uyandırmaya devam ederse gündüzleri nasıl iş yapacağım. Gecenin yarısı uyanıyorum ve o sesi duyunca bidaha uyuyamıyorum *hatırla hatırla hatırla* ama sanırım bişey hatırladım. Ne oldunu hatırlamıyorum ama Bayan Kinnianın sınıfında öğrendim şeylerle ilgili. Ve oraya nasıl gittiğim.

Uzun zaman önce Joe Carpa okumayı nasıl öğrendini sormuştum ben nasıl öğrenirim demiştım ona. Bana komik bişey söledimde güldüğü gibi gülmüştü ve her zamanki gibi Charlie neden zaman kaybediyosun kafana bi beyin koyamazlar demişti, ama Fanny Birden bizi dumuş ve Beekmanda öğrenci olan kuzenini aramıştı. Beekman kolejindeki yetişkinler okulunu bana o haber vermişti.

Okulun ismini bi kağıdın üzerine yazdı Frank güldü ve okumayı öğrenince eski arkadaşlarını unutma dedi. Ona endişelenmesine gerek olmadını çünkü okumayıda yazmayıda örensem eski arkadaşlarımı unutmicamı söledim. Joe Carpda gülüyodu ama Gimpy geldi ve işerine geri dönmelerini söledi. Onlar benim iyi arkadaşlarım.

İşten sonra okula kadar altı blok yürüdüm korkmuştum. Okumayı öğrenicem için çok mutluydum eve giderken okumayı öğrendikten sonra okumak için bi gazete aldım.

Oraya gittiğimde gördüğüm içinde insanlar dolu büyük bi salondı. Birine bişey söylemekten korktum çünkü yanlış olucanı düşündüm ve eve gitmeye karar verdim. Ama sonra neden bilmiyorum geri döndüm.

Herkes gidene kadar bekledim. Sadece fırındaki büyük saate benzeyen saatin önünde bikaç kişi vardı, oradaki bayana okumayı ve yazmayı öğrenmek istedimi söledim ve aldım gazeteyi gösterdim. Sorduğum bayan Bayan Kinnianmış. Ama ben o oldunu bilmiyodum. Bana yarın tekrar gelip kaydolursan sana okuma ve yazma öğretebilirim dedi. Ama şunuda söylemeliyim bu çok zaman alabilir belki yıllar alır demişti. Bu kadar zaman aldım bilmiyodum dedim ama ben öyle sölediim için yapıcım dedim. Yani bazı insanlara okumayı bildimi söledim ama aslında bu doru değil ve ben öğrenmek istiyorum.

Elimi sıktı ve sizinle tanıştım çok memnun oldum Bay Gordon dedi. Senin öğretmenin ben olacağım dedi. Benim adım Bayan Kinnian. İşte okuma öğrenmeye bole başladım ve Bayan Kinnianla böle tanıştım.

Düşünmek ve hatırlamak çok zor artık rahat uyuyamıyorum. O televizyon çok ses çıkarıyor.

27 Mart - Doktor Strauss ile terapilere başladıktan sonra Prof Nemurun bahsettiği rüyaları görmeye başladım ve hatırlıyorum. Terapi kendini kötü hisettiğinde daha iyi hisetmek için konuşmak gibi bişey. Kendimi kötü hisetmedimi ve zaten böle konuşmaları her zaman yaptımı söyledim neden terapiye gitmem gerektim sordum oda bana herne olursa olsun gitmem gerektiğini söyledi.

Terapide Doktor Straussun koltuğunda uzanıyorum oda sandalyesinde oturuyo ve aklıma gelenleri konuşuyoruz. Uzun süre hiçbirşey söyleyemedim çünkü söyleyecek bişey bulamıyodum. Sonra ona fırını ve orada yapılanları anlattım. Ama onun ofisine gidip o koltuğa uzanmak bana çok aptalca geliyor çünkü ona anlatmak yerine ilerleme raporuma yazdığım şeyleride okuyabilir zaten aynı şeyleri yazıyorum. Bu yüzden bugün ilerleme raporunda yanıma aldım o okurken bende biraz kestirim diye düşünmüştüm. Çok yorgundum çünkü televizyon bütün gece beni uyutmamıştı ama Doktor Strauss bunun işe yaramıcanı söyledi. Konuşmak zorundaydım. Buyüzden konuştum ama koltukta uyuyakalmışım tam ortasında.

28 Mart - Başım ağrıyor. Bu sefer televizyon yüzünden değil. Doktor Strauss televizyonun sesini nasıl kısacağımı bana gösterdi artık rahat uyuyabiliyorum. Bişey duymuyorum. Ve hala ne demek istediğini anlamıyorum. Birkaçkez sabah dinledim uykuya dalmadan önce ve uykudayken neler öğrendimi görmek için ama sözcükleri hala bilmiyorum. Belki bu farklı bir dildir yada öyle bişey. Ama çoğu zaman Amerikalıların konuştuğu gibi konuşuyor. Ama çok hızlı.

Doktor Straussa sordum ben uyanıkken akıllı olmak istiyorum uykuda akıllı olmanın ne faydası var. Dediki bu aynı şey ve benim iki beynim odlunu söyledi. BİLİNÇALTI ve BİLİNÇ (aynı böle yazılıyo) ve ikiside birbirine ne yaptıklarını söylemezlermiş. Birbirleri ile konuşmazlarmışda. Bu yüzden rüya görüyormuşum. Ve dostum çok deli rüyalar görüyorum. Offf. Özellikle o gece televizyonundan sonra. Geç geç geç geç geç saat şovu.

Doktor Straussa sadece benimi iki beynim olduğunu yoksa diğer insanların iki beyinleri olduğunu sordum.

(Doktor Straussun bana söylediği sözcüğe sözlükten araştırdım. BİLİNÇALTI, is. *Ruhb. Bilinçte hiç yer almayan veya henüz yerleşmeyen zihin etkinliği, altbilinç.*) Daha fazla yazı vardı ama ben hala ne demek olduğunu bilmiyorum. Bu benim gibi aptal insanlar için iyi bi sözlük değil.

Herneyse baş ağrısı partiden. Joe Carp ve Frank Reilly işten sonra beni bişeyler içmek için Halorans Barına davet ettiler. Ben viski içmeyi sevmiyorum ama onlar çok eğlenicemizi söylediler. İyi vakit geçirdim. Oyunlar oynadık. Ben barın üzerinde kafamda bir abajurla dans ettim. Herkes bana güldü.

Sonra Joe Carp kızlara fırındaki tuvaleti nasıl paspasladımı göstermemi istedi ve bana bir paspas buldu. Onlara gösterdim herkes güldü. Sonra onlara Bay Donnerin benim en iyi paspasçı olduğumu söylediğini anlattım. Çünkü ben işimi çok seviyorum ve hiçbir gün işe geç kalmadım amaliyat oldum gün dışında.

Bayan Kinnianın her zaman bana Charlie işinle gurur duymalısın çünkü işini çok iyi yapıyorsun dedini anlatım.

Herkes güldü ve Frank seninle uğraştına göre o bir çatlak olmalı dedi Joe Charlie yoksa sen onunla yapıyormusun diye sordu. Onun ne demek olduğunu bilmedimi söyledim. Bana bir sürü içki verdiler. Joe Charlie arttırdığı zaman bir kredi kartıdır dedi. Sanırım bu beni sevdikleri anlamına geliyo. Çok iyi zaman geçirdim ama arkadaşlarım Joe Carp ve Frank Reilly gibi akıllı olmak için sabırsızlanıyorum.

Partinin nasıl bitiğini hatırlamıyorum bana gidip köşeden yağmur yağıyormu diye bakmamı istediler geri döndüğümde orada değillerdi. Beni aramaya gitmişlerdi herhalde. Geç saate kadar onları aradım. Ama kayboldum bu yüzden kendimi kötü hisetim çünkü Algernon daha önce bu caddelerde yüzlerce kez gezmiştir ve hiç kaybolmamıştır.

Sonrasını hatırlamıyorum ama Bayan Flynn nazik bir polis memurunun beni eve getirdini söyledi.

Aynı gece rüyamda annemi ve babamı gördüm ama yüzlerini göremedim annemin yüzü bembeyaz ve bulanıktı. Ben ağlıyodum çünkü biz büyük bir alış-veriş merkezindeydik ve ben onları kaybetmişim. Sağa sola koşuyodum ama onları bulamıyodum. Sonra bir adam beni alıp geniş bir odaya götürüyo elime bir lolipop şeker veriyodu sonra senin gibi kocaman bir adam ağlamaz annen ve baban seni bulacaklardır diyodu.

Herneyse o bi rüya başım arıyo ve kafamda büyük bi şiş var ve etrafında siyah mavi benekler var. Joe çarp yuvarlanmış olabilece mi yada bunu polisin bana yapmış olabilece ni söyledi. Herneyse bundan sonra viski içicemi sanmıyorum.

29 Mart - Algernonu yendim. Burt Selden bana söylemeden onu yenebilece mi bilmiyodum. Sonra yenildim çünkü heyecanlandım. Ama daha sonra 8 kere onu yendim. Algernon gibi akıllı bi fareyi yendiğim için akıllı olmaya başladım herhalde. Ama akıllı gibi hisetmiyorum.

Daha fazla yarışmak istedim ama Burt bugün için yeterli odlunu söyledi. Algernonu bir dakika elimde tutmama izin verdi. Algernon tatlı bi fare. İpek kadar yumuşak. Göz kırpıyor ve gözlerini açtığı nda gördüm gözleri siyah kenarları pembe.

Onu beslemek istedimi söyledim çünkü onu yendim ve onunla arkadaş olmak istedimi söyledim. Burt Algernonun özel bi fare olduğunu çünkü onunda benim geçirdim amaliyatı geçirdini söyledi. Bu kadar uzun süre akıllı kalmayı başaran tek hayvanmış ve o kadar akıllıymış ki her zaman değişen kilitlerle ilgili bir problemi çözmüş. Kilidi açıp yemeğini yiyor ve yemek yemesi için hep öğrenmesi gerekiyor. Bu beni üzdü çünkü öğrenemezse yemek yiyemez ve aç kalır.

Yemek vermek için test yapmanın hoş olduğunu düşünmüyorum. Burt yemek yemek için testten geçmeyi nasıl kabul edebiliyor. Sanırım Algernonla arkadaş olacağız.

Bazı şeyler hatırlıyorum. Doktor Strauss rüyalarımı ve düşündüklerimi yazmamı istedi böylece ofisine gidip ona anlatabileceğim. Ona henüz nasıl düşünce mi bilmedi mi söyledim ama o bana annem ve babamla ilgili ve Bayan Kinnianın sınıfına başladığım zamandan hatırladığım şeyleri amaliyatan önce düşündüklerimi ilerleme raporuma yazmamı söyledi.

Düşündümü ve hatırladımı bilmiyodum. Belki bu bana bişeyler olduğu anlamına geliyodur. Farklı hisetmiyorum ama çok heyecanlıyım. Uyuyamıcam.

Doktor Strauss uyumam için bana pembe ilaçlar verdi. Çok uyumam gerekiyor çünkü söylediğine göre beynimdeki değişiklikler ben uyurken oluyo. Bu doğru olmalı çünkü Herman Amca çalışmadığı zamanlarda hep salondaki koltukta uyurdu. O şişmandı ve mesleği insanların evleri boyamaktı çok fazla iş alamıyordu çünkü merdivenleri inip çıkmakta zorlanıyordu.

Bir keresinde anneme Herman Amca gibi boyacı olmak istedimi söylediğinde kız kardeşim Norma eehh işte ailemizin ünlü sanatçısı Charlie olacak demişti, ve babam yanağına bir şaplak indirmiş ve ona erkek kardeşine karşı bu kadar katı ve acımasız olma demişti, sanatçının ne demek olduğunu bilmiyorum ama Norma bu yüzden suratına bi şaplak yediğine göre hoş bir söz olmamalı. Norma bana bişeyler söylediği için tokat yediğinde ben her zaman kendimi kötü hissedirdim. Akıllı olduğumda onu ziyarete gideceğim.

30 Mart - Bu akşam işten sonra Bayan Kinnian labaratuvarın yanındaki öğrenme odasına geldi, beni gördüğüne sevinmiş görünüyodu ama sinirliydi. Onu hatırladığımdan daha genç görünüyordu, ona akıllı olmak için çok çalıştımı söyledim. Sana çok güveniyorum Charlie okumayı ve yazmayı öğrenmek için çabaladığın kadar çabaladığına eminim dedi. Bunu yapabileceğini biliyorum. En kötüsü bunu kısa bi süre sürdürsen bile diğer engelli insanlara yararlı olacak yaptıkların.

Zor bi kitap okumaya başladık. Bu kadar zor bi kitap okumamıştım daha önce. İsmi Robinson Crusoe ıssız bir adada tek başına kalan bi adam hakkında. O akıllı biri ve çok becerikli kendisine ev yapıyo yiyecek buluyor ve çok iyi bi yüzücü. Ama onun için üzüdüm çünkü orda tek başına ve hiç arkadaşı yok. Ama o adada birisi olmalı diye düşündüm çünkü o komik şemsiyesiyle bir resmi var. Umarım bi arkadaş bulur ve hayatının sonuna kadar tek başına kalmaz.

31 Mart - Bayan Kinnian bana hecelemeyi öğretiyo. Bana diyoki bi sözcük seç gözlerini kapat ve onu unutmicandan emin olana kadar defalarca tekrarla. Dil bilgisinde çok sorunum var. Bazı kelimelerin eklerini tam olarak bilmiyorum. Akıllı olmaya başlamadan önce tüm bunları öğrenmeliyim. Kafam karışmıştı ama Bayan Kinnian endişelenmeme gerek olmadığını zamanla hepsini düzeltebilicemi söyledi.

İlerleme Raporu 9

1 Nisan - Bu gün fırındaki herkes yeni iş yerimde beni ziyarete geldiler. Ben artık hamur karıştırıcısıyım. Olay aynen şöyle oldu. Mikserin başında çalışan Oliver dün işten ayrıldı. Un çuvallarını taşımasına ve mikserin içine boşaltmasına yardım ederdim zaten. Herneyse mikseri nasıl çalıştırıcamı bilmiyodum. Bu çok zor bi iş Oliver asistan fırıncı olmadan önce bir yıl okula gitmişti.

Arkadaşım Joe Carp bana neden Oliverın işini sen almıyorsun dedi. Herkes yanımıza geldi hepsi *gülüyorlardı*. Frank Reilly evet Charlie *yeterince* çalıştın burada dedi. Kimse seni tutamaz artık. Gimpy burada değil ve makineyi çalıştırmaya çalıştım ona söylemeyiz dedi Frank. Ben korkmuştum çünkü Gimpy baş fırıncı ve bana mikserin yanına yaklaşmamamı yanlış bişey yaparsam bir yerimi kesebilecemi söylemişti. Herkes yapmam için beni cesaretlendiriyodu sadece Fannie Birden yapma dedi sonrada neden zavallı adamı rahat bırakmıyorsunuz diye bağardı onlara.

Frank Reilly kapa çenenin Fanny bugün 1 Nisan ve eğer Charlie makineyi tamir ederse tüm günümüz tatil olur. Makineyi tamir edemicemi söyledim ama onu çalıştırabilicemi çünkü Oliveri yaparken defalarca izledimi söyledim.

Hamur karıştırıcı olarak çalışmaya başladım herkes çok şaşırdsı özellikle Frank Reilly. Fanny Birden heyecanlandı çünkü makineyi tamir etmeyi öğrenmesi Oliverın 2 yılını almış ve sonunda fırıncılık okuluna gitmek zorunda kalmış. Makineyi çalıştırmaya yardım eden Bernie Bate benim Oliverdan daha hızlı ve daha iyi oldumu söyledi. Kimse gülmedi. Gimp geri döndünde Fanny ona olanları anlattı Gimpy önce bana kızdı.

Ama sonra Fanny onu bi kere izle dedi. Ona bi 1 nisan şakası yapacaklardı ama Charlie onlara şaka yaptı. Gimpy beni izlerken sinirliydi çünkü oda Prof Nemur gibi söyledi şeylerin yapılmamasından hoşlanmazdı. Beni izledi ve kafasını iki yana salladı bunu görüyorum ama inanamıyorum dedi. Sonra Bay Donnerı çağırdı bana tekrar yapmamı söyledi.

Korkmuştum çünkü bana sinirlencekti bitiridikten sonra şimdi kendi işime geri dönebilirim dedim. Elime süpürgemi aldım ve dükanın ön

tarafına doğru yerleri süpürmeye başladım. Bay Donner uzun süre bana baktı bana gülüyodu. Bu bi Nisan 1 şakası olmalı dedi.

Gimpy bende öyle düşünüyorum Bay Donner bu bi şaka olmalı dedi. Makinenin her tarafını inceledi anlayamıyorum ama Charlie bunu kullanmayı biliyor ve itiraf etmeliyim Oliverdan çok daha iyi yapmış dedi.

Herkes biryerlerde benim hakkımda konuşuyordu ben bundan çok korktum çünkü hepsi bana gülerek bakıyodu ve heyecanlı görünüyolardı. Frank ben Charlienin içinde derinlerde biyerde farklı bişeyler oldunu biliyodum zaten dedi. Joe Crapda evet ne demek istedini anlayabiliyorum dedi. Bay Donner herkese işlerine geri dönmelerini söyledi banada onunla gelmemi söyledi.

Bana Charlie bunu nasıl yaptın bilmiyorum ama sanırım sonunda bişey öğrendin dedi. Senden dikkatli olmanı ve yapabilcenin en iyisini yapmanı istiyorum dedi. Yeni bi işin var ve maaşın 5 dolar artı.

Ona yeni bi iş istemedimi yerleri süpürmeyi ve temizlik yapmayı arkadaşlarıma yardım etmeyi sevdimi söyledim ama o arkadaşlarını dert etme benim bu iş için sana ihtiyacım var dedi. Hiç bi insanın ona bir fırsat verilmesinden hoşlanmıcanı sanmıyorum dedi.

Fırsat nedir dedim. Başını kaşdı ve gözlük camlarının üstünden bana baktı. Bunu kafana takma Charlie. Şu andan itibaren mikserde çalışıyosun. Bu fırsattır dedi.

Bugünden itibaren artık yerleri süpürmek ve tuvaletleri temizlemek yerine ben mikserde çalışıyorum. Bu fırsattır. Yarın bunu Bayan Kinniana sölicem. Buna sevincenden eminim ama Joe ve Frankın neden benimle dalga geçtiklerini anlamadım. Bunu Fannye sordum o aptalları umursama Charlie. Bugün 1 Nisan ve şaka geri tepti sana yaptıkları şaka onlara senin onlara yaptın şaka oldu dedi.

Joeya geri tepen şakanın ne oldunu sordum oda bana git ve göle atla dedi. Sanırım benle dalga geçmelerinin sebebi makinayı çalıştırdım için bugünün tatil olmaması. Bu akıllı olmaya başladım anlamınımı geliyo.

3 Nisan - Robinson Crusoe bitti. Ona daha sonra ne odlunu öğrenmek istiyorum ama Bayan Kinnian hikâyenin bu kadar odlunu söyledi. NEDEN?

4 Nisan - Bayan Kinnian hızlı öğrendimi söyledi. İlerleme raporlarımdan bazılarını okudu ve bana gülümseyerek baktı. Sen iyi birisin hepsine günlerini göstereceksin dedi. Bana kafama takmamamı ama bigün insanların aslında benim düşündüm gibi iyi olmadıklarını görücü söyle.

Bana tanrının bana verdiği akıllı diğer insanların çoğundan daha fazla kullandımı söledi. Ona benim arkadaşlarımlın hepsinin akıllı ve iyi insanlar oldunu söyledim. Beni seviyolar ve bana kötü bişey yapmazlar dedim. Sonra gözüne bişey kaçtını söledi ve bayanlar Tuvaletine gitti.

Oturma odasında Bayan Kinniani beklerken onun annem gibi iyi bir kadın oldunu düşündüm. Sanırım annemin bana iyi biri ol ve insanlara arkadaşça yaklaş dedini hatırladım. Bana ama çok dikkatli ol çünkü seni tanımayan bazı insanlar senin sorun çıkarmaya çalıştını düşünebilirler demişti.

Beni yan komşumuz olan Bayan Leroyssa bıraktıklarını hatırlıyorum. Annem hastaneye gidiydu. Babam onun hasta olmadını bana bir erkek yada kız kardeş getirmek için hastaneye gitini sölüyodu. (Bunu nasıl yaptıklarını hala bilmiyorum.) onlar bi erkek kardeş istedimi çünkü onunla oynamak istedimi söylemiştim. Bana neden bi kız kardeş getirdiklerini bilmiyorum ama yinede onu seviyodum bi oyuncak bebeğe benziyodu. Tek sorun her zaman ağlamasıydı hiç susmazdı.

Onun canını hiç acıtmadım ona hiç zarar vermedim.

Onu odalarında bi bebek karyolasına koyuyolardı bi keresinde babamın merak etme Charlie ona zarar vermez dedini duymuştum.

Penbeler içinde bi bohçaya benziyodu ve o kadar çok ağlıyoduki uyuyamadım zamanlar oluyodu. Uykuya daldığım zaman bile beni uyandırıyodu. Bi keresinde annem ve babam mutfaktaydı bende yataktaydım ağlamaya başladı. kalktım ve yanına gittim annemin yaptığı gibi onu kucağıma aldım ve nazikçe susturmaya çalıştım. Ama annem hemen geldi ve feryat ederek onu aldı. Bana öyle bi tokat atıki yatağa düştüm.

Sonra bağırmaya başladı, ona bidaha dokunma. Onu incitebilirsin. O bir bebek. Ona dokunamazsın. Bunu anlayamamıştım ama şimdi anlıyorum onu incitebilicemi düşünmüştü çünkü ben ne yaptımı bilmicek kadar aptaldım. Şimdi bu beni üzüyo çünkü ben hiçbir zaman bi bebeğe zarar vermem.

Doktor Straussun muaynesine gidince bunları ona anlattım.

6 Nisan - Bugün *virgülü* öğrendim, bu, bir, virgül (,) nokta, ile, bir kuyruk, Bayan Kinnian, virgülün önemli oldunu çünkü onun yazıyı, düzgünleştirdini söledi, virgül, doru yerinde, olmazsa, bi işadamlının çok para kaybedebiliceni söledi, işimden biriktirdim, biraz param var, fazla diil,

ve ben nasıl odlunu bilmiyorum, virgül, bunu kaybetmemi, önlüyo, Ve, o, herkesin, virgülü, kullandını söylüyo, büyüden, bende, kullanıyorum, oda kullanıyo,,,

7 Nisan - Virgülü yalnız kullandım. Bu *noktalama*. Bayan Kinnian uzun sözcükleri hecelemeyi ve yazmayı öğrenmem için sözlüğe bakmamı söyledi. Okuyabiliyosan sorun ne diye sordum. Bunun eğitimin bi parçası olduğunu söyledi bu yüzden bundan sonra her sözcüğün yazılışına bakıcam. Bu yazarken harcadım zamanı artırıyor ama daha fazla hatırlıyorum.

Herneyse böylece *noktalama* kelimesini öğrendim. Sözlükte yazılışı böyle. Bayan Kinnian noktanında bir noktalama olduğunu söyledi ve öğrenmem gereken daha çok işaret var. Ona bütün noktalama işaretlerinin kuyruklu olduğunu düşündümü söyledim. Ama o bana hayır dedi.

Bana dediki; onları, yazında. Kullanmalısın? Hepsini! Birlikte: Bana gösterdi? nasıl” birlikte! Kullanıcamı; ve şimdi! Yapabiliyorum, (tüm çeşitleri? Yazımda? Birlikte kullanıyorum; Daha” öğrenmem, gereken çok kural; var? ama. Ben hepsini aklıma yazıyorum:

Bişey var? Bayan Kinnianda çok hoşlandığım: (bunları; iş mektubunda, bile kullanabilirim (eğer bigün! işadamı olursam?) bana; sorduğum her soru için bi sebep ürettiyo. O bir da’hi! Umarım? Bigün onun gibi akıllı olabilirim;

Noktalama, çok? Eğlenceli!

8 Nisan - Ben ne kadar budalayım! Onun neden bahsettiğini hiç anlayamıyorum. Dün gece dilbilgisi kitabını okudum orada her şeyi açıklıyor. Bayan Kinnianın anlatmaya çalıştıklarında buydu ama ben anlayamadım. Gecenin bi yarısı uyandım ve hepsi aklımda belirdi.

Bayan Kinnian televizyonun işe yaradığını söyledi. Benim *plato* atladımı söyledi. Bir tepenin en üstünde olmak gibi.

Noktalamayı iyice anladıktan sonra, ilerleme raporlarımı başından okudum. Dostum ne kadar çok yanlış yapmışım! Bayan Kinnian’a baştan başlayıp ilerleme raporlarının hepsini düzelterek söyletim. Ama Bayan Kinnian, “Hayır, Charlie, Prof Nemur onları olduğu gibi istiyor. Bu yüzden fotostad¹⁰ yapıldıktan sonrada bu şekilde saklanıyor senin kendi raporundaki değişimleri yakından incelemek için. Çok hızlı ilerliyorsun, Charlie.” dedi.

Bu kendimi çok iyi hissettirdi. Dersten sonra aşağı inip Algernonla oynadım. Yarış yapmadık.

10 Nisan - Kendimi hasta gibi hisetiyorum. Doktora gidicek kadar değil ama sanki göğüs boşluğum boş gibi sanki biri gösüme bi yumruk atmış ve midem yanıyomuş gibi.

Bunu yazmayı düşünmüyodum aslında ama yazmaya karar verdim sanırım önemli. Bugün ilk defa bile bile işten eve geldim.

Dün gece Joe Carp ve Frank Reilly beni bi partiye davet etiler. Etrafta bisürü kız vardı ve Gimpy ve Erniede ordaydı. Biönceki sefer çok içtiim için ne kadar kötü oldumu hatırladım ve Joe'ya bişey içmicemi söyledim. Bana sade bi kola verdi. Güzeldi ama azımda tuhaf bi tat bıraktı.

Bisüre iyi eğlendik.

“Ellen ile dans et” dedi Joe. “O sana adımları öğretecek.” Sonra ona göz kırptı.

Ellen dediki, “neden onu rahat bırakmıyosun?”

Beni arkamdan iterek ona doğru götürdü. “Bu Charlie Gordon, benim arkadaşım, dostum. O sıradan bir adam değildir mikser makinesinde çalışmak üzere terfi etti. Senden tek istediğim onunla dans etmen ve iyi vakit geçirmesini salaman. Bunda ne kötülük var?”

Beni ona doru itti. Ellen benimle dans etti. Üç kere yere düştüm ama neden oldunu anlamadım çünkü Ellen ve benim etrafımda dans eden başka kimse yoktu. Hep düşüyordum çünkü biri sürekli bana çelme takıyodu.

Herkez etrafımızda bi daire şeklinde bizi izliyo ve adımlarımıza gülüyolardı. Ayağım her takıldığında daha yüksek sesle gülüyolardı bende gülüyodum çünkü gerçekten komikti. Ama son defasında gülmedim. Yerden kalktım ve Joe beni yeniden itti.

Sonra Joe'nun yüzü gördüm ve midemde acayip bişey hisettim.

“O bir çılgın” dedi kızlardan biri. Herkez gülüyodu. “Ah, haklısın, Frank,” diye bağırdı Ellen. “O tek kişilik bi şov.” dedi sonra, “Burada, Charlie, elimde bi meyve var.” Bana bi elma verdi ama onu ısırduğımda sahte oldunu anladım.

Sonra Frank gülmeye başladı ve dediki, “Size onu yiyeceğini söylemiştim. Balmumundan yapılmış bir mumu yiyecek kadar aptal başka birini tanıyor musunuz?”

Joe dediki, “Geçen akşam Halloran'sda, git köşedeki camdan yağmur yağıyor mu diye bak deyip onu orada ektiğimizde güldüğüm kadar

glmemiştim hayatımda.”

O sırada aklımda hayatımdan bir kare canlandı. Çocukken bir keresinde mahalledeki çocuklar beni oyunlarına almışlardı. Saklan ve kaç bu OYDU. Parmaklarımla ona kadar saydıktan sonra onları aramıştım. Hava kararana ve soğuyana kadar onları aramıştım ve sonra tek başıma eve dönmek zorunda kalmıştım.

Onları daha sonra hiç bulamadım ve neden böyle yaptıklarını bilmiyorum.

Frankın söylediği bana bunu hatırlattı. Halloran’da olanda aynı şeydi. Joe ve diğerklerinin yaptığıda buydu işte. Bana gülme. Çocuklarla saklan ve kaç oynarken de bana hileler yaparlardı ve sonra gülerlerdi.

Partideki insanların kahkahalar atan yüzleri bulanıklaştı.

“Ona bakın. Yüzü kıpkırmızı.”

“Yüzü kızarıyor. Charlie kızarıyor.”

“Hey, Ellen, Charlie’ye ne yaptın? Onu bu şekilde görmemiştim daha önce.”

“Oğlum, Ellen onu hareketlendirdi.”

Ne yapacağımı yada nereye döneceğimi bilemiyordum. Bana sürtünmesi kendimi tuhaf hissettirmişti. Herkes bana bakıp gülüyodu kendimi çıplak hissettim. Kendimi kimsenin göremiyeceği bir yere saklamak istedim. Evden koşarak kaçtım. Geniş holleri olan büyük bir apartmandı ilk başta merdivenleri bulamadım. Asansörü kullanmayı unutmuşum bile. Merdivenleri bulup sokağa çıktığımda, odama gitmeden önce uzun süre yürüdüm. Joe Frank ve diğerklerinin sadece benimle dalga geçmek için yanlarına çağırtdıkları daha önce aklıma bile gelmemişti.

şimdi anlıyorum “Charlie Gordon çekmek.” Ne demek.

Çok utanıyorum.

Ve başka bir şey. Ellen ile dans ettiğimi gördüm rüyamda, kalktığımda yatak çarşafım ıslak ve kırışıktı.

13 Nisan - Fırına hala gitmedim. Bayan Flynn ve ev sahibime Bay Donner ararsa hasta olduğumu söylemelerini söyledim. Bayan Flynn bana korkmuş gibi bakıyordu.

Bence insanların bana nasıl güldüğünü keşfetmem iyi bir şey. Bunun üzerinde çok düşündüm. Bunun sebebi benim çok aptal olmam ve aptalca bir şey yaptığımda bunun farkında olmamam. Aptal birinin, akıllı insanların kolayca yaptıkları işleri yapamaması onlara komik geliyor.

Her neyse, artık hergün daha akıllı olduğumu anlayabiliyorum. Noktalamayı biliyorum ve doğru yazabiliyorum. Zor sözcükleri sözlükten bakmak hoşuma gidiyor ve sözcükleri hatırlayabiliyorum. İlerleme raporlarımı daha dikkatli yapıyorum ama bu gerçekten zor. Çok okuyorum ve Bayan Kinnian hızlı okuduğumu söylüyor. Okuduğum şeyleri anlayabiliyorum ve aklımda kalıyorlar. Çoğu zaman gözlerimi kapıyorum ve okuduğum bir sayfayı düşünüyorum, bir resim gibi aklımda beliriyor.

Ama bunun yanında diğer kötü olaylarda aklıma geliyor. Bazen gözlerimi kapadığımda aklımda bir sahne beliriyor, bu sabah uyandığımda olduğu gibi. Gözlerimi henüz açmıştım. Aklımdaki geniş yolda büyük bir delik açıldı ve ben içeriye doğru yürüdüm. Sanırım uzun zaman önceydi, Donner's Fırınında ilk çalışmaya başladığım dönem olmalı. Fırının olduğu caddeyi gördüm. İlk önce belirsizdi sonra yavaş yavaş açıkça belirmeye başladı. Tam burada gözümün önünde, sonra diğer şeyler belirsizleşti, ve emin değilim...

Yaşlı kısa boylu bir adam bebek arabasından bozup yaptığı bir seyyar arabada kestane pişiriyordu, kokusunu duydum ve yerdeki karı gördüm. Kocaman gözlerinde korku dolu bakışlar olan küçük bir çocuk dükkânın tabelasına bakıyordu. Ne yazıyordu? Belirsiz karakterler. Şimdi biliyorum ki DONNER'İN FIRINI yazıyordu. Ama aklımda beliren sahnede o kişinin gözleriyle yazıyı okuyamıyorum. Yazıların karakterleri tanıdık gelmiyor. Sanırım korku dolu bakışlarla tabelaya bakan küçük çocuk benim.

Parlak neon ışıkları. Noel ağaçları ve kaldırımlarda seyyar satıcılar. İnsanlar üzerlerinde kalın kabanlar ve boyunlarında atkılarla dolaşıyorlar. Ama onun ellerinde eldivenleri yok. Elleri buz gibi olmuş, elindeki alışveriş paketlerini yere bırakıyor. Seyyar satıcının elinde kalan son mekanik oyuncakları seyretmek için duruyor yuvarlanan oyuncak ayı, zıplayan köpek, burnunun ucunda bir deniz topu taşıyan fok. Yuvarlanıyor, döndürüyor, zıplıyor. Eğer bu oyuncaklara sahip olsa dünyadaki en mutlu çocuk olacak. Kırmızı suratlı, parmakları elindeki kahverengi eldivenin parmaklarından çıkan seyyar satıcıya şu ayıcığı bir dakika tutabilirmiyim diye sormak istiyor ama korkuyor. Sonra, alış-veriş torbalarını kucaklıyor. Çok zayıf ama senelerdir çalışmaktan vücudu gelişmiş.

"Charlie! Charlie!... Kalın kafalı Charlie!"

Çocuklar etrafında daire olmuşlar onu ısırmaya çalışan sokak köpekleri gibi onunla dalga geçiyorlar. Charlie onlara gülüyor. Elindeki paketleri

bırakıp onlarla oynamak istiyor, tam o sırada arkasında sırtı seğiriyor ve dönüp baktığında büyük çocukların ona bir şeyler attığını görüyor.

Fırına geldiğinde kapıdaki karanlık koridorda birkaç çocuk görüyor.

“Hey bakın Charlie burada!”

“Hey, Charlie. Pakette ne var? Biraz bok yemek istermisin?”

“Hadii. Seni incitmicez.”

Ama o koridorda garip bir şeyler var karanlık hol, gülüşmeler, tüm bunlar sırtının yine seğirmesine neden oluyor. Neler olduğunu anlamaya çalışıyor ama tek hatırladığı üzerindeki çamur ve kıyafetlerindeki sidik, Herman Amca pislik içinde geri döndüğünde, ona bağılıyor ve eline kocaman bir çekiç alıp bunu yapan çocukları bulmak için koşup gidiyor. Charlie koridordaki çocukların kahkaha seslerinden koşarak uzaklaşıyor ve paketlerini düşürüyor. Onları yerden toplayıp fırına kadar koşuyor.

“Neden bu kadar geciktin, Charlie?” diye bağılıyor Gimpfy fırının arka tarafına giden koridordan.

Charlie kapıları itip arka tarafa geçiyor ve paketleri tezgahın üzerine koyuyor. Arkasındaki duvara dayanıyor ve ellerini ceplerine sokuyor. Kaşığının orada olduğunu umuyor.

Yerlerin bembeyaz olduğu bu fırını çok seviyor isli duvarlardan ve tavandan daha beyaz. Kalın tabanlı ayakkabıları unla kaplanmış, gözlerinin etrafı bembeyaz. Soğuktan çatlayan ellerinde ve tırnaklarının içinde bile un var.

Orada dinleniyor duvara yaslanarak çömeliyor duvar beyzbol şapkasını gözlerine doğru eğiyor. Un, şekerli hamur, ekmek ve pastaların kokusunu seviyor. Fırında yanan malzeme çıtırdıyor, bu onun uykusunu getiriyor.

Tatlı... sıcak... uyku.

Bir anda düşüyor ve kafasını duvara çarpıyor biri bacaklarını altından çekmiş.

Tüm hatırlayabildiğim bu. Bu apaçık görebiliyorum ama neden olduğunu bilmiyorum. Sinemaya gittiğim zamanlarda da böyle oluyor. İlk defa gördüğümde kesinlikle hatırlayamıyorum ama bir kareyi üç dört defa gördüğümde anlayabiliyorum. Bunu Doktor Strauss’a sormalıyım.

14 Nisan - Doktor Strauss önemli olanın dün hatırladığım gibi eski olayları hatırlamam ve onları rapora yazmam olduğunu söyledi. Böylece bürosuna gittiğimde bu konuları konuşabilirmişiz.

Doktor Strauss bir psikolog ve nörolog. Bunun ne demek olduğunu bilmiyorum. Onun sıradan bir doktor olduğunu sanıyordum. Ama bugün ofisine gittiğimde kendimle ilgili olayları hatırlamanın ve bilmenin çok önemli olduğunu böylece sorunlarımı anlayabileceğimi söyledi.

Güldü ve sandalyesinden kalkıp pencereye gitti. “Ne kadar akıllanırsan o kadar çok problemin olacak, Charlie. Zihinsel gelişimin duygusal gelişimini geçecek. Ve bunu ilerleme esnasında fark edeceğini düşünüyorum, benimle konuşmak isteyeceğin daha bir çok şey hatırlayacaksın. Şunu bilmeni istiyorum ki, burası ne zaman ihtiyacın olursa gelebileceğin bir yer.”

Ne demek istediğini tam olarak anlayamadım ama sanırım daha önce olmuş veya gelecekte olacak olan tüm olaylar rüyalarım ve neden onları gördüğüm ortaya çıkacak ve ben kendim hakkında daha fazla bilgi sahibi olacağım. Önemli olan hatırladığın olaylardaki insanların neler söylediği dedi. Hepsi benim hakkımda olacak, ben çocukken neler olduğunu hatırlamam gerekiyor.

Bunları daha önce bilmiyordum. Yeterince zeki olduğumda aklımdaki sözcükleri anlayabileceğim, koridordaki çocukları, Hermen Amcayı ve ailemi. Ama bana bunları anladığımda kendimi kötü hissedeceğimi ve hastalanabileceğimi söyledi.

Bu yüzden haftada iki kere ofisine gitmememi ve beni rahatsız eden olaylarla ilgili konuşmamı istedi. Sadece orada oturuyoruz, ben konuşuyorum ve oda dinliyor. Bunun ismi terapi ve anlamı daha iyi hissedebilmek için konuşmak. Ona beni rahatsız eden olaylardan birinin kadınlar olduğunu söyledim. Ellen denen o kızla dans etmenin beni heyecanlandırması gibi. Konuşurken o tuhaf hisleri yine hissettim, terledim, ürperdim, beynimde vızıltılar hissettim, öyle ki bir an için kafamı çıkarıp atabileceğimi düşündüm. Belki de, hayatım boyunca, bunlar hakkında konuşmanın kötü olduğunu düşündüğüm için. Ama Doktor Strauss partiden sonra bana olanların erkeklere olan doğal bir durum olduğunu söyledi.

Zeki olduğum zaman ve bir çok şeyi öğrendiğimde benim kadınlar için ideal bir erkek olabileceğimi söyledi. Bu karmaşık, ama hayatımla ilgili her şeyi anlayacağım.

15 Nisan - Bu günlerde çok okuyorum ve neredeyse hepsi aklımda kalıyor. Tarih, coğrafya ve aritmetiğin yanında, yabancı dillerde Öğrenmem gerektiğini söylüyor Bayan Kinnian. Prof Nemur uyurken dinlemem için

bana farklı kasetler verdi. Hala bellek ve alt belleğin nasıl çalıştığını anlayamıyorum ama Prof. Nemur bunun için endişelenmeme gerek olmadığını söylüyor. Birkaç hafta sonra yüksek okul konularını öğrenmeye başladığımda psikoloji kitapları okumayacağıma söz vermemi istedi o izin verene kadar. Aklımın karışacağını ve kendi düşüncelerim ve hislerim yerine psikoloji teorileri düşünebileceğimi söyledi. Benim için en uygun olanı roman okumaya devam etmek. Bu hafta *Büyük Gastby*, *Bir Amerikan Trajedisi* ve *Eve doğru Bakmak*, *Melek'i* okudum. Erkekler ve kadınların böyle şeyler yaptıklarını bilmiyordum.

16 Nisan - Bugün kendimi daha iyi hissediyorum ama insanların her zaman benimle dalga geçmeleri ve bana gülmeleri hala beni sinirlendiriyor. Prof. Nemur'un söylediği gibi zekâm ilerlerse ve IQ'm şimdikininki iki katı olursa, şimdi IQ'm 70, belki o zaman insanlar beni severler ve benimle arkadaş olurlar.

IQ'nun ne demek olduğunu tam olarak bilmiyorum. Prof Nemur insanların ne kadar zeki olduklarını ölçmenin yolu diye açıkladı eczanedeki terazi gibi. Ama Doktor Strauss Prof Nemur'la bu konuda bir tartışma yaşadı, IQ'nun sadece zekâyı ölçmekte kullanılan bir ölçü olmadığını söyledi. IQ, ne kadar zeki olabileceğinin göstergesidir dedi, ölçülü bir kabın boş tarafında kalan rakamlar gibi. Hala kabı doldurabiliriz.

Burt Seldon'a zekâ testlerini ve Algernon'la olan çalışmaları bana kimin neden yaptırdığını ne işe yaradığını sorduğumda, bazıları bunun yanlış olduğunu söyleyebilir ve okuduklarımıza bakılırsa IQ daha önce öğrendiğimiz diğer bir çok şeyi de ölçüyor ve zekâyı ölçmenin en iyi aracı değil diye cevap verdi.

Ama hala IQ'nun tam olarak ne demek olduğunu bilmiyorum ve herkes farklı bir şey söylüyor. Benimki şu anda yüz ve çok yakında yüz ellinin üzerine çıkacak, ama hala beynimi bilgilerle doldurmak zorundalar. Bir şey söylemek istemiyorum ama nasıl olduğunu bilmiyorum, eğer bunu göremiyorlarsa ve bilemiyorlarsa nasıl ölçebiliyorlar.

Prof Nemur, yarından sonra bir *Rorschach Test* yapmam gerektiğini söyledi. Bunun ne olduğunu merak ediyorum.

17 Nisan - Dün gece bir kâbus gördüm ve bu sabah, yataktan kalktıktan sonra, Doktor Strauss'un bana böyle durumlarda ne yapmam gerektiğini söylediğini hatırladım. Rühayı düşünmek demişti, hepsi aklıma gelene kadar düşünmek. Aklım bomboş kalana kadar düşündüm. Doktor Strauss

bunun, altbilincimin, bilincimi, bir şeyleri hatırlamamam için engellediği bir süreç olduğunu söylüyor. Bu geçmiş ve şimdi arasında bir duvar. Bazen bu duvar kapanıyor ve bazen de açılıyor böylece geçmiş hatırlayabiliyorum.

Bu sabah olduğu gibi.

Rüya Bayan Kinnian'ın ilerleme raporumu okumasıyla ilgiliydi. Rüyamda yazmak için oturuyordum ama ne bir şey yazabiliyor ne de okuyabiliyordum. Böylece devam ediyordu. O kadar korktum ki Gimpy'den benim için yazmasını istedim. Bayan Kinnian raporu okuduğunda sinirleniyor ve kağıtları fırlatıyordu, çünkü içinde kötü sözler vardı.

Eve gittiğimde Doktor Strauss ve Prof. Nemur evde, raporuma kötü sözler yazdığım için beni dövmek için bekliyorlardı. Onlar gittikten sonra yırtılmış kağıtları aldım ama üzerinde kan vardı ve hoş sözlere dönüşmüşlerdi.

Çok kötü bir rüyaydı ama kalktıgımda hepsini yazdım ve çok iyi hatırladığıma eminim.

Fırın... pişirmek... semaver... biri beni tekmeliyor... düşmek... her yer kan içinde... yazmak... kırmızı bir sevgililer günü kartının üstünde bir kalem... küçük altın rengi bir kalp... bir madalyon... bir zincir... hepsi kanla kaplı... ve o bana gülüyor....

Zincir madalyona bağlı... etrafında dönüyor... güneş ışığı gözlerime yansıyor. Ve ben onu dönerken izlemekten hoşlanıyorum... zinciri izle... dönüyor etrafa çarpıyor... ve küçük bir kız beni izliyor.

Onun adı Küçük Bayan Kin Harriet demek istedim. “*Harriet... Harriet... hepimiz Harriet'i çok seviyoruz.*” Sonra her şey kayboluyor. Yine boşluk.

Bayan Kinnian omzumun üzerinden ilerleme raporlarımı okuyor

Sonra Yetişkin Engelliler Merkezine dönüşüyor ve o omuzlarımın üzerinden *kompozisyonumu* okuyordu.

Okul ilkokul 13'e dönüşüyor ve ben 11 yaşındayım ve Bayan Kinnian'da 11 yaşında ama o, o sırada Bayan Kinnian değil. O gamzeli küçük bir kız ve adı Harriet. Hepimiz Harriet'i seviyoruz. Gün, sevgililer günü.

Hatırlıyorum...

İlkokul 13'de ne olduğunu hatırlıyorum ve neden okulumu değiştirip beni ilkokul 222'ye gönderdiklerini hatırlıyorum. Harriet yüzünden.

Charlie'yi görüyorum on bir yaşında. Küçük güzel bir madalyonu var, onu sokakta bulmuş. Zinciri yok ama bir teli var, onu çevirmekten çok hoşlanıyor ve havada dönmesini izliyor ve güneş gözlerine yansıyor.

Bazen çocuklar onunla top yakalamaca oynuyorlar ve diğer çocuklardan biri topu yakalamadan, yakalamaya çalışıyor. Ortada olmayı seviyor topu hiç yakalayamasa da ve Hymie Roht topu düşürüyor, o da yakalıyor ve ortaya geçmek zorunda kalıyor ama Charlie'nin top atmasına izin vermiyorlar ve yeniden ortaya geçmek zorunda kalıyor.

Harriet geçtiği zaman erkek çocuklar duruyorlar ve ona bakıyorlar. Tüm çocuklar Harriet'i seviyor. Başını salladığında lüleleri bir yukarı bir aşağı oynuyor ve yanaklarında gamzeleri var. Onu gördüklerinde neden bu kadar yaygara yaptıklarını ve neden onunla konuşmak istediklerini anlamıyor (o, onunla konuşmak yerine tenekelere vuruyor yada top oynuyor) ama tüm çocuklar ona aşık bu yüzden o da ona aşık.

Onunla konuşmaya çalışmıyor, ona şakalar yapıyor. Öğretmen orada olmadığında sıraların üzerinde geziyor. Camdan silgilerini atıyor, tahtayı ve duvarları karalıyor. Ve Harriet her zaman onunla dalga geçiyor ve onu aşağılıyor, "Ah, Charlie'ye bakın. Çok komik değil mi? Ne kadar aptal görünüyor değil mi?"

O gün sevgililer günü ve tüm çocuklar Harriet'e ne hediye vereceklerini konuşuyorlar, Charlie "bende Harriet'e bir hediye vereceğim." diyor.

Ona gülüyorlar ve Barry, "Nereden alacaksın hediye?" diye soruyor.

"Ona çok güzel bir şey alacağım. Göreceksiniz."

Ama hediye almak için hiç parası yok, bu yüzden ona kalp şeklindeki madalyonunu hediye etmeyi düşünüyor, tıpkı dükkânların vitrinlerindeki sevgililer gibi. O gece annesinin dolabından paket kağıdı alıyor ve madalyonu kırmızı kurdeleli bir paket yapıyor, bu çok zamanını alıyor. Sonraki gün paketi Hymie'ye veriyor ve onun için bir not yazmasını istiyor.

"Sevgili Harriet, bence sen dünyadaki en güzel kızsın. Senden çok hoşlanıyorum ve seni çok seviyorum. Benim sevgilim olmanı istiyorum. Arkadaşın, Charlie Gordon."

Hymie notu dikkatle, büyük harflerle yazarken sürekli gülüyordu ve Charlie'ye, "oğlum, bu hediye onun gözlerini yerinden fırlatacak. Bunu gördüğü zaman çok şaşırarak."

Charlie korkuyor ama bu hediye onay veremeyi çok istiyor. Okuldan sonra onu evine kadar takip ediyor ve eve girmesini bekliyor. İçeriye

yavaşça süzülüyor ve hediyeı kapı tokmağına asıyor. Zili alıyor koşarak caddeye çıkıp bir ağacın arkasına gizleniyor.

Harriet kapıyı açtığında zili alanı görebilmek için etrafa bakıyor. Sonra paketi görüyor. Alıyor ve üst kata çıkıyor. Charlie eve gittiğinde annesinin dolabından izin almadan hediye paketi aldığı için azar işitiyor. Ama bunu umursamıyor. Yarın Harriet madalyonu boynuna takacak ve tüm çocuklara onun Charlie'nin hediyesi olduğunu söyleyecek nasıl olsa. Sonra görecekler işte.

Sonraki gün sabah okula koşarak gidiyor ama saat daha çok erken. Harriet daha gelmemiş, çok heyecanlanıyor.

Harriet geldiğinde onun yüzüne bile bakmıyor. Madalyonu takmamış. Ve korkmuş görünüyor.

Bayan Janson bakmıyorken ilgi çekmek için her şeyi yapıyor: Gülünç suratlar yapıyor. Yüksek sesle gülüyor. Sandalyesinde ayağı kalkıyor ve poposunu oynatıyor. Harold'a tebeşir bile atıyor. Ama Harriet ona bir kere bile bakmıyor. Belkide unutmuştur. Belki madalyonu yarın takacak. Koridorda yanından geçerken, ona sormak istiyor ama Harriet onu itiyor.

Okulun çıkışında iki büyük erkek kardeşi Charlie'yi bekliyorlar.

Gus onu itiyor. "Seni ucube, kardeşimize bu pis notu yazan sen misin?"

Charlie pis bir not yazmadığını söylüyor. "Sadece bir sevgili günü notu yazdım."

Liseden mezun olmadan önce basket takımında olan Oscar, onu gömleğinden tutuyor ve iki düğmesini kopartıyor. "Küçük kardeşimden uzak duracaksın, seni soysuz. Artık bu okula ait değilsin."

Sonra onu Gus'a itiyor, Gus boğazından yakalıyor. Charlie çok korkuyor ve ağlamaya başlıyor.

Sonra onu dövmeıe başlıyorlar. Oscar burnuna bir yumruk atıyor ve Gus onu yere düşürüp vurmaya taşıyor ikisi birden vuruyorlar. Etrafta diğerk okul öğrencileride var. bağrışlar içinde oraya geliyorlar ve tezahürata başlıyorlar. "Kavga! Kavga! Charlie'yi dövüyorlar!"

Giysileri yırtılıyor ve burnu kan içinde kalıyor ve bir dişi kırılıyor. Gus ve Oscar gittiklerinde kaldırıma oturuyor ve ağlıyor. Burnundan akan kan artıyor. Etraftaki ocuklar gülüyorlar ve bağırıyorlar: "Charlie dayak yedi! Charlie dayak yedi!" sonra okulun koruma görevlilerinden Bay Wagner geliyor ve çocukları dağıtıyor. Onu erkekler tuvaletine odasına götürüyor ve eve gitmeden önce kanı temizlemesini ve ellerini yıkamasını söylüyor...

Sanırım çok aptalmışım, insanlar bana ne söylese inanıyormuşum. Hymie'ye ya da başka birine inanmamalıydım.

Bunları bu güne kadar hatırlamamıştım, rüyamı düşündüğümde aklıma geldiler. Bayan Kinnian'ın ilerleme raporumu okurken yaptığı bir şeyle ilgiliydi. Her ne ise, şimdi mutluyum kimseden benim için bir şey yazmasını istemiyorum. Şimdi kendim yapabilirim.

Bir şeyi fark ettim. Harriet madalyonumu geri vermedi.

18 Nisan - Rorschach'ın ne olduğunu buldum. Mürekkep lekeleriyle yapılan bir test, ameliyat olmadan önce yaptığım gibi. Ne olduğunu görür görmez çok korktum. Burt benden resimleri bulmamı isteyecekti ve ben de bulamayacaktım. Düşünüyordum, bu resimleri bulmanın ya sadece bir yolu varsa. Belki de hiç resim yoktu. Belki de olmayan bir şeyleri uyduracak kadar aptal mıyım diye yapılan bir testti. Bunu düşünmek bile korkmama yetmişti.

"Tamam, Charlie," dedi, "bu kartları daha önce görmüştün hatırladın mı?"

"Elbette hatırladım."

Ses tonumdan sinirli olduğumu anlamıştı ve bana şaşkınlıkla baktı.

"Bir problem mi var Charlie?"

"Hayır yok. O mürekkep lekeleri beni üzüyor."

Gülümsedi ve başını salladı. "Bunda üzülecek bir şey yok. O standart kişilik testlerinden biri. Şimdi senden şu karta bakmanı istiyorum. Bu ne olabilir? Kartın üzerinde ne görüyorsun? İnsanlar bu mürekkeplerin içinde her şeyi görebiliyorlar. Bu senin için ne olabilir anlat bana sana ne düşündürüyor."

Şok olmuşum. Karta baktım sonra ona baktım. Bu onun söylemesini düşündüğüm şey değildi. "Orada resim olmadığını mı söylemek istiyorsun?"

Burt kaşlarını çatı ve gözlüklerini çıkardı. "Ne?"

"Resimler! Mürekkep lekelerindeki gizli resimler! Bir önceki sefer herkesin bunların içinde resimler gördüğünü söylemiştin ve benimde görmemi istemiştin."

"Hayır, Charlie. Bunu söylemiş olamam."

"Ne demek istiyorsun?" diye bağırdım ona. O mürekkep lekelerinden korkmam Burt'e ve kendime sinirlenmeme sebep olmuştu. "Bana bunu söylemiştin. Akıllı olduğun için koleje gidiyorsun ama bu sana benimle

dalga geçme hakkını vermez. İnsanların benimle eğlenmesinden yoruldum ve bunaldım.”

Daha önce bu kadar sinirlendiğimi hatırlamıyorum. Bunun Burt’ten kaynaklandığını sanmıyorum ama bir anda her şeyin yanlış olduğunu anladım. Rorschach kartlarını masanın üzerine attım ve yürüdüm. Profesör Nemur koridordan geçiyordu, ona selam vermeden yanından geçtiğim için bir şeylerin ters gittiğini anlamış olmalı. O ve Burt bana yetiştiklerinde asansöre binmek üzereydim.

“Charlie,” dedi Nemur, kolumu yakalayarak. “Bir dakika bekle. Neler oluyor?”

Kolumu elinden kurtardım ve Burt’e doğru başımı salladım. “İnsanların benimle alay etmelerinden yoruldum ve bunaldım. Hepsi bu. Belki önceden bunu bilmiyordum ve anlamıyordum ama şimdi biliyorum ve anlıyorum ve hiç hoşlanmıyorum.”

“Burada kimse seninle dalga geçmiyor, Charlie,” dedi Nemur.

“Mürekkep lekeleri ne öyleyse? Bir önceki sefer Burt onların içinde resimler olduğunu söylemişti herkes görebiliyormuş ve ben -”

“Bak, Charlie, Burt’un sana söylediği gerçek sözleri duymak ister misin, kendi cevabını da elbette? Test salonunda ses kayıt cihazımız var. Onu dinletebiliriz ve sen de ne söylendiğini duyarsın.”

Karmaşık duygularla, onlarla birlikte psikoloji bölümüne gittim. Benimle dalga geçtiklerinden ve bana oyun oynadıklarından emindim. Kızgınlığım heyecan verici bir histi ve bunu boş vermem kolay olmadı. Kavga etmeye hazırdım.

Nemur, kayıtları almak için gittiğinde Burt bana açıklamaya çalıştı: “Bir önceki sefer, bugün kullandıklarımla neredeyse aynı sözleri kullandım. Her defasında aynı sözleri kullanmak zaten bu testlerin kuralı.”

“Duyduğum zaman inanacağım buna.”

Aralarında bir bakışma oldu. Kanın yüzüme fışkırdığını hissettim yeniden. Bana gülüyorlardı. Ama sonra ne söylediğimi fark ettim ve bakışmalarının sebebini anladım. Gülmüyorlardı. Bana neler olduğunu biliyorlardı onlar. Yeni bir seviyeye geçmişim ve öfke ve şüphe benim dışındaki dünyaya ilk tepkilerimdi.

Burt’un sesi teypte gürledi:

“Şimdi bu karta bakmam istiyorum, Charlie. Bu ne olabilir? Bu kartta ne görüyorsun? İnsanlar bu mürekkep lekelerinin içinde her türlü şeyi

görüyorlar. Bunlar sana ne düşündürüyor...”

Aynı sözler ve on dakika önce laboratuvardaki aynı ses tonu. Sonra benim cevaplarım aklıma geldi çocukça, boş şeyler. Profesör Nemur’un masasının yanındaki sandalyeye bırakıverdim kendimi. “O gerçekten ben miydim?”

Burt’le laboratuvara gittim ve Rorschach üzerinde çalıştık. Kartları yavaş yavaş geçtik. Bu seferinde cevaplarım farklıydı. Mürekkep lekelerinin içinde bir şeyler “gördüm”. Birbirine yakın duran iki yara. Kılıçla dövüşen iki adam. Bir çok şey hayal ettim. Ama sonunda, Burt’e sonuna kadar güvenmediğimi anladım. Bana söylediği gibi kartlara yeni bir şey görebilecek miyim diye bakıyordum.

O benim notlarımı incelerken gizlice ona bakıyordum.

Ama hepsi kodlu yazılmıştı:

WF + A DdD-Ad orig. WF - A SF + obj

Testin zekâmda bir değişiklik yaptığını sanmıyorum. Bana göre herkes görmediği şeyleri görüyormuş gibi yapabilir bu testte. Görmediğim şeyleri söyleyerek onlarla dalga geçmediğimi nereden anlıyorlar?

Belki de bunu, Doktor Strauss psikoloji okumama izin verdiği zaman anlayabileceğim. Tüm hislerimi ve düşüncelerimi yazmak artık bana çok zor geliyor çünkü onları diğerlerinin okuduğunu biliyorum. Belki bu raporların bazılarını şimdilik kendime saklasam daha iyi olacak. Bunu Doktor Strauss’a soracağım. Bu neden, bir anda beni rahatsız etmeye başladı?

İlerleme Raporu 10

21 Nisan - Fırında daha hızlı üretim yapmak için makinelerin yerini değiştirerek yeni bir yöntem buldum. Bay Donner çok para kazanacağını söylüyor. Bana elli dolar fazladan verdi ve haftalığımı da on dolar arttırdı.

Joe Carp ve Frank Reilly'yi kutlamak için yemeğe götürmek istedim ama Joe karısı için bir şeyler alacakmış, Frank da öğlen yemeğini kuzeni ile yiyecekmiş. Sanırım bendeki değişiklikleri kabullenmeleri biraz zaman alacak.

Herkes benden korkmuş gibi görünüyor. Gimpy'nin yanına gidip bir şey sormak için omzuna dokunduğumda irkiliyor ve elindeki bir fincan kahveyi üzerine döküyor. Ona baktığımı düşündüğü zaman gözlerini bana diyor. Etrafımdaki kimse benimle konuşmuyor, her zaman konuştuğum çocuklar bile benden uzak duruyorlar. İşimi yaparken yalnızım. Herkes benden uzak durmaya çalışıyor.

Bunu düşünmek, uyuya kaldığım zaman Frank'ın ayaklarına vurarak beni yere düşürmesini getiriyor aklıma. Tatlı sıcak bir koku, beyaz duvarlar, Frank ekmek somunlarını çevirmek için fırının kapısını açtığında dışarı çıkan buhar. Bir anda düşmek... yuvarlanmak... her şey ayağımın altından kayıyor ve başımı duvara çarpıyorum.

O bendim ve hâlâ sanki orada biri yerde uzanmış yatıyor başka bir Charlie. Kafası karışık... başını ovalıyor... Frank'a bakıyor, uzun ve ince bir mizacı var, sonra Gimpy'ye bakıyor, yakınında, iriyarı, kıllı, koyu tenli, kaşları mavi gözlerinin üzerini dolduruyor Gimpy'nin.

"O çocuğu rahat bırak," diyor Gimpy. "İsa aşkına, Frank, neden onunla uğraşıyorsun?"

"Bir şey yapmıyorum," derken gülüyor Frank. "Onu incitmedim. Zaten anlamıyor. Öyle değil mi, Charlie?"

Charlie başını ovuşturuyor ve korkuyla duvarın kenarına sınıyor. Azarlanmasının sebebinin bile anlamıyor, bunun devamlı olacağından haberi bile yok.

"Ama sen anlıyorsun," diyor Gimpy, ortopedik ayakkabıları ile ağır ağır yürürken, "öyleyse neden onunla uğraşıp duruyorsun?" iki adam uzun masada oturuyorlar, uzun olan Frank ve iri olan Gimpy, akşam siparişlerini yetiştirmeye çalışıyorlar.

Bir süre sessizlik içinde çalışıyorlar, sonra Frank duruyor ve beyaz şapkasını ters çeviriyor. “Hey, Gimpy, Charlie’nin ekmek yapabildiğini düşünsene?”

Gimp, dirseklerini çalışma masasına koyuyor. “Neden onu rahat bırakmıyoruz?”

“Hayır, demek istediğim, Gimp cidden. Ekmek yapmak gibi kolay bir şeyi öğrenebilseydi diyorum.”

Bu fikri düşünen Gimpy, Charlie’ye bakıyor. “Belki içinde bir yerlerde bir şeyler vardır. Hey, Charlie bir dakika buraya gel.”

İnsanlar onun hakkında konuşurken yaptığı gibi, kafasını önüne eğiyor ve ayakkabı bağcıklarına bakıyor. Onları nasıl bağlayacağını ve çözeceğini biliyor. Ekmek yapabilir. Hamur yapmayı, yuvarlamayı ve ekmek haline getirmeyi öğrenebilir.

Frank ona şüpheyle bakıyor. “Belki de yapmamalıyız Gimp. Belki yanlış olur. Eğer bir moron hiçbir şey öğrenemiyorsa onunla hiçbir işe başlamamalıyız.”

“Bunu bana bırak,” diyor, Frank’ın fikrini kabullenerek, Gimpy. “Onun öğrenebileceğini düşünüyorum. Dinle, Charlie. Bir şey öğrenmek ister misin? Ben ve Frank’ın yaptığı gibi ekmek yapmayı öğrenmek ister misin?”

Charlie ona bakarken, yüzündeki gülümseme eriyip gitmiş. Gimpy’nin ne demek istediğini anlıyor ama kendisini köşeye sıkışmış hissediyor. Gimpy’yi mutlu etmek istiyor ama, öğrenmek ve öğretmek kelimeleri ile her gün azar işitmek gibi bir sorunu var, hatırladığı zayıf beyaz bir elin havaya kalkıp öğrenemediği için ona vurması.

Charlie kaçmak istiyor ama Gimpy kolunu yakalıyor. “Hey, oğlum, rahatla. Seni incitmeyeceğiz. Şuna bak sanki bıraksam düşecekmiş gibi titriyor. Bak, Charlie. Sana şans getirecek bir parça var elimde, onunla oynayabilirsin.” Elini tutuyor ve pirinç bir zincir ile pirinç bir disk gösteriyor, üzerinde STA-PARLAK METAL CİLASI yazıyor. Pirinç zinciri bir ucundan tutuyor ve altın sarısı parlak disk, florasın ışıkların ışıklarını alarak, yavaşça dönmeye başlıyor. Pandantif parlak göz alıcı bir şey, Charlie onu hatırlıyor ama neden ve nasıl olduğunu hatırlayamıyor.

Ona uzanmıyor. Çünkü başka insanların eşyalarına el uzatırsa cezalandırılacağını biliyor. Ama aslında bu yanlış. Gimpy’nin onu ona vermek istediğini görünce, başını sallıyor ve gülmeye devam ediyor.

“Bunu biliyor,” diyerek gülüyor Frank. “Ona parlak bir şey ver.” Gimpy’ye bu deneyin fikrini veren Frank, geri çekilip olayı izlemeye

başlıyor. “Belki, ona ekmek yapabilirse şu hurdaları alabileceğini söylemelisin bu işe yarayabilir.”

Fırındaki fırıncılar Charlie’ye bir şeyler öğretmeye çabalarken dükkândaki diğer insanlar da etraflarına toplanıyorlar. Frank masada yer açıyor ve Gimpy orta boy ekmek hamurlarını ekmek yapması için önüne veriyor. Sonra aralarında, Charlie öğrenebilir ya da öğrenemez diye bir tartışma açılıyor.

“Bizi iyi izle,” diyor Gimpy, pandantifi Charlie’nin rahatça görebileceği bir yere koyuyor. “İzle bizim yaptığımız her şeyi yap. Eğer bu işi başarabilirsen bu uğurlu parçayı alabilirsin.”

Charlie sandalyeden masaya abanarak, Gimpy’nin bıçağı alıp bir parça hamur kesmesini izliyor. Gimpy’nin hamuru ince bir rulo haline getirmesini ve çember yapmasını, üzerine un serpmesini dikkatle izliyor.

“Şimdi beni izle,” diyor Frank ve Gimpy’nin yaptıklarının aynısını tekrarlıyor. Charlie’nin kafası karışıyor. Farklar var. Gimpy dirseklerini masaya koyarak çalışıyor ama Frank, kollarını vücuduna yakın tutuyor. Gimpy, hamuru rulo yaparken, baş parmağını diğer parmaklarının yanında tutuyor, Frank, parmaklarını havaya kaldırıyor.

Charlie’nin anlayacağından şüphe ederek, “Hadi,” diyor Gimpy.

Charlie başını sallıyor.

“Bak, Charlie, yavaşça tekrar yapacağım. Yaptıklarımı izle, her hareketi tekrar et. Tamam mı? Ama aklında tutmaya çalış çünkü sonra tek başına yapacaksın. Şimdi başlayalım bunun gibi.”

Charlie kaşlarını çatarak, Gimpy’nin hamuru yuvarlamasını izliyor. Tereddüt ederek bir parça hamur kesiyor ve masanın ortasına koyuyor. Yavaşça, Gimpy’nin yaptığı gibi, dirseklerini masaya dayayarak hamuru yuvarlıyor.

Gözlerini Gimpy’den ayırmadan, baş parmağını diğerleri ile yan yana tutarak hamuru rulo yapıyor. Gimpy’nin ondan istediği gibi doğru yapmaya çalışıyor her şeyi. İçindeki ses doğru yap böylece seni çok sevecekler. Gimpy ve Frank’ın onu sevmesini istiyor.

Gimpy hamuru bir top haline getirdikten sonra arkasına yaslanıyor ve Charlie’yi izliyor. “Hey, bu harika, bak Frank, hamuru top haline getirdi.”

Frank başını sallayarak gülüyor. Charlie onlara bakınca heyecanlanıyor. Başarıya alışkın değil zaten.

“Tamam, şimdi,” diyor Gimpy. “Şimdi rulo yapacağız.” Beceriksizce ama dikkatle, Charlie, Gimpy’nin her hareketini izliyor. Gözleri ara sıra

Gimpy'nin ellerine kayarak hamurları yuvarlamaya devam ediyor. Gimpy'nin yanında altı tane rulo yapıyor ve tepsiye diziyor.

“Tamam, Charlie.” Gimpy'nin yüzünde ciddi bir ifade var. “Şimdi bakalım tek başına yapabilecek misin? Baştan beri yaptıklarımızı tekrar et. Hadi, başla.”

Charlie, hamur yığınının ve Gimpy'nin eline tutuşturduğu bıçağa bakıyor. Ve bir kez daha paniğe kapılıyor. İlk ne yapmıştı? Elini nasıl tutuyordu? Ya parmakları? Topu ne yöne çevirerek yapıyordu?... Kafasından binlerce karmaşık düşünce geçiyor bir anda, yüzündeki anlamsız gülümsemeyle kala kalıyor. Gimpy ve Frank'ın onu sevmesini istiyor ve Gimpy'nin ona söz verdiği uğurlu parçayı almak istiyor. Hamur yığınının yumuşatmak için yoğuruyor, ama bir türlü başlamak için o gücü kendinde bulamıyor. Kesmek istiyor ama yapamaz çünkü başarısız olacağını düşünüyor ve korkuyor.

“Çoktan unuttu,” diyor Frank. “Unuttu işte.”

Charlie hatırlamak istiyor. Kaşlarını çatarak ve hatırlamaya çalışıyor: “İlk önce bir parça keseceksin. Sonra top gibi yuvarlayacaksın. Ama tepsinin içindekiler gibi yapacaksın? Ona zaman verelim, hatırlayacaktır. Sonunda kafasındaki belirsizlik yok olacak ve hatırlayacak. Bir kaç dakika daha. Öğrendiklerini hatırlamaya çalışıyor kısa bir süre. Bunu çok istiyor eminim.

“Tamam, Charlie,” diyor Gimpy, elinden bıçağı alırken. “Tamam. Endişelenme. Bu senin işin değil zaten.”

Bir dakika daha hatırlayacak... Keşke onu acele ettirmeselerdi. Neden her şey böyle acele içinde olmalı?

“Hadi başla, Charlie. Git ve çizgi romanını oku. İşe geri dönmeliyiz.”

Charlie başını sallıyor ve gülümsüyor, çizgi romanını cebinden çıkarıyor, kırıksıklıkları düzeltiyor ve başına koyuyor, şapka gibi. Frank bir kahkaha atıyor ve Gimpy gülümsemeye başlıyor.

“Hadi, seni koca bebek,” Gimpy burnundan solumakta. “Bay Donner seni çağırana kadar orada otur.”

Charlie gülümseyerek karıştırma makinesinin yanındaki un çuvallarının üzerine oturuyor. Orada oturup çizgi romanın resimlerine bakmaktan çok hoşlanıyor, Charlie. Sayfaları çevirip resimlere bakmaya başladığında, ağlayacakmış gibi hissediyor kendini, ama neden olduğunu anlamıyor. Bunda üzülecek ne var ki? Karanlık bulut aklından gelip geçiyor ve şimdi artık otuz, kırk kere baktığı çizgi romanın resimlerine tekrar bakıyor. Tüm

resimleri ezbere bildiği halde isimlerini defalarca soruyor etraftakilere (neredeyse tanıştığı herkese) ve figürlerin üzerindeki konuşma baloncuklarında bir şeyler söylendiğini anlıyor. Bu baloncukları okuyabilmek için okuma öğrenebilir mi acaba? Eğer ona yeterli zamanı verirlerse onu hızlı yapmaya zorlamazlarsa bunu yapabilir. Ama kimsenin zamanı yok.

Charlie ayaklarını kendisine doğru çekiyor ve ilk sayfayı açıyor, Batman ve Robin'in bir binaya tırmandıkları sayfayı. Bir gün, okuyacağım diyor içinden. O zaman bu hikâyeyi okuyabilecek, çok mutlu oluyor. Omzunda bir el hissediyor ve kafasını kaldırıyor. Bu Gimpy elinde piringç diski tutuyor, ışık yansıyor üzerine.

"İşte," diyor sevimsiz bir sesle, kucağına bırakıyor parçayı ve aksayarak yürüyüp gidiyor...

Bunu daha önce hatırlamamıştım ama bu hoş bir davranış neden yapmıştı bunu? Her ne ise, bunlar benim geçmişim ve daha önce hatırlayabildiğimden çok daha açık.

Sabah havası daha gri renkteyken pencereden bakmak gibi. O zamandan beri çok zaman geçti ve ben tüm bunları Doktor Strauss ve Profesör Nemur'a ve Beekman'daki diğerlerine borçluyum. Peki, Frank ve Gimpy benim nasıl değiştiğimi görünce, ne hissedecekler?

22 Nisan - Fırındakiler değişiyor. Beni görmezden gelmek gibi değil sadece. Düşmanlığı hissdebiliyorum. Donner, fırın bünyesine katılmamı istiyor ve bir terfi daha aldım. Diğerleri bana düşmanca davranıyor bu yüzden zekâmın ilerlemesine sevinemeyeceğim neredeyse. Yine de, onları suçlayamıyorum. Bana ne olduğunu anlayamazlar, ben de onlara açıklayamam. İnsanlar benim davranışlarımdan gururlanmıyor sanırım daha zamanı var.

Hâlâ, dertleşecek bir arkadaşım yok. Yarın akşam Bayan Kinnian'ı, sinemaya davet edeceğim. Eğer cesaretimi toplayabilirsem.

24 Nisan - Sonunda Profesör Nemur, Doktor Strauss ve benim düşüncemi kabul etti. Neredeyse laboratuvardaki tüm insanların okuduğunu bile bile hayatımdaki her şeyi ilerleme raporuma yazamam. Ben şimdiye kadar dürüst olmaya çalıştım ve kim olursa olsun hatırladığım her şeyi yazdım ama kendime saklamam gereken hisler ve olaylar da var en azından bir süreliğine.

Şimdi, bazı yazıları yazmamak için iznim var. Elbette, Welberg Vakfı'na gidecek rapora yazılması için Profesör Nemur hepsini okuyacak. Önemli olanları rapora dahil edecek.

Bugün laboratuvarda olanlar üzücüydü.

Alice Kinnian'ı sinemaya davet etmek için Profesör Nemur ve Doktor Strauss'a danışmak için sabah erkenden ofise gittim ama kapıyı çalmadan önce ikisinin tartıştıklarını duydum. Fazla zamanım yoktu ama tartışmayı da bölemiyordum, çünkü ben orada yokmuşum gibi tartışmaya devam ediyorlardı.

Birinin masaya yumruk attığını duydum ve sonra Profesör Nemur bağırdı: "Anlaşma sırasında Chicago'da olacağımızı çoktan bildirdim."

Sonra Doktor Strauss'un sesini duydum: "Ama sen yanlış düşünüyorsun, Harold. Daha altı hafta var. O hâlâ değişiyor."

Sonra Nemur: "Örneği önceden belirledik. Fasıla raporu yazmakta haklı olduğumuzu ortaya çıkardık. Sana söyledim, Jay, korkacak bir şey yok. Biz başardık. Hepsi olumlu. Bundan sonra hiçbir şey ters gidemez."

Strauss: "Bunu zamanından önce açığa çıkarmak hepimiz için çok önemli. Yetkiyi kendi üzerine alıyorsun."

Nemur: "Benim, bu projenin başkanı olduğumu unutuyorsun."

Strauss: "Sen de, dikkate alınacak bir itibarım olduğunu unutuyorsun. Şimdiden çok şey talep edersek, hipnozumuzu ateş altına atmış oluyoruz."

Nemur: "Ben gerilemeden korkmuyorum. Her şeyi baştan, gözden geçirdim. Fasıla raporu bir zarar vermez. Bundan sonra hiçbir şeyin ters gitmeyeceğinden eminim"

Tartışma, bu şekilde uzadı. Strauss, Nemur'un Hallston'daki Psikoloji Departmanında gözü olduğunu, Nemur da, Strauss'a psikoloji araştırmaları sayesinde zar zor orada kalabildiğini söyledi. Sonra Strauss projenin artık onun sinir cerrahi teknikleri ve fermentenjeksiyon metotları ile bir yere geldiğini söyledi ve dünya çapında binlerce sinir cerrahının bu metotları kullanacağını söyledi, Nemur da onun orijinal teorisi olmazsa hiçbir işe yaramayacağını söyledi.

Birbirlerine dediler ki fırsatçı, sinik, karamsar ve ben korktum. Bir anda, onların haberi olmadan ofisin dışında onları dinlemenin hoş bir davranış olmayacağını düşündüm. Belki bundan önce, yarım akıllı olduğum için, konuşmalarını dinlememe aldırmamış olabilirler ama artık, öyle değilim. Sonucu beklemeden oradan çıkıp gittim.

Karanlıktı, uzun süre yürüdüm ve neden korktuğumu anlamaya çalıştım. Onları ilk defa anlayarak, açıkça görebiliyordum Tanrı da değil, kahramanlar da, sadece işleri ile ilgili bir konuda tartışan iki adam. Nemur, deneyin başarısı hakkında haklıysa, bu ne anlama geliyor? Daha yapılacak çok şey var ve yapılacak çok plan var.

Bayan Kinnian'ı sinemaya davet etmek konusunu onlara sormak için yarını bekleyeceğim.

26 Nisan - Laboratuvarda olduğum zaman üniversitenin içinde dolaşmamam gerekiyor ama, orada kızları ve erkekleri ellerinde kitapları ile etrafta dolaşırken, kantinde ya da bahçede oturup öğrendiklerini tartışırken gördüğüm zaman çok heyecanlanıyorum. Onlarla oturmayı istiyorum, öğlen saatinde, kahve içerken, kitaplar, politika ve fikirler hakkında sohbet etmeyi ne kadar çok isterdim, onların şiir, bilim ve felsefe hakkında konuşmalarını dinlemek o kadar heyecan verici ki Shakespeare ve Milton; Newton, Einstein ve Freud; Platon, Hegel ve Kant; ve beynimde büyük bir kilise çanı gibi çınlayan diğer tüm isimler.

Bazen etrafımdaki masalardaki konuşmaları dinliyorum ve her ne kadar onlardan büyük olsam da, üniversite öğrencisiymişim gibi davranıyorum. Elimde kitaplar taşıyorum ve pipo içmeye başladım. Bu çok aptalca biliyorum ama, laboratuvara geldiğimden beri kendimi üniversitenin bir parçasıymış gibi hissediyorum. Eve gidip tek başıma odamda oturmaktan nefret ediyorum.

27 Nisan - Kampüste bazı çocuklarla arkadaş oldum. Shakespeare'in oyunlarını kendisinin yazıp yazmadığını tartışıyorlardı. Çocuklardan biri şakakları terlemiş kırmızı suratlı şişman olan Shakespeare'in tüm oyunlarını Marlow'un yazdığını söyledi. Ama Lenny, kısa boylu, koyu renk gözlükleri olan, Marlowe'la ilgili bu hikâyeye inanmadığını, herkesin bu hikâyeleri, Sör Francis Bacon'un yazdığını bildiğini söyledi, çünkü Shakespeare'in bu hikâyeleri yazacak kadar akademik tecrübesi olmadığını ve onun eğitim almadığını herkesin bildiğini söyledi. Tam o sırada bir tanesi, erkekler tuvaletinde birkaç öğrencinin, Shakespeare'in oyunlarının bir kadın tarafından yazıldığını konuştuklarını söyledi.

Politika, sanat ve Tanrı hakkında konuştular. Daha önce hiç kimsenin Tanrı olmayabilir dediğini duymamıştım. Bu beni korkuttu çünkü, ilk defa olarak Tanrı'nın ne demek olduğunu düşündüm.

Şimdi, üniversiteye gittiğin zaman hayatın boyunca doğruluğuna inandığın konuların aslında doğru olmadığını öğrendiğimi anladım, ve hiçbir şeyin görüldüğü gibi olmadığını anladım.

Durmadan konuştular ve tartışılar, içimde giderek büyüyen kocaman bir heyecan baloncuğu oluştuğunu hissediyorum. Benim yapmak istediğim de tam olarak bu üniversiteye gitmek ve önemli konularda tartışmalara katılmak.

Artık zamanımın büyük bir bölümünü kütüphanede okuyarak geçiriyorum, kitaplardan alabildiğim tüm bilgileri almaya çalışıyorum Dostoyevski, Flaubert, Dickens, Hemingway, Faulkner elimi attığım her şeyi almaya çalışıyorum doyurulması mümkün olmayan bir bilgi açlığım var. Biliyorum.

28 Nisan - Dün gece rüyamda Annemin, Babama ve İlkokul 13'teki sınıf öğretmenime bağırdığını duydum (İlkokul 222'ye geçmeden önceki ilk ilkokulum)...

“O normal bir çocuk! O normal bir çocuk! Diğer çocuklar gibi büyüyecek. Diğerlerinden çok daha iyi olacak.” Öğretmeni tırmalamak için hamle yapmıştı ama babam onu arkasından tutuyordu. “Bir gün üniversiteye gidecek! O önemli biri olacak.” Bağırmaya devam ediyordu, babamı da tırmalıyordu ve elinden kurtulmaya çalışıyordu. “O bir gün üniversiteye gidecek ve çok önemli biri olacak.”

Okul müdürünün odasında iddik ve etrafta bize şaşkın gözlerle bakan bir çok insan vardı, müdür yardımcısı gülümsüyor ve yüzünü saklamaya çalışıyordu, böylece kimse onun güldüğünü göremiyordu.

Rüyamdaki okul müdürü uzun sakalları olan bir adamdı, odanın bir tarafından bir tarafına yürüyor ve beni gösteriyordu. “O, bu tip öğrencilere eğitim veren özel bir okula gitmeli. Onu Warren Devlet Okulu'na gönderin. Onu burada tutamayız.”

Babam, annem bağırp çağırmaya devam ederken, onu müdürün odasından çıkarmaya çalışıyordu. Yüzünü görmedim ama gözyaşları üzerime damlıyordu....

Bu sabah rüyamı hatırlayabiliyordum, ama şimdi daha fazlasını hatırlıyorum bulanık görüntü belirginleşmeye başladı, bu olay olduğunda, altı yaşındaydım. Norma doğmadan önce. Annemi gördüm, zayıf, koyu renk saçlı bir kadın, çok hızlı konuşuyor ve ellerini çok fazla kullanıyor konuşurken. Ama yüzü her zaman bulanık. Saçlarını topuz yapmış,

durmadan ellerini saçına götürüyor ve bozulup bozulmadığını kontrol ediyor. Onu her zaman, kollarını yana açmış bir şekilde konuşurken hatırlıyorum, büyük beyaz bir kuş gibi babam onun etrafında gaganmaktan kaçan biri gibi.

Charlie'yi görüyorum, mutfakın tam ortasında duruyor, parlak renkli boncukları ve tele geçirilmiş halkaları ile oynuyor. Teli bir eliyle tutuyor ve halkaları çeviriyor ışık üzerlerine vurunca ışıltıyorlar. Saatlerini böyle harcıyor. Bu teli onun için kimin yaptığını ya da nereden bulduğunu bilmiyorum, ama orada durmuş saatlerce onu izlerken görüyorum...

Ona bağıyor hayır, babasına bağıyor. “Onu almayacağım. Onunla ilgili bir terslik yok!”

“Rose, onda bir terslik yokmuş gibi davranmakla hiçbir şeyi çözemezsin. Ona bak, Rose. Sadece altı yaşında ve...”

“O bir aptal değil. Normal bir çocuk. Herkes gibi o da büyüyecek.”

Baba oğluna üzülerek bakıyor, Charlie, halkalarını havaya kaldırıyor ve gülümseyerek, ne kadar güzel olduklarını gösteriyor babasına.

“Kaldır şunu!” diye bağıyor anne ve elinden koparıncasına alıp mutfak döşemesine fırlatıyor. “Git, alfabe bloklarınla oyna.”

Öylece kalıyor Charlie, bu ani azarlamadan korkuyor. Bir köşeye sinip kalıyor Charlie. Titremeye başlıyor. Tartışıyorlar, sesler paniğe kapılmasına neden oluyor.

“Charlie, banyoya git. Çişini kendin yapamaz mısın, bir kere.”

Onun söylediklerini yapmak istiyor ama bacaklarında hareket edecek güç yok. Kolları darbeleri engellemek için ister istemez havaya kalkıyor.

“Tanrı aşkına, Rose. Onu rahat bırak. Onu korkutuyorsun, bunu hep yapıyorsun ve zavallı çocuk”

“Öyleyse neden bana yardım etmiyorsun? Her şeyi tek başıma yapmak zorunda kalıyorum. Her gün ona öğretmeye çalışıyorum diğerlerine yetişmesi için ona öğretmeye çalışıyorum. O sadece çok yavaş. Ama diğerleri gibi öğrenebiliyor.”

“Saçmalıyorsun, Rose. Bu ona da bize de adaletsizlik oluyor. Ona normalmiş gibi davranamazsın. Ona bir hayvana numaralar öğretiyormuş gibi davranıyorsun. Neden onu rahat bırakmıyorsun?”

“Çünkü onunda diğerleri gibi olmasını istiyorum.” Onlar tartışırken Charlie'nin içindeki korku büyüyor.

Bağırsakları patlayacakmış gibi hissediyor ve annesinin her zaman söylediği gibi banyoya gitmek zorunda olduğunu biliyor. Ama yürüyemiyor. Mutfakta oturuyor ve kalkamıyor, annesinden tokat yiyeceğini bildiği halde öylece kalıyor.

Halkalı telini istiyor. O yanında olsa, kendisini kontrol edebilir ve pantolonuna yapmaz. Ama teli ayrılmış ve halkaları etrafa saçılmış, bazıları masanın altında, bazıları musluğun altında ve teli de fırının yanında.

Konuşmaları açıkça hatırlıyor olmama rağmen yüzlerinin bulanık olması çok ilginç sadece ana hatlarını hatırlayabiliyorum. Baba iriyarı ve her an yığılacakmış gibi.

Anne zayıf ve atik biri. Yıllar geçtikten sonra, onları tartışırken izleyince, içimden onlara şöyle demek geliyor: “Ona bir bakın. Orada, yerde! Charlie’ye bakın. Tuvalete gitmesi gerekiyor!”

Onlar Charlie hakkında tartışırken, Charlie kırmızı kareli gömleğini sıkıca tutuyor. Aralarında uçuşan sözcükler kızgın kıvılcımlar gibi içinde adlandıramadığı bir öfke ve suçluluk duygusu var.

“Bir sonraki Eylül İlkokul 13’e yeniden gidecek ve yeniden dönem ödevleri yapacak.”

“Neden doğruyu göremiyorsun? Öğretmen onun, normal bir eğitim almasının, ona yeterli gelmeyeceğini söylüyor.”

“O cadaloz kadın? Ah, ona söyleyecek daha çok fazla lafım var. Ben onun yerinde olsam tahtaya bir şeyler yazarak eğitim yapacağıma öğrencilerle ilgilenirim. Onun gözlerini oyacağım. Charlie, neden öyle sallanıyorsun? Banyoya git. Tek başına. Nasıl yapılacağını biliyorsun.”

“Görmüyor musun, senin onu götürmeni istiyor? Korkmuş işte.”

“Buna karışma. Tek başına banyoya gidebileceğini biliyorum. Bu kitap, tek başına tuvalete gitmenin ona kendine güven kazandıracağını söylüyor.”

O soğuk fayans kaplı oda, ona kötü hisler aşıyor. Oraya tek başına gitmeye korkuyor. Annesinin eline yapışıyor ve; “Tuvi tuvi...” diye bağıyor.

“Artık yeter,” diyor sert bir sesle annesi. “Sen artık büyük bir erkek oldun. Tek başına gidebilirsin. Şimdi hadi, banyoya git ve sana öğrettiğim gibi çişini yap. Sana söylediğim gibi eğer pantolonunu kirletirsen şaplağı yersin.”

Anne ve babası, ne yapacak diye, gözlerini ona dikmiş bakarlarlarken, bağırsaklarındaki sıkışma ve gerilmeyi şimdi hissedebiliyorum. Sızlanma

gözlerinden akan yaşlarla ağlamaya dönüşüyor ve o sırada pantolonunu ıslatıveriyor.

Yumuşak ve sıcak, içinde bulunduğu rahatlama ve korku hisleri doruğa çıkıyor. Bu onun, ama onu alıyor ve uzaklaştırıyor. Onu alıp götürecek ve poposuna bir şaplak indirecek. Annesi ona doğru bir hamle yapıyor, Charlie yardım etmesi için babasının yanına koşuyor.

Bir anda aklıma geliyor annemin ismi Rose ve babamınki de Matt. İnsanın anne ve babasının isimlerini unutması gerçekten çok garip. Peki ya Norma? Çok ilginç uzun zamandır onları düşünmemiştim. Bu sefer, Matt'in yüzünü hatırlayabileceğimi umuyorum, yüz ifadesinden o sırada ne düşündüğünü anlayabileceğim. Tüm hatırladığım, annemin bana vurmaya başlaması ve Matt'in de evden çıkıp gitmesi.

Umarım yüzlerini görebilirim.

İlerleme Raporu 11

1 Mayıs - Alice Kinnian'ın bu kadar güzel olduğunu neden daha önce fark etmedim? Güvercinler kadar yumuşak bakışlı kahverengi gözleri var, boynuna dökülen kahverengi saçları var. Gülümsediği zaman dudakları surat asıyormuş gibi yayılıyor.

Önce sinemaya gittik sonra da bir akşam yemeğine. Kendimi onun yanımda olmasına o kadar fazla kaptırmıştım ki, filmin ilk yarısını tam olarak izleyemedim. Çıplak kolları bana iki kere çarptı ve kendisini taciz ettiğimi düşünür düşüncesiyle ikisinde de, irkildim. Tek düşünebildiğim yumuşak teninin birkaç santim ötede olduğuydu. Sonra, iki sıra önümüzde, genç bir bayın kolunu, yanındaki genç kızın omuzlarına koyduğunu gördüm, bende Bayan Kinnian'a sarılmak istedim. Müthiş. Ama eğer bunu yavaşça yapsaydım... önce kolumu koltuğunun arkasına koymalıyım... yavaş yavaş... kısa hamlelerle... omuzlarına gelince duraklarım ve sonra boynuna doğru... tesadüfen olmuş gibi...

Cesaret edemedim.

En iyisi kolumu koltuğunun, arkasında tutmaktı, ama sonra yüzümdeki teri silmek için pozisyon değiştirmek zorunda kaldım.

Bir keresinde, bacağı benimkine sürtündü.

Bu dayanıklılık denemesi gibi bir şeydi acı verici onu aklımdan silmem gerektiğine karar verdim. İlk başta bir savaş filmi olduğunu anımsıyorum, filmi yakaladığım yer, G.I./ın Avrupa'ya geri dönüşü ve hayatını kurtaran kadınla evlenmesiydi. İlgimi çeken ikinci bir kare, bir psikoloji filmi, birbirini seven ama sürekli birbirine zarar veren bir kadın ve bir adam. Adam karısını öldürmek istiyor, ama sonunda bir kâbustan uyanıyor ve adam bunun çocukluğunda başına gelen kötü bir olaydan kaynaklandığını anlıyor. Bir anlık anımsama, bu kadın düşmanlığının, ahlakı bozuk bir mürebbiyenin ona korkutucu hikâyeler anlatması yüzünden kişiliğinde yerleşen kusurlardan kaynaklandığını gösteriyor. Bunu anlamanın verdiği heyecanla çılgılık atıyor, yanında uyuyan karısı uyanıyor hemen. Karısına sarılıyor ve tüm problemleri çözülüyor. Bu çok ucuz, öfkemi göstermeliydim çünkü Alice, bunun yanlış olduğunu anlamalıydı. “Bu bir yalan,” dedim, lobide yürürken, “gerçek hayatta böyle olmuyor ama.”

“Elbette olmaz.” dedi ve güldü. “Bu bir hayal dünyası.”

“Ah, hayır. Bunun bir açıklaması yok.” diye ısrar ettim. “Hayal dünyasında bile bazı kurallar olmalı. Taraflar tutarlı olmalı ve birbirine ait olmalı. Böyle bir sahne yalan olur. Birbirine uygun olmalı çünkü yazar, yönetmen ya da başkasının istediği uygun değil. Ve bu doğru hisler uyandırmıyor.”

Times Square’in parlak ışıkları altında yürürken, bana düşünceyle baktı. “Çok hızlı ilerliyorsun.”

“Kafam karıştı. Ne bildiğimi bilmiyorum henüz.”

“Bunun için endişelenme,” dedi. “Görmeye ve anlamaya başlayacaksın.” Elini salladı ve caddeyi aydınlatan neon ışıkları altında Yedinci Caddeyi geçtik. “Aslında her şeyin ne olduğunu görmeye başlıyorsun. Tarafların birbirlerine ait olmaları konusunda söylediğin bu iç güzelliğini gösteriyor.”

“Ah, hadi. Hiçbir şey başarıyormuşum gibi hissetmiyorum. Kendimi ve geçmişimi anlayamıyorum. Ailemin nerede olduğunu bile bilmiyorum, neye benzediklerini bilmiyorum. Biliyor musun, onları rüyamda ya da hayalimde gördüğüm zaman yüzleri bulanık? Yüzlerini görmek istiyorum. Yüzlerini göremezsem neler olduğunu anlayamam”

“Charlie, rahatla.” İnsanlar dönüp bakıyorlardı. Koluma girdi ve beni dizginlemek ister gibi kendisine çekti. “Sakin ol. İnsanların hayatları boyunca çalışıp başardıklarını birkaç hafta içinde başarıyorsun. Gördüğün ve okuduğun her şeyi dev bir sünger gibi emiyorsun. Çok yakında aralarındaki bağlantıları da kurmaya başlayacaksın. Dev bir merdivene tırmanır gibi, Charlie. Etrafındaki dünyayı görmek için daha yukarı tırmanacaksın.”

Kırk beşinci caddedeki kafeye oturduğumuzda, daha neşeli konuşuyordu. “Normal insanlar,” dedi, “sadece biraz görebilirler. Oldukları gibi kalırlar ve daha fazla ilerleyemezler ama sen bir dahisin. Sen yukarı, daha yukarı tırmanacaksın ve daha fazla göreceksin. Ve her adımda dünyanın senin bildiğin gibi olmadığını öğreneceksin.”

Onu duyan insanlar dönüp bakıyorlardı, onu dirseğimle yavaşça dürttüm, oda sesini alçalttı. “Tanrı’ya dua ediyorum,” diye fısıldadı, “incinmeni istemiyorum.”

Bir an ne diyeceğimi bilemedim. Gidip yemeğimizi aldık ve hiç konuşmadan yedik. Bu sessizlik beni rahatsız etti. Endişesinin ne olduğunu biliyordum, bununla ilgili bir şaka yaptım.

“Neden incineyim ki? Öncekinden daha kötü olmam. Ayrıca, Algernon hâlâ akıllı, öyle değil mi? O orada oldukça ben de iyi durumdayım demektir.” Bıçağı ile oynamaya başladı, daireler çiziyordu, bu beni hipnotize etti sanki, bıçağı tabağına vurunca irkildim. “Ve,” dedim, “bir şeyin üstesinden geldim Profesör Nemur ve Doktor Strauss tartışıyorlardı, Nemur dedi ki, o çok olumlu hiçbir şey ters gidemez.”

“Umarım,” dedi. “Bir şeylerin ters gidebileceği konusunda ne kadar endişeli olduğumu anlatamam. Kendimi sorumlu hissediyorum.” Bıçağına baktığımı fark etti ve onu tabağının yanına koydu.

“Bunu senden başkası için yapmazdım,” dedim.

Güldü, titremeye başladım. O sırada gözlerinin açık kahverengi olduğunu gördüm. Yüzünü masa örtüsüne çevirdi ve yüzü kızardı.

“Teşekkür ederim, Charlie,” dedi ve elimi tuttu.

İlk defa biri bana, bunu yapıyordu, bu beni cesaretlendirdi. Ona doğru eğildim ve sözcükler ağzımdan döküldü. “Seni seviyorum.” Bunu söyledikten sonra, bana güleceğinden korktum, ama o başını salladı ve gülümsedi.

“Ben de seni seviyorum, Charlie.”

“Ama bu sevmekten daha öte. Demek istediğim... of, kahretsin! Ne demek istediğimi bilmiyorum.” Kızardığımı biliyordum, nereye bakacağımı ya da ne yapacağımı bilmiyordum. Yere bir çatal düşürdüm ve onu almak için eğildiğim sırada bardağa çarptım ve içindeki suyu elbisesine döktüm. Bir anda, kendimi çok beceriksiz ve sakar hissettim ve ondan özür dilemeye çalıştığım zaman, dilimin ağzıma çok büyük geldiğini hissettim.

“Tamam, Charlie” beni rahatlatmaya çalıştı. “Bu sadece su. Üzülmene gerek yok.”

Eve dönerken bindiğimiz takside ikimiz de uzun süre sessiz kaldık, bir ara el çantasını yana koydu ve kravatımı düzeltmek için eğildi, gömlek cebimdeki mendili düzeltti. “Bu gece çok üzüldün, Charlie,”

“Kendimi gülünç duruma düşmüş hissediyorum.”

“Bu konuda konuşarak seni üzdüm. Bundan utanmana ben neden oldum.”

“Hayır, öyle değil. Beni rahatsız eden hislerimi kelimelere dökmemem.”

“Bu hisler senin için henüz çok yeni. Her hissin... Kelimelere dökülmesi gerekmiyor.”

Ona yaklaştım ve tekrar elini tutmaya çalıştım ama o, elini çekti. “Hayır, Charlie. Bunun senin için iyi olduğunu düşünmüyorum. Seni mutsuz ettim ve bu sende, olumsuz bir etki yapabilir.”

Böyle davrandığında kendimi aynı anda, beceriksiz ve gülünç hissettim. Kendime çok öfkelenmişim, koltuğun bir tarafına çekildim ve camdan dışarı bakmaya başladım. Ondan, hayatımda hiç kimseden nefret etmediğim kadar nefret ettim onun açıklayıcı cevaplarından ve anne gibi davranışlarından da. Ona bir tokat atmak istedim, yerlerde sürünsün diye, sonra onu kollarıma alıp öpecektim.

“Charlie, seni üzdüysem özür dilerim.”

“Boş ver.”

“Ama neler olduğunu anlamak zorundasın.”

“Anlıyorum” dedim, “Bunu konuşmamayı tercih ederim.”

Onun Yetmiş Yedinci Caddedeki apartmanının önüne geldik, berbat hissediyordum.

“Bak,” dedi, “bu benim suçum. Bu gece seninle dışarı çıkmamalıydım.”

“Evet, bunu şimdi, görebiliyorum.”

“Demek istediğim, bu ilişkiyi,..... Duygusal bir boyuta taşımamalıyız. Daha yapacak çok işin var. Hayatına bu şekilde girmeye hiç hakkım yok.”

“Benim endişem de, bu?”

“Gerçekten mi? Bu senin özel meselen, Charlie. Zorunlulukların var sadece Profesör Nemur ve Doktor Strauss’a değil, senin ayak izlerini takip edecek milyonlara.”

O böyle konuştuğunda, ben kendimi daha kötü hissediyordum. Beceriksizliğimi arttırdı ve zaten düşük olan, doğru yerde doğru laflar söyleme becerimi azalttı. Ben onun gözünde ergenlik çağına girmiş özürlü biriyim ve o beni hayal kırıklığına uğrattı.

Apartman dairesinin önünde durdu ve gülümsedi, beni içeri davet edecek sandım ama o, sadece fısıldadı: “İyi geceler Charlie. Bu harika gece için teşekkür ederim.”

Ona bir iyi geceler öpücüğü vermek istedim. Bunun için endişelenmişim. Hiçbir kadın senden onu öpmeni bekledi mi? Kitaplarda okuduğum ve filmlerde izlediğim kadarıyla, bu fırsatı erkekler yaratıyor. Dün gece onu öpebileceğimi düşünmüştüm. Ama düşünmeye devam ettiğimde: ama ya beni, geri çevirirse?

Ona yaklaştım ve omuzlarına yöneldim ama o benden hızlıydı. Beni durdurdu ve elimi itti. “Bu gece sadece birbirimize iyi geceler desek daha iyi olur, Charlie. Bunu kişisel hâle getiremeyiz. Şimdilik değil.”

Benim buna karşı çıkmama fırsat vermeden ya da *şimdilik değil*, sözünün ne demek olduğunu açıklamasını isteyemeden içeri girdi. “İyi geceler, Charlie ve bu güzel gece için teşekkür ederim.” kapıyı kapattı.

Ona çok öfkelenmiştim, kendime de, tüm dünyaya, ama eve doğru yürüdüğüm sırada, onun haklı olduğuna karar verdim. Şimdi, gerçekten bilmek istiyorum, gerçekten beni korumak mı istiyor yoksa, sadece nazik olmaya mı çalışıyor. Bende gördüğü ne olabilir? Beni bu kadar beceriksiz yapan, daha önce böyle bir şey yapmamış olmam mı. İnsan, başka birine nasıl davranacağını öğrenmek için okula mı gitmeli? Bir erkek, bir kadına karşı nasıl davranacağını nasıl öğrenebilir?

Kitaplar bu konuda çok fazla yardımcı olmuyor.

Ama bir sonraki sefere, ona iyi geceler öpücüğü vereceğim.

3 Mayıs - Kafamı karıştıran bir şey de, geçmişimden bir şey hatırladığım zaman bunun gerçekten olup olmadığını yahut, benim gördüğüm gibi olduğunu anlayamamam. Kendimi, hayatının yarısını yarı uyur vaziyette geçirmiş ve geçmişte neye benzediğini hatırlamaya çalışan bir adam gibi hissediyorum. Her şey, çok ilginç şekilde, yavaş ve bulanık.

Dün gece bir kâbus gördüm ve uyandığımda bir şeyler hatırlıyordum.

Önce kâbus: Helezonlaşarak dönen tozların uçtuğu uzun bir koridorda koşuyorum. İleri doğru koşarken bazen etrafımda dönüyor ve geriye doğru koşmaya başlıyorum, çok korkuyorum çünkü kolumun altında bir paket taşıyorum. Bunun ne olduğunu onu nereye götürmem gerektiğini ya da nereden aldığımı bilmiyorum sadece onu almak istediklerini biliyorum ve beni korkutan da bu.”

Bir anda duvar yarıyor içinden kırmızı saçlı bir kız çıkıyor yüzünde bir maske var. Bana sarılıyor ve beni koruyor, bende ona sarılmak istiyorum ama korkuyorum. O bana dokundukça, ben daha çok korkuyorum, çünkü biliyorum ki bir kıza dokunmamam gerekiyor. Vücudu bana sürtündükçe, içimde tuhaf bir his uyanıyor ve içim sıcacık oluyor. Ona baktığımda elinde kanlı bir bıçak olduğunu görüyorum.

Koşarken bağırmaya çalışıyorum, ama dilim tutuluyor sanki ve kollarımın bomboş olduğunu fark ediyorum. Ceplerime bakıyorum, ama

neyi kaybettiğimi bilmiyorum ya da neden sakladığımı. Sadece kaybettiğimi biliyorum, benim ellerimde de kan var.

Uyandığımda, Alice'i düşündüm ve rüyamda hissettiğim hisleri hissettim. Neden korkuyordum? Bıçakla ilgili olabilir miydi...

Kendime bir fincan kahve yaptım ve bir sigara içtim. Daha önce böyle bir rüya görmemiştim ve bunun Alice ile geçirdiğim gece ile bir ilgisi olduğunu biliyorum. Onun hakkında farklı şeyler düşünmeye başladım.

Özel ilişkiler kurmak, hâlâ çok zor çünkü, düşünceleri kontrol etmek zor... bilincini açık tutmak ve düşüncelerin içeri girmesine izin vermek... fikirler bilincin yüzeyinde bir köpük banyosu gibi fokurduyor... bir kadın banyo yapıyor... bir kız... Norma banyo yapıyor... anahtar deliğinden izliyorum... bornozunu almak için küvetten çıktığında vücudunun benimkinden farklı olduğunu görüyorum. Bir şey eksik.

Koridorda koşuyorum... biri beni kovalıyor... bir insan değil... büyük ısıldayan bir bıçak... çok korkuyorum ve bağırmaya çalışıyorum ama ses çıkmıyor çünkü boğazım kesilmiş ve kan akıyor...

“Anne, Charlie beni anahtar deliğinden gözetliyor...” Neden o benden farklı? Ona ne olmuş?... kan... kanıyor... karanlık bir hücre...

Üç kör fare... üç kör fare,
Nasıl koştuklarına bak!
Nasıl koştuklarına bak!
Hepsi de çiftçinin karısının arkasından koşuyor,
Bıçakla kuyruklarını kesmiş,
Hayatında böyle bir manzara gördün mü hiç,
Üç... kör... fare gibi?

Sabah erken, Charlie, mutfakta tek başına. Herkes uyuyor, halkalarıyla oynayarak kendisini eğlendiriyor. Eğildiğinde, gömlek düğmelerinden biri fırlıyor ve mutfak döşemesine düşüyor. Banyoya doğru yuvarlanıyor ve kayboluyor. Düğme nerede? Bulmak için banyoya giriyor. Banyoda bir dolap var, çamaşır sepeti de içinde, Charlie, çamaşırları çıkarıp onları incelemeyi çok seviyor. Annesinin ve babasının giysileri... Norma'nın giysileri. Onları üzerine giyiyor ve Norma olmaya çalışıyor, ama bir keresinde bunu yaptığı için annesi ona vuruyor. Çamaşır sepetinde, Norma'nın iç çamaşırlarını buluyor, üzerinde kurumuş kan lekesi var. Norma ne yapmış olabilir? Korkuya kapılıyor. Bunu kim yapmış olabilir...

Çocukluğumdan kalan bir olay neden belleğimi bu kadar zorluyor ve neden beni bu kadar korkutuyor? Alice'e karşı hissettiklerimden mi kaynaklanıyor bu?

Bunu düşündüğümde, bana kadınlardan uzak durmam gerektiğini tembihlenmesini anlayabiliyorum. Alice'e karşı olan duygularımı açıklamam benim için yanlış olur. Bir kadına o şekilde hisler beslemem yanlış şimdilik.

Bu sözleri yazarken içimden bir ses daha fazlasının olduğunu söylüyor, hayır bağılıyor içimdeki ses. Ben bir insanım. Cerrahın bıçağının altına yatmadan önce de insandım. Ve şimdi birine âşık olmalıyım.

8 Mayıs - Artık Bay Donner'ın fırınında neler döndüğünü anlayabiliyorum, ve buna inanamıyorum. Bir şeylerin yanlış olduğunu, iki gün önce en yoğun olduğumuz saatte anladım. Gimpy, tezgahın arkasında, devamlı müşterilerimizden biri için doğum günü pastası hazırlıyordu 3.95 \$'dan satılan bir pastanın, satış programına baktığında 2.95 \$ olduğunu gördü. Ona yanlış yaptığını söylemeye çalıştım. Aynadan baktığımda müşteri ile, Gimpy arasında bir göz kırpma işareti geçtiğini gördüm. Müşteri gittiğinde, Gimpy'nin elindeki yarım dolarlığı gördüm.

"Charlie," dedi arkamdaki kadın, "kremalı pastadan kaldı mı?"

"Gidip bakayım."

Bu araya girme benim için iyi oldu, çünkü gördüklerimi düşünme olanağı buldum. Aslında, Gimpy bir yanlışlık yapmamıştı. Fiyatı değiştirmişti ve müşterinin bundan haberi vardı.

Duvarın önünde kalakaldım, ne yapacağımı bilemiyordum. Gimpy, on beş yıldır Bay Donner için çalışıyor. Donner çalışanlarını her zaman yakın arkadaşlar, akrabalar gibi görür Gimpy'nin ailesini kaç kere evine yemeğe davet etti. Bay Donner bir yere gittiğinde, Gimpy'nin dükkânın başına geçmesini ister ve Bay Donner'ın Gimpy'nin karısının hastane faturalarını ödediğini biliyorum.

Böyle bir adamdan para çalan birine aklım ermiyor. Bir açıklaması olmalı. Gimpy, fiyat konusunda bir yanlışlık yaptı ve yarım dolar da tip. Belki de, Bay Donner, her zaman kremalı kekler alan bu müşteri ile farklı bir anlaşma yapmış olabilir. Her şeye Gimpy'nin hırsızlık yapmasından daha fazla inanırım. Gimpy her zaman bana çok nazik olmuştur.

Daha fazlasını bilmek istemiyorum. Pastayı getirdim ve kurabiye, çörek ve kek tepsilerini kaldırdım, gözlerimi fiyat listesinden uzak tutmaya

çalışıyordum.

Ama kısa boylu kızıl saçlı kadın içeri girdiğinde her geldiğinde yanağımdan makas alan ve bana bir kız arkadaş bulacağını söyleyen kadın çoğunlukla, Bay Donner'ın dışarıda olduğu ve Gimpy'nin de tezgahın arkasında olduğu zamanlar geldiğini hatırladım. Gimpy, beni, onun evine sipariş götürmem için gönderirdi.

İstemeyerek, aklım aldıklarını 4.53 \$ olarak hesapladı. Ama kafamı çevirdim böylece Gimpy'nin ne hesapladığını görmedim. Gerçeği bilmek istiyorum, ama öğrendiğim zaman öfkelenebilirdim.

“İki kırk beş, Bayan Wheeler,” dedi.

Kasa makinesinin sesi. Para sayma makinesi ve bozuk para kasasının sesi. “Teşekkürler, Bayan Wheeler.” Elini cebine sokacak mı diye hemen ona döndüm ve cebine attığı bozuk paraların donuk sesini duydum.

Beni onun evine göndererek kim bilir kaç kez *kullanmıştı*, geldiğimde de hesapları değiştirmişti? Yıllar boyunca para çalmak için beni kullanmıştı?

Tezgahın arkasına geçene kadar gözlerimi ondan alamadım, kâğıt şapkasının altından ter damlıyordu. Neşeli ve iyi birine benziyordu, ama bundan sonra onu gördüğümde, kaşlarımı çatmaya ve kafamı çevirmeye başladım.

Ona vurmak istedim. Tezgahın arkasına geçip, suratını dağıtmak istedim. Daha önce hiç kimseden böyle nefret ettiğimi hatırlamıyorum ama bu sabah Gimpy'den tüm kalbimle nefret ettim.

Düşüncelerimi, odamda tek başıma bu kâğıda dökmek yetmedi. Onu her gördüğümde, Bay Donner'den para çaldığını düşüneceğim ve suratını dağıtmak isteyeceğim. Aslında şiddete yetenekli olduğumu sanmıyorum. Daha önce hiç kimseye vurduğumu hatırlamıyorum.

Hâlâ ne yapacağımı bilemiyorum. Yıllardır yanında çalışan ve çok güvendiği elemanının ondan para çaldığını söylesem mi? Gimpy bunu inkar edebilir ve ben doğruluğunu kanıtlayamam. Ve bu Bay Donner'ı nasıl etkiler. Ne yapacağımı bilmiyorum.

9 Mayıs - Uyuyamıyorum. Dayanamıyorum. Bay Donner'a çok şey borçluyum ve onun bu şekilde soyulması beni çok rahatsız ediyor. Sessiz kaldığım sürece, en az Gimpy kadar suçluyum. Peki ya şimdilik, onu şikayet etmeye hakkım var mı? Beni daha çok üzen, gittiğim siparişlerden aldığım paralarla onun Bay Donner'dan çalmasına yardımcı olmam.

Bundan sonra dışarı gitmeyeceğim. Ama şimdi, sessiz kaldığım için, onun kadar suçluyum.

Hâlâ, Gimpı benim iş arkadaşım. Uç çocuk. Bay Donner onu işten çıkarsa ne yapacak? Belki de başka bir iş bulamayacak özellikle de sakat ayağı ile.

Bu da beni üzüyor?

Doğru olan ne? Zekâm bu tip problemleri çözmeme yetmiyor.

10 Mayıs - Bunu Profesör Nemur'a sordum, benim masum bir izleyici olduğumu ve benle ilgili üzücü bir durumun ortaya çıkabileceğini düşünmemin saçma olduğunu söyledi. Aslında, benim bu işe bilmeden ortak olmam onu, o kadar rahatsız etmemişti. Eğer o sırada neler olduğunu anlamasaydın, ortada sorun falan yoktu. Bir bıçaklama olayına ya da araba soygununa karışmadın ne de olsa dedi.

“Ama ben ruhsuz bir varlık değilim” diye çıktım. “Ben bir *insanım*”

Bir an şaşkınlıkla baktı, sonra güldü. “Elbette, Charlie. Yanlış anlama. Ama bu farklı...” Sonra laboratuvarı bazı çizelgeleri kontrol etmesi gerektiğini hatırladı.

Doktor Strauss, bu gün terapi sırasında pek fazla konuşmadı, ona olayı anlattığımda, ahlaksal olarak bunu Bay Donner'a söylemem gerektiğini söyledi. Daha fazla düşündükçe bunun aslında çok da üstünde durulmayacak bir olay olduğuna karar verdim. Düğümü çözecek tek kişi geliyordu aklıma, Alice. Sonunda, on buçukta daha fazla bekleyemeyeceğime karar verdim. Üç kez aradım, dördüncü denemede sesini duyana kadar kapatmadım.

İlk önce beni görmesinin iyi olmayacağını söyledi, ama bir önceki gece yemek yediğimiz kafeteryada buluşmamız için çok ısrar ettim. “Sana güveniyorum sen bana her zaman iyi tavsiyeler vermiştin.” beni hâlâ reddediyordu, sonunda. “Bana yardım etmek zorundasın. Sen de yarı sorumlusun. Sen de öyle söylemiştin. Eğer arada sen olmasaydın, bu iş kesinlikle kalkışmazdım. Şimdi beni yarı yolda bırakamazsın.”

Sanırım, durumun ciddiyetini anlamış olacak ki, gelmeyi kabul etti. Telefonu kapattım ve gözlerimi telefondan ayırmadan baktım. Onun ne düşündüğü benim için neden bu kadar önemliydi, ne hissetmiş olabilirdi? Bir yıldan fazladır, Yetişkin Merkezinde tek istediğim onu mutlu etmekti. Bu yüzden mi, o ameliyatı kabul etmişim?

Kafeye girdiğimde, oturan polislerin bana baktığını görünce, hemen kafenin arka tarafına geçtim. Sonra gittim ve bir kahve aldım. İyi ki, geçen defa oturduğumuz koltuk boştu ve o benim orada oturacağımı düşünebilirdi.

Beni gördü ve el salladı, ama yanıma gelmeden önce kafenin tezgahlarının yanında durup o da bir kahve aldı. Gülümsedi ve biliyorum ki bu, aynı masayı tercih ettiğim içindi. Aptalca bir romantizm.

“Biliyorum, geç oldu” diye özür diledim, “ama yalvarırım konuşmamız gerekiyor.”

Kahvesinden bir yudum aldı ve anlattıklarımı sessizce dinledi. Gimpy’nin hırsızlığını nasıl gördüğümü, ne yaptığımı ve laboratuvarımda aldığım tepkileri, hepsini anlattım. Bitirdiğimde, arkasına yaslandı ve başını salladı.

“Charlie, beni hayretler içinde bıraktın. Bazı yönlerden ödüllendirilmiş birisin ve bazı yönlerden de hâlâ bir çocuksun. Ben senin için düşünemem, Charlie. Cevap kitaplardan ya da başkalarına danışarak bulunamaz. Hayatın boyunca bir çocuk olarak kalmamalıydın. Cevabı kendi içinde bulacaksın yapman gereken doğru şeyi kendi içinde hissedeceksin. Charlie, kendine güvenmelisin.”

İlk olarak, söylediklerine sinirlendim, ama sonra anlamaya başladım. “Ben karar vermeliyim, demek mi istiyorsun?”

Başını salladı.

“Aslında,” dedim, “karar verdim sayılır! Doktor Strauss da ve Profesör Nemur da yanlış düşünüyorlar!”

Beni heyecanla izliyordu. “Sana bir şeyler oluyor, Charlie. Yüzünü görebilseydin.”

“Kahretsin, haklısın, bir şeyler oluyor! Bir duman bulutu gözlerimin önünden geçiyor ve sen bir nefesle onu dağıtıyorsun. Basit bir fikir. *Kendime* güvenmek. İçimde daha önce hiç belirmemişti.”

“Charlie, sen harikası.”

Elini tuttum ve bırakmadım. “Hayır, bu sensin. Sen benim gözlerime dokundun ve görmemi sağladın.”

Yüzü kızardı ve elini geri çekti.

“Daha önce burada olduğumuzda,” dedim. “Sana senden hoşlandığımı söylemiştim. Şimdi kendime güvenerek söyleyebilirim ki, sana âşığım.”

“Hayır, Charlie. Daha değil.”

“*Daha değil* mi?” diye bağırdım. “Daha önce de bunu söylemiştin. Neden daha değil?”

“ŞŞŞŞ... bir süre bekle, Charlie. Çalışmalarını bitir. Seni nereye götürebileceklerini gör. Çok hızlı değişiyorsun.”

“Bununla ne ilgisi var? Seninle ilgili hislerim değişmeyecek çünkü ben zeki olmaya başlıyorum. Sadece seni daha fazla sevebilirim.”

“Ama duygusal olarak da değişiyorsun. Özel olarak ilişki kurduğun ilk kadın benim bu şekilde değişebilir. Şimdiye kadar ben senin öğretmenindim yardım ve tavsiye aldığın biri. Kendini bana aşık mışsın gibi hissetmeye zorluyorsun. Diğer kadınları da gör. Kendine daha fazla zaman ayır.”

“Çocukların her zaman öğretmenlerine âşık olduklarını ve benim de hâlâ bir çocuk olduğumu mu ima etmeye çalışıyorsun.”

“Laflarımı yanlış anlıyorsun. Hayır, senin bir çocuk olduğunu düşünmüyorum.”

“Duygusal olarak yetersiz.”

“Hayır.”

“Öyleyse neden?”

“Charlie, beni sıkıştırma. Bilmiyorum. Sen benim verdiğim zekâ eğitiminin çok üzerindesin. İyice geliştiğinde belki seninle konuşamayacağız. Geliştiğinde belki beni istemeyeceksin. Kendimi de düşünmeliyim, Charlie. Bekleyelim ve görelim. Sabırlı ol.”

Söyledikleri akıllıca geliyordu ama ben dinlemek istemiyordum. “Başka bir gece -” ağzımdan böyle bir kelime çıktı, “bir sonraki randevuyu nasıl beklediğimi bilemezsin. Nasıl davranacağımı ne söyleyeceğimi düşünürken beynim yerinden çıkıyor sanki, en iyi izlenimi bırakmaya çalışıyorum, seni sinirlendirecek en ufak bir şey yapmamaya çalışıyorum.”

“Beni sinirlendirmedi. Onur duydum.”

“Öyleyse, seni bir daha ne zaman görebilirim?”

“Seni bunun için ümitlendirmem doğru olmaz.”

“Ama ben ümitliyim!” diye bağırdım, insanlar başlarını çevirip bana bakınca sesimi alçalttım ve sinirden titremeye başladım. “Ben bir insanım bir erkek ve sadece kitaplar, kasetler ve elektronik aletlerle yaşayamam. Bana ‘diğer kadınları da gör’ diyorsun. Başka kadın tanımak istemezken bunu nasıl yapabilirim? İçimde bir şeyler yanıyor ve bu seni düşünmemi söylüyor. Beyaz bir sayfanın önündeyim ve seni görüyorum geçmişim gibi bulanık değil, apaçık ve canlı. Sayfaya dokundum ve yüzün kayboldu ve kitabı yırtıp atmak istiyorum.”

“Lütfen, Charlie...”

“Seni tekrar görmeme izin ver.”

“Yarın laboratuvarda.”

“Benim istediğim bu değil, biliyorsun. Laboratuvar dışında. Üniversitenin dışında. Yalnız.”

Evet demek istediğini söyleyebilirim. Israrıma çok şaşırmıştı. Ben de şaşırmıştım. Tek bildiğim onu sıkıştırmaktan kendimi alamadığımdı. Ona yalvarırken boğazımda bir acıma vardı. Avuçlarım terlemişti. *Hayır* der diye korkuyordum, ya da *evet* der diye korkuyordum? Eğer cevap vererek, sessizliği bozmasaydı bayılabilirdim.

“Tamam, Charlie. Laboratuvar ve üniversite dışında, ama yalnız değil. Yalnız olmamız pek doğru değil.”

“Nerede istersen” dedim soluk soluğa. “Böylece seninle birlikte olurken testleri... istatistikleri... soruları... cevapları... düşünmem.”

Kaşlarını çattı. “Tamam. Central Park’ta, özgün ilkbahar konserleri olacak. Haftaya beni oraya götürebilirsin.”

Kapısına geldiğimizde, döndü ve beni yanağımdan öptü. “İyi geceler, Charlie. Beni aradığın için teşekkür ederim. Laboratuvarda görüşürüz.” Kapıyı kapattı ve içeri girdi, dairesindeki ışık sönene kadar orada bekledim.

Aklımda bu konu ile ilgili bir karmaşa yok artık. Ona âşığım.

11 Mayıs - Tüm bunları endişe içinde düşündükten sonra, Alice’in haklı olduğuna karar verdim. Sezgilerime güvenmeliyim. Fırında, Gimpy’yi daha yakından izlemeye başladım. Bu gün üç kez gördüm, müşteriden aldığı paranın bir kısmını cebine koydu. Müşterilerin de bundan haberi olduğunu fark edince onların da en az onun kadar suçlu olduklarına karar verdim. Onların rızası olmadan yapılamazdı zaten bu. Neden Gimpy günah keçisi olsun?

Uzlaşma kararı almaya karar verdim. Bu en iyi karar olmayabilir ama, benim kararım ve bulunduğum durum için en iyisi. Gimpy’ye ne yaptığını bildiğimi ve artık yapmaması gerektiğini söyleyeceğim.

Onu bulaşık odasında buldum ve ona doğru yöneldiğimde geri geri yürümeye başladı. “Seninle konuşmam gereken önemli bir konu var,” dedim. “Problemi olan bir arkadaş için tavsiye isteyeceğim. Çalışma arkadaşlarından biri, patronundan para çalışıyormuş ve o da ne yapacağını bilmiyor. Arkadaşını şikayet edip, onu zor duruma sokmak istemiyor ama çalışanlarına iyi davranan patronunun da soyulmasına izin vermek istemiyor.”

Gimpy katı bir ifade ile baktı. “Arkadaşın ne yapmayı düşünüyor?”

“Bu karmaşık. Ne yapacağını bilmiyor. Hırsızlık devam etmezse, ortada yapılacak bir şey kalmayacak. Olanları unutabilir.”

“Arkadaşın burnunu başkalarının işine sokmamalı,” dedi Gimpy, topallayan ayağını sürükleyerek. Gözlerini kapamalı ve gerçek arkadaşlarının kimler olduğunu düşünmeli. Patron patrondur, ve çalışanlar birbirlerine kenetlenmelidir.”

“Ama arkadaşım öyle düşünmüyor.”

“Bu onu ilgilendirmez.”

“Bunu bildiğine göre, yarı sorumlu olduğunu düşünüyor. Ve eğer bu ahlaksızlık durursa hiçbir şey söylemeyecek. Yoksa, tüm hikâyeyi anlatacak. Senin fikrini sormak istemiştin. Bu durumda hırsızlığın duracağını düşünebilir misin?”

Öfkesini gizlemek onun için zor oldu. Bana vurmak istediğini hissettim ama yumruğunu sıkıyordu.

“Arkadaşına söyle, adamın yapacak başka bir şeyi kalmıyor.”

“Çok güzel,” dedim. “Bu arkadaşını çok mutlu edecek.”

Gimpy yürümeye başladı ve sonra durdu ve baktı. “Şu arkadaşın bir dilim kek istiyor olabilir mi? Nedeni bu mu?”

“Hayır, sadece bu olanların durmasını istiyor.”

Bana baktı. “Burnunu başkalarının işine soktuğun için pişman olacaksın. Her zaman senin arkanda oldum. Aklımı gözden geçirmeliyim.” Topallayarak uzaklaştı.

Belki de, Bay Donner’a her şeyi anlatmalıydım ve oda Gimpy’yi kovmalıydı bilmiyorum. Böyle yapmak daha iyi. Bitti işte. Başka insanları Gimpy gibi kullanan kaç kişi daha var kim bilir?

15 Mayıs - Çalışmalarım gayet iyi gidiyor. Üniversite kütüphanesi artık benim ikinci evim. Bana ayrı bir oda vermeliler çünkü neredeyse her iki dakikada bir fotokopi makinesinin başına gidiyorum, öğrenciler arkamda sıra olmak zorunda kalıyorlar.

Bu sıra ilgilendiğim konular etimoloji ve eski diller, bu güne kadar değişenler ve Hindu tarihi. Çok ilginç, görünüşe göre her şey birbirine bağımsız olarak bağımlı. Yeni bir sürece girmiş bulunuyorum, çeşitli disiplinlerin sel olup akan taşkınları tek bir kaynaktan çıkmışçasına çağlıyorlar.

Çok tuhaftır ki, üniversite kafeteryasında oturup, öğrencileri politika, tarih ve din konuşurken dinlediğimde, bu bana çok çocukça geliyor.

Fikirleri, böyle başlangıç seviyesinde tartışmak artık bana keyif vermiyor. İnsanlar sorunların karmaşasına cevap veremiyorlar yüzeysel dağarcıklarda nelerin var olduğunu bilmiyorlar. Beekman profesörleri ile tartışmayı atladım sanırım.

Burt, fakülte kafeteryasında beni, faiz oranlarını etkileyen ekonomik faktörler konusunda ün yapmış bir iktisat profesörü ile tanıştırdı. Okurken karşıma çıkan bazı fikirleri tartışmak için bir ekonomistle tartışmaya uzun zamandan beri ihtiyacım vardı. Askeri ablukaya alınan silahlar, ahlaki açıdan beni rahatsız ediyor. Şu anda bize direnen azınlıklara karşı kullanılan serbest geçiş hakkının kara listeye alınması konusunda senatörlerin düşünceleri hakkında, ne düşündüğünü sordum.

Havaya bakarak, beni sessizce dinledi, bana göre vereceği cevapları tasarlıyordu, ama birkaç dakika sonra boğazını temizledi ve başını salladı. Sonra, bu konunun, uzmanlık alanı dışında olduğunu söyledi. Uzmanlık alanının faiz oranları olduğunu ve askeriye de ekonomi hakkında fikir verdiğini söyledi. **II.** Dünya Savaşı sırasında, Savaş Ticaret Sözleşmesi yazınında bulunan Doktor Wessey ile konuşmamı tavsiye etti. O bana yardım edebilirmiş.

Ben daha bir şey söyleyemeden elimi tuttu ve sıktı. Benimle tanıştığına çok memnun olmuş ama bir konferans için notlarını hazırlaması gerekiyormuş. Sonra kalktı ve gitti.

Bir Amerikan Edebiyatı uzmanı ile konuştuğumda da aynı şey oldu, Trobriand Adası sakinleri hakkında araştırma yapan otomasyondan kaynaklanan işsizlik sorununu ele alan halk anketleri hakkında uzmanlaşan bir Oryantalistin düşünceleri hakkında sorular sordum. Hepsi de kendilerine göre özürler bularak uzaklaşmaya çalıştılar, dağarcıklarının ne kadar sığ olduğunu göstermekten çekindiler sanırım.

Şimdi bana ne kadar farklı görünüyorlar. Entelektüel devler diye adlandırılan profesörler hakkında düşündüklerim için ne kadar aptalmışım, insanlar dünyanın geri kalanı, ne olduklarını keşfedecek diye korkuyorlar. Ve Alice de bir insan bir kadın, bir Tanrı değil ve ben yarın akşam onu konsere götürüyorum.

17 Mayıs - Sabaha kadar uyuyamadım. Dün gece konserde bana neler olduğunu anlamalıyım.

Gece güzel başladı. Central Park'taki konser alanında genellikle çiftlerin oturduğu çimlerin üzerine doğru yürüdük. Sonunda, yoldan çok

uzakta, altında kimse olmayan bir ağaç bulduk gece lambalarının aydınlatmadığı bir köşe sadece bayanların kahkahalarının duyulabildiği ve yerlere atılan sigara izmaritlerinin protesto edildiği bir köşe.

“Bu iyi olacak,” dedi. “Orkestranın hemen yanında olmaktan iyidir.”

“Ne çalışıyor?”

“Debussy, *La Mer*. Sever misin?”

Yanına oturdum. “Bu tarz müziği pek fazla bilmiyorum. Bunu düşünmem gerekiyor.”

“Düşünme,” diye fısıldadı. “Hisset. Denizin anlamadan seni sarması gibi içine süzülmesine izin ver.” Çimenlere uzandı ve yüzünü müziğin geldiği tarafa çevirdi.

Benden ne beklediği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Bunun, sistematik kazanmalarla problem çözmekle bir bağlantısı yoktu. Kendi kendime, midemdeki kasılmanın ve avuçlarımdaki terlemenin ve ona sarılmak istememin biyolojik bir reaksiyon olduğunu söyleyip durdum. Uyarım ve reaksiyonun da benim kaygılı ve heyecanlı mizacımdan kaynaklandığını düşündüm. Hâlâ her şey belirsiz ve şüpheli. Kolumu üzerine koymalı mıyım koymamalı mıyım? Benden bunu yapmamı bekliyor muydu? Bana sinirlenir miydi? Hâlâ, ergenlik çağında bir genç gibi davrandığımı düşündüm ve kendime kızdım.

“Buraya,” dilim damağıma yapıştı, “gelip rahat uzanabilirsin? Başını omzuma koy.” Kolumu alıp beline koydu ama bana bakmadı. Müziğe kendisini öyle kaptırmış görünüyordu ki, ne yaptığımı anlamadı bile. Bunu yapmamı istiyor muydu yoksa, sadece göz mü yumuyordu? Elimi beline koyduğum zaman titrediğini hissettim, ama hâlâ orkestranın olduğu yöne doğru bakıyordu. Bana yanıt veremeyecek derecede müziğe kendisini kaptırmış gibi davranıyordu. Neler olduğunu bilmek istemiyordu. O uzaklara bakıp, müziği dinledikçe, ben ona yakın durarak sarılmaya devam ettim. O, başka şeyler düşünürken, vücuduyla sevişmemi istiyordu. Sert bir hareketle uzandım ve çenesini tutup bana doğru çevirdim. “Neden bana bakmıyorsun? Ben yokmuşum gibi mi davranıyorsun?”

“Hayır, Charlie,” diye fısıldadı. “Ben, ben yokmuşum gibi davranıyorum.”

Omzuna dokunduğumda titredi ve dönmeye çalıştı, ama onu tuttum. Sonra oldu. Kulaklarımda vızıldayan bir ses... bir elektrik gördüm... çok uzaktan. Sonra soğuk; kollar ve bacaklar karıştı, parmaklarım hissizleşti. Bir an izleniyormuşum gibi hissettim.

Keskin bir algılama. Ağacın arkasındaki karanlıktan bir şeyler gördüğümü sandım, birbirimizin kollarında uzanıyorduk.

On beş, on altı yaşlarında bir çocuk, yakında. “Hey!” bağırardan. Ayağa kalktığına pantolonunun açık olduğunu gördüm.

“Ne oldu?” dedi Alice.

Ayağa kalktığımda, karanlıkta kayboldu. “Onu gördün mü?”

“Hayır,” dedi, eteğini düzeltirken. “Kimseyi görmedim.”

“Orada duruyordu. Bizi izliyordu. Sana dokunabilecek kadar yakındı.”

“Charlie, nereye gidiyorsun?”

“Çok uzağa gitmiş olmaz.”

“Onu rahat bırak, Charlie. Önemli değil.”

Ama benim için önemliydi. Karanlığın içine daldım, etrafta başka çiftler vardı, ama, nereye gitmiş olabileceğine dair bir işaret yoktu.

Onu düşündükçe belirsizlik artıyordu. Vahşet içinde kaybolmuş ve yalnız. Kendimi topladım ve Alice’in yanına döndüm.

“Onu buldun mu?”

“Hayır, ama oradaydı. Gördüm.” Bana şaşkınlıkla baktı. “İyi misin?”

“Olacağım... bir dakika içinde... sadece kulaklarımda vızıldayan o lanet.”

“Gitsek iyi olacak.”

Alice’in evine kadar orada durmuş karanlığın içinde, bizi izleyen o çocuğu düşündüm, gördüğü manzarayı birbirimizin kollarında uzanıyoruz.

“İçeri gelmek ister misin? Kahve yaparım.”

Gitmek istiyordum ama bir şey beni alıkoydu. “Gelmesem iyi olacak. Bu gece yapmam gereken çok işim var.”

“Charlie, bunun yapılan ya da söylenen bir şeyle ilgisi var mı?”

“Elbette yok. Sadece bizi gözetleyen o çocuk beni öfkeliendirdi.”

Bana yakın durmuş onu öpmemi bekliyordu. Ona sarıldım ve yine oldu. Eğer hemen oradan uzaklaşmasaydım bayılabilirdim.

“Charlie, kötü görünüyorsun.”

“Onu gördün mü, Alice? Gerçek...”

Başını salladı. “Hayır. Çok karanlıktı. Ama eminim”

“Gitmeliyim. Seni arayacağım.” Beni durdurmaya çalışmadan hemen oradan uzaklaştım. Her şey üzerime çökmeden apartmandan çıktım.

Şimdi düşünüyorum da, sanırım halüsinasyon gördüm. Doktor Strauss bir kadınla ilgili düşünürken, seks hakkında düşünürken hâlâ bir ergen olduğumu ve bunun paniğe kapılmama sebep olabileceğini söyledi. Hızlı

gelişiminin beni duygusal hayatımda bir yanılsamaya yönelttiğini düşünüyordu. Bunu kabul etmeliyim, ben duygusal olarak hâlâ ergenlik çağında bir gencim cinsel olarak engelliyim. Sanırım söylemek istediği, benim Alice Kinnian gibi bir kadınla bir ilişkiye başlamamın yanlış olduğuydu. Daha değil.

20 Mayıs - Fırındaki işimden atıldım. Geçmişe katlanmak benim için aptalca biliyorum ama, oranın, fırından kahverengileşmiş beyaz tuğlalı duvarlarında bir şey var... orası benim yuvamdı.

Benden bu kadar nefret etmelerine neden olan neydi? Donner'ı suçlayamam. İşini ve diğer çalışanları düşünmek zorunda. Ve o bana hâlâ bir baba kadar yakın.

Beni odasına çağırdı, masasının yanındaki sandalyenin üzerindeki fişleri ve beyanatlari, bana bakmadan düzenliyordu ve bana, "Seninle konuşma niyetindeydim. Şimdi her zamandan daha iyi bir zaman."

Şimdi aptalca geliyor ama gözlerimi ona dikmiş sandalyeye oturdum kısa, tombul, bıyığı üst dudağının üzerine dökülüyor , aslında ikisi de bendim, eski Charlie ve yeni Charlie, Bay Donner'ın ne söyleyeceğinden korkarak, o sandalyede oturuyordum.

"Charlie, Amcan Herman, benim iyi bir arkadaşımı. Ona verdiğim sözü tuttum, iyi ve kötü zamanlarda seni yanımdan ayırmadım, sen bir gün bile cebinde paran olmadan, yatacak yerin olmadan dolaşmadın.

"Fırın benim yuvam"

"Ben de seni, ülkesi için hayatını vermiş, oğlum gibi gördüm. Ve Herman öldüğünde kaç yaşındaydın? On yedi mi? Daha çok altı yaşında bir çocuk gibiydin yemin ederim... Kendi kendime söz verdim, Arthur Donner, senin bir fırının oldukça, Charlie'ye bakacaksın. Onun bir işi olacak, yatacak bir yatağı olacak, ve ağzında yiyecek bir lokma ekmeği olacak. Seni Warren'a göndermek istediklerinde, onlara engel oldum ve sana bakacağıma söz verdim. Sana bir oda verdim ve sana baktım. O yerde bir gece bile geçirmedin. Şimdi, verdiğim sözü tutmuş bulunuyorum, değil mi?"

Başımı salladım, faturaları katlamasından zor durumda olduğunu anlayabiliyordum. Bilmek istemememe rağmen biliyordum.

"Yapabileceğimin en iyisini yaptım. Çok çalıştım..."

"Biliyorum, Charlie. İşinle ilgili bir sıkıntım yok. Ama sana bir şeyler oldu ve bunun ne olduğunu ben bilmiyorum. Sadece ben değil, herkes bunu

konusuyor. Son birkaç hafta içinde, elemanlarımla burada onlarca toplantı yaptım. Hepsi çok üzgün. Charlie, seni işten çıkarmak zorundayım.”

Onu kararından vazgeçirmek istedim ama başını sallayarak beni reddetti..

“Dün akşam hepsi buraya geldiler. Charlie, işimi ayakta tutmak zorundayım.”

Ellerine bakıyordu, sayfaları, bir şeyler arar gibi karıştırıyordu. “Üzgünüm, Charlie.”

“Ama nereye gideceğim?”

Hücre kadar küçük odasına girdiğimden beri ilk defa bana baktı. “Bunu çok iyi biliyorsun ki, artık burada çalışmaya ihtiyacın yok.”

“Bay Donner daha önce başka bir yerde çalışmadım ki.”

“Şimdi bununla yüzleşeceksin. Sen artık buraya on yedi yıl önce gelen Charlie değilsin dört ay önce benim konuştuğum Charlie’de değilsin. Belki bir mucize oldu kim bilir? Ama sen çok zeki genç bir adama dönüştün. Hamur karıştırma makinesini onarmak ya da siparişleri dağıtmak, senin gibi zeki bir adama göre işler değil.”

Haklıydı, elbette, ama içimde bir şeyler fikrini değiştirmem gerektiğini söylüyordu.

“Burada kalmama izin vermelisiniz, Bay Donner. Bana bir şans daha verin. Homer Amcama işe ihtiyacım olduğu sürece bana iş vereceğinize söz verdiniz. Pekâlâ, hâlâ ihtiyacım var, Bay Donner.”

“Hayır, Charlie, ihtiyacın yok. Eğer öyle olsaydı, seni diğerlerine karşı korur ve söylediklerini dikkate almazdım. Ailemi de düşünmeliyim.”

“Eğer fikirlerini değiştirirlerse? Onları ikna etmeme izin verin.” Durumu beklediğinden daha zor hâle getiriyordum farkındaydım. Ama kendimi bunu yapmaktan alamıyordum. “Anlamalarını sağlayacağıma söz veriyorum,” diye yalvardım.

“Pekâlâ,” dedi sonunda. “Git, ve dene. Ama sadece kendini inciteceksin.”

Odadan çıktığımda, Frank Reilly ve Joe Carp benden uzaklaştılar ve biliyordum ki, dedikleri doğrudu. Etraflarında benim gibi birinin dolaşması onlar için zordu. Hepsini rahatsız ediyordum.

Onlara seslendiğimde, Frank, bir tepsi çöreği aldı ve Joe ile ikisi, benden uzaklaşmaya başladılar. “Bak, Charlie, Meşgulüm. Belki daha sonra”

“Hayır,” diyerek ısrar ettim. “Şimdi hemen şimdi. İkiniz de benden kaçıyorsunuz. Neden?”

Frank, en hızlı konuşan, ara bulucu, bir an için beni inceledi ve sonra elindeki tepsiyi tezgahın üzerine bıraktı. “Neden mi? Sana neden olduğunu söyleyeyim. Çünkü sen, büyük bir vurgunsun, bir ben bilirimci, bir beyin! Şimdi tam bir vızıltı oldun, bir yumurta kafa. Her zaman bir kitapla geziyorsun her zaman tüm cevaplar sende. Pekâlâ, sana bir şey söyleyeceğim. Hepimizden daha iyi olduğunu düşünüyorsun değil mi? Pekâlâ, nereye istersen oraya git o zaman.”

“Ama ben size ne yaptım?”

“Ne yapmışmış? Duydun mu, Joe? Sana ne yaptığını söyleyeyim, *Bay Gordon*. Buraya bir sürü fikir ve düşünce ile geliyorsun ve bizleri bir grup ahmak gibi görüyorsun. Ama sana bir şey söyleyeceğim. Belki okuduğun şu kitapların çoğunu anlayamıyorum ama senden daha aptal değilim hatta daha akıllıyım.”

“Evet.” dedi Joe, başını salladı, ve içeri giren Gimpy’ye baktı.

“Benim en iyi arkadaşlarım olmanızı beklemiyorum,” dedim, “benimle vakit geçirin de demiyorum. Sadece işimi kaybetmek istemiyorum. *Bay Donner* bunun size bağlı olduğunu söyledi.”

Gimpy bana baktı ve başını salladı. “Sinirimize dokunuyorsun,” diye bağırdı. “Cehenneme git!” sonra döndü ve topallayarak gitti.

Böylece sürdü. Hepsi, Frank, Joe ve Gimpy gibi düşünüyormuş. Benimle dalga geçerken, bana gülerken her şey yolundaydı, ama şimdi bir moronun yanında ikinci sınıf olmak istemiyorlar. İnsanları hayrette bırakan gelişimim, onların değerini azalttı ve yetersizliklerini su yüzüne çıkardı. Ben onlara ihanet ettim, bu yüzden benden nefret ediyorlar.

Ayrılmaya zorlanmama tek karşı çıkan, *Fanny Birden* olmuştu, onların tüm tehditlerine kulak asmadan, bu gruba katılmadı.

“Böyle olmamalı,” dedi, “Sende yabancı bir şey olduğuna inanmıyorum, *Charlie*. Değiştin! Bilemiyorum. Sen her zaman iyi ve güvenilir biri oldun sıradan, belki çok akıllı değildin, ama onurluydun ve kim bilir, belki de zeki olmak için bir şeyler yaptın. Herkesin söylediği gibi bu doğru olmaz değil mi.”

“Zeki olmaya çalışan birinin ne gibi bir suçu olabilir, aklımı çalıştırmak ve etrafımdaki dünyayı anlamaya çalışmak istiyorum, kötülük bunun neresinde?”

“Eğer, Kutsal Kitabı okursan, Charlie, anlarsın, Tanrı hiç kimseye ihtiyacı olanın dışında bir şey vermez. Erkeklere yasak edilen meyveyi biliyorsun. Bu kadar bilmen gerektiği için bu kadar biliyorsun şeytan gibi ya da onun gibi bir şey olabilir bu çok geç değil Charlie, belki de geri dönebilirsin. Tekrar, alelaide, kendi halinde, aynı eskisi gibi bir adam olabilirsin.”

“Geri dönüş yok, Fanny. Yanlış bir şey yapmadım. Ben kör doğan ve etrafını görmesi için bir şans verilen bir adam gibiyim. Günah işlemiş olamam. İleride böyle milyonlarca insan olacak etrafta. Bilim bunu yapabilir, Fanny.”

Süslediği pastanın üzerindeki gelinle damada bakarak bir şeyler fısıldamaya başladı: “Adem ile Havva’nın *ağaçtan* meyve koparmalarını sağlayan da şeytandı. Çıplak olduklarını gördüklerinde ve şehvet ile utancı anladıklarında onları buna iten de şeytandı. Cennetten kovuldular ve cennetin kapıları onlara sonsuza kadar kapatıldı. Eğer böyle olmasaydı hiç birimiz, büyüyemez, hastalanamaz ya da ölemezdik.”

Ona söyleyecek bir şey yoktu. Hiçbiri gözlerime bakamıyorlardı. Düşmanlığı hissedebiliyordum. Cehaletime ve bilgisizliğime gülüyorlar ve eğleniyorlardı, şimdi ise bilgili ve zeki olduğum için benden nefret ediyorlar. Neden? Tanrı aşkına benden ne istiyorlar?

Zekâ, sevdiğim ve kendimi ait hissettiğim insanlarla arama bir duvar ördü. Fırından kovulmama sebep oldu. Şimdi eskisinden daha yalnızım. Merak ediyorum, Algernon’u diğer farelerin de olduğu büyük bir kafese koyduklarında ne olacağını çok merak ediyorum. Ona arkalarını mı dönecekler?

25 Mayıs - İşte bu, bir insan kendisinden ne kadar nefret ederse o kadar nefret ediyorum yanlış bir yoldayım ve geri dönmem mümkün değil. İradem dışında, kendimi Alice’in apartmanının önünde buldum. Şaşırmıştı ama içeri girmeme izin verdi.

“Sırılsıklam olmuşsun. Yüzünden şapır şapır sular damlıyor.”

“Yağmur yağıyor. Çiçekler için çok iyi oldu.”

“İçeri gel. Sana bir havlu getireyim. Zatürre olacaksın.”

“Sen konuşabileceğim tek kişisin,” dedim. “Oturabilir miyim?”

“Ocakta taze kahve var. Git kurulan sonra konuşabiliriz.”

Kahveyi getirmeye gittiğinde etrafıma baktım. İlk defa dairesine giriyordum. İçimde bir memnuniyet hissi vardı ama aynı zamanda odada

beni rahatsız eden bir şey vardı.

Her şey temizdi. Camın önündeki porselen biblolar, özenle dizilmişti ve hepsi aynı yöne bakıyordu. Yastıklar koltuğun üzerine öylesine atılmamıştı, süngerleri koruyan şeffaf döşemelerin üzerine düzenli bir şekilde yerleştirilmişlerdi. Koltuğun iki yanındaki sehpalarda dergiler vardı, hepsinin ismi gözükecek şekilde düzenlenmişlerdi. Masanın üstünde: *The Reporter*, *The Saturday Review*, *The New Yorker*, diğerinde: *Mademoiselle*, *House Beautiful* ve *Reader's Digest*.

Karşı duvarda, tam koltuğun karşısında, Picasso'nun "Anne ve Çocuk" tablosunun çok süslü bir çerçeveli kopyası vardı, tam karşısında, koltuğun üzerindeki duvarda, Rönesans Döneminde yaşadığı belli olan maskeli, elinde kılıcı olan, korkusunu gizlemeye çalışan, kırmızı yanaklı bir nedime vardı. Sanırım, Alice, kim olduğunu ve nasıl bir dünyada yaşamak istediğini bilmiyor.

"Son birkaç gündür, laboratuvara gelmiyorsun," diye bağırdı Alice mutfaktan. "Profesör Nemur senin için endişeleniyor."

"Yüzlerine bakamam," dedim. "Biliyorum utanacak bir şeyim yok ama, bu boş bir duygu, her gün işe gitmemek dükkânı görememek, fırınları, insanları. Bu çok fazla. Dün gece ve ondan bir gece önce, boğulmakla ilgili kâbuslar gördüm."

Tepsiyi, ortadaki sehpanın tam ortasına koydu peçeteler üçgen katlanmıştı, kurabiyeler, dairesel bir düzenle yerleştirilmişti. "Bunu çok fazla kafana takmamalısın, Charlie. Senin elinde değil."

"Kendimi bu şekilde açıklamak. O insanlar yıllardır benim ailemdi. Bu evimden kovulmak gibi."

"Bu doğru," dedi. "Bu çocukken yaşadığın deneyimlerin sembolik bir tekrarı. Ailen tarafından reddedilmek... uzak bir okula gönderilmek..."

"Yüce İsa! Bana verdiğin bu etiket ne kadar temiz olsa da... Hiç önemi yok, bu deneye başlamadan önce arkadaşlarım vardı, beni koruyanlar vardı. Şimdi korkuyorum"

"Hâlâ arkadaşların var."

"Bu aynı şey değil."

"Korku normal bir tepkidir."

"Dahası var. daha önce de korkardım. Norma'nın söylediklerini kabul etmediğim için kemerle dövülmekten korkardım, Howells Caddesini geçerken, oradaki serserilerin beni rahatsız etmesinden korkardım. Ve okul öğretmenimden korkardım, Bayan Libby, kollarımı bağlardı, sıramda rahat

oturamazdım. Onlar gerçektiki korkmak için doğru sebeplerdi. Fırından atılmama sebep olan şüpheli, anlamadığım bir korku.”

“Kendine hâkim ol.”

“Sen bu paniği yaşamıyorsun.”

“Ama Charlie, bunun olacağı bekleniyordu. Sen, yüzme tahtası altından kayar diye korkan yeni bir yüzücüsün. Bay Donner sana iyi davranıyordu, sende onun kanatları altına sığındın. Fırından bu şekilde uzaklaştırılmak beklemediğin bir tepkiydi”

“Bunu aklımla tartmak hiçbir işe yaramıyor. Odamda tek başıma oturamam. Sokaklarda, neye benzediğimi hiç düşünmeden dolaşırım... kaybolana kadar yürürüm... sonunda fırının dışında hissederim kendimi. Dün gece, Washington Meydanından, Central Park’a kadar yürüdüm ve parkta uyudum. Ne cehennemde dolaşıyordum?”

Ben konuştukça, o daha çok üzülyordu. “Sana nasıl yardım edebilirim, Charlie?”

“Bilmiyorum. Kendimi güven dolu kafesinden salıverilmiş bir hayvan gibi hissediyorum.”

Kanepeye, benim yanıma oturdu. “Senden çok şey istiyorlar. Kafan karışık. Bir yetişkin olmak istiyorsun, ama içinde hâlâ bir çocuksun. Yalnız ve korkmuş.” Başımı omzuna koydu, beni teselli etmeye çalıştı, saçlarımla oynadı. Benim ona ihtiyacım olduğu kadar onun da bana ihtiyacı vardı biliyorum.”

“Charlie,” fısıldadı, “her ne istersen... benden çekinme...”

Ona paniği beklediğimi söylemek istedim.

Bir keresinde fırındaki siparişleri dağıtırken Charlie orta yaşlı bir kadından hoşlanmıştı, banyodan çıkmıştı, bornozunun önünü açarak kendisini teşhir etmiş ve böylece eğlenmişti. Daha önce çıplak bir kadın görmüş müydü? Sevişmeyi biliyor muydu? İçinde bulunduğu dehşet inlemesi kadını korkutmuş olacak ki, bornozunu hızla kapattı ve olanları unutmaması için ona bir çeyreklik verdi. Kadın, onu sadece test ediyordu, onu uyardı, iyi bir çocuk olup olmadığını test etti.

İyi olmaya çalıştı, ona söylemişti ve o da kadınlara bakmamıştı, çünkü annesi bunun için onu hep döverdi...

Şimdi, ona bağırarak annesinin yüzünü net hatırlayabiliyor, deri kemeri elinde ve babası onu engellemek için arkasından tutuyor. “Yeter, Rose! Onu öldüreceksin! Rahat bırak çocuğu!” Annesi ona saldırmamak için kendisini

zor tutuyor. Sonunda deri kemer omzunda şaklıyor ve Charlie acı içinde kıvranarak yere yığılıyor.

“Ona bak!” diye çığlıklar içinde bağılıyor Rose. “Okuma yazmayı öğrenemiyor ama, bir kızı bu şekilde gözetlemeyi biliyor. Pislik, onun aklından çıkaracağım hepsini.”

“Kızlar hakkında öyle düşünemez o. Kız kardeşinin arkadaşlarından biri eve geldiğinde bu şekilde davranıyor. Ona öğreteceğim merak etme. Duydun mu? Eğer bir daha bir kıza dokunursan, seni bir hayvan gibi, kafese koyacağım. Beni duydun mu?...”

Hâlâ onu duyabiliyorum. Ama belki de kurtulmuşumdur. Belki de korku ve mide bulantısı artık, içine dalmak zorunda olduğum bir deniz değildir, sadece üzerime yansıyan bir havuz dolusu sudur. Özgür müyüm?

Zamanında Alice’e ulaşabilirsem olanları düşünmeden, bu düşünceler beni yenmeden bu panik belki yeniden açığa çıkmaz. Aklımı beyaz bir kâğıt gibi bomboş bırakmalıyım. Nefes bile almamaya çalıştım: “Sen... bunu sen yaptın! Beni bırakma!” Ve daha önce onun yaptığını biliyordum, beni öpüyordu, bana, daha önce kimsenin olmadığı kadar yakındı. Ama tam o anda, ben de yakınlaşabilirdim, o anda başladı: vızıltılar, titreme, mide bulantısı. Ondan uzaklaştım.

Beni sakinleştirmeye çalıştı, bunların sorun olmadığını söyledi, kendimi başarısız hissetmemem gerektiğini söyledi. Ama utanmıştım, içinde bulunduğum acıp kontrol edemiyordum, hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladım. Kollarında uyumuşum, rüyamda o saray süvarisi ve pembe yanaklı küçük kızı gördüm. Ama rüyamda kılıcı tutan, küçük kız oydu.

İlerleme Raporu 12

5 Haziran - Son iki haftadır hiç, ilerleme raporu götürmediğim için Nemur, sinirlenmişti (ve haklı çıkmıştı çünkü, Welberg Vakfı bana ödeneğin dışında bir ödeme yapıyordu ve ben de iş aramıyordum.) Uluslararası Psikoloji Kongresine sadece bir hafta kalmıştı. Ön hazırlık çalışmasının hazır olmasını istiyordu, ben ve Algernon ilk deneklerdik.

İlişkimiz giderek daha zor bir hâl alıyordu. Nemur'un bana hitap şekli bir laboratuvar deneğine hitap eder gibiydi. Deneyden önce tam bir insan değilmişim gibi davranıyor bana.

Bunu Strauss'a açıkladım, düşünmekle çok fazla meşgul oluyorum, okuyorum, kendimle ilgili her şeyi araştırıyorum, ne olduğumu kim olduğumu anlamaya çalışıyorum ve beni sabırsızlandıran, tüm fikirlerimi ayrıntısıyla aktardığım bir rapor yazıyorum. Onun önerileri doğrultusunda bilgisayarda hazırlıyorum raporumu ve artık dakikada yetmiş beş kelime yazabiliyorum, artık düşündüklerimi kâğıda aktarmak daha kolay.

Strauss yeniden konuşma ve yazma konusundaki ihtiyacımı dile getirdi, böylece insanlar beni daha iyi anlayabilecekler. Bana dilin, bazen bir yoldan çok, bir engel olduğunu söyledi. Kendimi entelektüel yanda görmek gerçekten çok komik.

Alice'i seyreğ görüyorum, ama proje ile ilgili konuşmuyoruz. İlişkimiz platonik bir şekilde devam ediyor. Fırından ayrıldıktan sonraki üç akşam kâbuslar gördüm. İki hafta önce oradan ayrıldığıma inanmak güç.

Boş sokaklarda hayalet silüetler tarafından kovalandım. Fırına doğru koştum ama kapılar kapalıydı, içerideki insanlar dönüp bana bakmadılar bile. Düğün pastasının üzerindeki gelin ve damat bana pencereden bakıp kahkahalarla gülüyorlardı sesler, beni yere yıkana kadar yükseldi ve iki aşk meleği yaylarını etrafımda çevirip duruyorlardı. Çılgılık attım. Kapıya vurdum ama hiç ses çıkmadı. Charlie'yi gördüm içeriden bana bakıyordu. Sadece bir yansıma mıydı? Beni kovalayan silüetler, bacaklarımdan tuttular ve beni sokağa fırlattılar, üzerime bir bataklık gibi çöktükleri sırada uyandım.

Diğerlerinde de, fırının camları geçmişe açılıyordu ve ben diğer insanları görüyordum.

Hatırlama gücümün bu kadar hızlı ilerlemesi gerçekten hayret verici. Şu anda tam olarak kontrol edemiyorum ama, bazen kitap okuyorken ya da bir problem çözmek üzere yoğunlaşmışken, görüntüleri berrak bir şekilde görebiliyorum.

Bu bilinçaltından gelen bir sinyal, artık hatırlamayı beklemek yerine, gözlerimi kapatıyorum ve ben üzerine gitmeye çalışıyorum. Bu kontrolü er geç elime alacağım, sadece geçmişini hatırlamayı değil, beynimdeki tüm yetenekleri harekete geçireceğim.

Şimdi bile, düşündüğüm zaman, hareketsizliği hissedebiliyorum. Fırının camını görüyorum... yaklaşıyorum ona dokunuyorum... soğuk, titreşiyor, sonra cam ısınıyor... daha sıcak... parmaklarım yanıyor. Camda yansımamı daha net görebiliyorum, cam aynaya dönüşüyor, küçük Charlie Gordon'ı görüyorum on dört ya da on beş yaşında evinin penceresinden bana bakıyor, onun bu kadar farklı olduğunu görmek çok ilginç bir duygu.

Kız kardeşinin okuldan geri dönmesini bekliyor, Marks Sokağının köşesinden görününce ona bağırıyor ve el sallıyor, koşarak, onu karşılamak için ön kapıya çıkıyor.

Norma elinde bir kâğıt sallıyor. "Tarihten A aldım. Tüm cevapları biliyordum. Bayan Baffin, sınıftaki en iyi sınav kâğıdı olduğunu söyledi."

Açık kahverengi saçları örülmüş başına bir taç gibi bağlanmış, tatlı bir kız çocuğu, büyük erkek kardeşine bakıyor, bakışları kızgınlığa dönüşüyor, kaşlarını çatıyor ve kapıdan hızla içeri giriyor.

Charlie onu gülümseyerek takip ediyor.

Anne ve babası mutfaktalar, Charlie, Norma'ya bir fırsat vermeden, başarısını pat diye söyleyiveriyor.

"A almış! A almış!"

"Hayır!" diye haykırıyor Norma. "Sen söyleme. Bu benim notum ve ben söyleyeceğim."

"Bir dakika küçük bayan" diyor Matt, gazetesini masaya bırakıyor ve ona sert bir şekilde çıkışıyor. "Ağabeyinle bu şekilde konuşamazsın."

"Onun söylememesi gerekiyordu!"

"Hiç önemli değil" diyor Matt, parmağını ona doğru uzatarak. "Bunda ne kötülük var, ona bağırmanın." "

Annesinin ona destek vereceğinden emin olduğu için hemen ona dönüyor. "A aldım sınıftaki en iyi not. Şimdi bir köpek alabilirim, değil mi? Söz vermiştin. Sınavdan iyi not alırsan, alırım demiştin. A aldım. Beyaz benekleri olan kahverengi bir köpek. Ona Napoleon ismini takacağım

Çünkü sınavda en iyi cevap verdiğim soru buydu. Napoleon, Waterloo Meydan Savaşını kaybetti.”

Rose başını sallıyor. “Verandaya git ve Charlie’yle oyna. Okuldan dnmen için iki saattir seni bekliyor.”

“Onunla oynamak istemiyorum.”

“Verandaya ık hemen,” diyor Matt.

Norma önce babasına sonra Charlie’ye bakıyor. “Onunla oynamak zorunda değilim. Annem, eğer istemezsem onunla oynamak zorunda olmadığımı söyledi.”

“şimdi, ge bayan” Matt sandalyesinden kalkıyor ve yanına gidiyor “erkek kardeşinden özür dileyeceksin.”

“Zorunda değilim,” diye karşılık veriyor Norma ve hızla annesinin sandalyesinin arkasına saklanıyor. “O bir bebek gibi oyun oynuyor... her şeyi karşıştırıyor. Onunla oynamak istemiyorum.”

“yleyse odana git!”

“Bir köpeğim olabilir mi, anne?”

Matt, masaya bir yumruk atıyor. “Sen bu tavrı takındıka, bu evde hiçbir zaman bir köpek olmayacak, ge bayan.”

“Okulda başarılı olursa ona köpek alacağıma söz vermiştim”

“Beyaz benekli, kahverengi bir köpek!” diye ekliyor Norma.

Matt, duvarın kenarında oturan Charlie’yi işaret ediyor. “Oğluna da, odamız olmadığı için eve bir köpek alamayacağımızı ve ona bakacak kimsenin olmadığını söylemiştin. Unuttun mu? O da bir köpek istememiş miydi? Ona ne söylediğini hatırlamıyor musun?”

“Ama ben bir köpeğe bakabilirim,” diye ısrar ediyor Norma. “Onu beslerim, yıkarım, dışarı çıkarırım...”

Elindeki ipin üzerindeki kırmızı boncukla sessizce oynayan Charlie, bir anda konuşur.

“Ona yardım ederim! Beslemesine, onu taramasına yardım ederim ve diğer köpeklerin onu ısırmasına izin vermem!”

Rose ya da Matt’in cevap vermelerine fırsat vermeden, Norma bağırmaya başlar: “Hayır! O benim köpeğim olacak. Sadece benim köpeğim!”

Matt başını sallıyor. “Görüyor musun?”

Rose, Norma’nın yanına oturuyor ve okşayarak onu sakinleştirmeye alışıyor. “Ama tatlım, bazı şeyleri paylaşmak zorundayız. Charlie, ona bakmanda sana yardım edebilir.”

“Hayır! Sadece benim olacak!... Tarihten A alan benim, o değil! O hiç, benim gibi iyi notlar almıyor ki, hem o zaman onun da köpeği olmuş olacak. Hayır! Eğer sadece benim olmayacaksa, istemiyorum.”

“İşte sonuç,” diyor Matt, gazetesini alıyor ve tekrar sandalyesine oturuyor. “Köpek falan yok.”

Bir anda, Norma, eve gelirken elinde salladığı, sınav kâğıdını, hızla alıyor ve yırtıyor. Hepsini Charlie’nin yüzüne fırlatıyor. “Senden nefret ediyorum! Senden nefret ediyorum!”

“Norma, kes şunu!” diye bağılıyor Rose, ama o arkasını dönüyor.

“Okuldan da nefret ediyorum! Nefret ediyorum! Bundan sonra çalışmayacağım ve onun gibi bir aptal olacağım. Öğrendiğim her şeyi unutacağım ve onun gibi olacağım.” Bağırarak mutfaktan çıkıyor: “Bu zaten oluyor. Her şeyi unutuyorum... unutuyorum... öğrendiğim her şeyi unutuyorum!”

Rose, endişeyle arkasından fırlıyor. Matt, sandalyesinden kalkmıyor, kucığındaki gazeteyi okumaya devam ediyor. Charlie, bağışmalardan ve bu isteriden korkmuş bir şekilde sandalyeye çöküyor. Yanlış yaptığı şey ne? Pantolonundaki ıslaklığı hissedince, yakında geleceğini bildiği tokadı bekliyor.

Sahne bulanıklaşıyor, ama o günden sonra, Norma, tüm boş vakitlerini arkadaşlarıyla ya da odasında tek başına oynayarak geçiriyor. Kapısı her zaman kapalı oluyor ve onun izni olmadan odasına giremiyorum.

Bir keresinde, hatırlıyorum, Norma ve bir kız arkadaşı, onun odasında oynuyorlardı ve Norma arkadaşına yüksek sesle: “O benim gerçek kardeşim değil! ona üzüldüğümüz için aldık! Annem bana anlattı, artık herkese söyleyebileceğimi söyledi. O benim gerçek kardeşim değil!”

Bu karenin bir fotoğraf olmasını ve onun bana yaptığı gibi, yırtıp suratına fırlatmayı o kadar çok isterdim ki. Yıllar önceye dönüp, ona, senin bir köpek almanı engellemedim demek isterdim. Tamamen senin olabilir ve ben onu hiç beslemem, taramam ya da korumam ve onu hiç sevmeyeceğime de söz veririm. Ondan sadece eskiden olduğu gibi benimle oynamasını istemiştim. Onu incitecek ya da üzecek hiçbir şey yapmak istememişim.

6 Haziran - Alice ile bu gün ilk defa tartıştık. Benim hatamdı. Onu görmek istedim. Her zaman olduğu gibi, iç karartıcı bir rüya gördükten sonra sadece onunla olmak istedim kendimi iyi hissetmemi sağlar diye düşünmüştüm. Ama Eğitim merkezine gidip onu almak bir hataydı.

Ameliyattan sonra, Engelli Yetişkinler Eğitim Merkezine hiç gitmemiştim, orayı şimdi görmek çok heyecan vericiydi. Yirmi üçüncü caddede, beşinci caddenin doğusunda, Beekman Üniversitesinin engelliler için açtığı bir klinik, son beş yıldır, engellilere deneysel eğitimler veriyor özel sınıfları var. Kapısının önündeki, büyük tabelada büyük pirinç harflerle *C.R.A. Beekman Fakültesi* yazıyor.

Dersi sekizde bitiyordu, ama ben birkaç ay önce okuma yazma öğrendiğim sınıfı görmek istedim.

İçeri girdim, camdan içeri bakmaya çalışırken, yanlışlıkla kapıyı açtım. Alice masasında oturuyordu ve karşısındaki sandalyede zayıf yüzlü bir bayan oturuyordu, onu fark etmemiştim. Alice ona bir şeyler açıklamaya çalışıyordu. Ne olduğunu merak ettim.

Tahtanın yanında tekerlekli sandalyesiyle Mike Dorni duruyordu, ilk sırada Lester Braun oturuyordu, Alice onun için grubun en zekisi diye bahsediyordu. Benim zorlandığım konuları daha kolay öğreniyordu, ama sınıfa istediği zaman geliyordu, düzenli bir işi yoktu, yerleri cilalayarak para kazanıyordu. Eğer bu kadar ilgi görüyorsa zeki olmak onun için de benim için olduğu kadar önemliyse onu deney için kullanabilirler diye düşündüm. Tanımadığım yeni yüzler vardı sınıfta.

Sonunda, içeri girme cesaretini buldum.

“Bu Charlie!” dedi Mike, tekerlekli sandalyesini çevirerek.

Ona el salladım.

Bernice, sarı saçlı güzel kız, bana boş gözlerle baktı ve gülümsedi. “Nerelerdeydin, Charlie? Çok güzel bir elbisen var.”

Beni tanıyan diğerleri de bana el salladılar ben de onlara. Alice’in bu yaptığıma sinirlendiğini hissettim.

“Saat sekiz,” dedi. “Zamanımız doldu.”

Herkesin bir görevi vardı, tebeşirleri, silgileri, kâğıtları, kitapları, not defterlerini, boya kalemlerini ve tanıtım eşyalarını yerlerine kaldırdılar. Herkes görevini biliyordu ve özenle yapıyorlardı. Hepsi işlerini yapmaya koyulmuşlardı, Bernice dışında. O durmuş bana bakıyordu.

“Charlie, neden okula gelmiyorsun?” diye sordu Bernice. “Ne oldu Charlie? Geri mi geliyorsun?”

Diğerleri de bana baktılar. Ben de Alice’e baktım, onun cevap vermesini bekledim, uzun bir sessizlik oldu. Onlara ne diyebilirdim, bu onları incitirdi?

“Sadece ziyarete geldim,” dedim.

Kızlardan bir tanesi kıkırdamaya başladı Francine, Alice onun için çok endişeleniyor. On sekiz yaşına gelmeden üç çocuk doğurmuş, sonra ailesi ona bir isteri tedavisi yaptırmış. Güzel değildi Bernice kadar çekici bile değildi ama birçok erkeğin sinemaya götürmek isteyeceği bir kızdı. Warren'da yatılı olarak kalıyor, geceleri dışarı çıkmasına izin veriliyordu. İki kez geri dönmemiş okulun yakınında bir yerlerden birkaç adam tarafından götürülmüş artık dışarı, yanında bir gözetmenle çıkmasına izin veriliyor.

“Büyük bir adam gibi konuşuyor,” diye kıkırdadı. “Pekâlâ,” dedi Alice, sert bir şekilde kesti konuşmayı.

“Çıkabilirsiniz. Yarın akşam saat altıda görüşeceğiz.” Herkes dışarı çıktığında, çantasına eşyalarını yerleştirmesinden sinirli olduğunu anladım.

“Üzgünüm,” dedim. “Seni aşağıda bekleyecektim, ama eski sınıfımı merak ettim. *Mezun olduğum sınıfımı* merak ettim. Sadece pencereden bakmak istemiştim. Ve ne yaptığımı biliyordum. Seni üzen ne?”

“Hiçbir şey hiçbir şey beni üzüyor.”

“Hadi. Bu yüzden sinirli olduğun belli. Bir şey var.” Elindeki kitabı masaya bıraktı. “Tamam ne bilmek istiyorsun? Sen farklısın. Sen değiştin. IQ'ndan bahsetmiyorum. İnsanlara karşı olan davranışların insanlara karşı farklı davranıyorsun”

“Of, lütfen! Hayır”

“Sözümü kesme!” Sesindeki öfke beni durdurdu. “Demek istediğim. Daha önce sende bir şeyler vardı. Bilemiyorum... bir sıcaklık, bir berraklık, naziklik, bu herkesin sana yaklaşmasını sağlıyordu. Şimdi, zekân ve bilginle farklısın”

Dinlemeye dayanamıyordum. “Ne düşünüyorsun? Benim oyuncak bir köpek yavrusu mu olduğumu sanıyorsun? Evet değiştim, kendime ve insanlara bakışım değişti. Artık insanların alay ettikleri, istediklerinde çağırdıkları, istemediklerinde bir tekme attıkları köpek yavrusu değilim.”

“İnsanlar sana o kadar kötü davranmazdı.”

“Bunun hakkında ne biliyorsun? Dinle, en iyisi bile, kendini beğenmiş ve patronluk taslayan tiplerdi beni kendilerini yüceltmek ve yerlerini korumak için kullanıyorlardı. Herkes bir moronun yanında kendisini akıllı hisseder.”

Bunu söyledikten sonra, kendi üzerine alınacağını biliyordum.

“Sanırım, beni de bu sınıfa koyuyorsun.”

“Saçmalama. Bunu çok iyi biliyorsun”

“Elbette, hissedebiliyorum, sanırım haklısın. Senin yanında çok aptal görünüyorum yani. Bu günlerde seninle görüştüğümde sonra evime gittiğim zaman, senin yanında yavaş ve mankafa olduğumu düşünüyorum. Söylediklerimi yeniden düşünüyorum ve daha önce söylemiş olabileceğim esprili sözleri hatırlıyorum ve sinirleniyorum, aslında hiç birini öyle söylemek istemedim çünkü.”

“Bu genel bir kanı.”

“Daha önce kesinlikle düşünmediğim bir tarzda davranıyorum ama seninle birlikte olmak kendime güvenimi kesinlikle azaltıyor. Daha önce söylediğim her şeye şüpheyile bakıyorum, artık.”

Bu konudan uzaklaşmaya çalıştım ama o sürekli aynı meseleye dönüyordu. “Bak, buraya seninle tartışmaya gelmedim. Seni eve kadar bırakmama izin verir misin? Seninle konuşmam gerekiyor.”

“Benim de. Ama bu günlerde seninle konuşamıyorum. Tek yaptığım seni dinlemek ve başımı sallamak ve o bahsettiğin şeylerden anlıyormuş gibi görünmek, kültürel farklar, Neo-Bolen matematik, post-simgesel mantık ve sen evimden çıktığında her defasında kendimi daha aptal hissediyorum. Aynada kendime bakıp, kendime haykırmak zorunda kalıyorum: Hayır, her gün daha aptal olmuyorsun! Zekânı yitirmiyorsun! Her gün daha geri zekâlı olmuyorsun! Sadece Charlie çok çabuk gelişiyor ve zekileşiyor, aptallaşmıyorsun. Senin zekân yerinde kalıyor. Kendime hep bunu söylüyorum, Charlie. ama birkaç gün sonra ne zaman tekrar buluşsak ve sen bana yeniden anlatmaya başlasan, bana güldüğünü düşünüyorum, benimle alay ettiğini sanıyorum.”

“Ve sen açıkladığında ben hatırlamıyorsam, sen bunun benim ilgilenmediğimden ve başıma bela almak istemediğimden kaynaklandığını sanıyorsun. Sen gittikten sonra kendime ne işkenceler çektirdiğimi bilmiyorsun. Yerlere fırlattığım kitapları bilmiyorsun, seninle bir konferansa gittiğimizde, öyle anlamsız davranıyorsun ki hepsi sana çocukça geliyor. Senin zeki olmanı istiyorum. Sana yardım etmek istiyorum ve seninle paylaşmak istiyorum ama sen beni hayatından çıkarıyorsun.”

Onu dinlediğim zaman onun büyüklüğü üzerime çöktü. Kendimle o kadar ilgiliymişim ki ona neler olduğunu anlayamamışım bile.

Okuldan çıktığımızda ağlıyordu ve ben ne yapacağımı bilemedim. Otobüse kadar ne kötü bir duruma düştüğümü anlamaya çalıştım. Benden uzaklaşmıştı. Aramızdaki uçurum büyümüşü ve aklım beni hızla açık denize sürüklüyordu.

Benimle böyle şeyler yaşadığı için haklıydı. Birlikte bir şey paylaşmamıştık. Basit sözler söylenmişti. Şimdi aramızda olansa, utanç verici bir sessizlik ve istenmeyen bir karanlıktı.

“Sen ciddisin,” dedi, içinde bulunduğu durumdan çıktı ve bana baktı.

“Bizimle ilgili.”

“Seni bu konuya karşı bu kadar sertleştirmek istememiştim. Seni üzmem istemiyorum. Sen çok iyi bir deneme olacaksın.” Gülümsemeye çalışıyordu.

“Ama yaptın. Sadece buna karşı ne yapacağımı bilemiyorum.”

Otobüsten inip, dairesine doğru yürürken, “Kongreye seninle birlikte gelmeyeceğim. Bu sabah Profesör Nemur’u aradım ve ona da söyledim. Orada seninle ilgilenecek bir çok insan olacak. İlginç insanlar -bir anlığına yanan spot ışıkları gibi. Ben bunun içine girmek istemiyorum-”

“Alice-”

“-ne söyleyeceğin umurumda değil, nasıl hissedeceğimi biliyorum ve eğer umursamazsan, kendi parçalanmış egoma geri döneceğim teşekkür ederim.”

“Ama gerekenden fazlasını yapıyorsun. Sadece, eminim-”

“Sen *bilirsin*? Sen *eminsin*?” Apartmanın ilk basamağında durdu ve bana baktı. “Ah, ne gamsız hâle gelmişsin. Ne hissettiğimi nereden biliyorsun? Diğer insanların zekâlarıyla zafer kazan. Bana *ne zaman, nerde nasıl* hissedeceğimi söyleyemezsin.”

İçeri girdi ve sertçe döndü: “Sen döndüğünde ben burada olacağım. Üzgünüm, birbirimize uzak olduğumuz süre içinde iyice düşünebileceğimizi sanıyorum.”

Uzun zamandır ilk defa içeri girmeyi teklif etmemiştir. İçimde büyüyen bir öfkeyle kapının kapanmasını izledim. Kapıyı vurmak, açılmayınca yumruklamak ve tüm bina sakinlerini rahatsız etmek istedim.

Ama yolda yürürken sakinleştim ve rahatladım. O kadar hızlı yürümüşüm ki, sırtımın terlediğini hissettim. Bir anda kendimi özgür hissettim.

Alice’e karşı olan ilgimin, öğrenme isteğimden geride kaldığını fark ettim. İbadetten, aşktan, düşkünlükten ve sorumluluktan daha az olduğunu hissettim. Ona karşı olan karmaşık duygularım, beni geriye çekiyordu, korkularım içinde sürüklenmemek için ona sarılmıştım.

Hissettiğim özgürlük, üzüntüye dönüştü. Ona âşık olmak istedim. Duygusal ve cinsel korkularımı yenmek, evlenmek, çocuk sahibi olmak istedim, yerleşmek istedim.

Şimdi bu imkânsız. Alice'ten çok ilerdeyim, artık 70 değilim IQ'm 185. Ve artık ikimiz de bunu biliyoruz.

8 Haziran - Beni bütün gece sokaklarda dolaşmaya iten neydi? Sokaklarda tek başıma yürüdüm -yaz gecesi gezintisinin rahatlığı değil, stres uçuyordu üzerimden- nereye gidiyorum? Sokaklarda, kapı ağızlarına bakarak, yarı açık pencerelerden içeriye göz atarak, konuşacak birini arayarak ama aynı zamanda biriyle karşılaşmaktan korkarak dolaştım. Bir sokaktan aşağı bir diğerinden yukarı, bir labirent gibi, şehrin neon ışıklı kafesinde bir taraftan öbür tarafa sürükledim. Neyi... arıyordum?

Central Park'ta bir kadınla tanıştım. Göl kenarında bir bankta oturuyordu, sıcağa rağmen üzerinde bir kaban vardı. Bana gülümsedi ve yanıma otur der gibi başını hareket ettirdi. Central Park'tan, şehrin güneyin silüetine baktık, karanlığın içinde ışıklar bal petekleri gibi ışıldıyordu, hepsini içime çekebileceğimi düşündüm.

Evet, ona dedim ki, New York'luyum. Hayır, Newport News, Virginia'da hiç bulunmadım. Orası, doğduğu ve şimdi denizde olan asker kocası ile evlendiği yermiş. Kocasını iki buçuk yıldır hiç görmemiş.

Elinde ara sıra alınındaki terini sildiği bir mendil vardı. Gölden yansıyan loş ışığa rağmen yüzünde oldukça fazla makyaj olduğunu görebiliyordum, omuzlarına dökülen koyu renk saçlarıyla çekici bir kadındı -yüzü şişkindi, uykudan yeni kalkmışa benziyordu. O kendini anlatmak istedi, ben de dinlemek istedim.

Babası ona, iyi bir ev, eğitim ve kayda değer bir servet bırakmış -ama asla affetmemiş. Bir askerle olan evliliğini hiçbir zaman onaylamamıştı.

Konuşurken elimi tuttu ve başını omzuma koydu. "O gece, Gary ve ben evlendik" diye fısıldadı, "ben bakireydim. Gary delirdi. Önce, bana bir tokat attı sonra da beni dövdü. Bana zorla sahip oldu. O bizim birlikte olduğumuz ilk ve son geceydi. Bir daha bana dokunmasına izin vermedim."

Elimin titremesinden irkildim bir anda. Bunlar bana göre çok samimi ve şiddetliydi. Heyecanlandığımı anlayınca sanırım, hikâyesini bitirmeden gitmeme izin vermeyecekmiş gibi elimi sıkıca tuttu. Bu onun için önemliydi, avucumdan yemek yiyen bir kuşu ürkütmemek istercesine, sessizce oturur gibiydim yanında.

"Erkeklerden nefret etmemin tek sebebi sadece bu değil," dedi gözlerini kocaman açarak. "Başka erkeklerle de birlikte oldum. Onunla birlikte olmadım ama, başkalarıyla oldum. Çoğu erkek kadınlara karşı nazik ve

şefkatli. Sevişirken, nazik ve yavaş davranıyorlar, öpüyorlar.” Bana anlamlı bir bakış fırlattı ve elimi okşamaya başladı.

Bu benim duyduğum, okuduğum ve hayal ettiğim gibiydi. İsmi bilmiyordum, o da benimkini sormamıştı. Sadece, beni yalnız kalabileceğimiz bir yere götürmek istiyordu. Alice ne düşünür diye aklımdan geçirdim.

Beceriksizce okşamaya başladım ve tereddüt ederek öptüm onu, bana baktı. “Ne oldu?” diye fısıldadı. “Ne düşünüyorsun?”

“Seni.”

“Gidebileceğimiz bir yerin var mı?”

Bundan sonraki hareketlerim tedbirliydi. Ne olacaktı da kaygıya düşecektim? Bir şey ayağa kalkıp yürümemi engelledi.

“Gidecek bir yerin yoksa, elli üçüncü caddedeki Mansion Hotel fazla pahalı değildir. Ve peşin ödersen bunu dert etmezler.”

“Benim bir odam var”

Bana mutlu olmuş gibi baktı. “Tamam, çok güzel.”

Hâlâ hiçbir şey olmamıştı. Ama tuhaf bir şey vardı. Paniği bekleyerek daha ne kadar yaşayabilirdim? Odada ne zaman yalnız kalmıştık? Ne zaman üzerindeki çıkarmıştı? Ne zaman yan yana yatıyorduk?

Bir anda, diğer erkekler gibi olmak önemli olmuştu benim için, bir kadına benimle bir hayat sürmek isteyip istemediğini sorabilirdim. Zekâ ve bilgi bunun için yeterli değildi. Ben de istiyordum bunu. Rahatladığımı ve güçlendiğimi hissettim, şimdi olabilirdi. Onu öptüğümde o heyecan yine ortaya çıktı, ama normal bir erkek gibi davranabileceğimi biliyorum. O, Alice gibi değildi. O her yerde bulunabilecek kadınlardandı.

Sonra sesi değişti, kararsızdı. “Gitmeden önce... bir şey var...” Ayağa kalktı ve üzerine doğru sızan ışığın altında bana doğru bir adım attı, üzerindeki paltoyu açtı, vücudunun şeklini görebiliyordum, yanına oturduğumdan beri bunu hiç hayal etmemiştim. “Sadece beşinci ay,” dedi. “Benim için fark etmez. Sen de umursamazsın, değil mi?”

Paltosunun önü açıkken onu görünce, bornozunu açıp bana vücudunu sergileyen o orta yaşlı kadını hatırladım. Ama bekledim. Etrafa baktım. Bu düşündüğüm en son şeydi, üzerindeki giysiler, öyle bir sarılmıştı ki, yanlış bir şeyler olduğunu düşündüm.

“Kocamdan değil,” dedi. “Sana daha önce söylediğim yalan değildi. Onu yıllardır görmedim. O sekiz ay önce tanıştığım bir denizciydi. Onunla birlikte yaşıyordum. Onu bir daha görmeyeceğim, ama bebeğimi

doğuracağım. Dikkatli olmalıyız sert değil, tamam mı. Bunun dışında endişelenmene gerek yok.”

Öfkelendiğimi görünce, sesi yavaşladı. “Bu çok iğrenç!” diye bağırdım, “kendinden utanmalısın.”

Geri çekildi, paltosunu sarmaya devam etti, içerideki bebeği korumak istiyordu.

Böyle korumacı bir tavırla davranırken, aklıma annem geldi, kız kardeşime hamile olduğu zaman. Bana ilgi göstermiyor, sıcak sözler söylemiyor, bana sarılmıyor, bana anormal diyenlere karşı beni korumuyordu.

Sanırım onu omuzlarından tuttum -emin değilim, ama çığlık atıyordu, ve tehlikede olduğumun farkındaydım. Ona zarar vermeyeceğimi anlatmaya çalışıyordum- onu incitmedim. “Lütfen, bağırma!”

Ama o bağırıyordu, merdivenlerden gelen ayak seslerini duydum. Bu kimsenin anlayamayacağı bir durumdu. Karanlıkta kaybolmayı seçtim, parktan geçtim, parkı bilmiyordum, bir şeye çarptım ve yere düştüm. Tel örgü, son. Sonra gece olduğu için kapalı bir çocuk parkı olduğunu fark ettim. Tel örgüyü takip ettim ve sonunu buldum, yarı koşarak, yarı yürüyerek ilerlemeye devam ettim. Çocuk parkı çevreleyen gölün etrafını dolaştım, geldiğim yoldan geri döndüm, yeni bir yol buldum, küçük köprüden geçtim. Çıkış yoktu.

“Nedir bu? Şu bayana ne oldu?”

“Bir manyak mı?”

“Haklısın galiba?”

“Ne tarafa gitti?”

Geldiğim tarafa geri döndüm. Büyük bir kayanın arkasına saklandım, böğürtlen çalışının gölgesine girdim.

“Polis çağır. İhtiyacın olduğunda etrafta hiç polis bulamazsın.”

“Ne oldu?”

“Manyagın biri, ona tecavüz etmek istemiş.”

“Hey, biri onu yakalamaya çalışıyordu. Şu tarafa gitti!”

“Hadi! O piçi parktan çıkmadan yakala!”

“Dikkatli ol. Bir bıçağı ve silahı var...”

Bağrıışmalar, gece sürüngenlerini ürkütüp kaçırmıştı, “oraya gidiyor!” sözcükleri tam arkamdan geliyormuş gibiydi, arkama baktığımda, park ışıklarının aydınlatığı yolda tek başına koşan birini görebiliyordum. Saniyeler sonra, biri daha geçti kayanın önünden koşarak ve karanlıkta

kayboldu. Bu heyecanlı kalabalık tarafından yakalanmış ve ortada dövölürken düşündüm kendimi. Bunu hak etmişim. Sanki bunu istiyordum.

Ayağa kalktım, üzerimdeki toprağı ve yaprakları temizledim, geldiğim yöne doğru yürümeye başladım. Yürüdüğüm her saniye arkamdan koşan kalabalık tarafından yakalanacağımı ve yerlerde sürüklenerek dövüleceğimi düşündüm, ama yolun sonunda Beşinci Caddenin ışıklarını gördüm.

Şimdi düşünüyorum da, güvenlik görevlileri beni yakalayamadı. Annemin, kardeşimi doğurmadan önce ne kadar korktuğunu hatırladım. Ama en korkuncu yakalanıp o insanlar tarafından dövölmektir. Neden cezalandırılmak istemişim? Geçmişimdeki karanlık gölgeler beni bacaklarımdan tutup aşağı çekmişlerdi. Çığlık atmak için ağzımı açtım ama sesim çıkmıyordu. Ellerim titriyordu. Üşüdüm, kulaklarımda bir uğultu vardı.

İlerleme Raporu 13

10 Haziran - Chicago'ya gitmek için Strato-jet'in içindeydik. Bu ilerleme raporunu Burt'e borçluyum, bana o transistörlü daktiloda yazma ve umumi stenografi kullanma fikrini vermeseydi çok daha uzun sürecekti işlerim. Nemur da bu fikri beğenmişti. Aslında, o son dakikaya kadar teybi kullanmamı istiyordu. Eğer oturumda en son bandı bile çalsalar bunun rapora ekleneceğini düşünüyordu.

Sonuçta buradayım, Chicago'ya giderken jetin özel bölümünde koltuğumda oturuyorum, sesli düşünmeye ve kendi sesime alışmaya çalışıyorum. Umarım, yazıcı sekreter, konuşurken çıkardığım, imm, aa, m, gibi sesleri ortadan kaldırıyor, umarım yazı kâğıt üzerinde güzel gözüküyordur (yüzlerce insanın beni dinleyeceğini düşündükçe, üzerime gelen felci anlatmam mümkün değil).

Aklım bir boşluk. Bu noktada hislerim her şeyden çok daha önemli.

Havaya yükselme düşüncesi beni dehşete düşürüyor.

Söyleyebileceğim, ameliyat olmadan önce, bir uçağın ne demek olduğunu bilemezdim. Gördüğüm filmlerdeki ya da yakından çekilmiş fotoğraflarda bile bir uçağa bu kadar yakın olmamıştım. Şimdi ise tek düşünebildiğim çarparsak ne olacağı. Soğuk bir his ve ölmek istemediğim düşüncesi. Akla, Tanrı ile ilgili o karşılaştırmaları getiriyor.

Son birkaç haftadır, ölmeyi düşünmüştüm ama bu Tanrı ile ilgili değildi. Annem beni sık sık, kiliseye götürürdü ama bunun Tanrı ile bir ilgisinin olduğunu bilmiyordum. Ondan çok sık bahsederdi ve geceleri Ona dua etmek zorundaydım ama hakkında hiç düşünmemiştim. Onu uzun beyaz sakallı bir amca gibi düşünmüştüm (alışveriş merkezinde büyük bir sandalyenin üzerinde oturan Santa Klaus gibi, seni kucağına oturtur, o yıl iyi bir çocuk olup olmadığını soruyor sonra da, ne istediğini soruyor?) Annem, Tanrı'dan korkardı ama O'na sevgi duyardı aynı zamanda. Babam O'ndan hiç bahsetmezdi sanki Rose'un pek hoşlanmadığı akrabalarından biriymiş gibi.

* * *

"Kalkışa hazırız, efendim. Kemerinizi bağlamanıza yardım edebilir miyim?"

“Kemerini bağlamak zorunda mıyım? Bir yere bağlanmak istemiyorum.”

“Uçarken evet.”

“Mümkünse, bağlamak istemiyorum. Bağlanma korkum var. Bu beni muhtemelen hasta eder.”

“Kural böyle, efendim. İzin verin yardım edeyim.”

“Hayır! Kendim yapabilirim.”

“Hayır... şuraya takacaksınız.”

“Tamam, ah... evet.”

* * *

Tuhaf. Korkulacak bir şey yok. Kemer çok fazla sıkıyor canımı da acıtmıyor. Bu kemerini bağlamak neden bu kadar dehşet verici hissettirdi? O ve uçağın kalkarken sallanması. İçimdeki endişe duruma göre orantılı... bu bir şey ifade etmeli... kemerlerinizi bağlayın... rahatlayın... kalkıyoruz... ter kokan deri... titreşimler ve gürlemeler kulağında yankılanıyor.

Pencereden bulutların arasından Charlie’yi görüyorum. Yaşını tahmin etmek güç, sanırım beş yaşında. Norma doğmadan önce...

“Siz ikiniz hazır mısınız?” Babası kapının önüne geliyor, ağır bir yürüyüşü var, yüzünün ve boynunun ten rengi solgun, yorgun görünüyor. “Hazır mısınız dedim?”

“Bir dakika,” diye cevaplıyor Rose. “Şapkamı takıyorum. Gömleğinin düğmeleri ilikli mi ve bir de ayakkabılarını bağlar mısın, lütfen.”

“Hadi, şu işi bitirelim.”

“Nereye?” diye soruyor Charlie. “Charlie... nereye... gidiyor?”

Babası kaşlarını çatarak bakıyor. Matt Gordon oğlunun sorularına nasıl cevap vereceğini hiçbir zaman bilemezdi.

Rose, yatak odasının kapısında beliriyor, yarım peçeli şapkasını düzeltiyor. Kuş gibi bir kadın, kollarını başına kaldırdığı zaman, dirsekleri iki yanda kuş kanadına benziyor. “Doktora gidiyoruz, hayatım, akıllı olman için sana yardım edecek.”

Şapkasındaki peçe, dünyaya bir ekranın arkasından bakıyormuş hissini veriyor. Charlie, onu böyle giydirdikleri zaman hep endişeleniyor, çünkü onu yeni insanlarla tanıştırıyorlar ve annesi her defasında mutsuz ve üzgün oluyor.

Koşarak kaçmak istiyor ama gidebileceği hiçbir yer yok.

“Bunu, ona söylemek zorunda mıydın? Neden söyledin?” diyor Matt.

“Çünkü bu gerçek. Doktor Guarino ona yardım edebilir.”

Matt, tüm umutlarını kaybetmiş, son çare için bir teşebbüste bulunan bir adam gibi adımlıyor koridoru. “Bunu nereden biliyorsun? Bu adam hakkında ne biliyorsun? Eğer yapılacak bir şey olsaydı, doktorlar bize daha önce söylerlerdi.”

“Böyle söyleme” diye acı bir feryat çıkıyor Rose’un dudaklarından. “Yapılabilecek bir şey olmadığını söyleme.” Charlie’yi kavırıyor ve göğsüne bastırıyor. “O normal bir çocuk olacak, ne yapmam gerekirse, ne kadar para isterlerse.”

“Bu paranın satın alabileceği bir şey değil.”

“Bahsettiğimiz kişi, Charlie. Oğlumuz... tek çocuğumuz.” Rose, kocasını iki kolundan tutmuş sarsıyordu. “Bunları daha fazla dinlemeyeceğim. Bilmiyorlar, bu yüzden, yapılacak bir şey olmadığını söylüyorlar. Doktor Guarino, bana açıkladı. Buluşuna sponsor olmamışlar çünkü, diğerlerinin buluşlarını geride bırakacağını biliyorlarmış. Pastör ve Jennings’e olduğu gibi. Senin çok iyi dediğin doktorların hepsinin bu süreçten korktuklarını söyledi.”

Matt’e bunları söylemek ve bağırarak konuşmak kendisini daha iyi hissettirmişti ve kendine güvenini yerine getirmişti. Charlie’ye baktığında, kapının yanında, duvara dayanmış, korkuyla titrediğini gördü.

“Bak,” dedi Rose, “onu yine, mutsuz ettin.”

“Ben mi?”

“Onun yanında hep böyle şeyler söylüyorsun.”

“İsa adına! Hadi gidip şu lanet işi bitirelim.”

Doktor Guarino’nun ofisine kadar hiç konuşmadılar, otobüste, duraktan ofise doğru yürürken hiç. On beş dakika sonra, Doktor Guarino, onları karşılamak için ofisinden çıktı. Şişman ve keldi, beyaz doktor önlüğünün içinden fırlayacakmış gibi görünüyordu. Charlie, kalın ve geniş kaşlarından, üst dudağına kadar uzanan bıyığından etkilenmişti. Konuşurken, hareket ediyorlardı. Bazen, önce bıyığı oynuyor bazen de önce kaşları aynı anda oynuyor ve bıyığı onları takip ediyordu.

Doktor Guarino’nun, onları kabul ettiği oda yeni boyanmış gibi kokuyordu ve neredeyse bomboştu odanın bir köşesinde iki masa vardı ve diğer köşesinde, dişçi makinelerinde olduğu gibi, delici aletlere benzeyen bazı aletler ve sıra sıra kadrانlar vardı. Hemen yanında, üzerinde kayışları olan deri bir koltuk bulunuyordu.

“Pekâlâ, pekâlâ, pekâlâ,” diyor Guarino, kaşlarını kaldırarak, “demek bu Charlie.” çocuğu omuzlarından tutarak sertçe sarsıyor. “İyi arkadaş

olacağız.”

“Onun için bir şey yapabileceğinize inanıyor musunuz, Doktor Guarino?” diyor Matt. “Daha önce böyle bir hastayı tedavi etmiş miydiniz? Bizim fazla paramız yok.”

Guarino, kaşlarını çatınca, kaşları panjur gibi iniyor. “Bay Gordon, daha ne yapacağım hakkında bir şey söyledim mi? Öncelikle muayene etmem gerekmez mi? Belki bir şeyler yapılabilir, belki de yapılamaz. Öncelikle, patolojinin sebeplerini araştırmak için fiziksel ve zihinsel testler yapacağım. Daha sonra tahminler üzerine konuşacak çok zamanımız olacak. Aslında, bugünlerde çok meşgulüm. Bu hasta üzerinde çalışmak istedim çünkü, bu tür bir sinirsel yavaşlama üzerine bir araştırma yapacağım. Elbette endişeleriniz olacak, ama belki de...”

Sesi canlılığını yitirmeye başlıyor ve arkasını dönüyor. Rose, Matt’i dirseğiyle dürterek özür dilemesi için ikaz ediyor. “Kocam, tam olarak bunu söylemek istemedi, Doktor Guarino. O çok fazla konuşur.” Rose, kocasına özür dilemesini isteyerek bakıyor.

Matt bir iç geçiriyor. “Charlie’ye yardım edebilmenin bir çaresi varsa, istediğiniz her şeyi yapabiliriz. Bugünlerde işler yavaşladı. Ben kuaför malzemeleri satıyorum, ama ne kazanırsam memnuniyetle”

“Üzerinde durduğum tek şey var,” diyor Guarino, bir kararı açıklar gibi büzüyor dudaklarını. “Başladıktan sonra, kesinlikle devam etmeli. Bu tedavi biçiminde uzun süre bir ilerleme kaydedilmez fakat daha sonra bir anda üst düzey bir gelişme baş göstermeye başlar. Ancak, size kesin başarı vadetmiyorum. Hiçbir şey garanti değil. Ama tedaviye bir şans vermelisiniz, yoksa buradan çıkar ve bir daha uğramazsınız.”

Kaşlarını çatıyor, bir uyarı sinyali verircesine, beyaz kaşların altında iki mavi ışık yanıyor sanki. “Şimdi, lütfen dışarı çıkar mısınız, çocuğu muayene etmem gerekiyor.”

Matt, Charlie’yi odada yalnız bırakmak istemiyor ancak, Guarino başını iki yana sallıyor. “En iyi yol bu,” diyor, onlara dışarıdaki bekleme odasını gösterirken. “Doktor ve hastası, psikolojik ispat testlerini uygularken, yalnız kaldıklarında, sonuçlar daha yapıcı olur. Bu tip durumlarda, dış etkenler hafızaya silici etki yapar.”

Rose, zafer kazanmış gibi gülümsüyor kocasına bakarak ve Matt dışarıya çıkarken ağırbaşlı bir tavırla takip ediyor onu.

Charlie ile yalnız kalan Doktor Guarino, çocuğun başını okşuyor. Sevecen bir gülümsemesi var.

“Pekâlâ, oğlum. Masaya.”

Charlie bir yanıt vermeyince, onu kaldırıyor ve deri koltuğa oturtuyor, kayışları bağlıyor üzerinden. Masa deriye sinmiş ter kokuyor.

“Anneeee!”

“O dışarıda. Endişelenmene gerek yok, Charlie. Hiç canın yanmayacak.”

“Annemi istiyorum!” Charlie bu şekilde kontrol edilmekten hoşlanmıyor. Ona ne yapacağını bilmiyor aslında, anne ve babası odadan çıktıktan sonra ona daha kötü davranan doktorlar da olmuştu.

Guarino onu rahatlatmaya çalışıyor. “Rahatla, oğlum. Korkacak bir şey yok. Bu büyük makineyi görebiliyor musun? Bununla ne yapacağımı biliyor musun?”

Charlie korku içinde koltuğa sınıyor ve annesinin sözlerini tekrarlıyor. “Beni akıllı yapacak.”

“Bu çok doğru. En azından ne için burada olduğunu biliyorsun. Şimdi, ben bu anahtarları çevirirken sen gözlerini kapat ve rahatla. Bir uçağın havalanırken çıkardığı sesler gibi yüksek bir gürültü çıkaracağım, ama senin canını yakmayacak. Ve sonra, şimdikinden daha akıllı olup olmadığına bakacağız.”

Guarino anahtarı çevirdiğinde gerçekten iç gıcıklayan cinsten bir ses çıkıyor ve makinenin üzerinde mavi ve kırmızı ışıklar yanmaya başlıyor. Charlie, dehşete kapılıyor, onu koltuğa bağlayan kayışlara sıkıca tutunuyor ve titremeye başlıyor.

Bağırmaya başlıyor, ama Guarino, ağzına bir parça bez tıkıyor. “Şimdi, şimdi Charlie. Uslu bir küçük çocuk olacaksın. Sana canının yanmayacağını söylemiştim.”

Tekrar bağırmak istiyor ama bez ağzını öyle sıkı kapıyor ki, onu bir lokmada tükürmek istiyor. Bacaklarında bir ıslaklık ve yapışkanlık hissediyor, hemen aklına, annesinin pantolonunu kirlettiği için onu cezalandıracağı geliyor. Altına yaptığının farkına varamıyor. Ne zaman bir panik yaşasa ve duygularını kontrol edemeyecek duruma gelse, altına yapıyor. Nefesi kesiliyor... hasta hissediyor kendisini... ve bulantı... her şey kararıyor.

Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyor ama, kendisine geldiğinde, ağzındaki bez parçası çıkmış ve onu koltuğa bağlayan kayışlar çözülmüş. Doktor Guarino, kokuyu duymazlıktan geliyor. “Canın yanmadı, değil mi?”

“Ha-hayır...”

“Pekâlâ, öyleyse neden titriyorsun? Tek yaptığım seni akıllı biri yapmak için şu makineyi kullanmak. Daha akıllı biri olmak nasıl bir duygu?”

Birkaç dakika önce yaşadığı paniği unutan Charlie, gözlerini kocaman açarak, makineye bakıyor. “Daha mı akıllı oldum?”

“Elbette, oldun. Of, orada kal. Nasıl bir duygu?”

“Islak. Yaptım.”

“Evet, pekâlâ uh bunu bir sonraki defa yapmayacaksın değil mi? Bundan sonra korkmayacaksın, artık biliyorsun ki, canın yanmıyor. Şimdi, annene kendini ne kadar akıllı hissettiğini söylemeni istiyorum. Böylelikle, haftada iki kere buraya geleceksiniz, enkepalo konumlandırıcısı ile her geçen gün daha akıllı, daha akıllı olacaksın.”

Charlie gülümsüyor. “Geri geri yürüyebilirim.”

“Gerçekten mi? Yürü bakalım,” diyor, Guarino, sahte bir heyecanla dosyasını kapatırken. “Görelim bakalım.” Charlie yavaş adımlarla geri geri yürüyor, tanı koltuğunun yanında bir kez tökezliyor. Guarino, gülümsüyor ve başını sallıyor. “Şimdi söyleyeceklerinizi dinle. Dur bakalım. Seninle bizim bitmeden sokaktaki en akıllı çocuk olacaksın.”

Charlie, bu yaklaşıma ve nezakete sevimli bir gülümseme ile karşılık veriyor. Sadece insanlar ona sevecenlikle gülümsediklerinde değil, gülümseyişi. Makinenin, korkusuyla da ya da o koltuğa bağlandığında da gülümsüyor.

“Tüm sokakta?” bu düşünce içini öyle dolduruyor ki, içine bir nefes çekecek kadar bile yer kalmıyor ciğerlerinde. “Hymie’den de mi akıllı?”

Guarino gülümsüyor ve başını sallıyor. “Hymie’den de akıllı.”

Charlie bu kez, makineye farklı bir heyecan ve güvenle bakıyor. Bu makine onu, okumayı ve yazmayı bilen ve erkekler izci kolundaki, Hymie’den bile akıllı yapacak. “Bu senin makinen mi?”

“Henüz değil. Bu makine bankaya ait. Bununla senin gibi birçok çocuğu akıllı yapacağım.” Charlie’nin başını okşuyor ve, “sen buraya gelen birçok çocuktan daha sevimlisin.”

“Sen onların gözlerini açtığında cin oluyorlar mı?” elleriyle yüzünü yokluyor, makine gözlerine bir şey yapmış mı diye. “Sen beni bir cin mi yapacaksın?”

Guarino gülümseyerek, Charlie’nin omzunu okşuyor. “Hayır, Charlie. Endişelenecek hiçbir şey yok. Sadece yaramaz küçük eşekler cine dönüşürler. Sen olduğun gibi kalacaksın sevimli bir çocuk olarak.” Biraz düşündükten sonra ekliyor: “Elbette şimdikinden daha akıllı olarak.”

Doktor kapının kilidini açıyor ve Charlie'yi ailesinin yanına götürüyor. "Evet, efendim, işte burada. Deneme gayet başarılı geçti. Çok iyi bir oğlunuz var. Sanırım iyi arkadaş olacağız, değil mi, Charlie?"

Charlie, başını sallıyor. Doktor Guarino'nun onu sevmesini istiyor, ama annesinin yüzündeki ifadeyi görünce morali bozuluyor. "Charlie! Ne yaptın?"

"Sadece bir kaza. Bayan Gordon. İlk başta biraz korktu. Onu cezalandırmayın. Buraya gelmekle ceza arasında bağlantı kurmasını istemiyorum."

Ama Rose Gordon, utanmış görünüyor. "Ama bu artık beni bıktırdı, ne yapacağımı bilemiyorum, Doktor Guarino. Evde de böyle, evde misafirlerimiz olduğu zaman bile. O böyle yaptığı zaman ben utançtan yerin dibine giriyorum."

Annesinin yüz ifadesi yeniden titremesine neden oluyor. Bir anda kendi ıstırabını unutup, anne ve babasının üzüntüsüne üzülüyor. Ne anlama geldiğini bilmiyor ama, annesi ona beni utandırıyorsun dediği zaman, çok üzülüyor ve duvara yüzünü dönüp kendi kendini azarlamaya başlıyor.

"Onu üzme, Bayan Gordon ve endişelenmeyin. Her salı ve perşembe onu bekliyorum, aynı saatte."

"Bunun işe yarayacağından emin misiniz?" diye soruyor Matt. "On dolar çok"

"Matt!" diye uyararak çekiyor Rose kolundan. "Bu, şu süreçte yapılacak bir konuşma değil, değil mi? Doktor Guarino, onu diğer çocuklar gibi akıllı yapabilir, Tanrı'nın da yardımıyla ve sen paradan bahsediyorsun!"

Matt Gordon kendisini savunmaya geçiyor ama sonra düşününce vazgeçiyor ve cüzdanını çıkarıyor.

"Lütfen..." diye uyarıyor Guarino, onları şaşırtarak. "Asistanım, ilk ofiste, mali işlerle o ilgileniyor. Teşekkür ederim." yavaşça eğilerek Rose'u selamlıyor, Matt'in elini sıkıyor ve Charlie'nin başını okşuyor. "Sevimli çocuk. Çok sevimli." Sonra yine gülümseyerek, arkadaki kapıdan içeri giriyor.

Yol boyunca tartışıyorlar, Matt, berber malzemelerinin talebinin düştüğünü ve artık kazançlarının azaldığını söylüyor ve Rose da Charlie'nin normale dönmesinin her şeyden önemli olduğunu anlatıyor.

Tartışmadan korkan Charlie, sızlanmaya başlıyor. Seslerindeki, öfke ona acı veriyor. Evlerine girdikleri anda, koşarak, mutfak kapısının yanındaki duvara koşuyor ve kafasını dayayarak titremeye ve sızlanmaya başlıyor.

Ona ilgi göstermiyorlar. Üzerinin değişmesi ve temizlenmesi gerektiğini unutupyorlar.

“Ben isterik değilim. Sadece her zaman tartışmaktan ve oğlumuz için bir şeyler yapmaya çalışmaktan yoruldum. Sen hiçbir şeyi umursamıyorsun. Hiçbir şeyi.”

“Bu doğru değil! Ama ben hiçbir şey yapılamayacağını fark ettim. Böyle bir çocuğun olduğunda, bu bir çiledir ve buna dayanmak zorundasın ve onu sevmek zorundasın. Ben buna dayanıyorum ama senin saçmalıklarına dayanamıyorum. Sen tüm parayı bu şarlatanlara ve sahtekârlara harcıyorsun kendime iyi bir iş kurmak için biriktirmem gereken tüm parayı. Evet. Bana öyle bakma. Bu boklara harcadığın parayla, her gün on saat sokaklarda malzeme satmak yerine kendime bir kuaför açabilirdim. Kendi işim, *benim* için çalışanların olduğu bir yer!”

“Bağırmayı kes. Ona bak, korkuyor.”

“Seninle cehennemde yaşıyorum. Şimdi anlıyorum kimin ahmak olduğunu. Ben! Seninle vakit geçirdiğim için.” Kapıyı arkasından hızla çarparak dışarı çıkıyor.

* * *

“Sözünüzü kestiğim için özür dilerim, efendim, birkaç dakika içinde inişe geçeceğiz. Kemerinizi tekrar bağlamanız gerekecek. Ah, efendim zaten bağlamışsınız, New York’tan buraya kadar iki saat boyunca kemerinizi hiç çıkarmadınız mı....”

“Bunu tamamen unutmuştum, indiğimizde bundan hemen kurtulacağım. Beni rahatsız etmiyor.”

* * *

Akıllı olmak konusunda, bu yadırganan motivasyonları nereden edindiğimi anlayabiliyorum. Bu Rose Gordon’un gündüz ve gece yaşadığı şeydi. Onun korkuları, suçluluk hissi ve Charlie bir moron olduğu için utancı. Onu hayali yapabilecek bir şeylerdi. O ısrarcı soru her zaman: bu kimin hatasıydı, onun mu yoksa Matt’in mi? Norma doğduktan sonra, normal bir çocuğa sahip olabileceğini gördü ve sonra ben bir ucubeydim, beni iyileştirmeye çalışmaktan vazgeçti mi? Evet. Ama ben hiçbir zaman akıllı biri olmaya çalışmaktan vazgeçmeyeceğim, o da bunu isterdi, beni seveceğinden eminim.

Guarino hakkında bir şey. Ona bana yaptığı şey konusunda hesap sormalıydım, ama bir şekilde yapamadım. O ilk günden sonra, bana hep nazik davrandı. Her zaman omzumda bir sıvazlama ve yüzünde bir gülümseme vardı ama cesaretlendiren sözler sık gelmiyordu.

Beni o zamandan sonra bir insan gibi görüyordu.

Bu nankörlük gibi görünebilir ama, burada içerlediğim tek şey bu bir Gine Domuzuymuşum gibi davranılması. Nemur'un sürekli göndermeleri, *bana ne olduğumu hatırlatması*, ya da *ilerde benim gibi başkalarının da birer insanoğlu olacağını* söylemesi.

Ona, beni onun yaratmadığını nasıl açıklayabilirim?

Aynı yanlış zayıf akıllı diğer insanlarla konuşurken de yapıyor, onların da hisleri olduğunu düşünmüyor. Buraya gelmeden önce de bir insan olduğumu anlamıyor.

Duygularımı kontrol etmeyi öğreniyorum, çok sabırsız olmamayı, bazı şeyler için beklemem gerektiğini öğreniyorum. Sanırım büyüyorum. Her gün kendimle ilgili daha fazla şey öğreniyorum ve geçmişteki dalgalanmaları idrak edebiliyorum.

11 Haziran - Karmaşa, Chicago'daki Chalmers Otel'e geldiğimizde başladı, odalarımızın yarın akşam boşalacağını öğrendik, birkaç metre ötedeki Independent Otel'de konaklamak zorunda kaldık. Nemur çok öfkeliydi. Bunu kişisel bir hakaret olarak kabul etti ve oda hizmetçisinden, müdüre kadar herkese bağırıp çağırdı. İki otel müdürü bir anlaşmaya varana kadar lobide bekledik.

Karmaşanın tam ortası bavullar lobide bir oraya bir buraya gidip geliyor, odacı çocuklar ellerindeki bagaj arabalarıyla ortada dolaşıyorlar, birbirlerini bir senedir görmeyen kongre üyeleri birbirleriyle selâmlaşıyorlar Nemur, Uluslararası Psikoloji Kongresi memurlarını yakalayıp yakalarına yapışmak isterken, biz bir kez daha utanç yaşıyorduk.

Sonunda, odamızla ilgili hiçbir şey yapılamayacağı ortaya çıktı ve biz de, Chicago'daki ilk gecemizi Independent'da geçirmeyi kabul ettik.

Otele yerleştikimizde, tüm genç psikologların Independent'da kaldıklarını gördüm ve burası ilk gece partilerinin yapıldığı yerd. Buradaki insanlar, deneyi duymuşlardı ve çoğu benim kim olduğumu biliyorlardı. Nereye gitsek, biri yanıma geliyor ve yeni vergilerden Finlandiya'daki yeni arkeolojik kazılara kadar bir çok soru soruyorlardı. Bu çok ilginçti ve bilgi

birikimim her şey konusunda konuşmamı kolaylaştırıyordu. Nemur'un bana olan ilgiye sinirlendiğini görebiliyordum.

Falmouth Koleji'nden genç bir doktor gelip, zekâ geriliğimin sebeplerini açıklamamı isteyince, bu soruya, Profesör Nemur cevap vermeli dedim.

Otoritesini göstermek için beklediği fırsattı bu, ve tanıştığınızdan beri ilk defa elini omzuma koydu. "Charlie'nin çocukluğundan beri mustarip olduğu fenilketonuryanın sebeplerini tam olarak bilmiyoruz bazı biyokimyasal ve genetik durumlar neticesinde olabilir, iyonlaşmış radyasyon ya da doğal radyasyon ya da fetüse yerleşmiş bir virüs olabilir - bu her ne ise bir, 'uygunsuz enzim' oluşturmuş, sanırım böyle diyebiliriz, bu uygunsuz enzim kusurlu biyokimyasal reaksiyonlar yaratıyor. Ve, elbette, yeni oluşan aminoasitler, normal enzimlerle rekabete girerek beyin hasarına neden olurlar."

Kız kaşlarını çatı. Aslında, bir konferans istememişti ama, Nemur, döşemelere bir göz attıktan sonra aynı konu ile ilgili konuşmaya devam etti. "Ben buna, *enzimlerin rekabete dayanan inhibisyonu* diyorum. Nasıl işlediğine dair bir örnek vereyim. Kusurlu bir gen tarafından üretilen bir enzim düşün, merkezi sinir sisteminin kapısını açmak üzere deliğe sokulan bir anahtar düşün, deliğe girebiliyor, *ancak kapıyı açmıyor*. Orada duruyor, doğru anahtar doğru enzim anahtar deliğine giremiyor. Bloke edilmiş. Sonuç ne? Proteinlerin beyin dokusu üzerinde tersinmez bir yıkım yaratmaları"

"Peki, bu tersinmez ise," dedi konferansa yeni katılan başka bir psikolog, "Bay Gordon'un burada sapasağlam durmasını nasıl açıklıyorsunuz?"

"Ah!" dedi Nemur, ellerini başına koyarak, "Doku üzerindeki yıkım tersinmez dedim, sürecin kendisi değil. Birçok araştırmacı, kusurlu enzimlerle birleşen kimyasalların enjeksiyonu sürecini tersine çevirebilir. Bu bizim tekniğimizin temeli. Ama ilk önce, beynin hasarlı bölgelerini temizlemek ve implantasyonla aşılınmış, kimyasallarla yeniden canlandırılmış, beyin dokusunun, en yüksek oranda protein üretmesini sağlamak gerekir"

"Bir dakika, Profesör Nemur," dedim, nutkunun en heyecanlı yerinde araya girerek. "Rahajamati'nin bu alandaki çalışması ne olacak?"

Boş gözlerle bana baktı. "Kim?"

“Rahajamati. Makalesi, Tanida’nın enzim füzyon teorisine saldırıyor görüş, metabolizmanın izlediği yoldaki adımları engelleyen enzimlerin kimyasal yapısını değiştirmek.”

Kaşlarını çattı. “Makale ne zaman İngilizce’ye çevrildi?”

“Henüz çevrilmedi. Bir *Hindu Psikopatoloji dergisinde* okudum, birkaç gün önce.”

Dinleyicilere baktı ve konuyu toparlamaya çalıştı. “Pekâlâ, bizim konumuzda endişelenecek bir yan olduğunu sanmıyorum. Bizim sonuçlarımız kendilerini anlatabiliyorlar.”

“Ama, uygunsuz enzimlerin, birleşme yoluyla bloke edilmesi teorisini ortaya koyan Tanida’dır ve şimdi bunun üzerinde duruyor”

“Ah, hadi Charlie. Bir adamın, en başta teori ile ilgili bir söz söylemiş olması, son sözü söyleme hakkının da ona ait olduğu anlamına gelmez. Eminim, buradaki herkes, Amerika ve İngiltere’de yapılan araştırmaların, Hindistan ve Japonya’da yapılan araştırmalardan daha kaliteli olduğu fikrine katılacaktır. Dünyada en kaliteli laboratuvar ve araç gereç hâlâ bize ait.”

“Ama bu, Rahajamati’nin işaret etmek istediğinin cevabı değil”

“Burası, bunu tartışmak için doğru yer ve zaman da değil. Bu konuların hepsi yarın ki oturumda cevaplanacaktır.” Sözlerimi bıçak gibi keserek, eski bir okul arkadaşıyla konuşmaya daldı, ben ise orada hayretler içinde kala kaldım.

Strauss’u bir kenara çektim ve ona sorular yağdırmaya başladım. “Pekâlâ, şimdi söyle bana. Nemur konusunda çok hassas olduğumu söylüyorsun. Ben onu üzecek ne yaptım? Neden bana böyle davrandı?”

“Onu gölgeliyorsun, o buna dayanamıyor.”

“Off, Tanrı aşkına ben çok ciddiylim. Bana gerçeği söyle.”

“Charlie, herkesin sana güldüğünü düşünmekten vazgeçmelisin. Nemur o makaleleri tartışmaz çünkü onları okumadı. O dilleri okuyamaz.”

“Hindu ve Japon dillerini okuyamıyor mu? Hadi, boş versene.”

“Charlie, dil öğrenme konusunda, herkes senin gibi yetenekli olamaz.”

“Öyleyse, Rahajamati’nin bu metot üzerine yaptığı saldırıyı ve Tanida’nın bu tip bir kontrole karşı yaptığı haklı meydan okumayı nasıl yalanlar? Bunları biliyor olmalıydı”

“Hayır...” dedi Strauss düşünceyle. “O yazılar yeni olmalı. Henüz, İngilizce’ye çevrilmedi.”

“Onları henüz okumadığını mı söylüyorsun?”

Başını salladı. “Ben ondan daha kötü bir dil bilimciyim. Ama eminim makaleler çevrilip dataya eklendiğinde bunları okuyacağım.”

Ne diyeceğimi bilemiyordum. Kendi alanları ile ilgili konularda dünyada meydana gelen olaylardan habersiz olmalarını kabul etmeleri korkunçtu. “Hangi dilleri biliyorsun?” diye sordum.

“Fransızca, Almanca, İspanyolca, İtalyanca ve anlamaya yeterli olacak kadar İsveççe.”

“Rusça, Çince, Portekizce, bilmiyor musun?” Uygulamacı bir psikiyatrisi ve nörolog olarak dil öğrenmeye yeterli zamanı olmadığını açıkladı. Ve okuyabildiği antik diller sadece Latince ve Yunanca. Oryantal antik dillerle ilgili hiçbir şey bilmiyor.

Bu konuşmayı bitirmek istediğini görebiliyordum ama ben buna izin vermedim. Ne kadar bildiğini öğrenmek istiyordum.

Öğrendim.

Fizik: Quantum Teorisi alanı dışında hiçbir şey.

Jeoloji: Jeomorfoloji ya da stratigrafi ya da Petroloji hakkında hiçbir şey. Mikro ya da makro ekonomik teoriler hakkında hiçbir şey. Matematikte, hesap varyasyonlarının başlangıç seviyesinin yanında hiçbir şey, Banach cebri hakkında fikri bile yok ya da Riemannian çeşitleri hakkında. Bunlar bu hafta sonu yapacağım keşfin ilk işaretleriydi.

Partide kalamadım. Oradan çıktım ve yürürken biraz düşünmek istedim. Sahtekârlıkları hepsini. Dahı rolüne girmeye çalışıyorlardı. Aslında onlar sadece gözleri kapalı, çalışan, sıradan adamlardı, karanlığa ışık getirmek için uğraşıyor gibi görünüyorlardı. Neden herkes yalan söylüyor? Kimse görüldüğü gibi değil. Köşeyi döndüğümde, Burt’un bakışları ile karşılaştım.

“Ne oldu?” dedim bana yaklaştığında. “Beni mi izliyordun?”

Başını salladı ve rahatsız bir şekilde güldü. “Sergi, bir şovun yıldızı. Chicago gibi bir şehrin caddelerinde tek başına gezmeme, Chicago kovboyları tarafından soyulabilir ya da caddelerde bir kazaya kurban gidebilirsin değil mi?”

“Gözetim altında olmak istemiyorum.”

Bakışlarımdan kaçınmaya çalışarak, elleri pantolonunun cebinde yanımda yürümeye başladı. “Keyfine bak, Charlie. Yaşlı adam uçurumun kenarında. Bu toplantı onun için çok fazla şey ifade ediyor. İtibarı sallantıda.”

“Ona bu kadar yakın olduğunu bilmiyordum,” dedim alay ederek, onun Profesörün dar görüşlülüğü ve sıkıştırıcı tavrı hakkında hep dert yandığını biliyordum.

“Ona yakın değilim.” Bana karşı koyan bir bakış attı. “Ama o, hayatını bu uğurda harcadı. O bir Freud ya da Jung ya da Pavlov ya da Watson değil ama o önemli bir şey yapıyor ve bu ithafa saygı duyuyor belki de sadece sıradan bir adam olduğu için böyle yapıyordur, büyük adamlar bomba yapmakla uğraşırken o burada onların işlerini yapmaya çalışıyor.”

“Bunları onun yüzüne de söylediğini duymak isterdim.”

“Onun hakkında ne düşündüğüm önemli değil. Evet, o egoist biri, ama ne olmuş? Bu ego, onu böyle bir girişimde bulunmaya itti. Onun gibi bir çok adamın, bu ihtişam ve kendini hissettirmeyle birlikte, kahrolası belirsizlik ve korku ölçümleri arasında kaybolup gittiklerini gördüm.”

“Ve sahtelik ve sıgılık,” diye ekledim. “Şimdi onların sahtekâr olduklarını görebiliyorum. Nemur’dan bahsediyorum. Her zaman bir şeylerden korkuyor. Ama Strauss beni şaşırttı.”

Burt durdu ve derin bir nefes aldı. Kahve içmek için bir kafeye girdik, yüzünü göremedim, ama sesinden kızgın olduğu anlaşılıyordu.

“Benim haklı olmadığımı mı söylüyorsun?”

“Sadece, uzun bir yolu çok hızlı geçtin,” dedi. “Şu anda fevkalade bir aklın var, hesaplanamayacak kadar yüksek dereceli bir zekân var; birçok insanın tüm hayatları boyunca edinemedikleri bir hafızan var. Ama orantısız bir durum bu. Bir şeyler biliyorsun. Bir şeyler görüyorsun. Ancak henüz, duyguları anlama yeteneğin gelişmedi, ya da kelimeyi kullanmalıyım tolerans yeteneği. Onlara sahtekârlar diyorsun, peki ya hepsi mükemmel olmayı hak etmiyor mu, ya da insanüstü olmayı? Onlar sıradan insanlar. Dahi olan sensin.”

Bir anda durdu, bana vaaz verir gibi. “İlerle.”

“Nemur’un karısıyla tanıştın mı hiç?”

“Hayır.”

“Eğer onun, laboratuvarında ve konferanslarında bile her şey çok iyi giderken, neden her zaman gerilim içinde olduğunu öğrenmek istiyorsak, Bertha Nemur ile tanışmalıyız. Profesörlüğü için onun ön ayak olduğunu biliyor muydun? Welberg Vakfı ile olan anlaşmada, onun babasının gücünü kullandığını biliyor muydun? Bu prematüre oluşuma onu, karısı itti. Böyle bir karın olana kadar, bu tip adamların nasıl bir ruh hali içinde olduklarını anlayamazsın.”

Hiçbir şey söylemedim, otele geri dönmek istediğini görebiliyordum. Yol boyunca hiç konuşmadık.

Ben bir dahi miyim? Ben öyle olduğumu düşünmüyorum. En azında şimdi değil. Burt'un söylediği gibi, eğitim dilinde kötü söz yerine iyi bir söz söylemek gerekir, ben *olağanüstüyüm* demokratik sıra taşları yerinden oynatmamaktan kaçınmalı, *ödüllendirilmiş* olanları ya da *yoksun bırakılmış* olanları (*parlak* ve *engelli* demek daha anlaşılır olur) ve olağanüstülük başlar başlamaz, herkes bunu değiştirecektir. Düşünce: öyle bir deyim kullan ki, bu hiç kimseye bir şey ifade etmesin. *Olağanüstü* spektrumun her iki tarafına da çekilebilir, bu yüzden ben hayatım boyunca olağanüstü olacağım.

Öğrenmekle ilgili tuhaf bir şey var: ne kadar ileri gidersem, ne kadar fazla görürsem, var olduğundan bile haberim olmayan bir çok şey öğreniyorum. Kısa bir süre önce, saflıkla, her şeyi öğrenebileceğimi sanıyordum dünyadaki tüm bilgileri. Şimdi ise varlıklarından haberdar olsam yeter diye düşünüyorum ve sadece temelini anlamaya çalışıyorum.

Bu kadar zaman var mı?

Burt bana sinirli. Sabırsız olduğumu düşünüyor ve ben eminim diğerleri de aynısını düşünüyorlar. Ama onlar beni, geri planda tutmaya çalıştılar, kendi yerimde kalmamı sağlamaya çalıştılar. Benim yerim neresiydi? Ben kimdim neydim? Ben hayatımın toplamı mıydım yoksa şu geçen birkaç ay mıydım? Ah, bunu onlarla tartışmak istediğimde ne kadar da sabırsız davranmışlardı. Kabul etmedikleri konularda konuşmaktan hoşlanmıyorlar. Nemur gibi sıradan bir adamın kendisini, diğer insanları dahi yapmak gibi bir işe adanması gerçekten paradoksal bir durum. Öğrenmenin kanunlarını keşfetmeye çalışmalıydı Einstein psikolojisini araştırmalıydı. Nemur'da, çoğu öğretilerde görülen, öğrencinin onu geçmesinden çekinme korkusu var. Başkanlar, asistanlarının, işlerine disiplinsiz yaklaştığı korkusunu taşıyorlar içlerinde. (Duygularım beni yanıltmadı, Burt de aynı öyle.)

Nemur'un esasları ile, devlerin gezdiği bir alanda açığa çıkmaktan korkması anlaşılabilir. Bu noktada bir başarısızlık onu bozguna uğratabilir. Her şeye yeniden başlamak için çok yaşlı aslında.

İnsanoğlu hakkında bazı şeyleri anladığımda çok şaşırsam da, sanırım Burt haklıydı. Onlar adına sabırsız olmamalıyım. Onların düşünceleri ve çıkardıkları iyi iş, deneyi olabilir hâle getirdi. Doğal eğilimin arkasında olmalıyım, böylelikle onları izleyebilirim, şimdiden itibaren bile onların önünde sayılırım.

Bana her zaman basit bir şekilde yazmamı ve konuşmamı söylediklerini unutmamalıyım, onlar aynı zamanda kendileri hakkında da konuşuyorlar. Kaderimin, konusunda dev olmayan, her cevabı bilemeyen insanların elinde olması beni korkutuyor.

13 Haziran - Bu muazzam duygusal zorlamayı olduğu gibi anlatıyorum. Her şeyden vazgeçip çekip gidiyorum. Tek başıma New York'a giden bir uçağa biniyorum, oraya gittiğimde ne yapacağımı bilmiyorum.

İlk önce, bilim adamları ve bilginlerin toplanarak fikir alışverişinde bulunacakları bir kongrede bulunmaktan korkuyla karışık bir şaşkınlık içinde olduğumu kabul ettim. Burası, benim düşünceme göre, her şeyin olup bittiği yerdi. Verimsiz üniversite tartışmalarından çok daha farklı olacağı kesindi, çünkü psikoloji araştırmalarının ve eğitiminin en üst kademesindeki insanlar buradaydılar, tüm o önemli kitapları yazanlar, konferansları verenler, otoritelerine güvenilen kişiler. Eğer Nemur ve Strauss sıradan adamlarsa, bu diğerlerinin onlardan farklı olduğu anlamına gelir.

Kongre zamanı geldiğinde, Nemur bizi dev gibi duvarları, barok mobilyaları olan lobiden geçirdi, kıvrımlı mermer merdivenlerden aşağı indik ve ellerimizi sıkan, bize doğru baş sallayan ve gülümseyen insanlarla dolu kalabalığa girdik. Beekman'dan bu sabah gelen iki profesör de bize katıldı, White ve Clinger. Nemur ve Strauss'un biraz sağından, bir iki adım arkasından yürümeye başladılar, Burt ve ben arkalarındaydık.

Ayakta duranlar ayrıldılar ve Balo Salonuna doğru yürümemiz için yol açtılar. Nemur, gazetecilere ve fotoğrafçılara el salladı. Üç ay gibi kısa bir sürede, engelli bir yetişkini nasıl dahi bir insan yaptığını ilk ağızdan dinlemek, onu ve beni görmek için gelmişlerdi.

Toplantıda dağıtılan bazı kâğıtlar ilginçti. Alaska'dan bir grup, beynin çeşitli kısımlarının uyarılmasının öğrenme kabiliyeti üzerinde kayda değer değişimler yaptığı konusunda bir gösterim yaptı. Yeni Zelanda'dan bir grup, beynin uyarıcı kısımlarını algılayıcı ve ayırt edici olarak ayrıntılı bir şekilde incelemişler.

Farklı konular da vardı P.T. Zellerman'ın çalışması, beyaz farelerin çalıştıktan labirentlerin köşelerinin açılma değil de dairesel olarak kurulması üzerineydi, ya da Worfel'in rhesus¹¹ maymunlarının reaksiyon zamanlarındaki zekâ değişimleri üzerine olan çalışması. Bu gibi konular

beni sinirlendirdi. Para, zaman ve enerji, bu gibi saçmalıklarla israf edilmişti bana göre. Burt, Nemur ve Strauss'un hayatlarını bu konuya adanmalarını açıklarken haklıydı. Tehlikesiz ve anlamsız konular üzerinde çalışmak yerine kendilerini buna adanmışlardı.

Sadece Nemur bana insanmışım gibi bakmalıydı.

Sunucu, Beekman Üniversitesi'nin prezentasyonunu anons ettiğinde hepimiz kürsüdeki uzun masada yerlerimizi aldık Algernon kafesinde, Burt ve benim aramda duruyordu. Biz gecenin en çekici kişilikleriydik, hepimiz yerlerimizi alınca, sunucu giriş konuşmasına başladı, gürleyen bir ses geldi: Bayaanlaaar ve baylaaar. Bu tarafa dönün ve şovu izleyin! Bilim alanında daha önce görülmemiş bir çalışma! Bir fare ve bir moron gözlerinizin önünde dâhilere dönüşüyorlar!

Buraya omzumda bir çiple gelmeliydim.

Tüm söylediği: “Bir sonraki prezantasyonun açıklamaya ihtiyacı yok. Welberg Vakfı'nın sponsor olduğu, Beekman Üniversitesi'nde gerçekleştirilen ön çalışmayı gördük, Psikoloji Departmanı Başkanı Profesör Nemur ve Beekman Nöropsikoloji Operatörü Doktor Strauss'un öncülüğünde gerçekleştirildi çalışma. Söylemeye gerek yok, hepimizin büyük ilgiyle karşıladığı bir çalışma. Konferansı Profesör Nemur ve Doktor Strauss'a bırakmak istiyorum.”

Nemur başını salladı ve Doktor Strauss'a zafer işareti gibi bir hareketle göz kırptı.

Beekman'dan ilk konuşmacı Profesör Clinger'di. Sinirlenmeye başlıyordum, Algernon'un da dumandan, vızıltılardan ve yabancı olduğu ortamdan sıkıldığını görebiliyordum, kafesinde sinirli adımlarla bir oraya bir buraya yürüyordu. Kafesinin kapağını açıp onu dışarı çıkarmak için inanılmaz bir istek duyuyordum. Bu saçma bir düşünceydi bir düşünceden çok kaşınma denilebilirdi ve bunu aklımdan çıkarmaya çalıştım. Ama Profesör Clinger'in basmakalıp sözlerini dinledikçe, “Soldan başlayan T labirentlerle, sağdan başlayan T labirentlerin etkileri,” kendimi, Algernon'un kafesinin kilidi ile oynarken buldum.

Bir süre (Strauss ve Nemur taçlandırdıkları başarının üzerindeki örtüyü açana kadar) Burt, Algernon üzerinde denenen testleri ve nasıl idare edildiklerini, tasarılarını ve yaptıklarını anlatan bir konuşma okudu. Bunu, Algernon'un labirente konması ve yemeğini alabilmek için problemi çözmesi izledi (buna içermekten kendimi alamıyorum!).

Burt'e karşı alingan bir tavır içinde olduğumdan değil. O benimle her zaman açık sözlülükle konuşmuştu daha çok diğerleri yüzünden ama zekâsının ilerlemesi sağlanan beyaz fareden bahsettikçe, o da diğerleri gibi, kurum satan yapay biri gibi göründü gözüme. Öğretmenlerinin mantığı ile düşünmeye çalışıyormuş gibi. O sırada, Burt'e karşı, arkadaşlık dışında, ılımlı olmaya çalıştım. Algernon'un kafesinden çıkmasına izin vermek toplantıda bir karmaşa yaratmaktan başka hiçbir işe yaramazdı ve tüm bunların dışında, Burt'un akademik kariyerine zarar verirdi.

Parmağım, Algernon'un kafesinin kilidindeydi, onun şeker pembe gözleriyle parmağımın hareketlerini izlediğini görünce, aklımdan geçenleri anladığına eminim. O sırada Burt, kanıt göstermek için kafesi eline aldı. Çevrilerek açılan kilidin karmaşıklığını anlattı, kilit her açıldığında, çözülmesi gereken bir problem vardı. (İnce plastik sürgü oluğuna düşüyordu, bunun, defalarca aynı düzeni takip etmiş olan fare tarafından kontrol edilmesi gerekiyordu.) Algernon'un zekâsı arttıkça, problem çözme yetisi de gelişmişti bu aşikârdı. Ama sonra Burt, benim bilmediğim bir şeyi açıkladı.

Zekânın doruğunda, Algernon'un zekâsı değişme gösteriyordu. Burt'un raporunda, Algernon'un çalışmayı reddettiği zamanlar vardı -özellikle aç olduğu zaman- diğer zamanlarda, problem çözmesi gerektiğinde, yiyeceğini almak yerine, kendisini kafesinin köşelerine savuruyordu.

Seyircilerden biri, bu istikrarsız eğilimleri gelişen zekâsına mı bağladığını sorduğunda, Burt şaşkınlıkla başını kaldırdı. "Gördüğüm kadarıyla," dedi, "bunu haklı gösterecek yeterli kanıt yok. Başka olasılıklar da var. Zekânın ilerlemesi ve istikrarsız davranışların, özgün cerrahi ile ilişkilendirilmesi olasılık dahilinde ancak, diğer fonksiyonlar da göz ardı edilmemeli. Bu istikrarsız davranışın, Algernon'a özgü olduğu da söylenebilir. Bunu diğer farelerde saptamadık ama diğerleri ne Algernon kadar zekâ gelişimine ulaşabildi ne de Algernon kadar uzun süre sürdürebildi."

Bu bilginin benden saklandığını anladım. Sebebini düşündüm ve bu sinirimi bozdu, filmleri göstermeye başladıklarında o sinirden eser kalmamıştı.

İlk çalışmalarımın ve laboratuvar testlerimin kayıt edildiğinden haberim yoktu. Oradaydım, Burt'un karşısında bir masada oturuyordum, ağzım ardına kadar açık, kafamın karışık olduğu belli oluyordu, elektrikli labirenti izlemeye çalışıyordum. Her seferinde elektrik şoku hissediyordum,

gözlerimi kocaman açıp şaşkınlıkla bakıyor ve sonra yeniden yüzümde o budalaca gülümseme oluşuyordu. Her seferinde izleyicilerden kahkaha sesleri geliyordu. Yarış üstüne yarış, tekrarlanıyordu, her seferi bir öncekinden daha komik buluyorlardı.

Kendi kendime, onların merak içinde ekrana aval aval bakan araştırmacılar değil de bilim adamları olduklarını söylüyordum. Bu görüntüleri komik bulmamalıydılar ama hâlâ, Burt o ruhu yakaladığında ve gösterim üzerine laflar ettiğinde, yapılanların içinde fesat olduğunu düşünmeye başladım. Algernon'un kafesinden kaçması bana göre daha komik olurdu. Tüm bu insanları elleri ve dizleri üzerinde sürünerek, etrafta koşuşturup duran, küçük, beyaz dâhiyi yakalamaya çalışırken izlemek komik olurdu.

Ama, kendimi kontrol ettim, zamanla konuşma sırası Doktor Strauss'a geldiğinde bu hava duruldu.

Strauss, nörocerrahi teorisi ve teknikleri hakkında konuştu. Hormon kontrol merkezinin planlanmasında, korteksin hormon üretimini yavaşlatıcı bölümünün kaldırılması sırası ve aynı zamanda, bu merkezlerin izole edilmesi ve uyarılmasında başlangıç çalışmalarının yararından bahsetti. Enzim engelleme teorisinden bahsetti, ameliyattan önce ve sonra, benim psikolojik kondisyonumu değerlendirdi. Ekrandan fotoğraflar (bunların çekildiğinden haberim yoktu) geçti ve üzerine yorumlar yapıldı, izleyicilerin baş sallamalarından ve gülümsemelerinden, "Kalın kafalı, anlamsız yüz ifadesi" gibi açıklamalarında, ona katıldıklarını görebiliyordum, açıklamalar daha sonra "uyanık, zeki bir görünüş" gibi laflara dönmeye başladı, terapimizin dirençli yönlerinden de bahsetti özellikle benim, kanepeye her yattığım zaman değişiklik gösteren, özgür ilişkilerimden de bahsetti.

Ben oraya sadece bilimsel bir deneyin prezantasyonu olarak gelmiştim ve bir sergiye konmayı da baştan kabul etmiştim ama herkes hakkımda, bilim dünyasında, yeni yaratılan bilimsel bir türmüşüm gibi bahsediyordu. Kimse beni bireysel olarak değerlendirmede bir insanoğlu gibi. Sanki biz sadece iki laboratuvar hayvanıyız ve laboratuvar dışında hiçbir varlığımız yokmuş gibi davranıyorlardı. Sanırım, bunlar yüzünden, içimden sinirimi atamadım ve bir şeylerin yanlış olduğunu düşünüp durdum.

Sonunda, konuşma sırası Nemur'a geldi konuyu tamamlaması için ve projenin başkanlığını yürüttüğü için parlak bir deneyin tek sahibiymiş gibi spot ışıklarının altındaydı. İşte bugün beklediği gündü.

Platformda durmuş konuşurken etkileyici görünüyordu, kendimi doğru olduğuna inandığım sözlerine kafa sallarken buldum. Testler, deney, ameliyat ve sonrasındaki zekâ gelişimi derinlemesine anlatıldı, konuşması benim ilerleme raporlarımdan yapılan alıntılarla canlandırılmıştı. İzleyicilere aktarılmasında sakınca göreceğim kişisel veya aptalca sözleri birden fazla kez duydum konuşmanın içinde. Tanrı'ya şükür ki, Alice ve benle ilgili kişisel konuları yazdığım dosyayı onlardan ustalıkla saklamıştım.

Daha sonra, özetle bir yerde söyledi: Bizler, Beekman Üniversitesi'nde bu proje üzerinde çalışanlar, doğanın yanlışlarından bir tanesini aldık ve onu üstün nitelikli bir varlık yaptık. Charlie bize geldiğinde sosyal yaşamın dışında biriydi, büyük bir şehirde tek başına, onu koruyacak arkadaşları ya da akrabaları olmadan, normal bir hayat sürece kadar bile zihinsel donanımı olmayan biriydi. Geçmişi yok, şimdi ile bir ilişkisi yok, gelecek için bir umudu yoktu. Diyebiliriz ki, Charlie Gordon bu deneyden önce yoktu...

Beni kendilerinin yarattığı özel hazineleri olarak görmelerine neden bu kadar içerlediğimi bilmiyorum, ama öyle ciddiym bu düşünce beynimde zonklarken Chicago'ya geldik. Yukarı çıkıp onun nasıl bir ahmak olduğunu haykırmak isterdim, ona bağırarak isterdim: *Ben bir insanoğluyum, bir insanım, bir erkek ailesi, hafızası ve bir geçmişi olan bir insan ve sen, beni ameliyathaneye sokmadan önce de vardım!*

Aynı zamanda, ateşli kızgınlığının yanında, Strauss'un anlattıklarına ve sonra Nemur'un ayrıntılı açıklamalarına karşı gark eden sahte bir anlayış da vardı. Bir yanlış yapmışlardı tabii ki! İstatistiksel değerlendirmenin bekleme süreci, kalıcılığın değişimini zihinsel gelişim ve öğrenme alanında yapılan daha önce akli ve zekâsı geri hayvanlar üzerinde yapılan deneylerle kanıtlanmıştı. Ancak, şu da çok açık ki, hayvanların zekâlarının iki ya da üç kez arttırılması gibi durumlarda bu bekleme süresinin uzaması gerekirdi.

Nemur'un çıkardığı sonuç erken geliştirilmiş bir sonuçtu. Her ikimiz için de, yani Algernon ve ben, bu değişimin sürüp sürmeyeceğini görmek uzun zaman alacaktır. Profesörler yanlış yapmışlardı ve kimse bunun farkına varmamıştı. Sıçrayıp bunu söylemek istedim ama kıpırdayamadım. Algernon gibi, kendimi onların yarattığı bir kafesin içinde gibi hissettim.

Şimdi bir sorgulama sürecinin başlaması gerekiyordu ve akşam yemeğimi yemeden önce bu ayrıştırıcı toparlamayı yerine getirmek istiyordum. Hayır. Oradan çıkmalıydım.

“...içimdeki hislere göre, o modern psikoloji deneylerinin sonucuydu. Geri zekâlı bir hücre, sorumsuzluğun azaltılması gereken bir yük­tür toplumun üzerinde; önümüzde topluma katkıda bulunmaya hazır ve duyarlı bir adam var. Charlie Gordon’dan birkaç cümle duymak istediğınızı tahmin ediyorum...”

Tanrı onu lanetlesin. Onun neden bahsettiğini bilmiyordum bile. Bu zorlama içimi tamamen korkuyla kapladı. Etrafıma şaşkınlıkla bakınırken, elim isteğim dışında Algernon’un kafesinin mandalına gitti. Kapı açıldığında, bana baktı ve durdu. Sonra döndü, kafesten fırladığı gibi büyük masanın üzerinde dolaşmaya başladı.

Damasko kumaştan masa örtüsünün üzerinde kayboldu, beyaz bir kumaşın üzerinde bulanık bir beyazlık, sonunda masada oturan kadınlardan biri ayağa kalktı ve çığlık atmaya başladı. Yanındaki su dolu sürahiler devrildi, ardından Burt bir çığlık attı. “Algernon kaçtı!” Algernon masadan platforma oradan da yere atladı.

“Yakalayın onu! Yakalayın onu!” diye bağırdı Nemur, elleri ve ayakları birbirine karışan kalabalığa. (Laboratuvarcı olmayan) bazı kadınlar, diğerleri Algernon’u yakalamaya çalışırken sandalyelerinin üzerine çıkıp olayı izliyorlardı.

“Arka kapıları kapayın!” diye bağırdı Burt, Algernon’un bunu keşfedebilecek kadar akıllı olduğunu hatırlayan Burt.

“Koş,” kendi sesimi duydum bağıırıyordum. “Yan kapı!”

“Yan kapıdan dışarı çıktı!” diye bağırdı Nemur. Kalabalık, Büyük Balo Salonundan koridora çıktı, Algernon kestane rengi halı ile kaplanmış koridorda koşuştururken neşeli bir takip başladı. 14. Lui’nin masasının altında, palmiye ağaçlarının arasından, merdivenlerden yukarı, köşelerden, merdivenlerden aşağı, büyük lobiye doğru, geçtiği yerlerdeki insanları da ayaklandırarak. Arkasından koşan bir insandan daha akıllı bir farenin onları peşinde koşturması uzun zamandır gördüğüm en komik şeydi.

“İleri, hadi!” diye bağırdı Nemur, kızgınlıkla, neredeyse bana çarpacaktı, “eğer onu bulamazsak tüm deney tehlikeye girecek.”

Bir çöp kutusunun arkasından Algernon’u arıyormuş gibi yaptım. “Biliyor musunuz?” dedim. “Bir yanlış yaptınız. Ve bu günden sonra, belki de bu önemli olmayacak.”

Saniyeler sonra, bayanlar tuvaletinden, dizlerine inmiş eteklerini çekiştirmeye çalışan kadınlar çıktı, çığlıklar atarak.

“İşte orada olmalı,” diye bağırdı biri. Ama hemen sonra kalabalık duvardaki yazıyı gördü ve durdu *Bayanlar*. Görünmez bariyeri ilk aşan bendim.

Algernon, lavabolardan birinin üzerine tünemiş aynada kendisine bakıyordu.

“Hadi gel,” dedim. “Buradan birlikte çıkacağız.”

Onu aldım ve ceketimin cebine koydum. “Seni çıkarana kadar burada kal olur mu?”

Açılıp kapanan kapılardan içeri girdi. Kalabalık insan topluluğu etrafta çıplak kadınlar görmeyi bekler gibi suçlu ifadelerle bakıyorlardı etraflarına. Lavaboları geçerek dışarı çıkıyordum, Burt’un sesini duydum. “Bu vantilatörün içinde bir delik var. Belki oradan gitmiştir.”

“Nereye açıldığına bakın,” dedi Strauss.

“İkinci kata çık,” dedi Nemur, Strauss’a doğru elini sallayarak. “Ben zemin kata ineceğim.”

Bayanlar tuvaletinden çıktılar, güçler bölünmüştü. Vantilatörün nereye gittiğini bulmaya çalışan Strauss’un arkasından gittim. Strauss, White ve arkalarından takip eden yarım düzine kalabalık, sağa dönerek B Koridoruna yöneldi bense sola döndüm, C Koridoruna dönüp asansöre bindim ve odama çıktım.

Arkamdan kapıyı kapattım ve cebimi hafifçe okşadım. Yumuşak, beyaz, uzun tüylü tatlı yaratık cebimden çıktı ve etrafına bakındı. “Eşyalarımı toplayacağım,” dedim “ve buradan gideceğiz sadece sen ve ben koşarak dahi olan bir çift adam.”

Belboya eşyalarımı ve teybimi aşağıda bekleyen taksiye koymasını istedim, otel faturamı ödedim, döner kapıdan dışarı çıktım, cebimde önce kımıldanan ve sonra yerleşip oturan küçük varlığı hissettim. New York’a dönüş biletimi kullandım.

Odama geri dönmek yerine birkaç gece bir otelde kalmayı tercih ettim. Şehir merkezine yakın bir yerde bir daire bulana kadar. Time Square’in yakınında olmak istiyordum.

Bunları yazarak dışarı atmak beni çok rahatlatmıştı aslında biraz da budalaca geliyor. Neden bu kadar üzgün olduğumu bilmiyorum, neden Algernon’u koltuğumun altında bir ayakkabı kutusuna koyduğumu ve bir uçağa atladığımı bilemiyorum. Panik olmamalıydım. Yanlış, ciddi bir şey olduğu anlamına gelmiyordu. Nemur’un inandığı gibi kesin değildi her şey. Ama buradan nereye gidecektim?

İlk önce, ailemi görmeliydim. En yakın zamanda. Olduğunu sandığım ama aslında hiçbir zaman olmayan ailemi...

İlerleme Raporu 14

15 Haziran - Kaçışımız tüm gazetelerde baş sayfa olmuştu, tabloid gazeteler için bir bayramdı. *Daily Press*'in ikinci sayfasında benim eski bir resmim ve beyaz bir fare resmi vardı. Başlık: *Moron Dahi ve Fare Çıldırarak Etrafı Kırıp Geçirdi*. Nemur ve Strauss'un açıklamaları, benim büyük baskı altında olduğum ve çok yakında geri döneceğim yönündeydi. Birlikte olabileceğimizi hesaba katmadan, Algernon üzerine beş yüz dolar ödül koymuşlardı.

Beşinci sayfayı çevirdiğimde, Annem ve kız kardeşimin resimlerini görünce şaşkına döndüm. Bazı gazeteciler işlerini yapmışlardı.

MORON DÂHİNİN
KIZ KARDEŞİ, KARDEŞİNİN
NEREDE OLDUĞUNU BİLMİYOR
(Daily Press Özel)

Brooklyn, N.Y., 14 Haziran 4136 Marks Sokağı, Brooklyn, N.Y.de annesi Rose Gordon ile birlikte oturan, Bayan Norma Gordon, erkek kardeşinin nerede olduğunu bilmediğini söyledi. Bayan Gordon, “Onu on yedi seneden fazla zamandır görmüyoruz, hakkında hiçbir şey duymadık.” Dedi.

Bayan Gordon, geçen Mart’a kadar kardeşinin yaşadığını bile bilmediğini söyledi, Mart ayında Beekman Üniversitesi, psikoloji departmanı başkanı, bir deneyde kardeşini kullanmak üzere ondan izin istemiş.

“Annem bana, onun Warren Okulu’na gönderildiğini söylemişti,” (Warren Eyalet Evi ve Eğitim Okulu, Warren, Long Island) diye açıklama yapan Bayan Gordon, “birkaç yıl önce orada öldüğünü biliyordum. Onun yaşadığı hakkında bir bilgim yoktu.” dedi.

Charlie’den bir haber alanların ya da nerede olduğunu bilenlerin, onlarla irtibata geçmelerini istediğini bildirdi.

Kızı ve karısından ayrı yaşayan, baba, Matthew Gordon, Bronx’da bir berber dükkânı işletiyor.

Bir süre gazetede yazan hikâyeye baktıktan sonra, dönüp resme baktım. Onları nasıl tarif edebilirim?

Rose'un yüzünü hatırladığımı söyleyemem. Gazetedeki resim kolaylıkla anlaşılan bir fotoğraf olmasına rağmen ben onu çocukluğumun bulutlu görüntüleri ile görebiliyorum. Onu tanıyordum ve onu tanıımıyordum. Sokakta yürürken karşılaşmış olabilir miydik, böyle bir şey olduysa bile, muhtemelen onu tanımamıştım ama şimdi, onun annem olduğunu bilerek, belirsiz detaylar çıkarabilirim evet!

Zayıf, abartılmış yazıların içinde çizilmiş. Belirgin bir burun ve yanaklar. Kuş cıvıltısı gibi sesini duyabiliyorum. Saçları sade bir topuz yapılmış. Koyu renk gözlerindeki derin bakışlar, bedenimi delip geçiyor. Beni kollarına alıp, sarmasını ve kulağıma iyi bir çocuk olduğumu fısıldamasını istiyorum aynı zamanda her an yiyebileceğim tokattan kaçmak için başımı çeviriyorum. Resme bakınca üzerime bir titreme geliyor.

Ve Norma o da zayıf yüzlü. Yüz hatları çok sert değil, tatlı, anneme çok benziyor. Saçları omuzlarına dökülmüş, ona yumuşak bir ifade katıyor. İkisi de, salondaki kanepede oturuyorlar.

Aklıma korku dolu hatıraları getiren Rose'un yüzü. O benim için iki kişiydi ve gerçekte onun kim olduğunu bilemiyorum. Belki diğerleri için, el kol hareketleri, kaşlarının havaya kalkması ya da kaşların çatılması bir şeyler açıklıyor olabilir kız kardeşim fırtına uyarılarını anlayabilirdi, annemin öfkesi ortaya çıkacağı zaman o hep ortadan kaybolurdu ve bu öfke beni her zaman ummadığım zamanda yakalardı. Onu rahatlatmak için yanına yaklaştığımda, öfkesiyle beni geri püskürttü.

Diğer zamanlarda, sıcak bir banyo gibi şefkatli ve sevecen elleriyle saçlarımı, alnımı okşuyor ve çocukluğumun gizli katedralinden, tatlı sözcükler dökülüyordur ağzından:

O tüm diğer çocuklar gibi.

O iyi bir çocuk.

Fotoğraf aklımda çözüldükçe, belirginleşiyor. Ben ve babam bir bebek yatağının üzerine eğilmişiz. Elimi tutmuş ve bana, "İşte burada. Ona dokunmamalısın, çünkü o daha çok küçük, büyüdüğünde onunla birlikte oynayabileceksin."

Annemi görüyorum, büyük yatağın üzerinde kollarındaki bebekle oturuyor, yüzü bembeyaz ve solgun, endişeyle başını kaldırıyor. "İzle onu, Matt"

Bu bana karşı değişmeden önceydi, şimdi anlayabiliyorum ki, bu, Norma'nın benim gibi olmayacağını bilmeden önceydi. Daha sonra, dualarının kabul edildiğini öğrendikten sonra, Norma'nın normal zekâlı bir çocuk olduğunu anladığında, annemin sesi değişmeye başladı. Sadece sesi değil, dokunuşu, bakışları, varlığı hepsi değişti. Kutuplarının yerleri değişen bir mıknatıs gibi. Şimdi anlayabiliyorum, Norma bahçedeki çiçek olduğunda ben, köşelerde, karanlık yerlerde bitmesine izin verilen, zararlı bir ot olmuştum.

Onun yüzünü gazetede gördüğümde, bir anda ondan nefret ettim. Benim bir moron olduğuma onu ikna etmeye çalışan doktorlara, öğretmenlere ve tüm diğer insanlara kanmak yerine bana, ihtiyacım olduğunda biraz daha fazla sevgi verseydi çok daha iyi olurdu.

Onu şimdi görsem ne olurdu? Benim hakkımda ne söylerdi? Ve ben hâlâ tuhaf biriyim. Ne yapardı?

Onu görmek ve geçmişe giderek ne olduğumu hatırlamak? Ya da onu unutmak? Bu değer bilmek miydi? Ona, “Anne, bana bak. Ben artık zihinsel engelli bir insan değilim. Normalim. Normalden bile daha iyi. Ben bir dâhiyim,” demeyi neden bu kadar çok istiyordum?

Onu aklımdan çıkarmaya çalışırken, eski anılar aklıma geliyor, şimdiyi ve burayı kirletiyorlar. Bir başka anı çok daha büyüktüm.

Bir kavga.

Charlie yatakta yatıyor, yorganı üzerinde. Oda karanlık, kapı aralığından odaya süzülen sarı ışık dışında, bu ışık iki dünyayı birbirine bağlıyor. Bazı sesler duyuyor, anlamıyor ama hissediyor, çünkü kulak tırmalayıcı seslerinden onun hakkında konuşulduğunu anlıyor. Daha çok, daha çok, her gün, gürültülü sesler ona kendisi hakkında konuşulduğunu anımsatıyor.

Fısıltı ile konuşmalar, dünyasını kapkaranlık yapan gürültülü seslere dönüştüğünde neredeyse uyuyordu annesinin sesi, isteri nöbeti geçiriyormuş gibi. “Onun gönderilmesi gerekiyor. Onu kızımın birlikte aynı evde istemiyorum, artık. Doktor Portman’ı ara, ona, Charlie’yi Warren Eyalet Evi’ne göndereceğimizi söyle.”

Babamın sesi donuk ve keskin. “Ama, Charlie’nin ona zarar vermeyeceğini biliyorsun. Bu yaşta zaten fark etmez artık.”

“Nereden biliyorsun? Belki de böyle bir çocukla büyümek onun için zararlıdır... evde onun gibi biriyle.”

“Doktor Postman dedi ki”

“Portman dedi ki! Portman dedi ki! Onun ne dediği umurumda bile değil! Kızımızın evde böyle bir kardeşle büyüdüğü zaman nasıl etkilenebileceğini düşün. Yıllardır, yanlış düşünüyordum, onun diğer çocuklar gibi büyüyeceğini düşünmek büyük aptallıktı. Şimdi kabul ettim. Onu bakılacağı bir yere göndermek en iyisi.”

“Şimdi artık normal bir çocuğun var ve artık onu istemiyorsun...”

“Bunun kolay olduğunu mu sanıyorsun? Neden zaten zor olan bu durumu, benim için daha fazla zorlaştırmaya çalışıyorsun? Yıllardır herkes bana onun bir yere kapatılması gerektiğini söyledi. Ve haklılardı. Onu kapatacağız. Belki onun gibi olan insanlarla birlikte bir şeyler öğrenebilir. Artık neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmiyorum. Tek bildiğim, artık kızımı onun için feda etmeyeceğim.”

Charlie, ne hakkında konuştuklarını anlamıyor ama korkuyor, yorganına gömülmüş, içine düştüğü karanlıktan sıyrılıp çıkmak istiyor.

Onu şimdi gördüğüm kadarıyla, sadece korkmuyor, kendisini dünyadan geri çekmiş, bir kuşun ya da sincabın, ona yem veren kişinin kaba davranışlarından çekinmesi gibi karıştırıyor, içgüdüleri ona bir şeyler anlatmaya çalışıyor. Kapıdan süzülen ışık artık daha canlı gelmeye başladı. Yanına gidip, onu teselli etmek isterdim, ona yanlış bir şey yapmadığını söylemek isterdim, ama annesinin fikrini değiştirmek onun elinde değil, Charlie neden bahsettiklerini anlamıyor ama ben anlıyorum ve şimdi bu çok incitiyor beni. Geçmiş hatıralarıma geri dönebilseydim, beni ne kadar incittiğini ona göstermek isterdim.

Şimdi ona gitme zamanı değil. Önce kendi içimde halletmeliyim.

New York’a indiğimde, tedbir olarak bankadaki paramın hepsini çektim. Sekiz yüz seksen yedi dolar sonsuza kadar yetmezdi ama nasıl davranacağımı belirlemek için yeterliydi.

41. Caddedeki Camden Otele gittim, Times Square’den bir blok ötede. New York! Hakkında okuduğum her şey! Gotham... değişen bir yer... Hudson’daki Bağdat. Işık ve renk şehri. Metro ile şehir merkezinden birkaç durak ötede oturuyor olmama rağmen, Times Square’e sadece bir kez gitmiş olmam ne kadar acı Alice ile birlikte.

Onu aramadan durmak çok zor. Kaç kez telefona yöneldim ve vazgeçtim, bilemiyorum. Ondan uzak durmak zorundayım.

Bir çok karmaşık düşünceyi aklımdan atmak zorundayım. İlerleme raporlarımı yazmalıyım, hiçbir şey kaybolmayacak; rapor tamamlanacak.

Bir süre karanlıkta kalsınlar; ben otuz yıldan fazla zamandır, karanlıktaydım. Ama artık yoruldu. Dün uçakta uyuyamadım, gözlerimi açık tutamıyorum. Bunu yarın toparlayacağım.

16 Haziran - Alice'i aradım ama o, telefonu açmadan kapattım. Bugün, mobilyalı bir daire buldum. Ayda, doksan beş dolar benim harcamayı planladığımdan çok daha düşük, ama Kırk üçüncü ve Onuncu Caddelerde, o yüzden on dakikada kütüphaneye gidemeyeceğim. Daire dördüncü katta, dört odası var ve içinde kiralık bir piyano var. Daireyi kiralayan bayan, kiralama şirketinin birkaç gün içinde gelip piyanoyu alacağını söyledi, bu arada belki çalmayı öğrenebilirim.

Algernon, sevimli bir hayat arkadaşı. Yemek zamanı masasında yerini alıyor, pretzel seviyor, bugün televizyonda maçı izlerken bir yudum bira içti. Sanırım Yankeeler'i tutuyor.

İkinci odadaki tüm mobilyayı çıkarıp, o odayı Algernon'a vermeyi düşünüyorum. Şehirden ucuza alabileceğim, artık plastiklerden üç boyutlu bir labirent yapacağım onun için. Zekâsını koruması için ona, daha karmaşık problemler öğreteceğim. Ve ayrıca, yemekten başka motivasyonlarda bulmalıyım onun için. Onu problem çözmeye itecek, yemekten farklı ödüller de olmalı.

Yalnızlık okumak ve düşünmek için zaman veriyor bana, artık hatıralarımı daha kolay hatırlayabiliyorum geçmişimi yeniden keşfetmek, ne ya da kim olduğumun farkına varmak için daha fazla zamanım var. Eğer bir şeyler ters giderse en azından elimde bu var.

19 Haziran - Koridorun karşısındaki komşum Fay Lillman'la tanıştım. Kollarım market torbalarıyla dolu daireme geldiğimde, anahtarımı içeride unuttuğumu hatırladım, oturma odama açılan yangın merdiveni koridorun karşısındaki dairelerden birinden geçiyordu.

Radyonun sesi sonuna kadar açıldı, kapıyı çaldım ilk önce yavaşça ama sonra sert.

“İçeri gel! Kapı açık!”

Kapıyı ittim ve dona kaldım, çünkü bir ressam şövalesinin önünde, pembe sutyen ve iç çamaşırları ile resim yapan sarışın genç bir bayan vardı.

“Özür dilerim!” dedim soluk soluğa, kapıyı tekrar kapatarak. Dışarıdan bağırdım. “Ben koridorun karşısından kapı komşunuzum. Anahtarımı içeride unutmuşum ve yangın merdiveninizi kullanarak pencereme çıkmak istiyorum.”

Kapı açıldı ve yüz yüze geldik, hâlâ iç çamaşırlarıyla, her iki elinde de bir fırça vardı ve elleri belindeydi.

“İçeri gel dediğimi duymadın mı?” beni iterek içeri soktu, bir karton kutu dolusu çerçöpü kenara itti. “O hurda yığını bir kenara it.”

Unuttuğunu ya da fark etmediğini düşündüm giyinik değildi ve ne tarafa bakacağını bilemiyordum. Gözlerimi ondan uzak tutmaya çalışıyordum, duvarlara, tavana, her yere bakıyordum, ona bakmak dışında.

Darmadağınık bir yerdi. Yerlerde boya karıştırma tablaları vardı, hepsinin üzerinde büzüşmüş yılanlara benzer, kurumuş boyalar ve tüpler vardı. Tüpler, fırçalar, teneke kutular, eski bez parçaları, çerçeve ve tuval parçaları saçılmıştı her yere. Odada yoğun bir koku vardı, yağlı boya, bezir yağı, terebentin ve birkaç saniye sonra bayat bira kokusu da burnuma geldi, üç sandalye ve kirli yeşil koltuğun üzeri kıyafetlerle doluydu, yerlerde ayakkabılar, çamaşırlar vardı, üzerindikileri oraya buraya fırlatıp çıplak gezmek gibi bir alışkanlığı vardı sanırım. Eşyaların üzeri bir parmak tozla kaplıydı.

“Pekâlâ, sen Bay Gordon’sun,” dedi, bana bakarak. “Çıktığında seni gözetlemek için ölüyordum. Otursana.” Sandalyelerden birinin üzerindeki eşyaları koltuğun üzerine fırlattı. “Sonunda komşularını ziyaret etmeye karar verdin demek. Ne içersin?”

“Sen bir ressamısın,” dedim, bir şeyler söylemem gerekiyordu. Üzerinde bir şey olmadığını fark edecek ve çığlıklar atarak banyoya koşacak diye çok gergindim. Ona bakmamaya çalışıyordum.

“Bira mı, Ale mi? başka bir şey yok.”

“Kalamayacağım” dedim, gözlerimi belindeki tatlı gamzeden ayıramıyordum. “Anahtarımı içeride unutmuşum. Yangın merdivenini kullanmak istiyorum. Pencerelemizi birleştiriyor.”

“Ne zaman istersen,” dedi. “Şu kahrolası anahtarlar. Taşındığım ilk hafta ben de üç kez dışarıda kaldım. Sonuncuda, süt almak için dışarı çıkmıştım, lanet kapı arkamdan kapandı, çıplak bir halde, dışarıda yarım saat beklemek zorunda kaldım. Kahrolası kilidi söküp attım ve bir daha da takmadım.”

Kaşlarımı çatmış olmalıyım, çünkü gülmeye başladı. “Pekâlâ, lanet kilitlerin ne yaptığını görüyorsun. Seni dışarıda bırakıyorlar ve kesinlikle seni korumuyorlar, değil mi? bu lanet, apartmana geçen yıl on beş hırsız girdi ve hepsi de kilitli dairelerdi. Kapı her zaman açık olmasına rağmen

buraya hiç kimse girmedi. Aslında, burada işe yarayacak bir şey ararlarsa boşa zaman harcamış olurlar.”

Onunla bir bira içmem için bir kez daha ısrar ettiğinde, kabul ettim. O mutfağa gittiğinde, bende odaya tekrar bir göz attım. Buraya ilk girdiğimde fark etmediğim şey, arkamdaki duvarın bir tarafının tamamen soyulmuş olmasıydı odadaki tüm eşyalar bir tarafa ya da ortaya toplanmıştı, duvar (tuğlaları görünen) bir sanat galerisi olmuştu. Tavandan yere kadar çerçevelerle doluydu, bir çoğu da yerde ardı ardına dizilmişti. Çoğu, insan portreleriydi, iki tanesi nüydü. Geldiğimde, şövalenin üzerinde çalıştığı tuval, kendisinin çıplak bir resmiydi, saçları uzundu (Şu anda olduğu gibi değil, saçları kafasında taç gibi toplanmıştı) lüleleri göğüslerine kadar düşüyordu. Göğüsleri kaldırılmış ve göğüs uçları gerçekçi çizilmemişti, şeker kırmızıydı. Mutfaktan geldiğini duyunca, hızla şövalenin yanından uzaklaştım, ayağım yerde duran birkaç kitaba takıldı, duvardaki sonbahar manzarası ile ilgileniyormuş gibi bakmaya başladım.

Geldiğinde, üzerinde ince bir sabahlık olduğunu görünce rahatlardım yanlış yerlerinden yırtılmıştı giymediğinde nasıl görüyorsam yine öyle görebiliyordum onu. Çok güzel değildi, ama mavi gözleri ve şımarık havalı burnu, dinç, atletik vücuduyla kontrast kediye benzer bir hava veriyordu. En fazla otuz beş yaşında olabilirdi, ince, orantılı bir vücudu vardı. Biraları, tahta döşemeye koydu ve koltuğun yanına bağdaş kurarak oturdu, bana aynı şeyi yapmam için eliyle işaret etti.

“Kendimi yerde koltuklardan daha rahat hissederim” dedi, kutu biradan bir yudum alırken. “Sence?”

Bunu hiç düşünmediğimi söyledim, güldü ve dürüst bir yüzüm olduğunu söyledi. Kendisinden bahsetmeyi seven biri gibi görünüyordu. Greenwich Kasabasından kurtulduğunu anlattı, çünkü orada, resim yapmak yerine, tüm zamanını barlarda ve kafelerde geçiriyormuş. “Burada o sahte ahmaklardan ve amatörlerden uzak olmak güzel. Burada ne istersem yapabiliyorum, kimse bana ters bir şey yapıyormuşum gibi bakmıyor. Sen insanları küçümsemezsin değil mi?”

Başımı iki yana salladım, ellerime, pantolonuma bulaşan tozları görmezlikten gelmeye çalışıyordum. “Sanırım hepimizin bir şeyleri küçümsemesi gerekiyor. Sen de sahte ahmakları ve amatörleri küçümsüyorsun, değil mi?”

Bir süre sonra, daireme geçsem iyi olur dedim. Pencerenin kenarındaki kitapları bir kenara itti gazete yığınlarının ve boş bira kutularının üzerinden

geçtim. “Bu gibi günlerden biri,” dedi, “onları satmalıyım.”

Pencere eşiğine atladım ve oradan da yangın merdivenine çıktım. Pencereyi açtım, içeri girdim, market paketlerimi aldım ona, teşekkür edecektim ki, arkamdan geldiğini gördüm. “Senin dairene bir bakalım. Daha önce buraya hiç gelmemiştim. Senden önce burada yaşayan Wagner kız kardeşler bana bir günaydın bile dememişlerdi.” Pencereden içeri girdi ve üzerine oturdu.

“İçeri gel,” dedim, market torbalarını masaya koyarak. “Biram yok, ama sana bir kahve yapabilirim.” Ama o arkamdan inanmayan gözlerle bakıyordu.

“Tanrım! Hayatımda bu kadar temiz bir yer görmedim daha önce. Tek başına yaşayan bir adamın evini bu kadar derli toplu tutabileceğini rüyamda görsem inanmazdım.”

“Her zaman böyle değildim,” dedim çekinerek. “Sadece buraya taşındığımdan beri. Taşındığımda da topluydu, öyle tutmalıyım. Buradan bir tek şey kaybolsa bu beni çok üzer.”

Pencereden içeri atladı hâlâ içeriyi gözlemliyordu. “Hey,” diye bağırdı, “dans etmeyi sever misin? Biliyorsun...” kollarını kaldırdı ve bir Latin temposu eşliğinde karmaşık bir figür gösterdi. “Bana dans ettiğini söyle ben de bayılayım.”

“Sadece tilki koşusu,” dedim, “ve zaten çok da iyi değilim.”

Başını salladı. “Ben dans delisiyim, ama daha önce hiç bana uygun bir dansçı bulamadım. Bir keresinde giyinip kuşanıp şehre indim, Stardust Balo Salonu’na gittim. Oradaki çocukların sürünüyor gibi bir halleri var ama gerçekten iyi dans ediyorlar.”

Bir iç çekti, etrafa bakarken. “Bu kadar tertipli yerlerde nelerden hoşlanmadığımı söyleyeyim mi. Bir sanatçı olarak... düz çizgiler. Duvarlarda, köşelerde, yerlerde tabut gibi bir hava veriyor. Kutulardan kurtulmanın tek yolu biraz içmek. O zaman, çizgiler oynamaya başlıyor, dünya o zaman bana daha güzel görünüyor. Her şey böyle dümdüz olduğunda ben hastalıklı biri gibi oluyorum. Ah! Böyle bir yerde yaşasaydım her zaman sarhoş dolaşırdım.”

Bir anda, döndü ve yüz yüze geldik. “Söyle, ayın yirmisine kadar bana bir beşlik ödünç verir misin? Nafakamı yirmisinde alıyorum da. Bu kadar mürşif değilimdir aslında ama, geçen hafta başıma bir şey geldi.”

Benim cevap vermeme fırsat vermeden, bir çılgılık attı ve piyanonun yanına koştu. “Piyoano çalmaya bayılırım. Bir kaç kez seni çalarken duydum

ve içimden bu çocuk gerçekten çok iyi dedim. Bu yüzden seni görmeden bile seninle tanışmak istemişim. Uzun zamandır böyle bir şey çalmamıştım.” Ben mutfağa kahve yapmak için giderken o da piyanonun başına geçiyordu.

“Ne zaman istersen çalmaya gelebilirsin,” dedim. Dairemi başka birine neden açtığımı bilmiyorum ama onda insanın içinden cömertlik fışkırtan bir şey vardı. “Ön kapıyı kilitli tutuyorum ama pencere her zaman açıktır, yangın merdiveninden gelebilirsin. Krem ya da şeker?”

Cevap vermediği için oturma odasına baktım. Orada değildi, camdan dışarı baktığımda, Algernon’un odasından sesini duydum.

“Hey bu da ne?” Algernon için yaptığım üç boyutlu, plastik labirenti inceliyordu. Baktı ve bir çığlık daha attı. “Modern Heykel! Kutular ve çizgiler!”

“Bu özel bir labirent,” diye açıkladım. “Algernon için karmaşık bir eğitim tablosu.”

Etrafında heyecanla dönüyordu. “Modern Sanat Müzesi’nde buna bayılırlar.”

“Bu heykel değil,” dedim ısrarla, Algernon’un kafesinin kapısını açtım ve labirente girmesine izin verdim.

“Tanrı aşkına!” diye fısıldadı. “*Yaşayan bir canlısı* olan bir heykel. Charlie, bu hurda arabalar ve teneke konservelemlerden sonra en iyi eser.”

Açıklamaya çalıştım, ama o yaşayan bir canlı, heykelleri tarih yapar. Vahşi gözlerindeki gülümsemeyi gördüğümde benimle dalga geçiyor sandım. “Bu sadece sürdürülebilir sanat olabilir,” diye devam etti, “bir sanat aşığı için, yaratıcı deneyler. Bir fare daha al, bebekleri olsun böylece, yeni fareler üretmiş olursun. Sanatın ölümsüzlük kazanıyor, birçok şık insan bu tip şeylerin kopyalarını alıyor. Buna ne isim koydun?”

“Pekâlâ,” diye iç çektim. “Aslında şeye bırakmıştım...”

“Hayır,” dedi küçümseyerek, Algernon’un zafere ulaştığı kubbeye vurdu. “*Bırakmak* bunun için çok klişe. Ne olabilir: *Hayat bir labirent kutusudur?*”

“Sen harikasın!” dedim.

“Kesinlikle!” etrafında döndü ve reverans yaptı. “Ne zaman fark edeceksin diye bekliyordum.”

O sırada kahve kaynadı.

Kahvemizi içerken birden ayağa kalktı ve koşması gerektiğini çünkü yarım saat önce bir sergide tanıştığı bir sanat eleştirmeni ile bir randevusu

olduğunu hatırladığını söyledi.

“Para istemiştin,” dedim.

Yarı açık cüzdanımı araladı ve içinden beş dolar aldı. “Haftaya,” dedi, “çekim geldiğinde. Milyonlarca teşekkürler.” Parayı buruşturdu, Algernon’a bir öpücük gönderdi ve benim bir şey söylememe fırsat vermeden pencereden çıkarak gözden kayboldu. Öylece kalakaldım.

Çok çekici. Hayat dolu, heyecanlı... Ses tonu, gözleri onunla ilgili her şey bir davetti. Pencerenin dışında, bir yangın merdiveni kadar yakında oturuyordu.

20 Haziran - Matt’ı görmeye gitmek için beklemeliyim; ya da onu görmeye hiç gitmemeliyim. Bilemiyorum. Böyle ne olacaktı. Bronx’da bir yerlerde bir berber dükkânı olduğunu öğrenmiştim, bundan sonrası kolaydı. New York’ta berber malzemesi sattığını biliyordum zaten. Bronx’da, Wentworth Caddesinde, kapısında, *Gordons Berber Dükkânı* yazan büyük berber malzemesi dükkânı buldum.

Matt kendi berber dükkânı olmasını istediğini hep söylerdi. Satış işinden ne kadar nefret ettiğini de! Bunun için büyük uğraşlar vermişti! Rose, satıcılığın en azından ağırbaşlı bir iş olduğunu söylerdi, hiçbir zaman bir berber karısı olmadı zaten. Ahh, elbette, Margaret Phinney “berberin karısı” ile nasılda dalga geçerdi. Ya Lois Meiner, kocası bir Kaza Alarm Şirketinde, sigorta şefi olarak çalışıyordu, ya o ne derdi? Burnu havaya kalkmaz mıydı?

Yıllar boyunca, her gün işinden nefret ederek çalıştı, (özellikle de *Satıcının Ölümü* filmini izledikten sonra) her zaman bir gün kendi kendinin patronu olacağını söylerdi. Sanırım bu yüzden, saçlarımı bodrumda keser ve para biriktirmeye çalışırdı. İyi bir berberdi, Scaies caddesindeki ucuz berberlerden çok daha iyiydi. Ama Rose’a karşı geldiğinde satıcılığa da karşı gelmiş olurdu, onu her zaman takdir etmişimdir.

Onu göreğim için çok heyecanlıydım. Onun hakkında hatırladıklarım, sınırsız şeylerdi. Matt, yanında olmamı çok istiyordu. Norma’dan önce: tartışmalar ben ya da benimle sorunu olan komşular hakkında değildi benim zorlanma yerine kendi halime bırakılmam gerekiyordu, diğer çocuklar gibi değildim. Ama Norma’dan sonra: diğer çocuklar gibi olmadığım için kendi hayatımda bir doğru yaratmalıydım. Her zaman beni savunurdu. Yüz ifadesini hatırlayabiliyorum. Her şeyimi paylaşabileceğim tipte biriydi.

Wentworth Caddesi, Bronx'da yokuş aşağı bir caddeydi. Dükkânların bir çoğunda, "kiralık" yazıları vardı ve bir çoğu da o gün kapalıydı. Otobüs durağından biraz ötede bir berber dükkânı vardı içeriden bir ışık yayılıyordu.

Pencerenin yanındaki sandalyede gazete okuyan berber dışında dükkân boştu. Kafasını kaldırdığında, onu tanıdım tıknaz, kırmızı suratlı, hatırladığımdan çok daha yaşlıydı, saçları beyazlamıştı ama hâlâ Matt'ti. Beni kapıda görünce, gazeteyi bir kenara fırlattı.

"Ben de tam kapatacaktım."

Ben duraksayınca yanlış anlamıştı. "Bu saatlerde genellikle açık olmuyoruz, bayım. Çok şanslısınız. Biraz dinlenmek için kalmıştım. Bronx'daki en iyi saç kesimi ve tıraş buradadır."

Dükkândan içeri girdim, kolumdan tuttu, makasları, fırçaları ve temiz havlu hazırladı.

"Her şey temiz, gördüğünüz gibi, bu çevrede görebileceğiniz berber dükkânlarının en iyisidir, en temiz. Saç kesimi ve sakal tıraşı mı?"

Sandalyeye oturdum. İnanılmaz, beni tanımamıştı. Beni on beş yıldan fazladır görmediğini ve son birkaç aydır görünüşümün gerçekten çok değiştiğini düşündüm kendi kendime. Yüzümü havlu ile sarmıştı, aynadan beni inceledi, yüzünde çatık kaşlı, garip bir ifade vardı.

"İstediklerim," dedim, başımla fiyat listesini işaret ederek, "saç kesimi, sakal tıraşı, şampuan, masaj..."

Kaşları havaya kalktı.

"Uzun zamandır görmediğim biri ile buluşacağım," dedim onu rahatlatmaya çalışarak, "çok iyi görünmek istiyorum."

Korkutucu bir histi, saçlarımı yeniden ona kestirmek. Usturayı, ustura kayışına sürttü, çıkan acı fısıltı beni rahatsız etmişti, koltuğa sindim iyice. Başımı onun nazik ve becerikli ellerine bırakmıştım, bıçağın boğazımdan yavaşça süzüldüğünü hissettim. Gözlerimi kapattım ve bekledim. Yeniden ameliyat masasında olmak gibiydi.

Boğazımdaki kaslardan biri düğümlendi ve ben onu uyaramadan seğirdi. Bıçak, tam Adem elmasının altından çiziverdi.

"Hey!" diye bağırdı. "İsa aşkına... rahatla. Kıpırdadın. Bak, gerçekten üzgünüm."

Lavabonun yanındaki ıslak havluya uzandı hemen. Aynadan, boğazıma doğru süzülen kırmızı kan damlasını görebiliyordum. Heyecanla karışık, mahcup bir tavırla kan damlasını yakama ulaşmadan temizledi.

Onu izlerken, kısa boylu ve şişman bir adama göre çok becerikli diye düşündüm ve onu aldattığım için kendimi suçlu hissettim. Ona kim olduğumu söylemek istedim, elini omzuma koymasını ve eski günlerden konuşmayı istedim. Ama stiptik pudrayı¹² sürene kadar bekledim.

Tıraşımı nazikçe bitirdi, sonra masaj ışıklarını sandalyenin yanına getirdi, gözlerime, güvercin ağacından, içleri pamuk dolu koruyucu petler koydu. Orada, parlak kırmızı içindeki karanlıkta, beni en son dışarıya çıkardığı akşam neler olduğunu hatırladım...

Charlie diğer odada uykudayken, annesinin çığlık gibi bağırması ile uyandı. Tartışmalar sırasında uyumaya alışkındı artık bunlar, bu evde neredeyse her gün olan şeyler. Ama bu gece, bu isteri nöbetinde, gerçekten kötü olan bir şey var. Yastığına iyice siniyor.

“Buna dayanamıyorum! O gitmeli! Düşünmek zorunda olduğumuz bir çocuğumuz var. Diğer çocuklar onunla dalga geçiyor diye, her gün okuldan ağlayarak gelmesine dayanamıyorum. Hakkı olan normal yaşantıyı onun elinden alamayız.”

“Ne yapmak istiyorsun? Sokağa mı atalım?”

“Gönderelim. Warren Eyalet Evi’ne.”

“Bunu sabah konuşalım.”

“Hayır. Tek yaptığın konuşmak, konuşmak, bunun dışında hiçbir şey yapmıyorsun. Onu bir gün daha burada istemiyorum. Şimdi bu gece.”

“Saçmalama, Rose. Çok geç oldu.... Bu gece olmaz. Çok fazla bağırıyorsun. Herkes seni duyacak.”

“Umurumda değil. O bu gece gidiyor. Ona bakmaya bile tahammül edemiyorum artık.”

“İnanamıyorum sana, Rose. Ne yapıyorsun?”

“Seni uyarıyorum. Onu buradan götür.”

“O bıçağı bırak elinden.”

“Kızımın hayatını mahvetmeyeceğim.”

“Sen delirmişsin. O bıçağı yerine koy.”

“Ölmek çok daha iyidir. O hiçbir zaman normal bir hayat yaşayamayacak. En iyisi gitmesi”

“Aklını kaçırmışsın. Tanrı aşkına, kendine hâkim olamıyor musun?”

“Onu götür buradan. Şimdi bu gece.”

“Pekâlâ. Onu bu gece Herman’a götürüyorum, yarın Warren Eyalet Evi’ne gidip gitmeyeceğini konuşuruz.”

Bir sessizlik oldu. Karanlıkta, evin üzerine çöreklenen titremeyi hissedebiliyordum ve sonra Matt'ın annesininkinden çok daha sakin olan sesini duydu. "Hissettiklerini anlayabiliyorum ve endişelendiğin için seni suçlayamam. Ama kendini kontrol etmek zorundasın. Onu Herman'a götüreceğim. Bu seni memnun eder mi?"

"İstediğim bu. Kızının da normal bir hayat yaşamaya ihtiyacı var."

Matt, Charlie'nin odasına girer, hiçbir şeyden habersizce korkan oğlunu giydirir. Baba oğul evden çıkarlarken, anne onlara bakmamaya çalışır. Belki de, oğlunun hayatından çoktan çıkmış olduğuna kendisini inandırmaya çalışmaktadır zaten var olmayan oğlunu. Dışarı çıkarken annesinin bıçakla bir şeyler doğradığını görür ve sanki bıçağı onu incitmek için kullanacakmış gibi hisseder belli belirsiz. Annesi sanki ondan bir şey alıp, Norma'ya vermek istiyor gibidir.

Annesine tekrar baktığında, bir bez ile lavaboyu temizlediğini görür.

Saç kesimi, sakal tıraşı, masaj ve diğer tüm işler bittiğinde, sandalyede arkama yaslanarak oturdum, kendimi hafiflemiş ve temiz hissediyordum. Boynumdaki havluyu aldı, saçımın arkasını görebilmem için bana başka bir ayna tuttu. Önümdeki aynadan arkamdaki aynaya bakarken bir an için, bir yansıma hissettim, bu iki aynadan birbirine yansıyan görüntüler, hayatımın uzanıp giden, sonsuz koridorları gibi geldi bana... kendime bakarken.... kendime bakarken... kendime bakarken... bakarken...

Hangisi? Ben kimdim?

Ona söylememeyi düşündüm. Hangisi onun için doğru olurdu? Sadece çekip gitmek ve kim olduğumdan bahsetmemek mi? Sonra onu bulmak istediğimi hatırladım. Benim yaşayan biri olduğumu o da kabul etmeliydi, ben de bir insandım. Yarın müşterilerinin saçlarını keserken ederken benimle övünmesini istedim. Hepsi gerçek olabilirdi. Eğer benim, onun oğlu olduğumu öğrenirse o zaman o da bir insan olacaktı.

"Şimdi, beni tıraş ettin ve saçlarımı kestin artık yüzüm daha iyi görünüyor. Belki de beni tanımışsındır," dedim ve tanıdık bir ifade görebilmek için karşısında durdum.

Kaşlarını çattı. "Nedir bu? Kamera şakası mı?"

Onu kamera şakası yapmadığıma ikna etmeye çalıştım, bana dikkatlice baksa kim olduğumu anlayabilirdi.

Omuz silkti ve taraklarını, makaslarını yerleştirmek için arkasını döndü. "Oyun oynamak için vaktim yok. Kapatacağım. Üç dolar elli sent."

Ya eğer beni dinlemezse? Ya bu aptalca bir fanteziyse? Parayı almak için elini uzatmıştı ama ben, cüzdanımı elime almadım. Beni hatırlamalıydı. Beni hatırlamalıydı.

Ama hayır elbette hayır ve ağzımdaki o ekşi tadı ve avuç içlerimdeki terlemeyi hissettiğimde fenalaşabileceğimi düşündüm. Ama bunun onun önünde olmasını istemiyordum.

“Hey, iyi misin?”

“Evet... sadece... bekle...” Krom sandalyelerden birine takıldım ve kanın beynime gitmesini sağlamak için eğildim. Midem çalkalanıyordu. Tanrım, bayılmamalıyım. Onun önünde gülünç duruma düşmeme izin verme.

“Su... biraz su... lütfen...” Bir şey içmek zorunda olduğumdan değil sadece bana bakmasını engellemek istiyordum. Yıllar sonra beni bu halde görmesini istemiyordum. Bir süre sonra elinde bir bardak suyla geri döndü, kendimi daha iyi hissediyordum.

“İşte, iç. Bir dakika dinlen. İyi gelir.” O bana bakarken sudan bir yudum aldım, yarı unutulmuş hatıralara daldığını anlayabiliyordum. “Seni gerçekten bir yerden tanıyor muyum?”

“Hayır... ben iyiyim. Bir dakika içinde gideceğim.”

Ona nasıl söyledim? Ne söyleyebilirdim? Buradayım, bana bak, ben Charlie, oğlun, hatırladın mı? Seni suçlayamam, ama ben buradayım, çok değiştim. Dene. Bana sorular sor. Yirmi dil konuşabiliyorum, kullanılan ve artık kullanılmayan diller; bir matematik dâhisiyim, ben Öldükten sonra da yaşayacak bir piyano konçertosu yazıyorum.

Ona söyleyebilir miydim?

Bu dükkânda oturmuş, başımı okşayıp, “İyi çocuk” demesini beklemek ne kadar da aptalcaydı. Onun onayını almak isterdim, ayakkabılarımın bağcıklarını bağlamayı ya da ceketimin düğmelerini iliklemeyi öğrendiğimde olduğu gibi, memnun olmasını isterdim. Bunu görmek için gelmişim ama artık anlıyordum ki, bu olamayacaktı.

“Bir doktor çağırmamı ister misin?”

Ben onun oğlu değildim. Başka bir Charlie vardı. Zekâ ve bilim beni değiştirmişti ve bu onu benden uzaklaştırabilirdi fırındakilere olduğu gibi çünkü benim gelişmem onu küçültmüştü.

“İyiyim,” dedim. “Baş belası olduğum için özür dilerim.” Ayağa kalktım ve bacaklarımı kontrol ettim. “Sanırım yediğim bir şeyden. Artık dükkânınızı kapatabilirsiniz.”

Kapıya yöneldim, sert bir sesle seslendi arkamdan. “Hey, bekle!” gözlerinde şüpheci bir ifade vardı. “Ne koparmaya çalışıyorsun?”

“Anlayamadım?”

Baş parmağını ve işaret parmağını birbirine sürtüyordu. “Bana üç dolar elli sent borçlusun.”

Özür diledim ve ona parasını ödedim, bana inanmadığını gözlerinden anlayabiliyordum. Ona beş sent fazladan verdim ve hızla dükkândan çıktım ve oradan uzaklaştım.

21 Haziran - Üç boyutlu labirente zaman serileri ekledim, Algernon hepsini kolaylıkla öğreniyor. Onu su ya da yiyeceklerle motive etmeye bile gerek yok. Sadece öğrenmek için problemi çözüyor başarı kendi ödülünü kendisi veriyor.

Ama, Burt’un konferansta söylediği gibi, davranışları istikrarsız. Bazen koşudan sonra ya da koşu sırasında, heyecanlanıyor ve kendisini labirentin duvarlarına atıyor ya da kıvrılarak duruyor ve koşmayı reddediyor. Engelleme? Ya da daha derin bir şey?

17:30 P.M. - Deli Fay bu öğleden sonra elinde beyaz dişi bir fare ile yangın merdiveninden geldi yalnız geçen bu yaz gecelerinde onu yalnız bırakmamak için. Tüm itirazlarımın üstesinden geldi ve Algernon’un böyle bir ilişkiye ihtiyaç duyduğu konusunda beni ikna etti. Küçük Minnie’nin sağlıklı ve ona moral verebilecek biri olduğuna inanınca ikna oldum. Algernon’un bir dişi gördüğünde ne yapacağını merak ediyordum. Ama, küçük Minnie’yi Algernon’un kafesine koyduğumuzda, Fay kolumdan beni çekti ve odadan çıkardı.

“Romantik duyguların nerede senin?” dedi. Radyoyu açtı, ve beni tehdit eder gibi hareketlerimi o kontrol etti. “Sana son adımları öğreteceğim.”

Fay gibi bir kızı nasıl kızdırabilirdin?

Ne de olsa, Algernon’un artık yalnız olmadığına memnundum.

23 Haziran - Dün gece geç saatte koridorda kahkahalar duydum kapım çalındı. Gelen Fay’di, yanında da bir adam vardı.

“Merhaba, Charlie,” diye kıkırdadı beni görünce. “Leroy, Charlie ile tanış. Benim karşı komşum. Mükemmel bir sanatçı. Yaşayan unsuru olan bir heykel yaptı.”

Leroy, onu kavramış duvara çarpmasını engellemeye çalışıyordu. Bana sinirli bir şekilde baktı ve tebrik etmek için homurdandı.

“Leroy’la Stardust Balo Salonunda tanıştım,” diye açıkladı. “O harika bir dansçı.” Dairesine girmek için bir adım attı ama sonra, arkasını döndü. “Hey,” diye kıkırdadı, “neden içki içmek için Charlie’yi de çağırıyoruz, parti yaparız?”

Leroy bunun iyi bir fikir olduğunu düşünmüyordu.

Özür diledim ve izin istedim. Ben kapıyı kapattıktan sonra, koridorda gülüşmelerini duydum, aklımda beliren resimleri seçmeye çalışıyordum: büyük beyaz bir yatak... beyaz çarşaflar ve birbirlerinin kollarındalar.

Alice’i aramak istedim, ama aramadım. Neden kendime ıstırap veriyordum? Alice’in yüzünü hayalimde canlandıramıyordum. Fay’i canlandırabiliyordum, giysileriyle ve çıplak, soğuk mavi gözleri ile, uzun sarı saçları örülmüş ve başının etrafına taç gibi sarılmıştı. Fay, açıktı, ama Alice sisler arasında kaybolmuştu.

Bir saat kadar sonra, Fay’in dairesinden bağırma sesleri duydum ve sonra eşyaların duvarlara çarpmasını duydum, yardıma ihtiyacı olup olmadığına bakmak için yatağımdan kalktığımda kapının hızla çarpıldığını dışarı çıkan Leroy’un küfürler savurduğunu duydum. Birkaç dakika sonra, oturma odası penceresinin çalındığını duydum. Pencere açıktı, gelen Fay’di, pencere pervazına oturdu, üzerinde tatlı bacaklarını açıkta bırakan siyah bir kimono vardı.

“Merhaba,” dedi fısıldar gibi, “sigaran var mı?”

Ona bir sigara verdim, pencere pervazından koltuğa atladı. “Ahh!” diye iç çekti, “genellikle kendimi koruyabilirim, ama bunun gibiler çok aç oluyorlar ve onları hemen def etmek zorundasın.”

“Oh,” dedim, “onu buraya kadar, def etmek için mi getirdin.”

Sert bir tavırla baktı, “sen onaylıyor musun?”

“Ben kimim ki, onaylamayacağım? Bir adamı dans salonundan buraya kadar getiriyorsan bazı yaklaşımlarda bulunmasına da hazırlıklı olmalısın. Sana karşı böyle bir girişimde bulunması doğal.”

Başını salladı. “Stardust Balo Salonuna dans etmeyi sevdiğim için gidiyorum ve orada tanıştığım birini evime davet ettim diye onunla yatmak zorunda olduğumu düşünmemiştim. Onunla yatacağımı düşünmemiştin değil mi, düşündün mü?”

Aklımda, ikisini aynı yatakta birbirlerine sarılmış şekilde beliren görüntü bir anda köpük baloncuğu gibi dağılıverdi.

“Eğer, o sen olsaydın,” dedi, “her şey daha farklı olurdu.”

“Bu ne demek?”

“Kulağa nasıl geliyorsa öyle. Eğer bana teklif etseydin, seninle yatardım.”

Soğukkanlılığımı korumaya çalışarak. “Teşekkür ederim,” dedim. “Bunu aklımda tutacağım. Sana bir fincan kahve yapayım mı?”

“Charlie, seni anlayamıyorum. Benden hoşlanan adamları ya da hoşlanmayanları anlayabiliyorum. Ama senin benden korkar gibi bir halin var. Homoseksüel değilsin, değil mi?”

“Tanrı aşkına, hayır!”

“Yani, eğer öyleysen bunu benden saklamana gerek yok, iyi arkadaş olabiliriz. Ama bunu bilmek istiyorum.”

“Ben homoseksüel değilim. Bu gece, o adamla dairene gittiğinde, onun yerinde olmak istedim.”

Öne doğru eğildi, kimono boyun hizasında açıldı ve göğüsleri ortaya çıktı. Kollarını boynuma doladı, benden bir şey yapmamı bekliyordu. Benden ne beklendiğini biliyordum ve yapmamam için bir sebep yoktu. Panik olmamı gerektirecek bir durum yoktu onunlayken yoktu. Sonuçta, talepkâr davranan ben değildim. Ve o, daha önce tanıştığım kadınların hepsinden farklıydı. Belki de içinde bulunduğum duygusal süreç gereği bana en uygun kadın oydu.

Kollarımı vücuduna doladım.

“Bu çok farklı” dedi, sesi bir kumrunun ötüşüne benziyordu. “Umursamadığını düşünmeye başlamıştım.”

“Umursuyorum,” diye fısıldadım, boynunu öperken. Tüm bunlar olurken, kendimi kapı ağzında duran üçüncü bir kişi gibi hissediyordum. Ama kendimi böyle dışarıdan görmek beni tepkisizleştirmişti. Panik yapmıyordum, bu doğru, ama içimde bir heyecan kıpırtısı bile yoktu istek yoktu.

“Benim dairemde mi burada mı?”

“Bir dakika bekle.”

“Sorun ne?”

“Yapmasak daha iyi olur. Bu gece kendimi pek iyi hissetmiyorum.”

Bana hayretle bakıyordu. “Bir şey mi oldu?... Benden yapmamı istediğin bir şey var mı?... Benim için fark etmez...”

“Hayır, öyle değil,” dedim sert bir şekilde. “Sadece kendimi iyi hissetmiyorum.” Bir erkeği heyecanlandırabilecek her şey vardı onda ama bu deneyi yapmak için iyi bir zaman değildi. Sorunumun çözümü başka bir yerdeydi.

Ona ne söyleyeceğimi bilemiyordum. Gitmesini isterdim ama, bunu ona söyleyemezdim. Beni inceliyordu ve sonunda söyledi, “Bak, bu gece burada kalsam senin için problem olur mu?”

“Neden?”

Omuz silkti. “Senden hoşlanıyorum. Bilmiyorum. Leroy geri gelebilir. Birçok sebep var. Eğer istemiyorsan...”

Yine beni ikna etmişti. Ondan kurtulmak için bir sürü bahane yaratabilirdim ama ona teslim oldum.

“Hiç cinin var mı?” diye sordu. “Hayır, ben çok fazla içki içmem.”

“Dairemde biraz var. Buraya getireceğim.” Onu durdurumama fırsat kalmadan camdan dışarı çıkmıştı bile, birkaç dakika sonra elinde üçte ikisi dolu bir şişe ve bir limon ile geri geldi. Mutfaktan iki bardak aldı ve ikisinin de içine cin doldurdu. “İşte,” dedi “bu kendini daha iyi hissetmene yardımcı olur. Bu keskin çizgilerdeki resmiyeti kaldıracaktır. İşte senin hatan burada. Her şey çok düzenli ve düz, bir kutuda yaşıyor gibisin. Heykelin içindeki Algernon gibi.”

İlk önce söylediklerini yapmayacaktım, ama sonra kendimi çok garip hissettim, neden olmasın diye düşündüm. İşlerin daha kötü olmasını istemiyordum ve beni dışarıdan izleyen, ne yaptığımı hiçbir zaman anlamayan o, diğer benliğimden de kurtulmama yardım edebilirdi.

Beni sarhoş etti.

İlk içkiyi hatırlıyorum ve yatağa gidişimizi ve elinde içki şişesi ile yanıma sokuluşunu hatırlıyorum. Öğleden sonra içki sersemliğiyle uyandım.

O hâlâ uyuyordu, yastığı boynunun altında kümelenmişti. Gece oturduğumuz masanın üzerinde boş şişeler ve ezilmiş şişe kapakları vardı, dün gece perde kapanmadan önce hatırladığım son şey, ikinci içkiydi.

Gerindi ve bana sarıldı çıplak bir halde. Ben uzaklaşmaya çalışırken yataktan düştüm. Üzerime sarmak için bir çarşaf aldım.

“Merhaba,” diyerek esnedi. “Bugünlerde ne yapmak istiyorum biliyor musun?”

“Ne?”

“Çıplak bir resmini yapmayı. Michelangelo’nun David’i gibi. Çok güzel olacak. Tamam mı?”

Başımı salladım. “Şu baş ağrısı dışında. Ben ah dün gece çok fazla mı içtim?”

Güldü ve dirseğini yatağa dayayarak kalktı. “Tam bir bombaydın. Hey baksana biraz tuhaf davranmadın mı homoseksüel gibi demek istemiyorum sadece farklı.”

“Ne” dedim. Yürüyebilmek için üzerimdeki çarşafı bağlayarak “Bu ne? Ne yaptım?”

“Mutlu, üzgün, uykulu, seksi olan erkekleri görmüştüm ama senin gibisini hiç görmedim. Çok fazla içki içmemen iyi aslında. Ah, tanrım, bir kameram olmasını isterdim. ne kadar kısa bir konu yarattın öyle.”

“Pekâlâ, İsa aşkına ne yaptım?”

“Beklediğimi değil. Seks yapmadın ya da onun gibi bir şey. Ama olağanüstüydün. Ne tür bir davranış! Esrarengiz. Sahnede çok başarılı olurdu. İzleyenleri hayranlık içinde bırakırdın. Karmaşık ve gülünçtün. Biliyor musun, yetişkin bir adamın bir çocuğun taklidini yapması gibi. Okula gitmek istediğini, okumayı, yazmayı öğrendiğini ve böylece diğer insanlar gibi akıllı olmak istediğini söyledin. Bunun gibi aptalca şeyler. Farklı biriydin yöntem sahnelemesiyle yapılan gibi ve benimle oynayamayacağını, yoksa annenin fıstıklarını alıp bir kutuya koyacağım söyledin.”

“Fıstıklar mı?”

“Evet! Bana yardım et!” güldü, ellerini başına koydu ve deliriyormuş gibi başını salladı. “Ve senin fıstıklarını alamayacağımı söyledin. Olağanüstü. Ama sana söylemeliyim, konuşma şeklin! Sokak köşelerindeki o budalalara benziyordu, bir kıza *bakarlarken* takındıkları tavır gibi. Tuhaf birisin kısacası. İlk başta dalga geçtiğini sanmıştım ama şimdi zorlayıcı ya da onun gibi bir şey olduğunu düşünüyorum. Tüm düzenliliğin ve her şeyi kafana takman.”

Bu beni üzmemişti, bunun olabileceğini biliyordum. Sarhoş olmak, içimde bir yerlerde bastırılan eski Charlie Gordon’u kapalı olduğu kafesten çıkarmıştı. Bunu kabul etmiştim, o yok olmamıştı. Ameliyat ve tüm bu olanlar onu zekâ ve bilgi içinde geri plana itmişti ama yok edememişti izliyordu ve bekliyordu.

Ne bekliyordu?

“Peki ya şimdi?”

Ona iyi olduğumu söyledim.

Üzerime sardığım çarşafı tutarak beni yatağa çekti. Onu durdurumama fırsat vermeden kollarını boynuma doladı ve beni öptü. “Dün gece korktum,

Charlie. Keçileri kaçırdığını düşündüm. İktidarsız erkeklerle tanışmıştım, hastalık onları ele geçiriyor ve manyağa dönüşüyorlar.”

“Bunu nasıl bastırdın?”

Omuz silktilti. “Pekâlâ, korkmuş küçük bir çocuk gibiydin. Bana zarar vermeyeceğini biliyordum ama kendine zarar verebilirsin diye düşündüm. Öylece bekledim. Üzüldüm. Her ne ise, bunu aldım...” Ağır bir kitap çıkardı, yatak ve duvar arasında durdu.

“Umarım bunu kullanmak zorunda kalmamışsındır.” Başını salladı. “Çocukluğunda fıstıkları çok seviyor olmalısın.”

Yataktan kalktı ve giyinmeye başladı. Ben yatakta yatarken onu izledim bir süre. Önümde hiç utanmadan ve sakınmadan hareket edebiliyordu. Göğüsleri yaptığı tabloda olduğu gibi dolgundu. Onu arzuluyordum ama bu boş bir istekti. Ameliyata rağmen Charlie hâlâ içimdeydi.

Ve Charlie fıstıklarını kaybetmekten korkardı.

24 Haziran - Bugün, dün gece o kadar fazla içkiden sonra anti entelektüel bir gün yaşadım. Cesaret edebilseydim, sarhoş biri olurum ama, Fay ile yaşadığım o geceden sonra, bunun benim için tehlikeli olduğunu anlayabiliyorum. Bu yüzden, Times Square’e gittim, sinemadan sinemaya, kendimi western ve korku filmlerinin içine attım alıştığım gibi. Ekranın önüne oturduğum her seferinde, kendimi suçlu hissediyordum. Her karenin içine girebilir ve bir diğerine atlayabilirdim. Yeni hayatımda kayıp olan bir şeyleri bu dünyada bulmaya çalışıyordum.

Sonra, bir anlık bir sezgiyle, tam Keno Eğlence Merkezinin önünde, istediğimin sinema filmleri değil *seyirciler* olduğunu anladım. Karanlıkta insanlarla birlikte olmak istiyordum.

Burada insanlar arasındaki duvarlar zayıftı ve eğer sessizce dinlersem neler olup bittiğini anlayabilirdim. Greenwich Kasabası da böyle bir yer olmalıydı. Sadece yakın olmak değildi istediğim kalabalık bir alışveriş merkezinin asansöründe de insanlarla yakın olabilirsiniz burada bu sıcak yaz gecesinde herkes sokaklarda dolaşırken, otururken dingin bir hışırtı var, birine sürtündüğünde, ağaç dallarının gövde ve köklerle hissettikleri duyguyu yakalayabilirdin. Böyle zamanlarda, vücudumu çevreleyen et ince ve gergin, ve içimdeki gem vurulamaz açlık beni da sokakların karanlık köşelerini gözlemeye itiyor.

Genellikle yürümekten yorulduğumda, daireme gider ve derin bir uyku çekerdim ama bugün eve gitmek yerine bir vagon restorana gittim. Yeni bir

garson çocuk vardı, on beş, on altı yaşlarındaydı, onda tanıdık bir şeyler gördüm, hareketlerinde, bakışlarında. Daha sonra, önümdeki masayı temizlerken, elindeki bulaşıklar kaydı.

Yere düştüler ve masaların altına dağılan küçük beyaz porselen taneciklerine dönüştüler. Elinde boş tepsiyle öylece kalakaldı, korkmuştu. Müşterilerden nümayiş sesleri yükseldi (“hey, oda ne öyle!”... “wow!” ve “Burada fazla uzun zamandır çalışmıyor galiba” halka açık restoranlarda bu tip şeyler olduğunda söylenenler söylendi). Kafası karışmış görünüyordu.

Dükkân sahibi neler olduğuna bakmak için geldiğinde çocuk korkup geri çekildi bir yumruktan korunmak istercesine kollarını yüzüne kapadı.

“Tamam! Tamam seni budala” diye bağırdı adam, “orada durma! Süpürgeyi al ve şunları süpür. Seni budala... budala! Seni idiot! Mutfakta. Al ve süpür hepsini.”

Dayakla cezalandırılmayacağını anlayınca yüzündeki korku ifadesi kayboldu, süpürgeyi alıp geldiğinde şarkı mırıldanıyordu. Bazı kavgacı müşteriler söylenmeye devam ettiler, kendilerini bu olayla eğlendirmeye çalıştılar.

“Orada, işte. Arkanda bir parça var...”

“Hadi, alamadın...”

“O kadar da aptal değil. Kırma, yıkamaktan daha kolay...”

Çocuğun boş gözleri onunla eğlenen kalabalıkla birleştiğinde oda onlara sırtmaya başladı, anlayamadığı bu eğlencenin ortasına dalmıştı bile.

Onun, donuk ve boş bakışlarını gördüğümde kendimi çok kötü hissettim bir çocuğun büyük parlak gözlerini gördüm, kararsız ama mutlu olmaya hevesli... onda neyi hissettiğimi fark ettim. Ona gülüyorlardı çünkü o zihinsel engelliydi.

Ve ben ilk başta kalabalıkla birlikte ona gülmüştüm.

Bir anda, kendime ve ona gülen tüm diğerlerine hiddetle öfkelen dim. Kırılan tabak parçalarını alıp onlara fırlatmak istedim. Gülen yüzlerini dağıtmak istedim. Ayağa fırladım ve bağırdım: “Kapayın çenenizi! Onu rahat bırakın! O anlayamıyor. Ne olduğundan haberi yok... ama Tanrı aşkına birazcık acıyın! O bir *insan*!”

Restoran sessizliğe büründü. Kendimi tutamadığım için ve böyle bir sahne yarattığım için kendi kendime söylendim. Çocuğa bakmamaya çalışarak, yemeğime elimi bile sürmeden hesabı ödeyip kalktım, ikimiz için de utanmıştım.

İnsanların dürüstlük ve duyarlılık duyguları ne kadar farklıydı, kolu bacağı olmayan bir adama ne kadar şefkatle yaklaşıyorlar ve nasıl acıyorlardı zekâsı olmadan doğan birine acımak ona şefkat göstermek bu kadar mı zor olabilirdi bu tip insanlar, onlar için doğal palyaçolardı.

Ve neredeyse unutacaktım.

Sadece kısa bir süre önceye kadar insanlar bana da gülüyorlardı. Şimdi fark ediyorum ki, bana gülerlerken, farkında bile olmadan ben de onlara eşlik ediyordum. Bu canımı daha çok acıtıyor.

Sıklıkla, eski ilerleme raporlarımı okuyorum, cehaletimi ve çocukça saflığımı görebiliyorum, kıt bir zekânın, karanlık bir odanın anahtar deliğinden dışarıdaki göz kamaştıran ışığa gıpta ile bakması gibi. Rüyalarımnda ve hatıralarımda, Charlie'yi görüyorum, etrafındakilerin ne söylediklerinin farkında bile olmadan onlara gülümsüyor. O aptal görünüşümle birlikte, değersizim. Diğer insanlarda bende olmayan bir şey var beni yalanlayan bir şey. Mantıksal körlüğümde, bende eksik olan şeyin okuma yazma öğrendiğimde tamamlanacağını ve diğer insanlar gibi düşünebileceğimi sanmıştım, zeki olabileceğimi düşünüyordum.

Her geri zekâlının diğer insanlar gibi olmak istemesi gibi.

Bir çocuk açıksa bile, kendisini besleyemez, ne yiyeceğini bilemez.

O günler benim için iyiydi. Çocukça endişeleri bırakmalıydım geçmişimde de gelecekte de. İnsanlara bir şeyler vermeliydim. Bilgimi ve yeteneğimi, insanların zekâlarını geliştirmede kullanmalıydım. Kim bilgiyle donatılmıştı? Kim her iki dünyada da yaşamıştı?

Yarın, Welberg Vakfı'ndaki yöneticilerle konuşup proje ile ilgili bireysel bir şeyler yapmak için izin isteyeceğim. Eğer bana izin verirlerse, onlara yardım edebilirim. Bazı fikirlerim var.

Bu kusursuz bir proje olaksa daha yapılacak çok fazla şey var. Eğer ben bir dâhiye dönüştüysem, Amerika'daki beş milyondan fazla zekâ geriliği olan insan ne olacak? Dünyada sayısı belli olmayan bu kadar engelliye ne olacak? Daha doğmamış ama mantıksal olarak engelli doğacak çocuklar ne olacak? Bu teknik, normal bir insanda kullanılırsa ne gibi fanteziler çıkabilir ortaya. Örneğin dâhilerde?

Yeteneğimi ve bilgimi yayabileceğim, ve önümde ardına kadar açabileceğim daha ne kapılar var kim bilir. Onlara, yapmak istediğimin çok önemli olduğunu anlatmalıyım. Vakıf bana bu izni verecektir.

Ama artık yalnız olamam. Bunu Alice'e anlatmalıyım.

25 Haziran - Bugün Alice'i aradım. Gergin olduğum için, tutarsız konuşmuş olmalıyım ama onun sesini duymak güzeldi. Onun da sesimi duyduğuna sevindiğini söyleyebilirim. Beni görmeyi kabul etti, bir taksi çağırdım ve kalabalık trafikte ilerlerken sabırsızlığım daha fazla artmıştı.

Ben kapıyı çalmadan açtı ve boynuma atıldı. "Charlie, senin için çok endişelendik. Bir yerlerde trafik kazası geçirmiş olabileceğini ya da belleğini yitirdiğini düşündüm. Neden bize nerede olduğunu bildirmedi? Bunu yapmalıydın."

"Beni azarlama. Bazı cevapları bulabilmek için biraz yalnız kalmalıydım."

"Mutfağa gel. Kahve yapacağım. Neler yaptın?"

"Günlerce düşündüm, okudum, yazdım; ve geceleri kendimi aramaya çalıştım. Ve Charlie'nin beni izlediğini keşfettim."

"Böyle konuşma," diyerek ürperdi. "Bu doğru değil. Bunu sen uyduruyorsun."

"Kendim olmadığımı düşünmek çok kötü. Onun yerine geçtim ve onu bir mağaraya kapadım o da beni fırından attırdı. Söylemek istediğim, Charlie Gordon, geçmişte vardı ve geçmiş gerçektir. Yeni bir şey inşa etmek için eskisini yıkmak gerekir ve eski Charlie Gordon yıkılmıyor. O var. İlk başta onu arıyordum: Babasını -babamı- görmeye gittim, tüm yapmak istediğim Charlie'nin eskiden var olduğunu kanıtlamaktı böylece kendi varlığımı da doğrulayacaktım."

"Nemur, seni yarattım dediğinde gururum kırılmıştı. Ama sonra, Charlie'nin sadece eskiden değil şimdi de var olduğunu fark ettim. İçimde ve etrafımda. O bizim aramıza da girdi. Zekâmın bir engel oluşturduğunu düşünüyorum görkemli, aptal gururum senin önüne geçti. Bu fikri aklıma sokan sensin. Ama bu o değil. O Charlie, annesinin ona söyledikleri ve yaptıkları yüzünden, kadınlardan korkan o aptal küçük çocuk. Görmüyor musun? Geliştiğim tüm bu aylar boyunca, duygusal olarak hep Charlie oldum. Ve ne zaman sana yaklaşmak istesem seninle sevişmek istesem hep o aramıza girdi."

Heyecanlanmıştım. O titremeye başlayana kadar sesimi yükseltmiş ve üzerine gitmiştim. Yüzü kızardı. "Charlie," dedi fısıldayarak, "bir şey yapamaz mıyım? Yardım edemez miyim?"

"Sanırım, laboratuvardan uzak kaldığım bugünlerde değiştim," dedim. "Bunu nasıl yapacağımı bilemiyordum ama dün gece şehirde dolaşırken, farkına vardım. Problemi kendimle çözemem. Ama fark ettiğim en önemli

şey, duygusal problemlerin zekâ ile çözülemeyeceği. Dün gece bunu fark ettim. Kayıp bir ruh gibi dolaştığımı düşünüyordum, o sırada gerçekten kaybolduğumu gördüm.”

“Bir şekilde herkesten ve her şeyden duygusal olarak uzaklaştım. Karanlık sokaklarda aradığım şey bulabileceğim son lanet yer yeniden insanlar arasına karışmak ve gelişmemi sürdürürken entelektüel özgürlüğümü yaşamak. Büyümeliyim. Benim için demek, her şey demek...”

Her kuşku ve korku su yüzüne fışkırana kadar konuştum. O benim ses tablomdu, öylece hipnotize olmuş gibi duruyordu. Ateşim yükseldi, terledim, vücudumun ateş içinde olduğunu düşünmeye başladım. Umursadığım birinin önünde ateşler içinde yanıyordum.

Ama bu onun için çok fazlaydı. Titreme göz yaşlarına döküldü. Kanepenin üzerindeki görüntü gözlerimi aldı korkuyla bir köşeye sinmiş, kırmızı yüzlü genç kadın Alice’in ne hissettiğini merak ettim. Kendisini bana verirdi, ben de onu istiyordum, ama ya Charlie?

Fay ile sevişsem Charlie’nin umurunda olmazdı. Kapıda durup izlerdi sadece. Ama bu Alice olduğunda paniklemişti. Alice’e âşık olmamdan mı çekinmişti?

Kanepede oturmuş, bana bakıyordu, ne yapacağımı merak ediyordu. Ben ne yapmalıydım? Onu kollarıma almayı ve...

Bunu düşünmeye başladığımda uyarı yine geldi. “İyi misin, Charlie? Solgun görünüyorsun.”

Kanepeye yanına oturdum. “Sadece biraz başım döndü. Geçer.” Ama biliyordum ki, Charlie, onunla sevişeceğimi anladığında her şey daha kötü olacaktı.

Aklıma bir fikir geldi. İlk önce beni tiksindirdi ama bir anda bu felçten kurtulmanın tek yolu, Charlie’yi kurnazlıkla yenmekti. Alice ile sevişeceğim için korkuyorsa, onun Fay olduğunu düşünürdüm, ışıkları kapatırım ve onun Fay olduğunu düşünürüm. O farkı asla anlayamaz.

Bu yanlıştı iğrençti ama eğer işe yararsa, Charlie’nin duygularım üzerine kurduğu boğucu etkiyi kırabilirdim. Alice’e âşık olduğumu o zaman söyleyebilirdim ve tek yol buydu.

“İyiyim. Bir süre karanlıkta oturalım” dedim ışığı kapatırken ve bir süre kendimi toparlamak için durdum. Bu kolay olmayacaktı. Kendimi yanımda oturan bayanın Fay olduğuna inandırmalıydım. Benden ayrılır ve dışarıdan izlemek isterse, bu onun için kolay olmayacaktı çünkü oda karanlıktı.

Panik uyarılarından şüphelendiğim için bir süre bekledim. Ama hiçbir şey yoktu. Uyanık ve soğukkanlı hissediyordum. Kolumla onu sardım.

“Charlie, ben”

“*Konuşma!*” diyerek kestim, koltukta sindi. “Lütfen,” dedim onu rahatlatmaya çalışarak, “hiçbir şey söyleme. Sadece karanlıkta sana sarılmama izin ver.” Onu kendime doğru çektim, gözlerimi kapattım, Fay’i düşünmeye çalıştım uzun sarı saçlarını, açık renkli tenini. Fay, onu son gördüğümde yanımda uzandığı gibi. Fay’ın saçlarını öptüm, boynunu öptüm ve sıra dudaklarına geldi. Fay’ın kollarının belimi okşadığını hissettim, omuzlarımı okşadı, daha önce hiçbir kadınla yalnız kaldığımda hissetmediğim şeyleri hissettim, onu okşadım ve sonra sabırsızca artan bir istekle onu öptüm.

Boynumdaki saçlar tatlı bir şekilde ürperdi. Odada biri vardı, karanlığın içinden bize bakıyordu, görmeye çalışıyordu. Heyecanla ismi tekrarladım. Fay! Fay! FAY! Yüzüne öyle açıkça hayal etmişim ki hiçbir şey giremezdi aramıza. Sonra bana yavaşça yaklaştı, bağırdım ve onu ittim.

“Charlie!” Alice’in yüzünü göremiyordum ama tepkisinden yüzündeki şoku canlandırabiliyordum.

“Hayır, Alice! Yapamam. Anlamıyorsun.”

Hızla kanepeden kalktım ve ışığı açtım. Charlie’yi orada görebileceğimi düşünmüştüm. Ama yoktu. Yalnızdık. Hepsi, aklımdan uydurduğum şeylerdi. Alice kanepede öylece yatıyordu, bluzunun düğmelerini açmışım, yüzünde karmaşık bir ifade ve inançsızlık vardı. “Seni seviyorum...” sözleri döküldü ağzımdan, “ama bunu yapamam. Açıklayamayacağım bir şey, eğer durmasaydım, hayatım boyunca kendimden nefret edecektim. Sakın sorma yoksa sen de benden nefret edeceksin. Bu Charlie ile ilgili. Bazı nedenlerden dolayı, seninle sevişmeme izin vermeyecek.”

Bluzunun düğmelerini iliklemeye başladı. “Bu gece farklıydı,” dedi. “Bu gece mide bulantısı ve panik olmadı. Beni istedin.”

“Evet, seni istedim, ama ben aslında seninle sevişmiyordum bir şekilde ama sana açıklayamam. Kendi kendime anlayamam. Şimdilik hazır olmadığımı düşünelim. Olmadığı halde, oluyormuş gibi davranamam, yalan söyleyemem. Bu da ayrı bir çıkmaz sokak.”

Gitmek için ayağa kalktım. “Charlie, yine çekip gitme.”

“Tükeniyorum. Yapılacak işlerim var. Onlara birkaç gün içinde laboratuvara geri döneceğimi söyle kendimi kontrol altına alır almaz.”

Çılgın bir halde çıktım apartmandan. Aşağı indim ve apartmandan çıktım. Nereye gideceğimi bilmeden öylece kaldım. Hangi yolu seçersem seçeyim yanlış yapmış olacaktım. Her yol engellenmişti. Ama, Tanrım... ne yapsam, nereye dönsem, kapılar kapanıyordu.

Gidecek hiçbir yer yoktu. Ne bir sokak, ne bir oda, ne de bir kadın.

Sonunda, metroya bindim ve Kırk dokuzuncu Caddeye gittim, çok fazla insan yoktu, uzun sarı saçlı bir kadın gördüm arkadan Fay'e benzettim. Otobüs durağına giderken, bir likör dükkânının önünden geçtim, hiç düşünmeden içeri girdim ve küçük bir cin aldım. Otobüsün gelmesini beklerken, şişeyi açtım ve serserilerin yaptığı gibi, koca bir yudum içerek derin bir nefes aldım, çok iyi geldi. Bir kez daha bu sefer küçük bir yudum o sırada otobüs geldi, vücudum tatlı bir şekilde karıncalanıyordu. Daha fazla içmedim. Sarhoş olmak istemiyordum.

Apartmana geldiğimde, Fay'in kapısını çaldım. İçerden ses gelmedi. Kapıyı açtım ve içeri baktım. Henüz eve gelmemiştii ama içerideki tüm ışıklar açıktı. Hiçbir şeyi umursamıyordu. Ben neden onun gibi olamıyordum?

Beklemek için daireme gittim. Kıyafetlerimi çıkardım, bir duş aldım ve üzerime bir sabahlık giydim. Bu gecenin, onun eve biriyle geldiği akşamlardan olmaması için dua ettim.

İki buçuk gibi, merdivenlerden çıktığını duydum. Şişemi aldım ve yangın merdivenine çıktım, tam ön kapı açıldığı sırada penceredeydim. Amacım orada durup içeriyi gözetlemek değildi. Pencereyi vuracaktım. Tam elimi kaldırıp pencereye vuracakken, mutlu bir şekilde ortada dans etmeye başladı, aynanın önüne geçti, striptiz yapar gibi üzerindeki teker teker çıkarmaya başladı. Bir yudum daha içtim. Onu izlediğimi anlamasını istemiyordum.

Daireme geri döndüm, ışıkları açmadım. İlk önce onu kendi daireme davet etmeyi düşündüm ama her şey o kadar düzenli ve düzdü ki, silinecek çok fazla düz çizgi vardı burada olmayacağını düşündüm. Koridora çıktım. Kapısını çaldım, önce yavaşça sonra hızla.

“Kapı açık!” diye bağırdı içerden.

İç çamaşırlarıyla, bacakları kanepenin üzerinde yerde yatıyordu. Başını arkaya eğdi ve bana aşağıdan yukarıya doğru baktı. “Charlie, hayatım. Neden kafanın üzerinde duruyorsun?”

“Boş ver” dedim, şişeyi kâğıdından çıkarırken. “Çizgiler ve kutular çok düzdü, düşündüm de belki birlikte bazılarını silebiliriz.”

“Bunun için en iyi araç,” dedi, “midendeki yanmaya konsantre olursan tüm çizgiler erimeye başlar.”

“İşte olan bu.”

“Harika!” ayaklarının üzerine kalktı. “Benim de ihtiyacım var. Bu gece o kadar çok dans ettim ki. Hadi hepsini eritem.” Bir bardak aldı ben de onun için doldurdum.

O içtikçe, kolumu ona doladım ve çıplak sırtındaki yumuşak tenini okşamaya başladım.

“Hey, dostum, orada! Neler oluyor?”

“Ben. Eve gelmeni bekliyordum.”

Arkasına yaslandı. “Ah, bir dakika. Charlie dostum. Bunu çok fazla yapıyoruz. Bu pek iyiye işaret değil. Demek istediğim, biliyor musun seni çok fazla düşünmeye başladım ve şansım olursa seni ilk fırsatta yatağa atacağımdan şüphen olmasın. Ama bunu sonunda hiçbir şey olsun diye yapmayacağım. Bu adil değil, Charlie.”

“Bu gece farklı olacak. Söz veriyorum.” Karşı koymasına fırsat vermeden, onu kollarımın arasına aldım, öpmeye ve okşamaya başladım, içimde beni iki parçaya bölmeye hazır ateşle onu rahatlatmaya çalıştım. Sutyenini çıkarmaya çalıştım ama zordu, yırtıp attım.

“Tanrı aşkına, Charlie sutyenim”

“Boş ver...” dedim, üzerinden çıkarmasına yardım ederken, “sana yeni bir tane alacağım. Bir dahakine hazırlıklı olurum. Bu gece sabaha kadar seninle sevişeceğim.”

Beni itti. “Charlie, daha önce senden hiç böyle laflar duymamıştım ve öyle, beni yiyecekmiş gibi bakmayı da kes.” Sandalyelerden birinden bir bluz aldı ve önünde bağladı, “beni çıplak hissettirmeye çalışıyorsun.”

“Seninle sevişmek istiyorum. Bu gece yapabilirim. Biliyorum... hissediyorum. Beni geri çevirme, Fay.”

“İşte,” diye fısıldadı, “bir içki daha iç.”

Aldım ve onun için de bir bardak doldurdum, o içerken ben de, omuzlarına ve boynuna öpücükler konduruyordum. Hızla nefes almaya başladı, benim heyecanım onu da etkiledi.

“Ah, Charlie, beni böyle heyecanlandırıp sonra hayal kırıklığına uğratarsan bu sefer neler yapabileceğimi bilmiyorum. Ben de bir insanım.”

Onu yanıma çektim, kanepenin üzerindeki giysilerin ve iç çamaşırların üzerinde.

“Burada, kanepede olmaz, Charlie,” dedi, yere basarak. “Yatağa gidelim.”

“Burada,” diye ısrar ettim, üzerindeki bluzu çıkarırken.

Bana baktı, elindeki bardağı yere bıraktı ve iç çamaşırını çıkardı. Önümde çırtlıplak duruyordu. “Işıkları kapatacağım,” diye fısıldadı.

“Hayır,” dedim, onu kanepeye çekerek. “Seni görmek istiyorum.”

Beni öptü ve sıkıca sarıldı “Bu sefer beni hayal kırıklığına uğratma Charlie. Bu sefer yapmasan iyi olur.”

Vücudu benimkiyle bütünleşiyordu ve bu sefer hiçbir şeyin bize engel olamayacağını biliyordum. Nasıl yapılacağını biliyordum. Soluk soluğa ismimi tekrarladı.

Bir an için, onun bizi izlediği hissi geçti içimden buz gibi oldum. Kanepenin kolunun arkasında, onun bakışlarını gördüğümü sandım, pencerenin arkasındaki karanlıkta, bir süre önce benim olduğum yerde. Bir algılama değişimi gibi, kendimi yangın merdiveninde buldum. İçeride koltuğun üzerinde sevişen bir adamla bir kadını izliyordum.

Sonra, sert bir gayretle yeniden kanepedeydim, onun vücudunu hissediyordum ve kendi acelem ve gücümü de hissediyordum. Pencerenin ardından bizi izleyen o aç yüzü gördüm tekrar. Kendi kendime düşündüm, devam et, seni zavallı piç izle. Artık seni umursamıyorum.

İzledikçe gözleri kocaman oldu.

29 Haziran - Laboratuvara gitmeden önce, konferansı terk etmeden başladığım projeleri tamamlamalıyım. Yeni kurulan Profesyonel Araştırma Enstitüsünden Landsdoff’u aradım. Konuşma, biyofizik araştırmalarında, nükleer fotoetkileşim grup çalışmasından yararlanma olasılıkları hakkındaydı. İlk önce benim bir kaçık olduğumu düşündü ama, *Yeni Enstitü Dergisinde* ki kusurlardan konuşmaya başladığımda benimle telefonda bir saate yakın konuştu. Benden enstitüye gelip onun çalışma arkadaşlarıyla da tanışmamı istedi. Laboratuvardaki işimi bitirdikten sonra, söylediklerini yapabilirdim eğer zaman varsa. Sorun buydu zaten, elbette. Ne kadar zamanım olduğunu bilmiyordum. Bir ay mı? Bir yıl mı? hayatımın geri kalan kısmı mı? Bu, deneyin fizyofiziksel yan etkileri konusunda ne bulacağıma bağlıydı.

30 Haziran - Sokaklarda amaçsızca dolaşmayı bıraktım, artık Fay var. Ona dairemin bir anahtarını verdim. O benimle kapıyı çaldığım için dalga geçiyor bense onun dairesinin düzensizliği ile dalga geçiyorum. Onu

değiştirmeye çalışmamam için beni uyardı. Kocası, beş yıl önce düzensizliği ve evine sahip çıkamadığı için boşanmak istemişti ondan.

Bu da, işlerin ona ne kadar önemsiz görüldüğünün bir kanıtı. Sıkıntı yapamıyor ya da yapmıyor. Bir gün sonra, sandalyelerden birinin altında bir tomar otomobil park bileti buldum kırk-elli tane olmalıydı. Elinde birasıyla içeri geldiği zaman bunları neden biriktirdiğini sordum.

“Onlar!” güldü. “Eski kocam nafaka çekimi gönderir göndermez, bunları ödemek zorundayım. O biletleri ödeyemediğim için kendimi ne kadar kötü hissettiğimi bilemezsin. Onları sandalyenin arkasında saklıyorum çünkü her gördüğümde içimde suçluluk hisleri uyanıyor. Ama ne yapabilirdim? Nereye gitsem uyarılarla karşılaşırıyordum park yasağı! Buraya park etmek yasak! park yasağı işaretlerini okumaktan sıkıldım ve arabayı bıraktığım gibi çıkıp gitmeye başladım.”

Onu değiştirmeye çalışmayacağıma dair söz verdim. Onunla birlikte olmak heyecan vericiydi. Bir onur hissi. Onu çekici yapan olayları umursamayışıydı. Bir süre sonra onun bir dans delisi olduğunu öğrendim. Tüm hafta boyunca, her akşam dans etmeye gittik ve sabah iki-üçte eve döndük. Benim bu kadar enerjim yoktu.

Bu aşk değildi ama benim için önemliydi. Ne zaman dışarı çıksa, eve dönerken çıkaracağı ayak seslerini bekliyordum.

Charlie artık bizi izlemiyor.

5 Temmuz - İlk piyano konçertomu Fay’e ithaf ettim. Ona ithaf edilen bir şey olduğu fikri onu çok sevindirmişti ama, konçertomu pek beğendiğini sanmıyorum. Bir kadında her şeyi bulman imkânsız. Bir poligami¹³ tartışması.

Önemli olan Fay’ın zeki ve iyi kalpli olması. Bu ay para kazanmak için evden neden o kadar erken çıktığını öğrendim bugün. Benimle tanışmadan bir hafta önce, Stardust Balo Salonunda bir kızla arkadaş olmuş. Ona şehirde akrabası olmadığını, parasız olduğunu ve yatacak yerinin olmadığını söylediğinde, Fay onu evine davet etmiş. İki gün sonra, Fay’ın giysi dolabında sakladığı iki yüz otuz iki doları alıp kaybolmuş. Fay olayı polise haber vermemiş kızın soyadını bilmiyormuş.

“Polise haber versem ne olacak?” dedi. “Demek istediğim, o zavallı kaltak parayı ihtiyacı olduğu için çaldı. İki yüz dolar için hayatını mahvedemem. Ben çok zengin değilim, ama onun derisini yüzmek istemiyorum ne demek istediğimi anlamışsındır umarım.”

Anlamıştım.

Daha önce Fay kadar insanlara güvenmeyi seven biri ile tanışmamıştım. O tam şu anda isteyebileceğim gibi biriydi. İnsanlarla ilişki kurmaya ihtiyacım vardı.

8 Temmuz - İş yapmak için fazla zamanım yoktu akşam kulüplerdeki geziler ve sabah yaşadığım içki sersemliği. Biraz aspirin ve Fay'ın bana hazırladığı karışımlar, böylece Urdu fiilleri ile ilgili dilbilim analizimi hazırladım ve Uluslararası Dilbilim Bülteni'ne gönderebildim. Dilbilimciler kayıt cihazları ile birlikte Hindistan'a gidecekler, çünkü bu yöntemlerinin kritik yapısına zarar veriyor.

Yardım edemem ama, bozulan yazılı iletişim üzerine bir dilbilimsel disiplin oluşturmalarını takdir ediyorum. Diğer bir durum kendilerini daha çok, daha çok çalışarak, daha az bilgi elde etmeye kendilerini adamalarını da takdir etmiyor değilim ciltlerce kitabı ve kütüphaneleri dilbilim analizi *homurtuları* ile dolduruyorlar. Bunda yanlış bir şey yok ama dilin sağlamlığını bozdukları için bir özür olamaz bu.

Bugün Alice aradı, laboratuvara ne zaman döneceğimi sordu. Ona, önce kendi projemi bitirmek istediğimi söyledim ve Welberg Vakfı'ndan kendi projemi gerçekleştirmek için izin isteyeceğimi söyledim. İtibar kazanmak için zamana ihtiyacım olduğunu söyledi haklıydı.

Fay hâlâ her gece dışarı çıkmak istiyor. Dün gece, içki içmeye ve dans etmeye White Horse Club'da başladım, sonra Benny Hideaway'e gittik ve sonra Pink Slipper'a... oradan sonra nereye gittiğimi hatırlamıyorum, ama düşene kadar dans ettiğimi hatırlıyorum, içkiye karşı bağışıklık kazanmaya başlıyorum sanırım, artık Charlie'nin ortaya çıkması zaman alıyor. Onu Allakazam Club'da çağırdığımı hatırlıyorum. Garsonlar bizi dışarı atmadan önce bir şov yaptı. Fay, herkesin benim iyi bir komedyen olduğumu söylediğini anlattı, moron taklidimi çok beğenmişler.

Peki sonra ne oldu? Belimin zonkladığını hissediyorum. Ben dans ederken düştüğümü sanıyordum ama Fay, kanepeden düştüğümü söyledi.

Algernon'un davranışları yeniden dengesizleşiyor.

Minnie ondan korkuyor sanırım.

9 Temmuz - Bugün çok kötü bir şey oldu. Algernon, Fay'i ısırdı. Onu, Algernon'la oynamak konusunda uyarmıştım, ama onu beslemekten zevk alıyordu. Genellikle, Fay odasına girdiğinde, neşe ile ona doğru koşardı. Bugün farklıydı. Algernon, en uzak köşede, beyaz bir pufa sarınmış

yatıyordu. Fay, elini kafesin üzerindeki kapıya koyunca, irkildi ve köşeye sindi. Onunla tatlı tatlı konuşarak ikna etmeye çalışıyordu. Sanırım, labirente geçen bariyer kapıyı açtı, onu rahat bırakmasını söylememe fırsat kalmadan, bir yanlış yaptı ve onu eline almaya çalıştı. Algernon, Fay'ın baş parmağını ısırıldı. İkimize de baktı ve hızla labirente geri döndü.

Minnie'yi motivasyon kutusunun köşesinde bulduk. Göğsünde kanayan bir yara ile yatıyordu, ama hâlâ yaşıyordu. Onu almak için uzandığımda, Algernon geldi ve bana da saldırdı. Gümleğimin kolunu yakaladı, sallayarak atana kadar orada asılı kaldı.

Ondan sonra sakinleşti. Olaydan sonra, bir saat kadar onu izledim. Halsiz ve yorgun görünüyor ama hâlâ yemek ya da başka motivasyonlar olmadan problem çözebiliyor, performansı her zamanki gibi kendine özgü. Labirent koridorlarındaki dikkatsiz ve belirleyici hareketlerinin dışında, davranışları acele ve kontrolsüzlük gösteriyor. Koridorları hızla döndüğünde bariyerlere çarpıyor. Hareketlerinde tuhaf bir ivedilik var.

Ani bir ceza vermek istemiyorum. Bu birçok şey demek olabilir. Ama artık onu laboratuvara geri götürmeliyim. Vakıftan gelecek cevap ne olursa olsun, yarın sabah Nemur'u arayacağım.

İlerleme Raporu 15

12 Temmuz - Nemur, Strauss, Burt ve proje için çalışan diğer birkaç adam beni psikoloji bürosunda bekliyorlardı. Kendimi iyi hissetmem için çalışıyorlardı ancak ben, Burt'un Algernon için ne kadar endişelendiğini görebiliyordum. Bana hiçbir şey söylemediler ama Vakıf ile irtibata geçtiğim için Nemur'un beni hiçbir zaman affetmeyeceğini anlayabiliyordum. Bu kaçınılmazdı. Beekman'a dönmeden önce, kendi projemi yapmama izin vereceklerinden emin olmalıyım. Yaptığım her şey için Nemur'a hesap verecek olursam çok fazla zaman kaybetmiş olacaktım.

Vakfın kararından haberdardı, benim davranışım soğuk ve resmi oldu. Elini uzattı ama yüzünde bir tebessüm bile yoktu. "Charlie," dedi, "geri döndüğün ve bizimle çalışacağın için çok memnunuz. Jason aradı ve senin projede çalışacağını söyledi. Çalışanlar ve laboratuvar senin kullanımında. Bilgisayar bölümü senin işine öncelik vereceğini söyledi ve elbette benden yardım istersen..."

Samimi gözükmeye çalışıyordu ama ben ne kadar endişeli olduğunu anlayabiliyordum. Aslına bakarsan, deneysel psikoloji alanında ne derece deneyimim vardı? Onun yıllardır geliştirdiği teknikler hakkında ne kadar bilgim vardı? Evet, bahsettiğim gibi samimi görünmeye çalışıyordu ve içindeki yargılama duygusunu ertelemeye çalışıyordu. Şu anda yapabileceği bir şey yoktu. Algernon'un davranışları hakkında bir açıklama getiremezsem tüm iş tükenmiş olacaktı ama eğer bir açıklama getirirsem tüm takımı kazanmış olacaktım.

Laboratuvara gittim, Burt, çok yönlü problem kutucuklarında Algernon'u izliyordu. İç geçirdi, başını kaşıdı. "Çok fazla unutmuş. Problemleri beklediğimden çok daha ilkel şekilde çözüyor. Karmaşık tepkileri yok olmuş neredeyse."

"Ne gibi?" diye sordum.

"Pekâlâ, eskiden basit modeller kullanırdı kör nokta koşulan, örneğin: her kapı, her üçüncü kapı, sadece kırmızı kapılar, ya da sadece yeşil kapılar ama şimdi üç kez aynı koşuyu yapmış olmasına rağmen hâlâ deniyor ve ikaz alıyor."

"Uzun zamandır laboratuvardan uzak olduğundan olabilir mi?"

“Olabilir. Ona alışması için zaman vereceğiz ve yarın tekrar deneyeceğiz.”

Daha önce bir çok defa laboratuvarıda bulunmuştum ama bu sefer her şeyi öğrenmek zorundaydım. Diğerlerinin yıllarca süren eğitimle öğrendikleri prosedürleri benim birkaç gün içinde öğrenmem gerekiyordu. Burt ve ben, dört saat boyunca laboratuvarın tüm bölümlerini gezdik, kendimi tanıtmaya ve birçok şey hakkında bilgi toplamaya çalıştım. İşimiz bittiğinde bir odaya girmediğimizi fark ettim.

“Orada ne var?”

“Dondurucu ve çöp fırını.” Ağır kapıyı itti ve ışığı açtı. “Numunelerimizi çöp fırınında yakmadan önce dondururuz. Ayrışma sırasındaki kokuyu gidermiş oluyoruz.” gitmek için arkasını döndü ama ben orada durdum.

“Algernon değil,” dedim. “Bak... eğer... şey olduğunda... ben... demek istediğim, onun fırına atılmasını istemiyorum. Onu bana verin. Ona kendim bakabilirim.” Gülümsemedi. Sadece başını salladı. Nemur, ona istediğim her şeyi alabileceğimi söylemiş.

En büyük kısıtlama zamandı. Kendim hakkındaki soruların cevaplarını bulabilirsem, hemen işe koyulacaktım. Burt’un benim için hazırladığı listelerce kitap vardı, Strauss ve Nemur’un notları vardı. Çıkarken, tuhaf bir düşünceye kapıldım.

“Söyle,” dedim Nemur’a, “Deney hayvanlarını yaktığınız fırını gördüm. Benim için ne gibi planlarınız vardı?”

Sorum onu sersemletmişti. “Ne demek istiyorsun?”

“En başından beri tüm ihtiyaçları tedarik ettiğinizi biliyorum. Ya bana ne olacak?”

Israr ettiğimde sessizdi: “Deneyle ilgili her şeyi bilmeye hakkım var ve bu benim geleceğimi ilgilendiriyor.”

“Bilmemen için bir sebep yok.” Durdu ve zaten yanan bir sigarayı yaktı. “Senin de bildiğin gibi en başından beri devamlılık için umutluyuz, hâlâ öyle... kesinlikle -”

“Bundan eminim,” dedim.

“Elbette, seni bu deneye dahil etmek ciddi bir sorumluluk. Ancak hatırlarsın, projenin başında birçok kez bir araya gelip bunları tartıştık, geçici olması düşük bir ihtimaldi..”

“Bunu ilerleme raporlarıma yazmıştım, o zaman,” dedim kabullenerek, “ama anlayamadığım, o zaman neyi kastetmiş olduğunuz. Ben şimdi her

şeyin farkında olacak kapasitedeyim.”

“Pekâlâ, bunu seninle göze almak istedik” dedi ve devam etti, “çünkü deneyin sana zarar vermesi çok az bir ihtimaldi ama başarıya ulaşması çok yüksekti.”

“Bunu kanıtlamak zorunda değilsiniz.”

“Ama sen de biliyorsun ki, ailenden izin almak zorundaydık. Sen böyle bir kararı verebilecek yeterlikte değildin.”

“Bunların hepsini biliyorum. Kız kardeşim, Norma’dan bahsediyorsunuz. Gazetede okudum. Hatırladığım, infazım için onay vermiş olması.”

Kaşlarını kaldırdı. “Pekâlâ, ona da söylediğimiz gibi, deney başarısız olursa, seni fırına ya da yaşadığın o odaya gönderemezdik.”

“Neden olmasın?”

“Bir tek şey, sen eskisi gibi olmayabilirsin. Ameliyat ve hormon ilaçları, belli olmayan ya da sonradan ortaya çıkabilecek rahatsızlıklar yaratabilir. Ameliyattan sonraki, deneyler üzerinde etkilerini bırakmış olabilirlerdi. Demek istediğim, zekâ engelini pekiştirecek, duygusal bozukluklar; aynı insan olamayabilirdin”

“Bu harika. Bu defa taşınabilirmiş gibi.”

“Ve senin, aynı zekâ seviyesine geri dönmeyeceğini garanti eden bir durum da yok. Daha geri bir seviyeye de gerileyebilir.”

En kötüyü aklıma kazımak istiyordu zihninde tartmaya çalışıyordu. “Her şeyi bilmeliydim,” dedim, “hâlâ hakkımda söylenecek sözler var. Benim için ne gibi planlar yapmıştınız?”

Omuz silkti. “Vakıf seni, Warren Eyalet Evi’ne göndermeyi kabul etmişti.”

“Ne cehenneme!”

“Kız kardeşin ile yapılan görüşmede sana tutulan avukat ve Vakfın yaptığı görüşmelerde bu sonuca varıldı. Hayatının sonuna kadar ihtiyaçlarını karşılayabilmen için her ay belli bir ücret alacaktın.”

“Ama neden orada? Ben hayatım boyunca kendimi kontrol edebilecek durumda oldum. Herman Amcam öldükten sonra da oraya gitmeme gerek yoktu. Donner beni işe almıştı ve kendi hayatını kazanıp, yaşayabiliyordum. Neden oraya gitmek zorunda kalacaktım?”

“Dışarıda kendine bakabiliyorsan, Warren’da kalmaya gerek yok. Daha şiddetli hastaların orada kalmasına izin veriliyor. Ama bizim hazırlığımızı yapmamız gerekiyordu sadece ön hazırlık.”

Haklıydı. Endişelenecek bir şey yoktu. Her şeyi düşünmüştü. Warren mantıklı bir yerdi hayatımın geri kalanını geçirebileceğim bir derin dondurucu.

“Sonuçta son, çöp fırını değil,” dedim. “Ne?”

“Boş ver. Bir şakaydı.” Sonra bir şey düşündüm. “Warren’ı ziyaret etmem mümkün mü, demek istediğim ziyaret için oraya gidebilir miyim?”

“Evet, sanırım ziyaretçi kabul ediyorlar hastaların akrabaları düzenli olarak ziyaret edebiliyorlar. Ama neden?”

“Görmek istiyorum. Kendimi kontrol edemeyecek duruma gelirse nasıl yaşayacağımı görmek istiyorum. Bunu onaylarsanız en kısa zamanda.”

Warren’ı ziyaret etme fikrinin onu üzdüğünü görebiliyordum. Bu isteğim, öleceğini bilen birinin önce tabuta girip biraz içinde kalmak istemesi gibiydi. Ama sonra, onu suçlayamayacağımın farkına vardım, kendimi keşfedeceğimi tahmin edemeyebilirdi varlığımın sebeplerini bilmeliydim, geleceğimi planlamak ve geçmişimi idrak etmeliydim. Labirentin sonunda elbette ölüm vardı (ve bu her zaman farkında olduğum bir şey değildi çok zaman geçmedi; içimdeki zihinsel engelli duygusal ergen genç, ölümün sadece diğerlerinin başına geleceğini düşünüyordu), labirentte seçtiğim yol beni, bana götürecekti. Ben sadece bir tek şey değildim, varlığın sebebiydim bir çok yoldan bir tanesi seçtiğim ve seçmediğim yolları bilmek ilerde ne olacağımı anlamamı kolaylaştıracaktı.

O gece ve takip eden gecelerde, psikoloji testlerine gömüldüm: klinik, kişisel, psikometrik, öğrenme, deneysel psikoloji, hayvan psikolojisi, fonksiyonel, dinamik, organizmaya ait ve antik ve modern tüm gruplar, okullar, sistemler ve düşünceler. Psikologlarımızın, insan zekâsı, belleği ve öğrenme üzerine düşüncelerini dayandırdıkları fikirler umut veren düşüncelerdi ve keyif kaçıran da buydu zaten.

Fay, laboratuvarı ziyaret etmek istiyor ama ona bunu yapamayacağını söyledim. Bu ara ihtiyacım olan son şey, Alice ve Fay’ın tanışması. Beni endişelendirecek yeterli konu var zaten.

İlerleme Raporu 16

14 Temmuz - Bugün Warren’a gitmek için kötü bir gündü hava kurşuni ve baş döndürücü düşündüğüm zaman keyfimi kaçıran, çöküntüyü açıklıyordu. Belki de oraya gönderileceğim fikrini kendi kendime sıkıntı yapıyordum. Burt’un arabasını ödünç aldım. Alice, benimle gelmek istedi, ama tek başıma olmalıydım. Fay’e gideceğimi söylemedim.

Warren çiftlik alanından bir buçuk saat uzaklıkta, Long Island’da. Yerini bulmakta zorluk çekmedim: geniş bir alana yayılmış büyük bir malikane, dünya ile bağlantısı iki büyük beton sütun arasındaki büyük kapıydı, etrafı ağaçlarla çevrelenmişti, kapının üzerinde parlak sarı pirinç harflerle *Warren Eyalet Evi ve Çalışma Okulu* yazıyordu.

Yoldaki işaret 15 km diyor, yönetim binasını bulmak için yavaşça ilerlemeye başladım.

Çayırılıkta bana doğru gelen bir traktör gördüm, şoför dışında arka tırabzana tutunmuş duran iki kişi daha vardı. Camdan başımı çıkardım: “Bay Winslow’un ofisini tarif edebilir misiniz?”

Şoför traktörü durdurdu ve sol tarafı işaret ederek. “Büyük Hastane. Sola dön ve oradan sağa.”

Traktörün arka tırabzanında tutunan adama bakmaktan kendimi alamadım. Tıraşsızdı, yüzünde o anlamsız gülümseme vardı. Asker şapkasını, hava güneşli olmamasına rağmen, gözlerinin üzerine düşürmüştü. Bir an için bakışlarını yakaladım gözleri sorgular biçimde kocaman açılmıştı bakışlarımı başka yöne çevirdim. Traktör gitmeye başladığında, arka aynadan, meraklı gözlerle dönmüş, bana baktığını gördüm. Beni üzdü... çünkü bana Charlie’yi hatırlattı.

Baş psikolog uzun boylu zayıf, yüzünde yorgun bir ifade olan bir adamdı, bu beni şaşırttı. Sabit, mavi gözleri bu genç görünüşün altında gizlenen gücü ortaya seriyordu.

Beni arabasıyla gezdirdi, eğlence alanı, hastane, okul, yönetim bürosu ve hastaların kaldıkları binalar.

“Warren’ın sınırlarında parmaklık görmedim,” dedim. “Hayır, sadece kapıda bir geçit var ve meraklı araştırmacılar için sık ağaç çalılarından oluşan bir çit.”

“Peki ama nasıl engelliyorsunuz... onları... yani dışarı çıkmalarını... ya da buradan kaçmalarını?”

Omuz silkti ve gülümsedi. “Engelleyemeyiz, aslında. Bazıları dışarı çıkıyor, ama çoğu geri geliyor.”

“Arkalarından gitmiyor musunuz?”

Sorumun altındaki anlamı kavramaya çalışır gibi bana baktı. “Hayır. Eğer başlarını belaya sokarlarsa, kasabadaki insanlardan haber alıyoruz yani polis onları geri getiriyor.”

“Ya getirmezlerse?”

“Eğer onlardan haber alamazsak, dışarıda sağlam bağlantılar kurduklarına inanıyoruz. Şunu anlamamız gerekli Bay Gordon, burası bir hapisane değil. Eyalet isteklerimize yeterince cevap veriyor, makul isteklerde bulunuyoruz ve gayretli bir çalışma alıyoruz karşılığında. Dört bin kişiyi sıkı gözetim altında tutamayız. Buradan kaçanların çoğu yüksek dereceli moronlar artık çoğunu kabul etmememizin sebebi bu değil. Artık beyin hasarına uğramış kişileri daha çok kabul ediyoruz, bunların devamlı gözetime ihtiyaçları var moronlar dışarı çıkıyorlar ama bir hafta ya da on gün içinde, dışarıda onlara uygun bir hayat olmadığını anlayınca geri geliyorlar. Dünya onları istemiyor, bunu kısa zamanda anlayabiliyorlar.”

Arabadan çıktık ve hasta yatakhanelerinden birine girdik, içeride, duvarlar beyaz seramikle kaplanmıştı ve bina dezenfekten kokuyordu. İlk lobi, eğlence alanına açılıyordu, yetmiş beş erkek çocuk öğle yemeği zilinin çalmasını bekliyorlardı. Gözlerim köşedeki büyük çocuğa kaydı, diğer çocuklardan birini on beş ya da on altı yaşında kucağında sallıyordu. İçeri girdiğimizde hepsi başlarını kaldırıp bize baktılar, bazıları yakına gelip bakmayı tercih etti.

“Onlara aldırma,” dedi, Bay Winslow, yüzümdeki ifadeyi görünce. “Sana zarar vermezler.”

Alanın ortasında duran iri yapılı bayan bize doğru geldi, gömleğinin kolları kıvrılmıştı, kolalı gömleğinin yakasında deri bir atkı vardı. Pantolonunun askısında sallanan anahtarlar yürüdükçe şıkırdıyordu, bana döndüğünde, yüzünün sol tarafında büyük, şarap rengi bir doğum lekesi olduğunu fark ettim.

“Bugün ziyaretçi beklemiyordum, Ray,” dedi. “Misafirlerini genellikle perşembeleri getirirsin.”

“Bu Bay Gordon, Thelma, Beekman Üniversitesinden. Burada yaptıklarımız hakkında bilgi almak istiyor. Sanırım bu senin için sorun

olmaz, Thelma. Her gün senin için uygun.”

“Evet,” dedi ve kalın bir sesle güldü, “Ama çarşambaları yatakları değiştiririz, perşembeleri etraf daha güzel kokar.”

Sol tarafını dönmemeye çalıştığını fark ettim, hep sağ yanağını dönüyordu, yüzündeki lekeyi gizlemeye çalışıyordu. Bana yatakhaneleri, çamaşırhaneyi, malzeme odalarını ve yemek bölümünü gezdirdi yemek hazırdı ve merkezi dağıtım tarafından dağıtılmayı bekliyordu. Konuşurken gülümsüyordu, arkada topuz yapılmış saçları ve görünüşü bir Lautrec dansçısını andırıyordu, yüzünün sol tarafını bana dönerek hiç bakmadı. Burada, gözleri benim üzerimdeyken yaşamak nasıl olurdu diye düşünmekten kendimi alamadım.

“Bu binada mutlular,” dedi. “Ama biliyor musun? Üç bin çocuk her kata yetmiş beş tane onlara sadece beşimiz bakıyoruz. Onları kontrol altında tutmak kolay değil. Ama burası dağınık yatakhanelerden iyi. Oradaki elemanlar fazla dayanamıyor. Bebek olduklarında sorun yok ama, büyüdüklerinde hâlâ kendilerine bakacak durumda olmuyorlar bu iğrenç bir düzensizlik.”

“Sen iyi birine benziyorsun,” dedim. “Çocuklar senin gibi bir bakıcıları olduğu için çok şanslılar.”

Yüksek sesle güldü, hâlâ bana bakmıyordu, beyaz dişleri olduğu gibi ortaya çıktı. “Diğerlerinden daha iyi ya da daha kötü değil. Çocuklarımdan memnunum. Buradaki iş kesinlikle kolay değil, anlamam gereken sana ne kadar ihtiyaçları olduğunu bilmek.” Yüzündeki gülümseme silindi. “Normal çocuklar çabuk büyüyor ve sana ihtiyaçları kalmıyor... kendi yollarına gidiyorlar... senin onları sevdiğini ve koruduğunu unutuyorlar. Ama bu çocukların verebildiğin kadarına ihtiyacı var hayatları boyunca.” Yeniden güldü, ciddiyetinden utanmış görünüyordu. “Burada işler zor, ama değerini bilmek lazım.”

Alt kata indiğimizde, Winslow bizi bekliyordu, yemek zili çaldı ve bütün çocuklar yemek odalarına doluştular. Daha önce küçük arkadaşını kucağında taşıyan çocuk, onun masaya oturmasına yardım etti.

“İlginç bir görüntü,” dedim, onları işaret ederek.

Winslow da başını salladı. “Büyük olan Jerry ve diğeri de Dusty. Bu tip anlaşmaları burada sık görüyoruz. Onlarla ilgilenecek pek fazla kişi olmadığından onlar insansı içgüdülerle birbirlerine bağlanıyorlar.”

Okula giden yoldaki, binaların önünden geçerken, bir çığlık ve ardından inlemeler duydum, iki ya da üç sesli bir eko oldu. Pencerelede demir

parmaklıklar vardı.

Sabahtan beri Winslow ilk defa rahatsız görünüyordu. “Özel bakım ünitesi,” diye açıklama yaptı. “Duygusal hasarlı zekâ özürlüler. Kendilerine ya da diğerlerine zarar verebilirler. Onları K Bölümüne yerleştiriyoruz. Her zaman kilitli kalıyorlar.”

“Duygusal hasarlı zekâ özürlüler burada mı? Onlara psikiyatri hastaneleri bakmıyor mu?”

“Elbette,” dedi, “ama bu kontrolü zor bir durum. Bazıları, duygusal hasarlı geri zekâlılar, burada bir süre kalınca düzelme göstermiyorlar. Diğerleri mahkeme kararıyla buraya teslim ediliyorlar, yerimiz olmamasına rağmen onları kabul edemeyeceğimizi söyleyemeyiz. Asıl problem hiçbir yerde onlar için yer yok. Bekleme listemiz ne kadar biliyor musunuz? Bin dört yüz. Ve yıl sonuna kadar sadece yirmi beş ya da en fazla otuz yatak bulabiliriz.”

“Bu bin dört yüz kişi şu anda nerede?”

“Evlerinde. Dışarıda, burada ya da diğer bir enstitüde yer açılmasını bekliyorlar. Görüyorsunuz, bizim yer problemimiz diğer hastanelerin kalabalığından farklı. Bizim hastalarımız, hayatları boyunca burada kalmak için geliyorlar.”

Yeni okul binasına doğru yürürken, cam ve beton döşenmiş bu koridorlarda bir hasta olarak yürüdüğümü hayal ettim. Sınıfa girmek için sırada bekleyen adamlardan biri olduğumu getirdim gözümün önüne. Belki de, tekerlekli sandalyeye mahkûm bir hastayı götürüyor olabilirdim ya da küçük çocuklardan birine bakabilirdim.

Ahşap sınıflarından birinde öğrenciler, öğretmenlerinin gözetiminde, tahta sıralar yapıyorlardı, kapıdan girdiğimizi görünce, etrafımızda toplandılar, bana meraklı gözlerle bakıyorlardı. Öğretmen testeresini bıraktı ve yanımıza geldi.

“Bu Bay Gordon, Beekman Üniversitesinden,” dedi Winslow. “Hastalarımıza bakmak istiyor. Burayı almayı düşünüyor.”

Öğretmen güldü ve kirpiklerini salladı. “Evet, ee-eğer bu-burayı almak is-istiyorsa, bi-bizi de birlikte aa-almalı. Ve bi-bize çalışmamız ii-için daha ff-fazla tahta almalı.”

Etrafı gezerken, çalışan çocukların ne kadar sessiz olduklarını fark ettim. İşleri ile ilgileniyorlardı, tahtalar kesiyorlar ve cilalıyorlar ama hiç konuşmuyorlardı.

“Burada sss-sessiz çocuklar vvv-ar,” dedi, sanki sessiz sorumu duymuştu. “Ss-sağır ve dd-dilsss-izler.”

“Bunlardan yüz altı tane var,” diye açıkladı Winslow, “Federal yönetim bu çalışmaya parasal destek veriyor.”

İnanılmaz! Diğer insanlardan ne kadar eksiklerdi. Zekâ olarak geri, sağır, dilsiz ve hâlâ istekle tahtaları cilalıyorlardı.

Tahtaları bir mengeneyle sıkıştıran çocuklardan bir tanesi işini bıraktı ve gelip, Winslow’un koluna dokundu, eliyle, köşede, bitmiş işlerin durduğu tarafı gösterdi. İkinci rafta, sağlam olmadığı görünen, kalın ve pürüzlü, cilalanmış, üzerinde yamaları olan bazı eşyalar vardı. Winslow ve öğretmen, işleri överek ona teşekkür ettiler, çocuk onur duyarak gülümsedi ve benden de övgü dolu sözler bekleyen bir ifadeyle bana döndü.

“Evet” diyerek başımı salladım, sözcükleri abartarak söylemeye çalışıyordum, “Çok güzel... İyi iş çıkarmışsın” dedim, bunu bekliyordu, ama kendimi kötü hissettim. Bana gülümsedi, odadan çıkmak için kapıya yöneldiğimizde geldi ve koluma dokunarak bana güle güle dedi. Nefesimi kesmişti, koridora çıkana kadar hareketlerimi kontrol edemediğimi hissettim.

Okul müdürü, kısa boylu, tombul, anaç görünümlü bir kadındı. Bana temiz bir el yazısı ile yazılmış planlarını gösterdi, ne tip hastaları olduğunu gösteren listeler açtı ve onlarla çalıştıkları konuları açıkladı.

“Elbette,” diye açıklamaya başladı, “Yüksek IQ’lu hastaları almıyoruz. Onlara sahip çıkılıyor altmış ya da yetmiş IQ’lar çoğu şehirde özel sınıflarda eğitim görüyorlar, devletin onları koruma altında tuttuğu yerler var. Çoğu korunma evlerinde ve pansiyon okullarda kalıyor, zekâlarının yettiği işlerde çalışıyorlar, tarlalarda, çamaşırhanelerde ya da fabrikalarda...”

“Ya da fırınlarda,” diye ekledim.

Kaşlarını çattı. “Evet, sanırım bu işi yapabilirler. Çocuklarımızı şöyle ayırabiliriz (hepsine çocuklarımız diyoruz, yaşlarının kaç olduğu fark etmez, burada hepsi çocuk): *düzenli* ve *düzensiz*. Bu, yönetime kendi bölümlerini belirleme imkânı veriyor. Bazıları *düzensiz*, bunlar çoğunlukla beyin hasarı olanlar, parmaklıklı odalarda tutuluyorlar, hayatlarının sonuna kadar gözetim ve koruma altında tutulmaları gerekiyor...”

“Ya da bilim buna bir çare bulana kadar.”

“Ah,” gülümsedi, dikkatle beni bilgilendirmeye çalışıyordu, “Korkarım, bilimin yardımından uzaktalar.”

“Hiç kimse bilimin yardımından uzak değildir.”

Bana şüpheyile baktı. “Evet, evet, haklı olabilirsiniz. Bunu umut etmeliyiz.”

Onu sinirlendirmiştim. Kendi kendime güldüm, eğer buraya getirilmiş olsaydım, hangi gruba girerdim. *Düzenli mi düzensiz mi?*

Winslow’un bürosuna gittiğimizde, kahvelerimizi içerken işleri hakkında konuştu. “İyi bir yer,” dedi. “Kadrolu psikiyatrimiz yok sadece iki haftada bir gelen danışman var. Ama bu daha iyi. Psikoloji elemanları işlerine daha sıkı sarılıyorlar. Bir psikiyatr alabilirdim işe ama, onlara ödeyeceğim para ile iki psikolog çalıştırabilirim bu insanlara bir yarılarını vermekten çekinmeyen adamlar.”

“‘Bir yarılarını vermek’le neyden bahsediyorsunuz?” Bir süre bana baktı, yüzündeki bitkinlik öfkeye dönüşmüştü. “Para ya da aynı yardım yapan bir çok insan var ama onlara zaman ve sevgilerini ayıran o kadar az insan var ki, demek istediğim bu.” Sesi acı dolu ve sert çıkıyordu, karşı rafta duran boş bebek biberonunu işaret etti.

“Biberonu görüyor musunuz?”

Ona, büroya ilk girdiğimde onu gördüğümü söyledim. “Pekâlâ, yetişkin bir adamı kollarının arasına alıp ona bakabilecek kaç insan tanıyor sunuz? Üzerine işemesine, dışkılamasına ya da kusmasına hazırlıklı kaç insan tanıyor sunuz? Şaşırmış görünüyorsunuz. Bunu anlayamazsınız, anlayabilir misiniz, buradan dışarıda fildişi bir kulede yaşıyorsunuz siz. Hastalarımız gibi, tüm diğer hayattan soyutlanmış bir şekilde yaşamının nasıl olduğunu bilebilir misiniz?”

Gülümsememi dizginleyemedim, beni yanlış anladı, çünkü ayağa kalktı ve konuşmayı aniden kesti. Burada kalmaya gelirim ve hikâyemi öğrenirse beni anlayacağından eminim. Bunu anlayabilecek biri.

Warren’dan uzaklaşırken ne düşüneceğimi bilmiyordum. Gri gökyüzünün sıkıcı baskısı etrafımı sarmıştı boyun eğen bir duygu vardı içimde. Rehabilitasyon, tedavi ya da bu insanların bir gün dış dünyaya uyum sağlamalarına yardım edecek hiçbir konuşma olmamıştı. Hiç kimse umuttan bahsetmemişti. Yaşayan ölü olma düşüncesi ya da daha kötüsü, yaşadığının farkında olmama. En başında solan ruhlar, etrafındakilerin varlığından haberdar olmamaya mahkûm olmak.

Yüzünde doğum lekesi olan o bölüm annesini, kekeme öğretmeni, anaç okul müdürünü, genç ama yorgun görünüşlü psikoloğu gözlerimin önüne getirdim ve hayatlarını bu sessiz zekâlara nasıl adadıklarını düşündüm. Küçük çocuğu kollarına almış hasta gibi, onlar da hayatlarının büyük bölümünü, daha azına sahip olan bu insanlara adarken bir tatmin duyuyorlardı elbette.

Peki ya bana gösterilmeyenler?

Kısa bir süre sonra, hayatımın geri kalanını geçirmek için oraya gönderilebilirdim... bekliyorum.

15 Temmuz - Anneme yapacağım ziyareti sürekli erteliyorum. Onu hem görmek istiyorum hem de istemiyorum. Bana ne olacağını öğrenmeden onu görmeyeceğim. İlk önce işlerin nasıl gideceğine ve ne keşfedebileceğime bakmalıyım.

Algernon, labirentte koşmayı reddediyor, genel motivasyonu düştü. Onu görmeye gittiğimde Strauss da oradaydı. Nemur ve ikisi, Burt onu beslemeye çalışırken izliyorlardı. Küçük beyaz tüy yumağı çalışma masasına yatırılmış, Burt, göz damlasıyla ağzına damlatmaya çalışıyordu.

Eğer böyle devam ederse onu iğne enjektörü ile beslemek zorunda kalacaklar. Algernon'u üzerinde o küçük bandajlarla yatar halde izlediğimde, bandajları kendi bileklerimde hissettim. Nefesim kesildi, boğulacaktım gibi oldum. Laboratuvardan çıkıp temiz hava almam gerekti, kendime gelebilmek için. Onunla kendimi özdeşleştirmeyi bırakmalıyım.

Murray'ın Barına gidip bir şeyler içtim. Sonra Fay'ı aradım biraz takıldık. Artık onu dans etmek için dışarı çıkarmadığım için bana kızmıştı, dün gece beni terk etti. Benim işim hakkında hiçbir fikri yok ve ona anlatmaya çalıştığım zaman sıkıldığını hiç gizlemiyor. Sıkıntıya hiç tahammülü yok, onu suçlayamam. Sadece üç konu ile ilgileniyor: dans etmek, resim ve seks. Ve birlikte yapmaktan hoşlandığımız tek şey seks. Benim işimle ilgilenmesini istemek aptallık olur. Bu yüzden dans etmeye bensiz gidiyor. Bir sonraki gece, benden önce eve gelip tüm kitaplarımı ve notlarımı yakmayı ve alevler arasında dans etmeyi hayal ettiğini söyledi. Dikkat etmeliyim. Bencil olmaya başlıyor. Bu gece fark ettim, benim dairemde onunkine benzemeye başlıyor dağınık. İçki içmeyi bırakmalıyım.

16 Temmuz - Alice dün gece Fay'le tanıştı. Yüz yüze geldiklerinde olacıklardan endişelenmişim. Algernon ile ilgili haberleri, Burt'ten aldıktan sonra beni görmeye gelmiş. Bunun ne anlama gelebileceğini

biliyor ama yine de beni cesaretlendirme konusunda kendisini sorumlu hissediyor.

Kahve içtik ve geç saate kadar konuştuk. Fay'ın Stardust Balo Salonuna dans etmeye gittiğini biliyordum ve erken dönmesini beklemiyordum. Ama gece, bir kırk beş gibi Fay'ın yangın merdiveninde belirmesiyle irkildik. Cama vurdu, yarı açık pencereyi itti ve elinde bir şişe içki ile sallanarak içeri girdi.

“Partiyi bozuyor muyum,” dedi, “kendi içkimi getirdim.”

Alice'in projede çalıştığını Fay'e söylemiştim, yani ondan bahsetmiştim bu yüzden karşılaştıklarına şaşırmadılar. Birbirlerini inceledikten birkaç dakika sonra sanattan ve benden konuşmaya başladılar, beni unutmuşlardı. Birbirlerini sevdiler.

“Ben kahve yapacağım,” dedim ve ikisini yalnız bırakmak için odadan çıktım.

Geri geldiğimde, Fay ayakkabılarını çıkarmış yerde oturuyordu, elindeki şişeden cin yudumluyordu. Alice'e dünya üzerinde insanlar için güneş banyosundan daha değerli hiçbir şeyin olmadığını açıklıyordu. Nudist¹⁴ kolonilerin dünyanın ahlaksal problemlerine en iyi yanıt verdiklerini anlatıyordu.

Alice, Fay'ın hepimizin birer nudist koloni üyesi olduğumuz saptamasına yüksek sesle gülüyordu ve Fay'ın onun için doldurduğu içki bardağını almak için uzanıyordu.

Neredeyse gün ağarana dek konuştuk, Alice'in bende kalması için ısrar ettim. Ama o bunun mümkün olmadığını söyledi, Fay de o saatte tek başına dışarı çıkmasının çılgınlık olacağını söyleyerek ısrar etti. Ama o kalamayacağını söyledi, ben de dışarı çıkıp bir taksi çağırdım.

“Onda bir şey var,” dedi Alice eve giderken. “Ne olduğunu bilemiyorum. Açık sözlülüğü, insanlara güvenme isteği ve cömertliği...”

Ona katılıyordum.

“Ve seni çok seviyor,” dedi Alice.

“Hayır. O herkesi seviyor,” diye kendimi korumaya geçtim ısrar ederek. “Ben sadece bir karşı komşuyum.”

“Sen de ona âşık değil misin?”

Başımı salladım. “Sen benim âşık olduğum tek kadınsın.”

“Bu konuda konuşmayalım.”

“Öyleyse beni önemli bir iletişim kaynağından mahrum etmiş oluyorsun.”

“Sadece şunun için endişeleniyorum, Charlie. İçki. O gece alemlerinden bazılarında haberim var.”

“Burt’e araştırmalarına ve deneysel bilgilere konsantre olmasını söyle. Ona, seni bana karşı doldurması için ihtiyacım yok. İçkiyi kendim halledebilirim.”

“Bunu daha önce duymuştum.”

“Ama benden değil.”

“Ona karşı şüpheli olduğum tek taraf bu,” dedi. “Seni içkiye alıştırdı ve işlerine müdahale ediyor.”

“Bunun da çaresine bakabilirim.”

“Bu iş önemli Charlie, şimdi. Dünya için ve üzerinde yaşayan milyonlarca insan için değil, senin için. Charlie, bunu kendin için çözmelisin. Kimsenin elini kolunu bağlamasına izin verme.”

“Şimdi ağzındaki bakla çıkıyor,” dedim şakayla karışık. “Beni ondan ayrı olarak görmek istiyorsun.”

“Söylemek istediğim bu değil.”

“İma etmek istediğin bu. Eğer işime engel oluyorsa, ikimiz de biliyoruz ki, onu hayatımdan çıkarmalıyım.”

“Hayır, onu hayatından çıkarman gerektiğini düşünmüyorum. O senin ihtiyacın olan biri. Senin ihtiyacın olan kadın onun gibi etrafında olabilecek bir kadın.”

“Benim ihtiyacım sensin.”

Başını yana çevirdi. “Ama onun gibi değil,” tekrar bana döndü. “Bu gece, buraya, ondan nefret etmeye gelmiştim. Onun iğrenç biri olduğunu düşüneneğimi sanıyordum, aptal olduğunu düşünmüştüm ve her ne pahasına olursa olsun, sana rağmen bile olsa seni kurtarmayı planlamıştım. Ama şimdi onunla tanıştım, onu yargılamanın doğru olmadığına karar verdim. Senin için iyi düşünceleri var. Bu yüzden aklımdakiler değişti. Onu doğru bulmasam da, ondan hoşlandım. Ama bunun yanında, onunla dışarı çıkıp gecelerini gece kulüplerinde ve diskolarda harcarsan ve içki içersen senin için iyi bir son olmayacak, çözman gereken sorun bu.”

“Sorunlardan sadece biri?” güldüm.

“Böyle mi düşünüyorsun? Ona derin bir bağ ile bağlanmışsın. Tek söyleyebileceğim bu.”

“O kadar derin değil.”

“Ona kendinden bahsettin mi?”

“Hayır.”

Belli belirsiz, rahatladığını hissettim. Kendimle ilgili sırları saklayarak, kendimi Fay'e tam olarak teslim etmemiştim. İkimizde biliyorduk, ne kadar akıllı olursa olsun bunu fark edemezdi.

“Ona ihtiyacım var,” dedim, “ve bir yönden onun da bana ihtiyacı var, karşılıklı oturduğumuz için sadece birbirimizin elinin altındayız. Ama buna aşk diyemem aramızda olan gibi değil.”

Başını aşağı eğdi kaşlarını çattı ve ellerine baktı. “Aramızda neler olduğunu bilmiyorum.”

“Sevişmek için birbirimize her yaklaştığımızda Charlie'yi heyecanlandıran anlamlı bir şey.”

“Ama onunla birlikteyken böyle olmuyor?”

Omuz silkerek başladım. “Bu yüzden onun benim için önemli olmadığından eminim. Bu Charlie için panik olacak bir durum değil.”

“Harika!” güldü. “Cehennem kadar komik. Onun hakkında böyle konuştuğunda, aramıza girdiği için ondan nefret ediyorum. Sence bir gün sana... bize izin verecek mi...”

“Bilmiyorum. Öyle olacağını umuyorum.”

Onu kapıda bıraktım. Birbirimizin elini sıktık, ama bu sarılmaktan daha samimiydi.

Eve döndüm ve Fay'le seviştim, ama Alice'i düşünüyordum.

27 Temmuz - Saate bakıyorum. Fay'in itirazlarına rağmen, laboratuvara portatif bir karyola kurdum. İşime karşı çok bencil ve kıskanç. Anlayamadığı bu karmaşık işyerinde başka bir kadın olsaydı bu kadar kıskanç olmazdı eminim. Bu noktaya gelmekten endişeleniyordum, ama artık ona dayanamıyorum. İşten ayrı geçen her dakika için çok tutucuyum zamanımı çalan herkese karşı sabırsızım.

İşimin yazı bölümünün büyük bir kısmı ayrı bir dosyada sakladığım notlarımı kapsamasına rağmen bir süre kendimi dinleyip, alışkanlık haline getirdiğim şeffaf günlüğümü de yazmalıyım.

Zekânın, tek ölçeği çalışmaya olan merak. Aslında bu, hayatım boyunca endişelendiğim bir sorun. İşte bu hayatım boyunca edindiğim bilginin müracaatı.

Zaman artık ayrı bir boyut -çalışmak ve cevap bulmak için bir sindirim. Etrafımdaki dünya ve geçmişim çarpıtılmış gibi görünüyor gözüme; her şey yapışkan ve esnek. Gerçek olan şeyler, kafesler, fareler ve burada dördüncü kattaki laboratuvar malzemeleri.

Gece ya da gündüz yok. Bir yaşam boyu sürmesi gereken bir araştırmayı birkaç hafta içine sıkıştırmalıyım. Dinlenmeliyim biliyorum, ama neler olup bittiği hakkındaki gerçeği öğrenmeden rahatlayamam.

Alice bana çok yardımcı oluyor. Bana sandviç ve kahve getiriyor ama hiçbir istekte bulunmuyor.

Bana göre: her şey keskin ve açık, her duyu artıyor ve aydınlanıyor böylece kırmızılar, sarılar ve maviler parlıyor. Burada uyumanın tuhaf bir etkisi var. Laboratuvar hayvanlarının, köpeklerin, maymunların, farelerin kokusu beni anılarıma geri götürüyor, ne zaman deney yapıyorum ne zaman geçmişe gidiyorum bunu anlamak zor. Bu yüzden anılar ve gerçeğin tuhaf bir bileşkesi oluşuyor; geçmiş ve gelecek; uyarıcıya tepki hem beyin merkezlerime hem de bu odaya yerleşmiş. Hayatım boyunca öğrendiğim her şey parçalara ayrılmış gözümün önünde uçuşuyor, büyük patlamayla oluşan tüm ışıkların façetalarını görebiliyorum...

Kafesinin tam ortasında oturmuş uykulu gözlerle bana bakan maymun, yaşlı bir adamın elleri gibi buruşmuş elleriyle gözlerini ovuşturuyor... çee... çee... çeeee ve kafesinin üst tellerine zıplıyor ve üst katta aptal aptal etrafına bakan maymunun olduğu yere asılıyor. İşiyor, dışkısını yapıyor, bana bakıyor ve gülüyor... çeeee... çeeee... çeeeeeee...

Zıplıyor, hopluyor, uzanıyor, diğer maymunun kuyruğunu yakalamak için uğraşiyor, ama diğeri kuyruğunu koruyor, heyecansız, ondan kurtuluyor. Tatlı maymun... güzel maymun büyük gözleri ve sivri bir kuyruğu var. Onu fıstıkla besleyebilir miyim?... Hayır, diğer görevliler buna sinirlenir. İşaretle, hayvanları beslemeyiniz yazıyor. Bu bir şempanze. Ona bakabilir miyim? Hayır. Şempanze'yi beslemek istiyorum. Boş ver, gel fillere bakalım.

Dışarıda, güneşli bir hava var, insanlar ilkbahar kıyafetleri giymişler.

Algernon, dışkısının üzerinde yatıyor, kıpırdamadan, koku her zamankinden daha keskin. Ya ben?

28 Temmuz - Fay'ın yeni bir erkek arkadaşı var. Dün akşam onunla birlikte olmak için eve gittim. Önce kendi daireme gittim ve bir şişe aldım ve yangın merdiveninden diğer tarafa geçtim. Neyse ki, girmeden içeri baktım. İki kanepedeydiler. İlginç, hiç umursamadım. Daha çok bir iç rahatlamasıydı.

Laboratuvara geri döndüm ve Algernon'la çalışmaya devam ettim. Uyuşukluğundan sıyrılmış görünüyordu. Periyodik olarak değişken bir

labirente koşması gerekiyor ama başarısızlığa uğradığında ya da yanlış yola saptığında hareketleri sert olmaya başlıyor. Laboratuvara gittiğimde ona baktım. Uyanıktı ve sanki beni tanıyormuş gibi yaklaştı. Çalışmaya istekli görünüyordu, onu labirente koyduğumda hızla motivasyon kutusunda doğru gitmeye başladı. İki kez başarılı olmuştu.        sefer, bir kesişme noktasında duraksadı ve hızlı bir dönüşle yanlış yöne saptı. Neler olabileceğini görebiliyordum ve elimi uzatıp onu çıkmaz sokakla karşılaşmaktan kurtarmak istedim. Ama kendimi tuttum ve izledim.

Kendisini tanıdık olmayan bu dar yolda bulunca yavaşladı, hareketleri dengesizleşmeye başladı: ilerledi, durdu, iki adım geri, etrafında döndü ve geri gitmeye başladı, sonunda hafif şokla cezalandırıldığı çıkmaz sokağa girdi. Bu noktada, geri dönüp doğru yolu bulmak yerine, daireler çizmeye başladı, cik cik diye ötüyordu. Kendisini labirentin duvarlarına fırlatmaya başladı, hopluyor, zıplıyor, sıçrıyordu. İki kez labirentin tellerine tırnaklarını geçirdi ve ısrarla telleri yırtmak istermiş gibi pen eledi. Sonra durdu ve kıvrılarak kendisini bir top yaptı.

Onu elime aldığımda, düzelmedi, daha çok katatonik bir uyuşukluk hali olduğunu düşündüm. Başını, kollarını ve bacaklarını hareket ettirmeye çalıştım ama balmumu gibiydi. Onu kafesine koydum ve uyuşukluk hali geçip normal hareketler yapmaya başlayana kadar izledim.

Onun gerilemesi ile ilgili aklıma gelmeyen neydi bu özel bir durum muydu? İzole edilmiş bir tepki olabilir miydi? Yoksa, tüm prosedüre aykırı bir genel prensip mi vardı? usul  gözden ge irmeliydim.

Eğer bunu bulabilirsem ve bu zekâ yavaşlamasına en ufak bir katkı yaparsa, benim gibi diğerlerine de yararlı olursa, memnun edici bir sonuç olacaktı. Bana ne olursa olsun, daha doğmamış diğer binlerce engelliye yardım eli uzatılmış olacaktı.

Bu benim için yeterliydi.

31 Temmuz - Hayatın k şesindeyim. Bunu hissedebiliyorum. Bu hızda kendimi öldürdüğümü düşünüyorlar ama ben daha önce varlığından bile haberdar olmadığım açık ve güzel bir zirvede duruyorum. Her parçam işe uyum sağlamış durumda. Bunu gün içinde g zeneklerime çekiyorum ve geceleri uyumadan önce fikirler aklımda ateş kıvılcımları gibi parlıyor. Bir problemi çözmenin verdiği haz kadar rahatlatıcı bir şey olamaz.

İnanılmaz ama, içimde parıldıyan bu enerjiyi, yaptığım her şeyi dolduran zevki, herhangi bir şey alıp götürebilir. Bu geçen birkaç ay içinde

beni edindiğim bilgi ve anlamaya iten ışıklı zirve gibi. Bu güzelliklerin hepsi, aşk, ve doğruluğun bir tek şeyde toplanması. Bu eğlence. Ve şimdi bunu buldum nasıl vazgeçebilirim? Hayat ve çalışmak bir adamın hayattan isteyebileceği yegane ihtiyaçlar. İşime âşığım, çünkü cevaplar tam burada aklımın içinde ve yakında çok yakında bilincime yerleşecek. Tanrı'ya bunun için dua ediyorum, cevap ne olursa olsun, şükredeceğim.

Fay'ın erkek arkadaşı, Stardust Dans Salonunda bir dans öğretmeni. Benimle birlikte olmasının üzerinden bu kadar az zaman geçmesine rağmen yeni birini bulması şaşırtıcı.

11 Ağustos - Son iki günde, hep çıkmaz sokak. Hiçbir şey. Bir yerde yanlış bir şey yapmışım çünkü bir çok sorunun cevabını buldum ama henüz en önemli sorunun cevabını bulamadım: Algernon'un gerilemesi, deneyin temel hipotezini nasıl etkiler?

İyi ki, aklın ilerleme sürecini biliyorum ve bu engelin beni üzmesine izin vermiyorum. Paniklemek ve boş vermek yerine (ya da daha kötüsü, hiç ortaya çıkmayacak cevapları öne sürmüyorum) aklımı problemlerden uzaklaştırıp biraz olgunlaşmasını beklemeliyim. Yapabildiğim kadar hızlı bilinçli bir seviyeye geldim ve farkındalık seviyesine ulaşana kadar tüm bunlar o gizemli ameliyata bağlı. Bu nedeni anlaşılmaz konulardan biri, öğrendiğim ve denediğim her şey nasıl olur da bu probleme dayanır. Hızlanmaya çalışmak ve sıkıştırmak işleri dondurmaktan başka işe yaramaz. İnsanlar yeteri kadar bilmediği için kim bilir kaç problem çözülmeden silinmişti, ya da yaratıcı süreçte içlerinde yeterli inanç yoktu, akıllarını bütün olarak işe verememişlerdi?

Dün öğleden sonra, işleri bir süre için bir kenara bırakıp, Bayan Nemur'un kokteyl partisine gitmeye karar verdim. Parti, Welberg Vakfı'ndan iki yönetim kurulu üyesi onurunaydı, proje için kocasına verilen ödenekte çok emekleri geçmişti. Fay'i götürmeyi planlamıştım ama bir randevusu olduğunu, dans etmeye gideceğini söyledi. Geceye, arkadaş kazanma ve mutlu olma niyeti ile başladım, ama bugünlerde insanlarla iletişim kurma konusunda sorun yaşıyorum. Bu, benden mi yoksa onlardan mı kaynaklanıyor bilmiyorum ama konuşma bir-iki dakika içinde sona eriyor ve aramızdaki duvarlar yükseliyor.

Benden korktukları için mi? Yoksa umursamıyorlar mı ve benim de öyle olduğumu mu düşünüyorlar?

Bir içki aldım ve büyük salonda dolaşmaya başladım, insanlar küçük gruplar halinde toplaşmış konuşuyorlardı, bu grupların içine dahil olamayacağımı düşündüm. Sonunda, Bayan Nemur beni, yönetim kurulu üyesi, Hiram Harvey ile tanıştırdı. Bayan Nemur çekici bir bayandı, kırklı yaşlarının başlarında, sarışın bir hanımdı, yüzünde çok fazla makyaj vardı ve tırnaklarını kırmızı boyamıştı. Harvey'nin koluna girdi. "Araştırma nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Beklentilerin altında değil. Katı bir problemi çözmeye çalışıyorum şu ara."

Bir sigara yaktı ve bana gülümsedi. "Dahil olduğunuz ve yardım ettiğiniz projedeki herkes harika. Ama düşünün, kendi projenizde çok daha başarılı olabilirdiniz. Kendinizin yarattığı ve geliştirdiği bir projeyi yönetmek, başkasının başladığı projeden daha akıllıca olur."

Sert bir kadındı, tamam. Gelen krediyi kocasının hak ettiğini, Hiram Harvey'nin, unutmamasını istiyordu. Ona karşı koyamazdım. "Kimse yeni bir şeye başlayamaz, Bayan Nemur. Herkes diğerlerinin başarısızlıkları üzerine kurar. Bilimde, gerçekten orijinal bir şey yoktur. Herkes sonuca bir şeyler ekler."

"Elbette," dedi, yaşlı konuğu ile daha nazik konuşuyordu. "Bay Gordon'un bu son problemleri çözmek için etrafta olmaması büyük kayıp." Güldü. "Ama sonra ah, unuttum sizin psikolojik deney yapmak için eğitiminiz ve pozisyonunuz yoktu."

Harvey güldü, susmaya karar verdim, Berta Nemur'un son sözü bana bırakmaya niyeti yoktu ve böyle devam ederse, konuşma çirkinleşecekti.

Doktor Strauss ve Burt'u, Welberg Vakfı'ndan gelen diğer adamla konuşurken gördüm George Raynor. Strauss: "Sorun, Bay Raynor, bu gibi projelerde yeterli fon sağlayabilmek, paraya bağımlı kalınmamalı. Bizim yönetemeyeceğimiz, kim bilir ne miktarlar bazı amaçlar için ayrılıyor."

Raynor başını salladı ve elindeki sigarayı etrafındaki küçük gruba doğru salladı. "Gerçek problem, bu gibi araştırmaların, elverişli değerleri olacağı konusunda yönetim kurulunu ikna etmek."

Strauss başını salladı. "Benim varmak istediğim nokta bu ödenek araştırma için amaçlanmıştı. Kimse bir projenin yararlı olacağını peşin olarak bilemez. Sonuçlar çok sık olumsuz çıkmaz. Neyin olumsuz olduğunu öğrendik ve bilgi sahibi bir adam, içinden olumlu yönleri çıkarıp alabilir. Sonuçta, o ne yapılmayacağını bilir."

Gruba katıldığımda, daha önce tanıştırıldığım, Bay Raynor'un eşini fark ettim. Koyu renk saçlı, otuzlu yaşlarında güzel bir kadındı. Bana bakıyordu, daha doğrusu başımın üzerine kafamdan bir şeyin filizleneceğini mi sanıyordu. Arkama döndüm, sanırım rahatsız oldu, Doktor Strauss'a döndü. "Peki bir önceki proje? Diğer zihinsel engelliler üzerinde de aynı tekniklerin kullanılabileceğini düşünüyor musunuz? Bu tüm dünyanın kullanabileceği bir yöntem mi?"

Strauss başını eğdi ve bana doğru salladı. "Bunu söylemek için hâlâ çok erken. Eşiniz, Charlie'nin projede çalışmasına destek verdi, artık işler onun bulacaklarına bağlı."

"Elbette," diye araya girdi Bay Raynor, "sizin alanınız gibi alanlarda saf araştırma yapmanın gerekliliğini biliyoruz. Ancak laboratuvar dışında da gerçekleştirilebilecek yararlı bir metot ortaya çıkarsa bu bizim için bir lütuf olacaktır."

Konuşmaya başlayacaktım, ama ne söyleyeceğimi tahmin eden Strauss, kalktı ve elini omzuma koydu. "Beekman'da hepimiz Charlie'nin yapacağı işin çok önemli olduğunu biliyoruz. Artık onun yapacağı, ne olursa olsun doğruyu bulmak. Biz bunu, Vakfa, halka ve eğitim cemiyetine bıraktık."

Raynor'a gülümsedi ve beni oradan uzaklaştırdı. "O," dedim, "benim tüm söyleyeceğim bu değildi."

"Söyleyeceğini düşünmedim," diye fısıldadı, kolumu tutarak, "gözlerindeki pırıltıda onları parçalara ayırmak istediğini gördüm. Ve buna izin veremezdim, verebilir miydin?"

"Sanırım, hayır," dedim, bir bardak daha martini alırken.

"Ne kadar içtiğinin farkında mısın?"

"Hayır, rahatlamaya çalışıyorum, sanırım yanlış yere geldim."

"Pekâlâ, rahatla," dedi, "ve bu gece beladan uzak dur. Bu insanlar aptal değil. Onlar hakkında ne hissettiğini anlarlar ve onlara ihtiyacının olmadığını da."

Bardağımı kaldırdım ve şerefe yaptım. "Deneyeceğim, sanırım Bayan Raynor'u benden uzak tutsan iyi olacak. Poposunu bir daha bana karşı sallarsa dayanabileceğimi sanmıyorum."

"Şşşşşş!" tısladı. "Seni duyabilir."

"Şşşşşşş!" tekrar ettim. "Üzgünüm. Bu köşede oturup herkesten uzak duracağım."

Üzerime bir sis çöküyordu ama insanların bana baktığını görebiliyordum. Sanırım kendi kendime söyleniyordum işitilebilecek

şekilde. Ne söylediğimi hatırlamıyorum. Kısa bir süre sonra, davetliler zamanından önce terk etmeye başladılar. Nemur gelip tam önümde durana kadar ne olduğunun farkına varmamıştım.

“Sen kim olduğunu sanıyorsun, nasıl böyle davranabilirsin? Hayatım boyunca, böyle çekilmez bir kabalıkla karşılaşmadım.”

Ayağa kalktım. “Neden böyle söylüyorsun? Ne oldu?” Strauss onu zaptetmeye çalışıyordu, ama o tükürür gibi konuşarak nefes nefese kalmıştı: “Söylüyorum, içinde bulunduğun duruma minnettarlık duymuyorsun ve hiç anlamıyorsun. Hepsinin üzerinde, bu insanlara borçlusun birçok sebepten.”

“Dahi bir domuz ne zaman harika olabilir?” Bağırdım. “Senin projeni kurtardım ve şimdi yanlışların üzerinde çalışıyorum, ve Allah’ın belası beni birilerine karşı borçlu yapıyor?”

Strauss araya girmek istedi ama Nemur onu durdurdu. “Bir dakika. Bunu duymak istiyorum. Sanırım öğrenmemiz gereken vakit geldi.”

“Çok içti,” dedi karısı.

“O kadar değil,” dedi Nemur, burnundan soluyordu. “Gayet açıklıkla konuşuyor. Ona fazla bile katlandım. O tehlikeli tam olarak yıkılmadıysa çalışmamız, onun ağzından duymak istiyorum, gerekçesinin ne olduğunu düşünüyor.”

“Ah, boş ver,” dedim. “Gerçeği bilmek istemezsin.”

“Ama istiyorum, Charlie. Sonuçta senin versiyonun gerçek. Senin için yaptığım en ufak şey için minnettar olup olmadığını merak ediyorum geliştirdiğin yetenekler, öğrendiklerin, kazandığın deneyimler. Yoksa daha önce daha iyi olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Bazı yönlerden, evet.”

Bu onları şok etmişti.

“Geçen birkaç ay içinde çok şey öğrendim,” dedim, “sadece Charlie Gordon hakkında değil, hayat ve insanlar hakkında ve kimsenin Charlie Gordon’u umursamadığını anladım, moron da olsa dahi de. Bu neyi değiştirir?”

“Ah,” güldü. “Kendin için endişeleniyorsun. Ne bekliyorsun? Bu deney seni akıllı yapmak için kuruldu, ünlü ve popüler yapmak için değil. Kişiliğindeki değişiklikleri kontrol edemeyiz, zihinsel engelli genç bir adamdan kibirli, küstah, ben merkezli, anti sosyal bir piçe dönüştün.”

“Sorun, sevgili Profesör, akıllı yaptığınız kişinin sadece siz gösteriş yapmak istediğinizde akıllı olmasını istemeniz. Ne yazık ki ben bir insanım.”

Sinirlenmişti ve kavgayı sürdürmekle, orada kesmek arasında kaldığı anlaşılıyordu. “Her zamanki gibi haksızsın. Biliyorsun biz sana her zaman nazik konuştuk ve sana nazik davrandık.”

“Bana insan gibi davranmak dışında. Zaman kaybettiniz ve yine deneyden önce bu hiçbir şeydi ve ben neden olduğunu biliyorum. Çünkü eğer ben hiçbir şeysem, sen beni yaratmakla sorumlu olacaksın ve bu seni başefendi yapar. Günün her saati minnettarlığımı göstermediğim için bana içerlediniz. Pekâlâ, inanın ya da inanmayın minnettarım. Ama siz benim için yaptığınız ne kadar harika olursa olsun bana bir laboratuvar hayvanı gibi davranma yetkisini vermez size. Ben bir bireyim artık ve laboratuvara ayak basmamış Charlie de bir bireydi. Şaşırdınız! Evet, bir anda keşfettik ki, ben her zaman bir bireydim zaten önce de bu da sizin, 100 IQ’nun altındaki bir zekâyâ saygı gösterilmez düşüncenize meydan okuyor. Profesör Nemur, bana baktığınızda vicdanınızın sizi rahatsız ettiğini görüyorum.”

“Yeterince dinledim” diye kesti. “Sen sarhoşsun.”

“Ah, hayır,” dedim. “Çünkü eğer sarhoş olursam, farklı bir Charlie Gordon göreceksiniz, şimdi tanıdığınızdan daha farklı. Evet, diğer Charlie, karanlıkta yaşayan hâlâ bizimle birlikte. İçimde.”

“Delirdi,” dedi Bayan Nemur. “İki Charlie Gordon olduğunu söylüyor. Onu muayene etseniz iyi olacak, Doktor.”

Doktor Strauss başını salladı. “Hayır. Ne demek istediğini anlıyorum. Bu terapilerde ortaya çıktı. Geçen aylarda ya da daha önce ona özgü bir ayrım ortaya çıktı. Deneye başlamadan önceki pozisyonunu algılama konusunda bazı deneyler yaptı bilincinden ayrı işleyen bir birey var eski Charlie vücudunu kontrol etmeye çalışıyor gibi”

“Hayır! Bunu söyleyemem! Kontrol etmek için çabalamıyor. Charlie orada evet, ama benimle mücadele etmiyor. Yapmak istediğim hiçbir şeye ya da çalışmaya engel olmaya çalışmadı.” Sonra Alice’i hatırladım ve biraz değiştirdim. “Neredeyse hiç. Aciz, kendini yok sayan Charlie yakın bir yerde sessizce bekliyor. Kabul etmeliyim bazı yönlerden ona benziyorum, ama alçakgönüllülük ve kendini yok sayma bunların arasında değil. Bunların insanlarda ne kadar az olduğunu biliyorum.”

“Sinik olmaya başlıyorsun,” dedi Nemur. “Bu fırsatın senin için anlamı bu. Dahiliğin, dünyaya ve içindeki arkadaşına karşı olan güvenini yok etti.”

“Bu tam olarak doğru değil,” dedim yavaşça. “Zekân, tek başına hiçbir lanet şey ifade etmiyor. Burada sizin üniversitenizde, zekâ, eğitim, bilgi tüm

bunlar büyük idoller. Ama artık biliyorum, göz ardı ettiğiniz bir tek şey var: zekâ ve eğitim, insan sevgisinin yanında hiçbir şey demek.”

Kendime bir kadeh daha martini doldurdum ve vaazıma devam ettim.

“Beni yanlış anlamayın,” dedim. “Zekâ insanlara verilen en büyük hediyelerden biri. Ama genellikle, bilgi araştırması, aşk araştırmasını kovuyor alandan. Bu, kendimde kısa süre önce keşfettiğim bir duygu. Bunu size bir varsayım olarak sunuyorum: sevgisiz bir zekâ, kısa sürede zihinsel ya da moral çöküşüne, nevroza ya da psikoza neden olur. Ve şunu söylüyorum ki, akıl kendi içine dalarken ve karışırken, insan ilişkilerini dışlayan bir biçimde bencil davranırsa, bunun sonu şiddet ve acı olur.”

“Zihinsel engelli olduğumda bir çok arkadaşım vardı. Şimdi kimsem yok. Ah, birçok kişiyi tanıyorum. Çok fazla insan. Ama gerçek arkadaşlarım yok. Fırında alıştığım gibi değil. Dünyada bana bir şey ifade eden bir tek kişi bile yok ve ben de kimseye bir şey ifade etmiyorum.” Konuşmamın hakarete vardığını hissettim, aklım kapkaranlıktı. “Haklı değilim, değil mi?” diye ısrar ettim. “Demek istediğim, ne düşünüyorsunuz? Bunun... bunun doğru... olduğunu düşünüyor musunuz?”

Strauss geldi ve kolumu tuttu.

“Charlie, bir süre uzansan iyi olacak. Çok fazla içtin.”

“Neden bana öyle bakıyorsunuz? Yanlış bir şey mi söyledim? Yanlış bir şey söyledim mi? Doğru olmayan bir şeyi söylemek istememiştim.”

Ağzımdan çıkan seslerin kalın bir ses tonu olduğunu fark ettim, yüzüm novakain¹⁵ ile kaplanmıştı sanki. Sarhoştum tamamen kontrolden çıkmıştım. Tam o anda, sanki elektrik düğmesine basılmış gibi, yemek odasındaki manzarayı kapının yanından izliyormuşum hissine kapıldım, kendimi diğer Charlie gibi görebiliyordum orada büfenin yanında elimde içki bardağı, gözlerim kocaman açılmış ve korkmuş bir ifade vardı.

“Her zaman doğru şeyler yapmaya çalıştım. Annem her zaman iyi biri olmam gerektiğini söylerdi, böylece başımı belaya sokmayacak ve çok arkadaşım olacaktı.”

Banyoya gitmek için kıvrandığını gördüm. Ah, Tanrım, burada olmaz, onların önünde olmaz. “Özür dilerim, izin verin lütfen,” dedi, “gitmeliyim...” Bir şekilde, o sarhoş uyuşukluğu ile, onu alıp banyoya götürebildim.

Biraz zaman aldı ama birkaç dakika sonra yine kontrolü ele almıştım. Duvara dönerek yanaklarımı rahatlattım ve soğuk suyla yüzümü yıkadım. Hâlâ içki sersemiydim, ama iyi olacağımı biliyordum.

O sırada, aynadan Charlie'nin beni izlediğini gördüm. Onun, ben değil de Charlie olduğunu nereden anladım bilmiyorum. Gözleri, büyümüş ve korku doluydu, ağzımdan çıkacak bir tek sözle, aynanın arkasındaki boyuta geçecek gibiydi. Ama koşmadı. Sadece ona baktım, ağzı açıktı, çenesi gevşek bir şekilde sallanıyordu sanki.

“Merhaba,” dedim, “sonunda yüz yüze geldik.” Kaşlarını çatı, biraz, ne demek istediğini anlamıyormuş gibi, bir açıklama istiyordu ama nasıl soracağını bilmiyordu.

“Orada, tam önünde kal,” diye bağırdım. “Beni kapılardan ve sana yetişemeyeceğim karanlık yerlerden izlemenden bıktım.”

Baktı.

“Kimsin, Charlie?”

Hiçbir şey söylemedi sadece gülümsüyordu. Başımı salladım, o da salladı.

“Peki, ne istiyorsun?” diye sordum. Omuz silkti.

“Ah, hadi,” dedim, “bir şey istiyor olmalısın. Beni takip ediyorsun”

Başını aşağı eğdi, ben de eğdim, nereye baktığını görmek için, ellerime. “Bunları geri istiyorsun, istiyor musun? Bu bedenden çıkmamı istiyorsun, eski hayatına döneceksin. Seni suçlayamam. Bu senin vücudun ve senin aklın ve senin hayatın, kullanmayı pek fazla başaramasan da. Senden almamalıydım. Kimse yapmamalı. Kim, benim ışığımın senin karanlığından daha iyi olduğunu söyleyebilir? Kim ölümün senin karanlığından daha iyi olduğunu söyleyebilir? Ben kimim ki sana söylüyorum?...”

“Ama, sana bir şey söyleyeceğim, Charlie.” durdum ve aynadan uzaklaştım. “Ben senin arkadaşın değilim. Ben senin düşmanım. Zekâmı mücadele etmeden geri vermeyeceğim. O mağaraya dönemem. Benim için gidecek bir yer yok, Charlie. Bu yüzden sen uzak durmalısın. Ait olduğun bilinçaltında kal ve beni takip etmekten vazgeç. Ben vazgeçmeyeceğim ne düşünürlerse düşünsünler. Ne kadar yalnız olursa olsun. Bana ne verirlerse saklayacağım ve dünya için, diğer insanlar için elimden geleni yapmaya çalışacağım.”

Kapıya döndüğümde, bana ellerini uzattığı izlenimine kapıldım. Tüm bunlar saçmalıktı. Ben sarhoştum ve bu sadece aynadaki yansıyamamdı.

Dışarı çıktığımda, Strauss beni bir taksiye bindirmeyi teklif etti ama ben, eve kendim gidebileceğim konusunda ısrar ettim. İhtiyacım olan şey, temiz havaydı ve kimsenin benimle gelmesini istemiyordum. Tek başıma yürümek istiyordum.

Kendimi tam Nemur'un söylediği gibi görüyordum. Ben küstah, bencil bir piçtim. Charlie'den farklı olarak, arkadaş kazanma konusunda beceriksiz ve insanların sorunlarını anlayamayan biriydim. Sadece kendimle ilgileniyordum. O aynanın karşısındaki uzun dakikada, kendimi Charlie'nin gözünden gördüm kendime baktım ve gerçekten öyle olduğumu gördüm. Utanmıştım.

Saatler sonra kendimi apartmanımın önünde buldum, loş ışııkla aydınlatılan koridora çıktım. Koridordan yürürken, Fay'ın dairesinde ışıık olduğunu gördüm ve kapısına gittim, tam kapıyı çalacağım sırada, Fay'ın kıkırdamasını ve o adamın kahkahasını duydum.

Bunun için çok geçti.

Sessizce daireme girdim, bir süre karanlıkta öylece durdum, yürümeye ya da ışıık açmaya cesaretim yoktu. Öylece durdum ve gözlerimdeki girdabı hissettim.

Bana ne olmuştu? Neden dünyada tek başııaydım?

Sabaha karşı 4:30 - Tam uykuya dalacağım sırada, çözüm aklıma geldi. Aydınlanma! Her şey birbirine uyuyordu ve en baştan beri neyin bilinmesi gerektiğini buldum. Uykusuz. Hemen laboratuvara gidip sonuçları bilgisayarla karşılaştırmalıydım. Sonunda, deneydeki kusur bulunmuştu. Onu buldum.

Şimdi bana yakışan neydi?

26 Ağustos PROFESÖR NEMUR'A BİR MEKTUP (KOPYA)

Sevgili Profesör Nemur:

Ayrı bir dosya ile size Raporumu sunuyorum: "Algernon-Gordon Etkisi: Zekâ Gelişiminin Yapısal ve İşlevsel Çalışması," uygun görürseniz yayınlanabilir.

Bildiğiniz gibi, deneysel çalışmalarım sonlandı. Raporuma, tüm formülleri ve ekte belirttiğim matematiksel analiz verilerini dahil ettim. Elbette, verilerin doğrulanması gerekli.

Sonuçlar açık. Hızlı sıçramamın daha duygusal yönleri, gerçekleri çarpıtamaz. Siz ve Doktor Strauss tarafından geliştiren, ameliyat ve enjeksiyon teknikleri, şu anda insan zekâsını geliştirme konusunda az ya da elverişli olmayan uygulanabilirlikle açıklanmalı.

Algernon üzerindeki verileri yeniden inceleyerek, halen fiziksel olarak genç göstermesine rağmen, akıl olarak geriledi. Hareket ettirici etkinliği zayıfladı; gudde işlevlerinin genel azalımı; eşgüdümün ivme kazanması; ve ilerleyen bellek yitiminin güçlü belirtileri.

Raporumda belirttiğim gibi, bu ve bunun gibi diğer psikolojik ve zihinsel bozulma sendromları, yeni formülümün uygulamalarının istatistiksel olarak dikkate alınan sonuçları ile önceden söylenebilir. Birlikte tabii tutulduğumuz cerrahi uyarıcılar, tüm zihinsel süreci yoğunlaşarak ve hızlandırarak sonuçlandırmasına rağmen, kusur ortaya çıktı. Bunu “Algernon-Gordon Etkisi” olarak adlandırmakta kendimi özgür görerek, tüm hızlandırılmış zekânın bir uzantısı olduğunu öne sürüyorum. Burada ispatlanan hipotez aşağıda daha basite indirgenmiş şekliyle açıklanmaktadır:

BELLİ BİR ZAMAN ARALIĞINDA, GELİŞİMİN NİCELİĞİYLE DOĞRU ORANTILI OLARAK ZEKÂ GERİLİĞİNİN SUNİ NEDENLERİ.

Yazabildiğim sürece, düşüncelerimi ve fikirlerimi ilerleme raporlarına yazmaya devam edeceğim. Bu benim kişisel zevklerimden biri ve araştırmanın tamamlanması için gerekli. Bununla birlikte, belirtilere göre, zihinsel gerilemem çok hızlı olacak.

Verilerimi birçok kez gözden geçirdim, bunu söylediğim için üzgünüm ama sonuçlar yaşamalı. Yine de, burada olduğum kısa süre içinde insan zekâsının gelişimine ve psikoloji alanında ilerlemelere katkıda bulunduğum için mutluyum.

Bir önceki gece Doktor Strauss deneysel bir başarısızlıktan bahsetmişti, teorisinin çürümesi, öğrenme aktinin gelişmesi ve başarı kadar önemlidir. Bunun doğru olduğunu artık biliyorum. Üzgünüm, bununla birlikte, psikoloji alanındaki çalışmalara yaptığım katkı bu kadronun külleri arasında da olsa nefes alacak, özellikle de bana yardım edenlerin.

*Sevgiler,
Charlie Gordon*

*İlişikteki: rapor
kopya: Doktor Strauss
Welberg Vakfı*

1 Eylül - Panik olmamalıyım. Yakında, duygusal kararsızlık ve unutma belirtileri baş gösterecek. Bunları kendim hissedebilecek miyim? Şu anda tek yapabileceğim, zihinsel vaziyetimi yapabildiğim kadar tarafsız ve imkân dahilinde izlemek. Unutmamalıyım, bu benzerlerinin ilk yazılı kaydı olacak ve muhtemelen sonuncusu.

Bu sabah Nemur, Burt'u raporumu ve istatistik bilgileri, üst kuruldaki birkaç kişiye gösterip doğrulatmak ve formüllerimin uygulanabilirliğini araştırmak amacıyla, Hallston Üniversitesine gönderdi. Geçen hafta, Burt'u deneysel çalışmalarımı ve metodolojimi incelemesi için görevlendirdiler. Bu tedbirden rahatsız olmamalıydım. Sonuçta, ben sadece Charlie'ydim, geç bile olsa ve benim çalışmamın Nemur'un çalışmasının önünde olması, onun için zordu. Yetkisi altında gelişen bir projeyi kendine getirmeliydi ve sonuçta ben dışarıdan biriydim.

Onların ne düşündüğünü artık umursamıyorum. Zamanım yok. İş bitti, bilgiler ortada, bana kalan Algernon'un başına gelenlerin benim başıma geleceklerin bir göstergesi olduğunu kabul etmek ve beklemek.

Alice'e haberleri anlattığımda ağladı. Sonra koşarak gitti. Onu, kendisini suçlu hissetmesini gerektirecek hiçbir şey olmadığına inandırmalıyım.

2 Eylül - Hâlâ belli bir belirti yok. Beyaz bir ışığın sessizliğine gömüldüm. Etrafımdaki her şey bekliyor. Bir dağın zirvesinde yalnız olduğumu hayal ediyorum, etrafımdaki toprakları inceliyorum, yeşiller, sarılar güneş tam üzerimde, gölgemi ayaklarımın ucuna yapışmış bir top gibi seriyor gözlerimin önüne. Öğleden sonraya doğru gölge ayaklarımın ucunda uzuyor, inceliyor...

Burada, Doktor Strauss'a her zaman söylediğimi söylemek istiyorum. Kimse, olanlar için birilerini suçlayamaz. Deney dikkatle tasarlandı, hayvanlarda kapsamlı olarak denendi ve istatistiklerle onaylandı. Beni ilk insan denek olarak kullanmaya karar verdiklerinde, psikolojik bir hasarın olmayacağı konusunda ciddiydiler. Psikolojik tuzakları öngöremezlerdi. Kimsenin, bana olanlar için ıstırap çekmesini istemiyorum.

Şimdi sorulacak soru: ne kadar dayanabileceğim?

15 Eylül - Nemur, sonuçlarımın doğrulandığını açıkladı. Bu da, kusurun merkezi olduğunu açıklıyor ve tüm hipotezi şüpheyne düşürüyor. Belki bir

gün bu sorunun üstesinden gelinecek bir yol bulunabilir ama o zaman, şu an değil. Hayvanlar üzerinde ilave deneyler yapılmadan, insanlar üzerinde denenmemesini tavsiye ettim.

Bana göre, araştırmanın en başarılı yanı enzim dengesizliklerinin araştırıldığı bölüm. Diğer birçok şeyle birlikte, zaman her şeyin anahtarı eksiklikleri keşfetmede ve yedekleyici hormonları yönetmede hız. Bu alandaki çalışmalarda yardım etmek isterdim ve araştırmada lokal zar kontrolü için radyoaktif izotoplar kullanılabılırdi. Ama şimdi biliyorum, bunun için zamanım yok.

17 Eylül - Akılsız olmaya yaklaşırken. Masamın ve laboratuvardaki dolaplarımın içinden eşyalarımı kaldırdım, onları tekrar aradığımda ve bulamadığımda toleransımı kaybedip etrafımdaki herkese parlamaya başlıyorum. İlk belirtiler?

Algernon iki gün önce öldü. Onu sabaha karşı dört buçukta buldum. Kıyıda yürüyüp laboratuvara döndüğümde her zaman oturduğu tarafta, kafesinin köşesinde. Uyuyor gibiydi.

Ayrıntılı incelemeler, benim öngörülerimin haklı olduğunu gösteriyor. Normal bir beyinle karşılaştırıldığında, Algernon, kilo kaybetti, beyin kıvrımları, beyin çatlakları gibi derinleşme ve genişleme gösterdi.

Aynı şeyin şu anda bana da olabilecek olmasını düşünmek çok korkutucu. Algernon'a olduğunu görmek bunun doğru olduğu anlamına geliyor. İlk olarak, gelecekte endişeleniyorum.

Algernon'un vücudunu bir metal konteynere koydum ve eve götürdüm. Onu çöp fırınına sokmalarına izin veremezdim. Bu aptalca ve çok duygusal ama dün gece geç saatlerde onu arka bahçeye gömdüm. Mezarının üzerine çiçekler koyarken ağlıyordum.

21 Eylül - Yarın annemi ziyaret etmek için Marks Caddesine gideceğim. Dün gece bir rüya bir dizi anı getirdi aklıma, geçmişin karanlık yönü aydınlanıyordu, önemli olan bunları hızla kâğıda geçirmekti, çünkü bir süre sonra hiç hatırlayamayabilirdim. Annem ve şu an hakkındaydı daha da fazlası onu anlamak istedim, neye benziyordu, neden bana öyle davrandı. Ondan nefret etmemeliydim.

Onu görmeden önce, onunla anlamalıydim, böylece ona karşı sert ya da budalaca davranmazdım.

27 Eylül - Bunu derhal yazmalıyım çünkü bu, kayıtların tamamlanması için önemli.

Üç gün önce Rose'u görmeye gittim. Sonunda, Burt'un arabasını ödünç almak için kendimi zorladım. Korkuyordum ama gitmem gerektiğini de biliyordum.

İlk olarak Marks Caddesine gittiğimde bir hata yapmış olabileceğimi düşündüm. Benim hatırladığım gibi değildi. Pis bir sokaktı. Çoğu boş olan evlerin dış cepheleri yıkık döküktü. Kaldırımında, atılmış bir buzdolabı vardı, boyası soyulmuş, kaldırımın kenarında, telleri tam ortasından çıkmış eski bir yatak vardı. Evlerin camları kırılmıştı ve diğerleri de tahtalarla tutturulmuştu, daha çok barakalara benziyorlardı. Arabayı, evden bir blok öteye park ettim ve oradan yürüdüm.

Marks Caddesinde sokakta oynayan çocuklar yoktu aklımdaki hatıra karelerinde olduğu gibi değildi, Charlie onları evin ön penceresinden izlerdi (ilginç, çocukluk hatıralarımın çoğu evin ön penceresi ile çerçeveleniyordu). Şimdi, evlerin verandalarında yaşlı insanlar var.

Eve geldiğimde ikinci şoku yaşadım. Annem kamburlaşmıştı, eski kahverengi bir süveter giyiyordu, hava soğuk ve rüzgârlı olmasına rağmen, evin pencerelerini yıkıyordu. Her zaman, komşular ne kadar iyi bir ev kadını olduğunu görsünler diye temizlik yapardı.

En önemlisi her zaman diğer insanların düşündükleriydi onun ve ailesinin görünümü. Ve bu konuda erdemliydi. Matt, defalarca, başkalarının düşündükleri hayattaki en önemli şey değildir demişti, ama hiçbir işe yaramadı. Norma iyi giyinmeliydi; evin iyi ve yeni görünümlü mobilyaları olmalıydı; Charlie içeride tutulmalıydı böylece insanlar bir sorun olduğunu fark etmezlerdi.

Kapıda durup derin derin nefes alıp verişini izledim. Yüzünü görmek içimi titretmişti ama bu yüz benim hayalimde canlandırmak için mücadele ettiğim yüz değildi. Saçları beyazlaşmıştı, gümüş çizgiler vardı aralarında, yanakları kırışmıştı. Terlemişti alnı parlıyordu, bakışlarımı gördü ve arkasını döndü.

Bende arkamı dönüp gitmek istedim, ama yapamadım buraya kadar geldikten sonra değil. En azından yol sorabilirdim, tanımadığım bir semtte kaybolmuş gibi davranabilirdim. Onu görmek yeterliydi. Tek yaptığım, orada durup ilk hareketin ondan gelmesini beklemektir. Onun yaptığı da öylece durup bana bakmaktır.

“Bir şey mi istiyorsunuz?” Sesi boğuktu ama anılar koridorlarından yankı yapar gibiydi.

Ağzımı açtım ama ses çıkmadı. Ses çıkartabiliyordum, bunu biliyorum, ama gözleri ile karşı karşıya gelince bir şey söyleyemedim. Bu, beni görmesini istediğim hal değildi. Karşısında durup, bir budala gibi, kendini anlatamayan biri gibi görünmek istemiyordum. Ağzımda bir engel varmış gibiydim... ağzım kurumuştı.

Sonunda konuştum. Tasarladığım değildi (onu cesaretlendirecek, sakinleştirecek sözler söylemek istedim, geçmişin acılarını birkaç kelime ile silmek istemiştım) ama ağzımdan tek çıkan, çatlak, “Aaaann...” sesi oldu.

Öğrendiğim tüm o zorluklara rağmen -birçok dil öğrendim ve uzmanlaştım- ona tek söyleyebildiğim, “Aaann.” İnek memesindeki bir buzağı gibi...

Elinin tersiyle alındaki teri sildi, kaşlarını çattı, beni iyi göremediğini anlayabiliyordum. Bir adım ileri gittim, kapı aralığını geçtim yola girdim ve yürüdüm. Geri çekildi.

İlk başta, beni tanıyıp tanımadığından emin değildim ama o soluk soluğa: “*Charlie!...*” dedi, bu bir fısıltı ya da bir çığlık değildi, sadece soluk, soluğa söylenmiş bir sözdü. Rüyada gibiydim.

“Anne...” merdivenlere doğru ilerledim. “Benim...”

Yeniden geriledi, arkasındaki kirli sabun köpüğü dolu kovaya çarptı ve devirdi. “Burada ne yapıyorsun?”

“Sadece seni görmek istedim... konuşmak istedim...” Sesim boğuk çıkıyordu, tıpkı bir süre önce konuştuğum gibi. “Kaçma,” diye yalvardım. “Benden kaçma.”

Evin antresine girmiş ve kapıyı kilitlemişti bile. Bir dakika sonra kapının yanındaki ince camdaki tül perdenin arkasından onu görebiliyordum, gözleri korku doluydu. Pencereden ağzının oynadığını görebiliyordum. “Git! Beni rahat bırak!”

Neden? Beni böyle inkar etmeye ne hakkı vardı? Neden bana sırtını dönüyordu?

“İçeri girmeme izin ver! Seninle konuşmak istiyorum! İçeri girmeme izi ver!” Cama vurdum ve cam çatladı. Aklımı kaçırdığımı ve ona zarar vermek için geldiğimi düşünmüş olmalı. Eve giden diğer kapıya yöneldim. Kapıya bir omuz attım, ani sarsıntıya dayanıklı değildi. Girişe düşüverdim, dengemi kaybetmişim. Cama vurduğumda elim kanamıştı, ne yapacağımı

bilemiyordum, annemin temiz muşambalarını kirletmemek için elimi cebime soktum.

İçeri girdim, kâbuslarımda gördüğüm merdivenlere doğru ilerledim. Uzun, dar merdivenlerden, kötü ruhların beni alt kattaki kilere sürüklediklerini ve bağırmanın için ağzımı tıkadıklarını hatırlıyorum. Warren'daki sessiz çocuklar gibi.

İkinci katta oturan insanlar ev sahibimiz ve ev sahibemiz, Meyerler her zaman bana nazik davranmışlardı. Bana şeker verirdi, mutfaklarında oturmama ve köpekleri ile oynamama izin verirdi. Onları görmek isterdim, ama bana söylenmemiş olmasına rağmen, gittiklerini ya da öldüklerini tahmin etmişim, artık orada yabancılar oturuyordu. O yol artık bana sonsuza kadar kapalıydı.

Koridorun sonunda Rose'un girdiği kapı kilitliydi ve bir dakika boyunca orada durdum karar verememişim.

“Kapıyı aç.”

Gelen cevap, tiz bir köpek havlamasıydı. Bu beni heyecanlandırdı.

“Pekâlâ,” dedim. “Seni incitmek için gelmedim, ama uzun bir yoldan geldim ve seninle konuşmadan gitmek istemiyorum. Eğer kapıyı açmazsan, kıracağım.”

Sesini duydum: “Şşşşhh, Nappie... Buraya, yatak odasına gir.” Bir dakika sonra kapının kilidinin döndüğünü duydum. Kapı açıldı, orada bana bakıyordu.

“Anne,” dedim fısıltı ile, “sana bir şey yapmayacağım. Sadece seninle konuşmak istiyorum. Anlamalısın, eskisi gibi değilim. Değiştim. Artık normalim. Anlamıyor musun? Artık zihinsel engelli değilim. Moron değilim. Herkes gibiyim. Normalim senin gibi, Matt gibi ve Norma gibi.”

Kapıyı kapatmasını engellemek için sürekli konuşmaya çalışıyordum. Her şeyi ona bir seferde anlatmaya çalıştım. “Beni değiştirdiler, ameliyat ettiler ve değiştim, senin her zaman istediğin gibi. Gazetelerde okumadın mı? Zekâ kapasitesinin gelişimi ile ilgili yeni bir bilim deneyi, ben ilk denektim. Anlayamıyor musun? Neden bana öyle bakıyorsun? Artık zekiyim, Norma'dan daha zeki ya da Herman Amcadan, Matt'ten. Üniversite profesörlerinin bilmediklerini biliyorum. Konuş benimle! Artık benimle övünebilirsin, tüm komşularına anlat. Komşuların misafirlğe geldiklerinde beni bodruma kapamak zorunda değilsin. Sadece benimle konuş. Çocukluğumla ilgili anıları anlat, tek istediğim bu. Seni incitmeyeceğim. Senden nefret etmiyorum. Ama kendimle ilgili sırları

öğrenmeliyim, çok geç olmadan. Göremiyor musun, kendimi anlamadan tam bir insan olamıyorum, bana yardım edebilecek tek kişi sensin. İçeri girip biraz seninle oturmama izin ver.”

Sanırım onu etkileyen söylediklerimden çok konuşma tarzımdı. Kapıda durdu ve bana baktı. Düşünmeden, kanayan elimi cebimden çıkardım ve sıkarak yalvardım. Gördüğünde yüz ifadesi yumuşadı.

“Kendini yaralamışsın...” Benim için gerçekten üzülmeyi anladığımı, bacağını inciten bir köpeğe ya da diğerleri ile kavga ederken yaralanmış bir kediye ne kadar acıyorsa bana gösterebileceği merhamet de o kadardı. Onun Charlie’si olduğum için değildi.

“Gel hadi yıka. Ben bandaj ve iyot getireceğim.”

Çatlak lavaboya götürdü beni, dışarıdan geldiğimde, uyumaya ya da yemek yemeye hazırlandığımda orada elimi yüzümü yıkardı. Kollarımı kıvrırmamı izledi. “Camı kırmamalydın. Ev sahibi buna sinirlenebilir ve benim bunu ödeyecek param yok.” Sonra, sabırsız bir şekilde elimdeki sabunu aldı ve ellerimi yıkadı. Kendini buna o kadar kaptırmıştı ki, ben de bu sessizliği bozmamak için hiç konuşmadım. Ara sıra, söyleniyordu, “Charlie, Charlie, her zaman üstünü başını kirletiyorsun. Ne zaman kendine bakmayı öğreneceksin?” yirmi beş yıl önceye gitmişti benim hayatla mücadele etmemi istiyordu.

Kan temizlendiğinde, ellerimi kâğıt havlu ile kuruladı ve yüzüme baktı gözlerinde korku vardı. “Ah, Tanrım!” dedi soluk soluğa ve birkaç adım geriledi.

Tekrar konuşmaya başladım, ona zarar vermeyeceğime ikna etmeye çalıştım. Ben konuştukça aklının başka yönleri kaydığını hissedebiliyordum. Belli belirsiz etrafına baktı, ellerini ağzına götürdü ve bana bakarak inleyen bir sesle. “Ev darmadağın,” dedi. “Bugün misafir beklemiyordum. Pencereye bak, ve menteşelerine.”

“Hepsi gayet iyi, anne. Boş ver.”

“Yer döşemelerini yeniden cilalamalıyım. Temiz olmalılar.” Kapıdaki parmak izlerini fark etti, sabunlu bezi aldı ve kapıyı sildi. Bana bakıp, onu izlediğimi görünce kaşlarını çatı. “Elektrik faturasının ne kadar olduğunu biliyor musun?”

Benim hayır dememe fırsat vermeden, azarlar gibi parmağını salladı, “Ayn başında bir çek göndermeyi planlamıştım, ama kocam şehir dışında iş seyahatinde. Onlara parayı ödeyeceğimizi söyledim, kızım bu hafta para

kazanacak. Artık tüm faturalarımızı ödeyebileceğiz. Bu yüzden beni para için rahatsız etmelerine gerek yok.”

“Kızınız tek çocuğunuz mu? Başka çocuğunuz yok mu?”

Konuşmaya başladı, uzaklara bakıyordu. “Bir oğlum var. Çok akıllı tüm diğer anneler onu kıskanıyorlar. Ona kem gözle bakıyorlar. Ona IQ lâkabını takmışlar ama bu Şeytan IQ. O büyük bir adam olacak. Gerçekten akıllı bir çocuktu olağanüstü, dediler. Bir dahi olabilir...”

Bir çalı süpürgesi aldı. “Üzgünüm, şimdilik. Hazırlamam gereken şeyler var. Kızım akşam yemeğe genç bir adamla gelecek, evi temizlemem gerekiyor.” Dizlerinin üzerine çöktü ve zaten parlayan yerleri süpürmeye başladı. tekrar bana bakmadı.

Tek başına söyleniyordu, mutfak masasına oturdum. İçinde bulunduğu durumdan çıkana kadar orada bekleyebilirdim, beni fark edene kadar kim olduğumu anlayana kadar. Onun Charlie’si olduğumu anlamadan buradan gidemezdim. Birinin anlaması gerekiyordu.

Üzüntüyle söylendiğini duydum, bir anda durdu yer bezini yere bıraktı, varlığını o sırada fark etmiş gibiydi.

Bana döndü, yüzü yorgundu, gözleri parlıyordu ve başı eğilmişti. “Bu nasıl olabilir? Anlamıyorum. Senin değişmeyeceğini söylemişlerdi.”

“Beni ameliyat ettiler, öyle değiştim. Şimdi ünlüyüm. Tüm dünyada tanınıyorum. Artık zekiyim, anne. Okuyabiliyorum yazabiliyorum, birçok şey”

“Teşekkür ederim, Tanrım,” dedi fısıltı ile. “Dualarım bunca yıldır beni duymadığını düşünmüştüm ama o beni dinliyormuş, sadece bu isteğimi yerine getirmesini istemiştim.”

Şalı ile yüzünü sildi ve kolumu omzuna koyduğumda, rahatça ağlamaya başladı. Tüm acılar silinip gitmişti, artık geldiğime memnundum.

“Herkes söylemeliyim,” dedi, gülümseyerek, “tüm o okuldaki öğretmenlere. Ah, ben söylediğimde senin yüzündeki ifadeyi görmeni istiyorum. Ve komşulara. Ve Herman Amca’ya Herman Amca’ya da söylemeliyim. Çok sevinecektir. Baban eve gelene kadar bekle ve kız kardeşin! Ah, kız kardeşin seni gördüğüne çok sevinecek. Bunu tahmin bile edemezsin.”

Bana sarıldı, heyecanla konuşmaya başladı, ileride birlikte yaşayacağımız hayatımız için planlar yapmaya başladı. Okuldaki öğretmenlerin artık aynı yerde çalışmadıklarını, komşuların neredeyse hepsinin taşındığını, Herman Amca’nın uzun yıllar önce öldüğünü ve

babamın onu terk ettiğini söyleyerek onu incitemezdim. Bu acının yıllar boyu süren kâbusları yeterliydi zaten. Onu gülümserken görmek istiyordum ve mutlu olduğunu bilmek istiyordum. Hayatımda ilk defa onun yüzüne bir gülümseme getirebilmişim.

Bir süre sonra bir şey hatırlamış gibi duraksadı. Aklının bir anda başka bir yöne kaydığı hissine kapıldım. “Hayır!” diye bağırdım, onu gerçeğe geri çağırarak isteyerek, “Bekle, Anne! Bir şey var. Gitmeden önce sana vermek istediğim bir şey.”

“Gitmek mi? Artık gidemezsin.”

“Gitmeliyim, anne. Yapmam gereken işler var, ama sana yazacağım ve para göndereceğim.”

“Ama ne zaman geri geleceksin?”

“Bilmiyorum şimdi. Ama gitmeden önce bunu almanı istiyorum.”

“Bir gazete?”

“Tam olarak değil. Bu benim yazdığını bilimsel bir rapor. Teknik bir şey. Bak ismi, Algernon Gordon Etkisi. Keşfettiğim bir şey ve isminde benim payım var. Bu raporun bir kopyasının sende kalmasını istiyorum, böylece insanlara benim ne kadar akıllı olduğumu gösterebileceksin.” Aldı, bana korku dolu gözlerle baktı. “Bu... bu senin adın. Bunun olabileceğini biliyorum. Bunun bir gün olacağını söylemişim hep. Yapabileceğim her şeyi denedim. Sen hatırlamak için çok gençsin ama ben denedim. Onlara senin üniversiteye gidebileceğini ve profesyonel biri olacağını ve dünyaya ismini yazacağını söylemişim. Bana güldüler ama ben yaptım.”

Bana yaş dolu gözlerle baktı, birkaç dakika sonra bana bakmıyordu. Yer bezini aldı ve mutfak kapısının ahşaplarını silmeye başladı, mırıldanıyordu daha mutluydu, düşündüm bir rüyadaymış gibi.

Köpek yeniden havlamaya başladı. Ön kapı açılıp kapandı ve ses: “Tamam, Nappie. Tamam, benim.” Köpek, yatak odasının kapısında zıplıyordu.

Burada tutulmak canımı sıkıyordu. Norma’yı görmek istemiyordum. Birbirimize söyleyecek hiçbir şeyimiz yoktu ve ziyaretimin bozulmasını istemiyordum. Arka kapı yoktu. Tek yol arka pencereden çıkıp çitlerin üzerinden kaçmaktı. Ama biri beni soyguncu sanabilirdi.

Kapıdaki anahtar sesini duyduğumda, anneme doğru fısıldadım neden bilmiyorum “Norma evde.” Koluna dokundum, ama beni duymadı. Ahşap kaplamayı cilalarken mırıldanıyordu.

Kapı açıldı. Norma beni gördü ve kaşlarını çatı. Önce beni fark etmedi etraf loştu, elektrikler açılmamıştı. Elindeki market torbasını yere bıraktı ve ışığı açtı. “Kimsin sen?...” cevap vermeme fırsat olmadan, elini ağzına götürdü ve kapının yanına yığıldı.

“Charlie!” dedi, annem gibi nefes nefese. Anneme benzeyen bir görünüşü vardı zayıf, keskin hatlar, kuş gibi, güzel. “Charlie! Tanrım, çok şaşırdım! Beni haberdar etmeliydin. Aramalıydın. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum...” Lavabonun yanında yerde oturan anneme baktı. “O iyi mi? Onu şoka sokmadın değil mi ya da herhangi bir şey...”

“Bir süre önce kendine geldi. Kısa bir konuşma yaptık.”

“Pekâlâ. Bu günlerde aklı pek yerinde değil. Artık yaşlandı bunadı. Doktor Portman onu bir bakımevine kapatmam gerektiğini söyledi ama ben bunu yapamam. Annemi o yerlerden birine kapatırsam aklım onda kalır.” Yatak odasının kapısını açtı, küçük köpek hoplaya zıplaya ona koştu, köpeği aldı ve ona sarıldı. “Bunu kendi öz anneme yapamam” dedi gülümseyerek, sonra bana şüphe dolu bir bakış fırlattı. “Pekâlâ, bu bir sürpriz. Hayal bile edemezdim. Dur sana şöyle bir bakayım. Seni sokakta görsem tanıyamazdım. Çok değişmişsin.” İçini çekti. “Seni gördüğüme çok sevindim, Charlie.”

“Sen mi? Beni tekrar görmek istemeyeceğini sanıyordum.”

“Ah, Charlie!” ellerimi kendi avuçlarının içine aldı. “Böyle söyleme. Seni gördüğüme çok sevindim. Seni bekliyordum. Ne zaman olacağını hiç bilemedim ama bir gün mutlaka geleceğini biliyordum. Chicago’ya gittiğini okumuştum.” Bana bir kez daha bakmak için geri yaslandı. “Nerede olduğunu neler yaptığını, ne kadar çok düşündüğümü bir bilsen. O Profesör buraya gelene kadar ne zaman gelmişti? Geçen Mart mıydı? Yoksa yedi ay önce mi? senin yaşadığından bile haberim yoktu. O bana senin, Warren’da öldüğünü söylemişti. Yıllar boyunca buna inandım. Bana senin yaşadığını ve seni bir deneyde kullanacaklarını söylediklerinde ne diyeceğimi bilemedim. Profesör... Nemur muydu? ismi bu muydu? Seni görmeme izin vermedi. Operasyondan önce seni mutsuz etmekten korktu. Ama gazetelerde senin bir *dahi* olduğunu okuduğumda ah, benim kardeşim! neler hissettiğimi asla tahmin edemezsin.”

“Ofisteki insanlara ve kulüpteki kızlara anlattım. Onlara senin resmini gösterdim, bir gün bizi görmeye geleceğinden emin olduğumu söyledim. Ve geldin. Gerçekten. Bizi unutmadın.”

Bana tekrar sarıldı. “Ah, Charlie. Charlie... erkek kardeşimi bir anda bulmak harika bir duygu. Bunu asla anlayamazsın. Otur sana yiyecek bir şeyler hazırlayayım. Bana anlatmalısın, tüm planlarım. Ben... ben sorularıma nereden başlayacağımı bilmiyorum. Gülünç görünüyorum değil mi erkek kardeşinin bir kahraman ya da televizyon yıldızı ya da öyle bir şey olduğunu yeni keşfeden biri gibiyim.”

Karmaşık duygular yaşıyordum. Norma’dan böyle sıcak bir karşılama beklemiyordum. Annemle geçirdiği bu yılların onu bu kadar değiştirebileceği hiç aklıma gelmemişti. Ve bu kaçınılmazdı. Çocukluk anılarımdaki, dejenere çocuk değildi. Büyümüştü, sıcakkanlı, sempatik ve çekici bir genç bayan olmuştu.

Konuştuk. Kız kardeşimle orada oturup annemden konuşmak trajikomik bir durumdu tam orada birlikte annemiz orada değilmiş gibi. Norma, onunla geçen hayatından bahsederken ben sürekli başımı çevirip anneme bakıyordum, kendi dünyasında yaşıyordu, bizim konuşmalarımız onu ilgilendirmiyormuş gibi davranıyordu. Mutfakta bir hayalet gibi dolaşıyordu, eşyaları yerinden çıkarıyor yerlerine yerleştiriyor. Bu korkutucuydu.

Norma’yı köpeğini beslerken izliyordum. “Sonunda almışsın. Nappie Napoleon’un kısaltılmışı, değil mi?”

Doğruldu ve kaşlarını çatı. “Bunu nereden biliyorsun?”

Hatırladıklarımı ona anlattım: bir köpek almak için eve başarılı sınav kâğıdı ile nasıl heyecanla geldiğini ve Matt’in bunu nasıl yasakladığını. Ben anlatırken kaşlarını daha derin çatmaya başladı.

“Ben bunları hatırlamıyorum. Ah, Charlie, sana çok şey ifade ediyor muydum?”

“Merak ettiğim bir tek şey var. Bunun bir gerçek mi, yoksa rüya mı, yoksa sadece aklımdan uydurduğum bir şey mi olduğunu tam olarak bilmiyorum. Arkadaş gibi son defa oynadığımız zaman. İkimiz de bodrum katındaydık, başımızda abajurlarla Çinli taklidi yapıyorduk eski bir kanepenin üzerinden atlıyorduk. Sen yedi ya da sekiz yaşındaydın, sanırım ben de on üç. Hatırladığıma göre, kanepenin üzerinden düştün ve kafanı duvara çarptın. Kötü bir çarpmaydı gerçekten kötü annem ve babam hızla aşağı koştular çünkü sen bağırıyordun ve onlara seni öldürmek istediğimi söyledin.”

“O, Matt’i beni izlemediği ve ikimizi baş başa bıraktığı için suçladı ve bilincimi kaybedene kadar beni bir kayışla dövdü. Bunu hatırlıyor musun?”

Gerçekten böyle mi oldu?”

Norma, anlatışına kendisini kaptırmıştı, sanki bellek altına attığı anılar yüzeye çıkıyordu. “Çok belirsiz. Biliyorsun, bunu bir rüya olabileceğini söyledim. Başımızda abajur olduğunu ve kanepenin üzerinden atladığımızı hatırlıyorum.” Camdan dışarı baktı. “Senden nefret ediyordum, çünkü seninle çok fazla ilgileniyorlardı, her zaman senin için endişeleniyorlardı. Sana ödevini düzgün yapman için ya da iyi notlar alman için baskı yapmıyorlardı. Sen derslere girmezdin oyun oynardın ve ben tüm ağır derslere girmek zorunda kalırdım. Ah, senden nasıl nefret ettiğimi anlatamam. Okuldaki diğer çocuklar tahtaya karalamalar çizerlerdi, başında deli şapkası olan bir çocuk ve altına da *Norma’nın erkek kardeşi* yazarlardı. Okula giderken ya da okulda benimle dalga geçerlerdi *Moron’un kız kardeşi* ve *Aptal Gordon Ailesi*. Bir gün Emily Raskin’in doğum günü partisine davet edilmedim ve bunun senin yüzünden olduğunu düşündüm. Bodrumda oynarken senden öç almak istedim.” Ağlamaya başladı. “Yalan söyledim, senin beni incittiğini söyledim. Ah, Charlie, ne kadar da aptaldım ne kadar dejenere bir çocuktum. Çok utanıyorum”

“Kendini üzme. Diğer çocuklarla yüzleşmek de zordu. Bu mutfak benim dünyamdı ve oradaki oda. Burası benim için güvenliydi. Sen dışarıdaki dünya ile yüzleşmek zorundaydın.”

“Neden seni uzaklara gönderdiler, Charlie? Neden sen de, bizimle burada yaşamadın sanki? Hayatım boyunca bunu düşündüm. Ne zaman ona sorsam, bunun, senin iyiliğin için olduğunu söyledi.”

“Bir taraftan o haklıydı.”

Başını salladı. “Seni *benim* yüzümden uzaklara gönderdi, değil mi? Ah, Charlie, neden böyle olması gerekiyordu? Neden bu bizim başımıza geldi?”

Ona ne söyleyebileceğini bilmiyordum. Atreus ve Cadmus Evlerinde atalarımızın günahları için acı çektiğimiz gibi ya da eski bir Yunan kehaneti gibi diyebilseydim. Ama ona verecek bir cevabım yoktu, kendime verilecek bir cevabım da yoktu.

“Hepsi geçti,” dedim. “Seninle tekrar buluştuğuma sevindim. Bu yaşadıklarımızı hazmetmeyi kolaylaştırıyor.”

Elimi tuttu. “Charlie, geçen yıllar boyunca onunla neler yaşadığımı bilemezsin. Bu ev, bu sokak, işim. Hepsi kâbusa dönüşmeye başladı, her gün eve geri döndüğümde onu bulabilecek miyim diye düşünmek, kendisine zarar vermesinden korkmak, hepsi çok yorucu.”

Doğruladım, omzuma yattı ve ağlamaya başladı. “Ah, Charlie, geri döndüğün için çok mutluyum. Birine ihtiyacımız vardı. Çok yorgunum...”

Bu ânı hayal etmişim, ama artık gerçektir, bunun nesi iyiydi? Ona, bana neler olacağını söyleyemedim. Bu şefkat sahte olabilir miydi? Eğer, hâlâ eski zihinsel özürlü Charlie olsaydım, benimle böyle konuşacak mıydı? Peki şimdi ne yapmalıyım? Maskem çok kısa bir süre sonra düşecek.

“Ağlama, Norma. Her şey yoluna girecek.” Basmakalıp sözlerle konuştuğumu fark ettim. “Her ikinizi de koruyacağım. Biraz birikmiş param var, Vakfın bana ödeyeceği para da var, size göndereceğim, en azından bir süre.”

“Ama gitmiyorsun değil mi! bizimle kalmalısın”

“Bazı seyahatler, araştırmalar ve görüşmeler yapmalıyım ve daha sonra sizi görmeye gelmeye çalışacağıma söz veririm. Ona iyi bak. Akli gerçekten yerinde değil. Size yapabildiğim kadar yardımcı olacağım.”

“Charlie! Hayır, gitme!” Bana sıkıca sarıldı. “Korkuyorum!”

Her zaman oynamak istediğim rol büyük erkek kardeş.

Tam o sırada, köşede sessizce oturan, Rose’un bizi izlediğini fark ettim. Yüzündeki ifade değişmişti. Gözleri büyümüştü, iskemlesinin arkasına dayanıyordu. Tek düşünebildiğim, birdenbire yere inen bir atmacaydı.

Norma’yı, iterek kendimden uzaklaştırdım, ben ağzımı açmaya fırsat bulamadan, Rose ayağa kalkmıştı. Mutfaktan bıçağı almış bana doğru sallıyordu.

“Sen ona ne yapıyorsun? Ondan uzak dur! Bir daha kız kardeşine dokunursan, sana ne yapacağımı söylemişim! Seni kötü niyetli çocuk! Sen normal insanların yanına layık değilsin!”

İkimiz de, korkudan geriye çekildik ve bazı delice düşüncelerden dolayı kendimi suçlu hissettim, Norma da öyle. Annemin suçlamaları, müstehcen bir şey yaptığımızı doğrular gibiydi.

Norma ona bağırdı: “Anne! O bıçağı yerine bırak!”

Rose’un elinde gördüğüm bıçak, Matt’in beni evden götürdüğü geceyi hatırlattı bana. Bunu tekrar yaşıyordu. Ne konuşabiliyordum ne de kımıldayabiliyordum. Midem bulanmaya başladı, bunaltan bir tansiyon, kulaklarımda uğultular vardı, midem düğüm olmuştu ve sanki vücudumdan dışarı çıkmak istiyordu.

Bıçağı vardı, Alice’in de bıçağı vardı, babamın da...

Doktor Strauss’un da...

Neyse ki, Norma, bıçağı elinden alabildi ama gözlerindeki korkuyu silemediği sözlerinden belliydi. “Onu buradan çıkar! Kız kardeşine aklında cinsellik olmadan bakmıyor!”

Rose bağırdı ve sandalyesine geri düştü, hıçkırarak ağlıyordu.

Ne söyleyeceğimi bilemiyordum, Norma da aynı şekildeydi. Her ikimiz de utanmıştık. Şimdi neden uzağa gönderildiğimi anlamıştı sanırım.

Annemin, korkularını haklı çıkarabilecek şekilde davranmış olabilir miyim diye düşündüm. Bununla ilgili hiçbir şey hatırlamıyorum, bilinçaltımda böyle kötü düşünceler olabilir miydi? Mühürlenmiş düşüncelerde, karanlık köşelerde, bunu hiçbir zaman göremeyecektim. Büyük ihtimalle bilemeyeceğim. Gerçek ne olursa olsun, Rose’dan nefret etmemeliydim. Onu affetmedikçe, hiçbir şey olmazdı.

Norma titriyordu.

“Rahatla,” dedim. “Ne yaptığını bilmiyor. Bahsettiği ben değilim. Eski Charlie. Onun sana zarar verebileceğinden korkuyor. Seni korumak istediği için onu suçlayamam. Ama artık bunu düşünmeyelim, çünkü gitti değil mi?”

Beni dinlemiyordu. Yüzünde hayalci bir ifade vardı, “içinde bir yerlerde olup biten o deneyimlerden birini daha yaşadım, daha önce olduğu gibi, aynı şekilde ve sen bir kanıt yaşadın...”

“Ortak bir deneyim.”

Başını salladı. “Şimdi, onu elinde bıçakla gördüğümde, uzun zaman önce gördüğüm bir rüyayı hatırladım.”

Hiç şüphesiz, o gece uyanıktı ve olup biteni odasından izlemişti, bana neden bir rüyaymış gibi anlatıyordu bunları bilinçaltına atarak bir rüyaymış gibi hatırlıyor olabilir miydi... Gerçeği anlatarak ruhunda bir yük daha yaratmak istemedim. Annemle geçirdiği günlerde yeterince üzülmüş olmalıydı. Bu üzüntüyü ona yaşatmadığım için mutluydum ama sona erdiremeyeceğim bir şeylerin başladığını hissediyordum. Kendi içimde yaşayacağım acılar olmalıydı. Aklımın kum saatinden damlayan hatıraları durdurmanın hiçbir yolu yoktu.

“Artık gitmeliyim,” dedim, “kendine iyi bak, ona da.” Elini sıktım. Ve çıktım, Napoleon bana havladı.

Sokaktan çıkana kadar kendimi tuttum, ama daha sonra bu imkânsızdı. Arabaya yürüyene kadar insanların tuhaf ve meraklı bakışları altında, bunu yazmak bile çok zor ama, çocuklar gibi ağladım. Kendime engel olamıyordum, umurumda da değildi.

Yürüdükçe, gülünç laflar gümlmeye başladı kulağımdaki uğultular artıyordu:

Üç kör fare... üç kör fare,
Nasıl koşuşturduklarına bak!
Nasıl koşuşturduklarına bak!
Hepsi çiftçinin karısının peşinden koşuyorlar,
Kuyruklarını bıçakla kesmiş,
Hayatında hiç böyle bir şey gördün mi,
Üç... kör... fare... gibi?

Uğultuları durdurmaya çalıştım, ama yapamadım ve arkamı dönüp eve, verandaya baktığımda, çenesini cama dayamış dışarıyı izleyen küçük bir çocuk gördüm.

İlerleme Raporu 17

3 Ekim - Yokuş aşağı. Etrafımdaki dünya ile bağlantılarımı koparmamış olmam, intihar düşüncesini kafamdan atmama sebep oluyordu. Sonra camda bekleyen Charlie'yi düşünüyordum. Onun hayatını bir köşeye atamazdım. Sadece bir süreliğine ondan ödünç almıştım ve artık geri istiyordu.

Buna sahip olan tek insan olduğumu aklımdan çıkarmamalıyım. Yapabildiğim sürece, düşüncelerimi ve duygularımı yazmalıyım. Bu ilerleme raporları, Charlie Gordon'un insanlığa katkıları olacak.

Sinirli ve çekilmez biri oluyorum. Gece geç saatlere kadar müzik dinlediğim için apartman komşularıyla kavga ediyorum. Piyano çalmayı bıraktığımdan beri böyle. Tüm gün ve gece boyunca müziği açık tutmak doğru değil biliyorum ama bunu kendimi uyanık tutmak için yapıyorum. Uyuyabileceğimi biliyorum ama uykuda geçirilen zamanlar bana kayıp gibi geliyor. Sadece kâbuslarımdan dolayı değil; sadece aklımı bir süreliğine de olsa yitirmekten korkuyorum.

Her yer karanlık olduğunda uyuyacak çok fazla vaktim olacak.

Alt katta oturan Bay Vernor, şikayetçi biri değil aslında ama son zamanlarda borulara ve tavana vurduğunu duyuyorum. İlk önceleri bunu umursamadım ama dün gece bornozu ile kapıya geldi. Tartıştık ve kapıyı yüzüne kapattım. Bir saat kadar sonra yanında bir polis memuru ile geri geldi. Polis memuru, sabaha karşı saat dörtte yüksek sesle müzik çalamayacağımı söyledi. Bay Vernor'un yüzündeki gülümseme ona bir yumruk atmama engel oldu. Gittiklerinde tüm plakları ve makineyi kırdım. Kendimle dalga geçiyordum. Aslında o tür müziği sevmiyordum.

4 Ekim - En ilginç terapi. Strauss üzgündü. Bu onun da beklemediği bir şeydi.

Ne oldu -bunu bir hatıra olarak değerlendirmeye cesaret edemem-psikolojik bir deneyim ya da halüsinasyon. Bunu açıklamaya ya da yorumlamaya çalışmayacağım, sadece olduğu gibi yazacağım.

Bürosuna geldiğimde sinirli ve kırılındım ama o bunu görmezlikten geldi. Hızla koltuğuma oturdum, o da koltuğuna oturdu yanıma ama arkaya -benim onu göremeyeceğim şekilde- ve her zamanki gibi, aklımdaki zehirli düşünceleri akıtmamı beklemeye başladı.

Omzumun üzerinden ona baktım. Yorgun ve güçsüz görünüyordu, nedense bana, berber koltuğunda oturup müşteri bekleyen Matt'i hatırlattı. Bunu ona söyledim sadece başını salladı.

“Sen müşteri bekliyor musun?” diye sordum. “Bu koltuğu berber koltuğu şeklinde yaptırırsan daha iyi olurdu. Müşterini ona sabun köpüğü sürerek rahatlatabilirdin ve elli dakika bittikten sonra, ona bir ayna uzatıp yeni, kötü düşüncelerden arınmış yüzünün nasıl görüldüğünü gösterebilirdin.”

Hiçbir şey söylemedi, utandım, onun çabasını bu şekilde kötüye kullanmaya hakkım yoktu, ama kendime engel olamıyordum. “Böylece müşteriler gelip, ‘endişelerimin üzerinden biraz lütfen,’ ya da ‘süper egoyu fazla tıraşlama lütfen’ ya da sadece bir egos şampuanı için gelebilir *ego şampuanı* demek istedim. Aha! Dil sürçmesini fark ettin mi doktor? Bunu not etmeliyim. *Ego şampuanı* demek istemiştim. *Egos... ego...* yakın değil mi? Günahlarımdan arınmak için bu şampuanla yıkanabilir miyim? Tekrar doğuş olabilir mi? Bu bir vaftiz simgesi olabilir mi? ya da çok fazla mı tıraş oluyoruz? Bir *idiotun, kimliği* olabilir mi?”

Bir tepki bekledim, ama o sadece sandalyesinde kısa dönüşler yapıyordu.

“Uyanık mısın?” diye sordum. “Dinliyorum, Charlie.”

“Sadece dinliyor musun? Sinirlenmiyor musun?”

“Neden sana sinirlenmemi istiyorsun?”

İç çektim. “Vurdumduymaz Strauss kıpırtısız. Sana bir şey söyleyeceğim. Buraya gelmekten yoruldum artık. Terapinin heyecanı nerede? Sen de benim gibi neler olacağını biliyorsun.”

“Ama ben bunu durdurmak istemediğini düşünüyordum,” dedi. “Bununla başa çıkabileceğini söyledin, değil mi?”

“Bu çok aptalca. Benim için de senin için de zaman kaybı.”

Orada uzanıp tavandaki karelere bakıyorum... gürültü emen kiremitler, her sözü içine çeken binlerce küçük delik. Ses, tavandaki binlerce deliğe diri diri gömülüyor.

Kendimi sersemlemiş hissettim, aklım bir boşluktu. Bu çok ilginç, çünkü daha önce terapiye geldiğimde aklımda anlatacak çok fazla konu olurdu. Rüyalar... hatıralar... ilişkiler... sorunlar... ama şimdi bomboş ve sanki kendimi hayattan izole edilmiş gibi hissediyorum.

Sadece Vurdumduymaz Strauss'un nefes alıp verişini duyuyordum.

“Tuhaf hissediyorum,” dedim.

“Bu konuda konuşmak ister misin?”

Ah, ne nazik, ne mükemmel! O lanet yerde ne yapıyordum, çağrışımlar tavanın küçük delikleri ve terapistimin büyük delikleri tarafından emiliyor?

“Bu konuda konuşup konuşmamak istediğimi bilemiyorum,” dedim. “Bugün saldırgan bir ruh halim olduğunu hissediyorum.” Ve sonra ona nasıl hissettiğimi anlattım.

Onu görmediğim halde, başını salladığını söyleyebilirim.

“Açıklaması zor,” dedim. “Bu hissi daha önce bir ya da iki kez yaşadım, donuk olduğum zaman. Bir sersemleme... her şey keskin... ama vücudum soğuk ve hissiz...”

“Devam et.” Sesinde heyecan olduğunu hissettim. “Nasıl?”

“Vücudumu hissetmiyorum. Hissizim. Charlie’nin yakında olduğunu hissediyorum, gözlerim açık bundan eminim açıklar?”

“Evet, gözlerin açık.”

“Ve şimdi duvarlarda mavi beyaz korlar, tavanda bir araya gelerek titrek bir ışıkla parlayan bir alev topu haline geliyor. Şimdi havada süzülüyor. Işık... gözlerimin ve beynimin içine zorla girmeye çalışıyor... Odadaki her şey parlak... havada süzülüyormuşum hissi var... ya da yukarı ve dışarı doğru genişliyorum... ve şimdi bakmadan söyleyebilirim, vücudum hâlâ kanepenin üzerinde...”

Bu bir halüsinasyon mu? “Charlie, iyi misin?”

Yoksa bunlar gizemli bir güç tarafından mı tarif ediliyor?

Sesini duyabiliyordum ama ona cevap vermek istemedim. Onun orada olması bana sıkıntı veriyordu. Onu görmezden gelmeliydim. Tepkisiz ol ve izin ver her ne olursa olsun içimi ışıkla doldur ve beni içine çek.

“Ne görüyorsun, Charlie? Neler oluyor?”

* * *

Yukarı doğru, yükseliyorum, sıcak yaz rüzgârında bir yaprak gibi. Hızlanıyorum, vücudumu bir araya getiren atomlar birbirlerinden ayrılıyorlar. Hafifliyorum, seyrekleşiyorum ve genişliyorum... genişliyorum... güneşe doğru patlıyorum. Durgun bir denizde yukarı doğru yüzen bir evren gibiyim. En başta küçük vücudumla örtüyorum odayı, bu binayı, şehri, ülkeyi ve sonunda dünyanın üzerinden kendi gölgemi görebildiğimi hissediyorum.

Hafif ve hissiz. Zaman ve boşluğun arkasından sürükleniyorum, genişliyorum.

Ve sonra, varlığın kabuğunu delebileceğimi biliyorum, denizden fırlayan uçan bir balık gibi, aşağıdaki çekimi hissediyorum.

Bu beni rahatsız ediyor. Ondan kurtulmak istiyorum. Evrenle birleştiğim yerde bilinç ve sırtlardan fısıltılar duyuyorum. Ve sonra küçük ama güçlü bir çekim beni sonlu, fani dünyaya çekiyor.

Yavaşça, dalgalar geri çekildiğinde, genişleyen ruhum dünyevi boyutlarına doğru daralıp kısıyor kendi iradesiyle değil, çünkü kendimi kaybetmeyi tercih ederdim, ama ben aşağıya kendime doğru çekildim, böylece bir anda tekrar kanepedeydim, parmaklarım deri eldivenimden içeri girdi. Ve artık parmaklarımı oynatabileceğimi ya da göz kırpaabileceğimi anladım eğer istersem. Ama kıpırdamak istemiyordum. Kıpırdamayacağım!

Bekledim, kendimi açık, hareketsiz bıraktım bu deneyime. Charlie, aklımın üst perdesini delmemi istemiyordu. Charlie tüm bunların altında nelerin yattığını bilmek istemiyordu.

Tanrı'dan mı korkuyordu?

Ya da hiçbir şey görememekten mi?

Burada uzanırken, kendi içimde kendim vardım ve sonra tekrar vücudumun hislerini ve duyularını kaybettim. Charlie beni aşağı, kendime çekiyordu. Kendi içime baktığımda kırmızı bir noktanın katmerli bir çiçeğe dönüştüğünü gördüm titrek bir ışıktaki parıldıyor, helezonlaşıyor, ışıldıyordu, çiçek bilinç altımın merkezindeydi.

Daralıp kısıyordum. Sadece vücudumu meydana getiren atomlar bir araya gelmiyordu, bir erime hissediyordum atomlarım birleşerek bir mikro kozmos oluşturuyorlardı. Yüksek bir sıcaklık ve dayanılmaz bir ışık olacaktı cehennem içinde cehennem ama ben ışığa bakmıyorum, sadece çiçeğe bakıyorum; sade, ayrılmaz, yanındakilerden çok ayrı. Bir anda parlayan çiçek, telin üzerinde dönen bir diske dönüştü, sonra helezonlaşan gökkuşağının kabarcıklarına ve sonunda karanlık mağaradayım, beni kurtaracak birini bulmak için nemli labirentte geziniyorum... beni kucaklayacak birini arıyorum... beni içine çekecek birini arıyorum.

Başlayabilir miyim.

Özde yeniden ışık görüyorum, mağaranın en karanlık köşesinde bir ışık, şu anda zayıf ve uzak teleskopun yanlış yönü gibi parlak, kör edici, ışıldayan yeniden bir kez daha katmerli çiçek (helezonlaşan nilüfer bilinçaltının girişinde su yüzünde yüzüyor). Mağaranın girişinde cevabı bulacağım, eğer geri dönüp uzaktaki ışığın içine dalma cesaretim bulabilirsem.

Daha değil!

Korkuyorum. Hayattan değil, ya da ölümden, sonsuzluktan sadece hiç olmadığım gibi boşa harcamaktan. Girişe doğru yneldiğimde, bir pervane basıncı ile şiddetle mağara ağzına çekiliyorum.

Çok küçük! Buradan geemem!

Bir anda duvarlara savruluyorum, tekrar ve tekrar, sonra ışığın parıldadığı girişe itiliyorum. Tekrar, bu kutsal ışığa ulaşabilmek için kabuğu deleceğimi biliyorum. Kaldırabileceğimden fazla. Daha önce hiç hissetmediğim bir acı, soğuk, bulantı, beynimde binlerce kuş kanat ırpıyormuş gibi... Gözlerimi açıyorum, şiddetli ışıkla kr oluyorum. Hava dönüyor etrafımda, titriyorum ve çığlık atıyorum.

* * *

Bir elin beni şiddetle sarsmasıyla uyandım. Doktor Strauss.

“Tanrım, teşekkürler,” dedi, gözlerinin içine baktığımda. “Beni çok korkuttun.”

Başımı salladım. “İyiyim.”

“Sanırım, bu günlük bu kadar yeter.”

Ayağa kalktım ilk önce dengemi kaybettim ama sonra tekrar dengede durabildim. Oda bana çok kk görünmüştü. “Sadece bu gün için değil,” dedim. “Artık seanslara katılacağımı sanmıyorum. Artık gelmek istemiyorum.”

zgnd ama benimle konuşup ikna etmeye çalışmadı. şapkamı ve paltomu aldım, ıktım.

Ve şimdi alevlerin arkasında, gölgelerin içinde ve çıkıntılarının üzerinde, Plato’nun sözleri beni eğlendiriyor:

“...mağara adamı onun hakkında yukarı çıkıp tekrar aşağı geldiğinde gözlerini kaybetmiş olduğunu söyleyecekti...”

5 Ekim - Bu raporları daktilo ile yazmak çok zor ve teyp çalarken düşünmem zor oluyor. Gün boyu çoğu zaman erteliyorum ama bunun önemli olduğunu biliyorum ve yapmam gerekiyor. Oturup bir şeyler yazmadan akşam yemeği yemeyeceğime söz verdim kendi kendime hiçbir şey yemeyeceğim.

Profesör Nemur bu sabah bana bir ağrı daha gönderdi. Alışılmış testlerden yapmak için laboratuvara gitmemi istiyor. Bunun doğru

olduğunu, çünkü hâlâ bana para ödediklerini ve raporun tamamlanması için gerekli olduğunu düşündüm, ama Beekman’a gidip Burt ile konuştuktan sonra bunun benim için çok fazla olduğunu düşündüm.

İlk olarak kâğıt ve kalem labirenti. Bunu hızlı yapmayı öğrenmeden önce ve Algernon’u geçtikten sonra nasıl olduğunu düşündüm. Şunu söylemeliyim ki, artık labirenti çözmek daha fazla zamanımı alıyor. Burt kâğıdı almak için elini çıkardı ama ben kâğıdı aldım ve yırtıp çöpe attım.

“Daha fazla yok. Zaten bir labirentteyim. Karanlık bir köşedeyim, işte hepsi bu.”

Kaçacağımdan korkuyordu, bu yüzden beni sakinleştirmeye çalıştı. “Pekâlâ, Charlie. rahatla.”

“‘Rahatla’ demekle ne demek istiyorsun? Bunun nasıl olduğunu anlayamazsın ki.”

“Hayır, ama tahmin edebiliyorum. Hepimiz bu konuya çok üzülüyoruz.”

“Sempatinizi de alın. Sadece beni yalnız bırakın.” Utanmıştı sonra, olanların onun hatası olmadığını düşündüm, ona karşı kötü davrandığımı fark ettim. “Üzgünüm fazla büyüttüm,” dedim. “Nasıl gidiyor? Tezin bitmedi mi?”

Başını salladı. “Tekrar yazıyorum. Doktoramı Şubatta alacağım.”

“İyi çocuk.” Sırtını sıvazladım, ona sinirli olmadığımı göstermek istiyordum. “Çalışmayı bırakma. Hiçbir şey eğitim gibi değil. Bak, daha önce söylediklerimi unut. Ne istersen yapmaya hazırım. Sadece daha fazla labirent istemiyorum bu kadar.”

“Pekâlâ, Nemur bir Rorschach Testi istiyor.”

“İçeride neler olduğunu görmek için mi? Ne bulmayı planlıyor?”

Üzgün görünmüş olmalıyım, çünkü geri adım attı. “Yapmak zorunda değiliz. Gönüllü olarak buradasın. Eğer yapmak istemezsen”

“Pekâlâ. Devam et. Kartları dağıt. Ama bana ne bulduğunuzu söyleme.”

Söylemek zorunda değildi.

Rorschach Testi’ni biliyordum, ne gördüğün değil, gördüklerine nasıl tepki verdiğin önemliydi. Tümüne ya da parçalara, hareketli ya da hareketsiz figürlere, renklendirmelere karşı özel tepkiler ya da tepkisizlik, bir çok fikirle ya da basmakalıp cümlelerle cevaplar.

“Bu meşru değil,” dedim. “Neyi aradığınızı biliyorum. Akıl perdemde oluşması gereken resmi anlatırken benden beklenen tepkileri biliyorum. Tek yapmam gereken...”

Bana baktı, bekliyordu. “Tek yapmam gereken...”

Ve tam o sırada, bu beni kafamın arkasından vurdu, ne söylemem gerektiğini bilmiyordum. Bu siyah tahtadaki yazıların hepsini görmek ama sıra onları okumaya geldiği zaman önemli yerlerin silinmesi ve geri kalanın hiçbir şey ifade etmemesi gibiydi.

İlk önce, bunu kabullenmek istemedim. Kartları panik içinde geçtim, o kadar hızlı ki, konuşurken nefes nefese kalıyordum. O mürekkep lekelerinin içinde bir yerlerde kısa bir süre önce bildiğim cevaplar olmalıydı. Mürekkep lekelerinde değil ama, beynimin bir yerlerinde olmalıydı.

Ve bunu yapamadım. Ne söyleyeceğimi hatırlayamadım. Hepsi unutuluyordu.

“Bu bir kadın...” dedim, “...dizlerinin üzerinde çömelmiş yerleri cilalıyor. Demek istediğim hayır bu bir adam bir bıçak tutuyor.” Ve bunu söylesem de, ne söylediğimi biliyordum. Bir anda dönüp farklı bir yöne dönüyordum. “İki figür bir şeyi kuvvetle çekiyor... bir oyuncak bebek gibi... ikisi de bir tarafından çekiyor, sanırım yırtılacak ve hayır! iki yüz, bir pencereden birbirlerine bakıyorlar, ve...”

Kartları masadan süpürdüm ve ayağa kalktım. “Daha fazla test yok. Artık test yapmak istemiyorum.”

“Peki, Charlie. Bugünden sonra yok.”

“Sadece bugünden sonra değil. Bir daha buraya gelmeyeceğim. İçimde kalan ve işinize yarayacak olan her ne ise ilerleme raporlarından alırsınız. Bir labirentte yaşıyorum. Artık dahi bir domuz değilim. Yeteri kadar bu işi yaptım. Bundan sonra yalnız kalmak istiyorum.”

“Pekâlâ, Charlie, anlıyorum.”

“Hayır, sen anlamıyorsun çünkü bu sana olmuyor, benden başka hiç kimse anlayamaz. Seni suçlamıyorum. Yapman gereken bir işin var, ve alman gereken bir doktora, ah, evet, bana söyleme, sen de bu aşksız insanlık içinde yerini almışsın, ama yaşamın gereken bir hayat var ve ikimiz aynı pozisyonda değiliz. Seni geçtim ve zirveye çıktım ama şimdi yine seni geçip diplere iniyorum ve bir daha bu asansöre bineceğimi sanmıyorum. BU yüzden burada vedalaşalım.”

“Konuşmayı düşünmez misin, Doktor...”

“Herkes benden selam söyle, tamam mı? Onlarla bir daha yüzleşebileceğimi sanmıyorum.”

Bana bir şey söylemesine fırsat vermeden, laboratuvarı çıktım, asansöre bindim ve Beekman’dan son defa ayrıldım.

7 Ekim - Bu sabah Strauss beni tekrar görmek istedi ama ben kapıyı açmadım. Kendi kendime bırakılmak istiyordum.

Birkaç ay önce okuduğun bir kitabı eline aldığında hatırlamadığını fark etmek ilginç bir duyguydu. Milton'un ne kadar harika olduğunu hatırlıyorum. *Kayıp Cennet*'i elime aldığında, sadece Adem ve Havva'yı ve Bilgi Ağacı'nı hatırlıyorum, ama bunlar bana hiçbir çağrışım yapmıyor.

Ayağa kalktım, gözlerimi kapattım ve Charlie'yi gördüm kendimi altı ya da yedi yaşında, bir okul kitabını eline almış masada oturuyor, okumayı öğreniyor, yanımda oturan annemle birlikte kelimeleri tekrarlıyor, yanımda oturan...

"Tekrar dene."

"*Jack'a bak. Koşuyor. Bak Jack Bak.*"

"Hayır! *Bak Jack bak!* Değil. *Koş Jack Koş!*" diyor kısa parmakları ile işaret ederken.

"*Jack'a bak. Koşuyor. Koş Jack bak.*"

"Hayır! Dikkatini vermiyorsun. Tekrar dene!" *Tekrar dene... tekrar dene... tekrar dene...*"

"Çocuğu rahat bırak. Onu sıkıyorsun."

"Öğrenmesi gerekiyor. Konsantre olma konusunda çok tembel."

Koş jack koş... koş Jack koş... koş Jack koş... koş jack koş...

"Diğer çocuklardan daha yavaş. Ona zaman ver."

"O normal bir çocuk. Hiçbir şeyi yok. Sadece tembel. Öğrenene kadar başında duracağım."

Koş Jack koş... koş Jack koş... koş Jack koş... koş Jack koş...

Masadan bakarken, Charlie'nin gözleri ile kendimi görüyordum, *Kayıp Cennet*'i elimde tutuyordum ve cildini köşelerinden çekiyordum, yırtmak ister gibiydim. Cildin arka tarafını ve bir sürü de sayfayı kopardım, hepsini odanın köşesine kırık plakların olduğu yere fırlattım. Orada bıraktım hepsini, yırtık beyaz dilleri bir şeyler söylemek istiyorlardı ama ben ne demek istediklerini anlayamıyordum.

Öğrendiğim bazı bilgileri aklımda tutmalıydım. Lütfen, Tanrım, hepsini geri alma.

10 Ekim - Akşamları genellikle, dışarı çıkıp şehirde geziyorum. Neden olduğunu bilmiyorum. Sanırım, insan yüzleri görmek için. Dün gece nerede oturduğumu hatırlayamadım. Bir polis memuru beni eve götürdü. Bunun bana daha önce çokça olduğu tuhaf bir his var içimde uzun zaman önce.

Bunu yazmak istemiyorum, ama işler bu şekilde gittiğinde bunları günlüğe yazabilen tek kişi benim.

Yürümekten çok boşlukta yüzüyordum. Açık ve keskin değil ama her şeyin üzerinde gri bir film vardı. Bana neler olduğunu biliyordum ama yapabileceğim bir şey yoktu. Yürüyorum ya da sadece kaldırımda durup insanlara bakıyorum. Bazıları bana bakıyor bazıları fark etmiyor bile, ama hiç kimse bana bir şey söylemiyor sadece bir gece, bir adam yanıma yaklaşp, kız isteyip istemediğimi sordu. Beni bir yere götürdü. Benden on dolar istedi, parayı verdim. Parayı alıp gittikten sonra bir daha yanıma gelmedi.

Sonra ne kadar budala olduğumu düşündüm.

11 Ekim - Bu sabah daireme geldiğim zaman Alice'i kanepede uyurken buldum. Her şey toplanmıştı, ve etraf temizlenmişti. Önce yanlış eve geldiğimi düşündüm ama sonra, odanın köşesindeki kırık plakları ve yırtılmış kitabı görünce anladım. Yer döşemeleri gıcırdadı, uyandı ve bana baktı.

“Merhaba,” dedi gülerek. “Gece baykuşu.”

“Baykuş değil. Daha çok bir budala. Budala. Buraya nasıl girdin?”

“Yangın merdiveninden. Fay’ın tarafından. Senden haber alabilmek için onu aradım. Bana senin için endişelendiğini söyledi. Tuhaf davrandığını söyledi huzursuzluk çıkardığından bahsetti. Bu yüzden, ortaya çıkıp kendimi göstermem gerektiğini düşündüm. Biraz düzenledim. Umursayacağını sanmıyorum.”

“Umursuyorum... çok. İnsanların benim için endişelenmesini istemiyorum.”

Saçlarını taramak için aynaya gitti. “Senin için endişelendiğim için burada değilim. Üzülüyorum. Kendim için üzülüyorum.”

“Bu ne demek?”

“Bu şu demek,” omuz silkti. “Sadece bir şiir gibi. Seni görmek istiyorum.”

“Hayvanat bahçesi ile ilgili bir sorun mu var?”

“Ah, lütfen, Charlie. Aramıza duvar örme. Gelip beni alman için yeterince zaman bekledim. Sana gelmeyi düşündüm.”

“Neden?”

“Çünkü hâlâ zaman var. Bu zamanı seninle geçirmek istiyorum.”

“Bu bir şarkı mı?”

“Charlie, bana gülme.”

“Gülmüyorum. Zamanımı kimseyle geçirecek gücüm yok sadece bana yetecek kadar kaldı.”

“Tek başına olmak istemene inanamıyorum.”

“Ben inanabiliyorum.”

“Birbirimizle geçirecek az zamanımız kaldı. Konuşacaklarımız var, birlikte yapacaklarımız var. Uzun zaman olmadı ama bir şeyler vardı. Bak, bunun olabileceğini biliyorduk. Bir sır değildi. Ben bir yere gitmedim, Charlie, bekliyordum. Artık sen de benim seviyemdesin, değil mi?”

Çok öfkelen dim. “Ama bu çok saçma. Önümüzde görülecek hiçbir şey yok. Kendimde ileri yi düşünecek cesareti bulamıyorum sadece geçmiş. Birkaç ay, hafta, gün kim bilebilir? Tekrar Warren’a gidiyorum. Benimle oraya ge lemezsin.”

“Hayır,” dedi, “seni ziyaret bile etmem büyük ihtimalle. Sen Warren’a gittiğinde seni unutmak için elimden geleni yapacağım. Başka türlü davranmayacağım. Ama gidene kadar, ikimiz için de yalnız olmak için sebep yok.”

Ben bir şey söylemeden beni öptü. Ben bekledim, yanıma oturdu, başını göğsüme dayadı, panik olmadım. Alice bir kadın, belki de Charlie, artık onun annesi ya da kardeşi olmadığını farkına varmıştır.

Krizi atlattığımı anlamanın rahatlığıyla, derin bir nefes aldım çünkü gerilemem için hiçbir sebep yoktu. Tüm engeller yok oluştu. Bana uzattığı eli tuttum ve labirentten çıktım, beni beklediği gibi geldim. Onu kendi bedenimden daha çok seviyordum.

Aşk ı anlamışım gibi davranmadım ama bu cinsellikten ya da bir kadının vücudunu kullanmaktan öteydi. Dünyadan sıyrılmak, korkularından, acılarından sıyrılmak gibiydi, kendimden daha güçlü bir şeyin bir parçası olma ktı. Aklımın karanlık hücrelerinden çıkmıştım. Bu başka birinin bir parçası olma ktı o gün terapide yaşadığım gibi bir şeydi. Kainata atılan ilk adımdı kainatın ötesinde çünkü onun içinde ve onunlayken, insan ruhunu yeniden yaratmak ve sürekli kılmak için birleşiriz. Dışarı doğru genişleyerek ve patlayarak, daraltarak ve içeri doğru biçimlendirerek, bu varolmanın ritmi nefes almak, kalp atışları, gün ve gece vücudumuzun ritmi, beynimizde bir yankı yaratır. Bu tuhaf hayal içine girmenin bir yoluydu. O gri karanlık aklımdan uçup gitti ve ışık beynime girdi (bu ışık insanı nasıl kör eder!) ve vücudum, kainatın engin denizinde, bir vaftiz

töreninde gibi yıkandı, temizlendi. Vücudum verme isteğiyle titredi; onunki de alma isteğiyle...

Gece sakın bir güne dönüşene kadar sevişmemiz böyleydi. Onunla uzanırken fiziksel aşkın ne kadar önemli olduğunu anladım, birbirimizin kollarında olmak bizim için ne kadar gerekliydi, vermek ve almak. Kainat patlıyordu, her parça bir diğerinden uzaklaşıyordu, bizi karanlık ve yalnız boşluğa çarpıyor, bizleri ebediyen birbirimizden ayırıyordu çocukları annelerinin karınlarından ayırıyor, arkadaşları birbirinden ayırıyor, herkesi ayırıyor ve ölüme doğru sürüklüyordu.

Bu bir terazi, bağlar ve tutar. Fırtınanın süpürüp gitmesine direnmek için el ele tutuşmak gibi, vücutlarımız, bizi süpürülüp yok olmaktan koruyan insan zincirinden bir halka eritti... yerimize yerleştik.

Uykuya dalmadan önce, Fay ile seviştiğim zamanı düşündüm ve gülümsedim. Bu kolay olmamıştı. Sadece fizikseldi. Alice ile olan ise bir gizemdi.

Uzandım ve onu öptüm.

Alice hakkımdaki her şeyi biliyor ve kısa bir süre birlikte olabileceğimizi kabul ederek benimle birlikte oluyor. Ben git dediğim zaman uzaklaşmayı kabul etti. Bunu düşünmek acı verici ama, insanların hayatları boyunca yaşadıklarına değer.

14 Ekim - Uyandığımda nerede olduğumu ya da ne yaptığımı hatırlayamadım ama sonra onu yanımda görünce hatırladım. Bana bir şeyler olduğunda bunu hissediyor, evde sessizce dolaşüyor, kahvaltı yapıyor, etrafı temizliyor, dışarı çıkıyor ve beni yalnız bırakıyordu... hiç soru sormadan.

Bu gece bir konsere gittik, ama ben sıkıldım ve yarısında çıktık. Daha fazla dikkat etmeye gerek yok. Gittim çünkü Stravinsky sevdiğimi biliyorum ama daha fazla sabredemedim.

Alice'in yanımda olmasının tek kötü yanı, bunlarla mücadele etmem gerektiğini düşündürmesi. Zamanı durdurmak, bu halde kendimi dondurmak ve onun gitmesine hiç izin vermemek isterdim.

17 Ekim - Neden hatırlayamıyorum? Bu gevşekliğe direnmek istiyorum. Alice bana, günlerdir kim olduğumu ya da nerede olduğumu bilmeden yatakta yattığımı söylüyor. Sonra her şey yerine geliyor ve hatırlıyorum. Amnezi¹⁶ füğleri. İkinci çocukluk simgeleri buna ne diyorlarsa? Bulanıklık mı? Yaklaştığını görebiliyorum.

Zalimce mantıksal, aklın hızla yükselme sürecinin sonu. Hızla çok fazla şey öğrendim ve şimdi aklım süratle kötüye gidiyor. Ya bunun olmasına izin vermezsem? Ya bununla mücadele edersem? Warren'daki o insanları düşünüyorum, boş gülümsemeleri, boş bakışları, hepsinin gülüşlerini.

Küçük Charlie Gordon, pencereden bana bakıyor bekliyor. Lütfen, tekrar olmasın.

18 Ekim - Kısa süre önce öğrendiklerimi unutuyorum. Klasik düzen devam ediyor, son öğrenilen, ilk unutulmuş oluyor. Yoksa düzen bu mu? En iyisi yeniden düzeltmek.

Algernon Gordon Etkisi'nde yazdığım yazıyı okudum, bunu kendim yazdığımı bildiğim halde, başka biri yazmış gibi hissediyorum. Çoğunu anlamadım.

Neden bu kadar sinirleniyorum? Özellikle de Alice bana bu kadar iyi davranırken? Evi çok derli toplu tutuyor, eşyalarımı kaldırıyor, bulaşıkları yıkıyor, yerleri siliyor. Bu sabah bağırdığım gibi bağırmamalıydım ona çünkü ağlamaya başladı ve ben bunun olmasını istememiştim.

Ama oda, kırdığım plakları ve yırttığım kitabı kaldırıp bir kutuya koymamalıydı. Bu beni çok öfkeli yaptı. Kimsenin onlara dokunmasını istemiyorum. Onları yığın halinde görmek istiyorum. Arkamda neler bıraktığımı bana hatırlatmalarını istiyorum. Kutuya bir tekme attım, içindekilerin hepsini tekrar yere döktüm ve ona orada durmaları gerektiğini söyledim.

Aptalca. Bunun için hiç sebep yoktu. Sanırım, hassaslaşmamın sebebi, onları biriktirmenin aptalca bir fikir olduğunu düşünmesi ve bunu bana söylememesi. Bunun normal olduğunu düşünüyormuş gibi davrandı. Kaprislerime dayanıyor. Kutuyu gördüğümde, basit bir lamba yapan o çocuk aklıma geldi, hepimiz harika bir şey yapmış gibi davranmıştık ona, ama aslında yaptığı çok kötüydü.

Bana yaptığı buydu ve ben buna dayanamazdım.

Yatak odasına gidip ağladığımda, kendimi çok kötü hissettim ve her şeyin benim suçum olduğunu söyleyerek özür diledim. Onun kadar, iyiliklere layık başkasının olabileceğini düşünmüyorum. Neden aşkını kaybetmemek için kendimi kontrol edemiyorum? Sadece bu kadar...

19 Ekim - Hareket ettirici faaliyet bozuldu. Eşyalara takılmaya ve düşürmeye devam ediyorum. İlk önce bunun ben olduğumu düşünmemiştim. Alice'in eşyaların yerlerini değiştirdiğini düşünmüştüm.

Çöp kutusu ortada duruyordu, sandalyeler de. Onun yerlerini deđiřtirdiđini dűřündüm.

Koordinasyonumun kötü olduğunu anladım. Eşyalara çarpmamak için yavaşça yürümem gerekiyor. Yazmak da zorlaşmaya başlıyor. Neden Alice’i suçlamaya devam ediyorum? Ve neden benimle tartışmıyor? Bu beni daha çok sinirlendiriyor çünkü yüzündeki acımayı görebiliyorum.

şimdi tek eğlencem televizyon. Günümün büyük bir bölümünü yarışma programlarını, eski sinemaları, dizileri, çocuk programlarını ve çizgi filmleri izleyerek geçiriyorum. Televizyonu kapatamıyorum. Gece geç saatlerde, eski filmler, korku filmleri, gece şovları ve kanal kapanmadan söylenen son söz ve “Yıldızlı Bayrak” arka fonda dalgalanıyor, test yayını küçük kare pencerenin arkasından kapanmayan gözlerle bana bakıyor...

Neden hayata her zaman bir pencerenin arkasından bakıyorum?

Tüm bunlar bittikten sonra okumak, yazmak ve düşünmek için bana çok az zaman kalıyor, içimdeki çocuğa hitap eden programlarla kendimi uyuşturmamalıyım biliyorum. Özellikle kendimi, çünkü içimdeki çocuk aklını geri istiyor.

Tüm bunları biliyorum ama Alice, zamanımı boşa harcamamam konusunda beni uyardığında, ona sinirlendim ve beni yalnız bırakmasını söyledim.

Televizyon izliyorum çünkü, düşünmemem, hatırlamamam için önemli, fırını, annemi, babamı Norma’yı. Geçmişi hatırlamak istemiyorum.

Bugün kötü bir şok yaşadım. Raporumu yazarken yararlandığım makalelerden birini buldum. Krueger’in, *Über Psychische Ganzheit*’i, yazdıklarını anlamama yardım eder diye dűřündüm. İlk önce gözlerimde bir bozukluk olduğunu dűřündüm. Sonra Almanca okuyamadığımı anladım. Bildiğim diğer dilleri de kontrol ettim. Hepsi gitmiş.

21 Ekim - Alice gitti. Tartıştık ve gitmesini istedim. Bakalım hatırlayabilecek miyim... Her şey, yerlere atılmış kitap parçaları, kırık plaklar ve etraftaki dağınıklıkla yaşayamayacağımızı söylemesiyle başladı. “Her şeyi olduğu gibi bırak,” diye uyardım onu.

“Neden böyle olsun istiyorsun?”

“Her şeyi benim koyduğum yerde istiyorum. Öyle olsun istiyorum, içinde değişiklikler olmasının ne demek olduğunu bilemezsin, göremiyorsun ve kontrol edemiyorsun, parmaklarının arasından kayıp gittiğini görüyorsun.”

“Haklısın. Sana olanları anlayabileceğimi söylemedim. Bana göre çok zeki olduğunda da şimdi de. Ama sana bir tek şey söyleyeceğim. Ameliyat olmadan önce kesinlikle böyle değildin. Kendi dağınıklığında yuvarlanmıyordun, kendi kendine acımıyordun, sabah akşam televizyon karşısında oturarak aklını kirletmiyordun, insanları terslemiyordun, ilişkilerini karmaşık hâle getirmiyordun. Sana karşı saygı duymalarını sağlayan bir şey vardı evet, sen de insanlara saygı duyardın. Daha önce zihinsel engelli kimsede görmediğim bir şey vardı sende.”

“O ameliyattan pişman değilim.”

“Ben de, ama daha önce sahip olduğun bir şeyi kaybettin. Gülümsemen vardı...”

“Boş, aptal gülümseme.”

“Hayır, sıcak, gerçek bir gülümseme, çünkü insanların senden hoşlanmalarını isterdin.”

“Ve bana oyunlar oynadılar, bana güldüler.”

“Evet, sen neye güldüklerini anlamıyordun, sana gülüyorlarsa senden hoşlanıyorlar diye düşünüyordun. Bir çocuk gibi davranıyordun ve sen de onlarla birlikte gülüyordun.”

“Artık kendime gülmüyorum, izninle.”

Ağlamamak için kendisini tutmaya çalışıyordu. Sanırım ağlamasını istedim. “Belki de, öğrenmek benim için çok önemliydi. Benim gibi insanlar yaratabilirim diye düşünmüştüm. Arkadaşlarım olabileceğini düşünmüştüm. Bu gülünecek bir şey değil mi?”

“Yüksek bir IQ’dan daha fazlası var.”

Bu beni çok kızdırdı. Belki de ne demek istediğini tam olarak anlayamadığım için. Günlerdir ne demek istediğini tam olarak anlatmıyor. Bir şeylerin arkasına saklanıyor, ima eden laflar söylüyor ve benim anlamamı bekliyor, ben dinliyorum, anlamış gibi davranıyorum ama konuyu kaçırdığımı anlamasından çok korkuyorum.

“Sanırım gitme zamanın geldi.”

Yüzü kıpkırmızı oldu. “Daha değil, Charlie. Daha zamanı gelmedi. Beni gönderme.”

“Her şeyi zorlaştırıyorsun. Bana çok uzak olan şeyleri anlayabileceğimi sanıyorsun. Beni zorluyorsun. Annem gibi...”

“Bu doğru değil!”

“Yaptıkların bunu gösteriyor. Etrafı toplaman ve temizlemen, orada burada bıraktığın kitaplar, yeniden okumaya ilgi duyabileceğini sanıyorsun,

bana ilginç haberler getiriyorsun, düşündürmeye çalışıyorsun. Önemli olmadığını söylüyorsun ama yaptıkların ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Her zaman bir okul öğretmeni olacaksın değil mi. Konserlere, müzelere önemli filmlere gitmek istemiyorum, hayat ya da kendim hakkında, beni düşündürtecek bir şey yapmak istemiyorum.”

“Charlie”

“Sadece beni yalnız bırak. Ben, ben değilim. Kendimden ayrılıyorum ve seni burada istemiyorum.”

Bu onu ağlattı. Bu öğleden sonra eşyalarını topladı ve gitti. Ev sessiz ve boş görünüyor.

25 Ekim - Kötüye Gitme Süreci. Daktilo kullanmayı bıraktım. Koordinasyon çok kötü. Bundan sonra yazıları elle yazacağım.

Alice’in söylediklerini tekrar düşününce, beynimden vurulmuş döndüm, okumaya ve öğrenmeye devam etseydim, öğrendiklerimi unutturdum ama zekânın bir kısmını saklı tutmayı başarabilirdim. Aşağı inen bir yürüyen merdivendeyim. Öylece durursam, aşağı inerim ama yukarı doğru koşmaya başlarsam, olduğum yerde kalabilirim. Önemli olan, her ne olursa olsun, yukarıya gitmeye çalışmak.

Böylece, kütüphaneye gittim ve okumak için birkaç kitap aldım. Artık çok okuyorum. Kitapların çoğu benim için çok zor ama ben umursamıyorum. Okumayı sürdürdüğüm sürece yeni şeyler öğreneceğim ve okumayı unutmayacağım. Bu en önemlisi. Okumayı sürdürürsem belki olduğum gibi kalabilirim.

Doktor Strauss, Alice evi terk ettikten bir sonraki gün geldi, ona bir şeyler anlatmış olabileceğini düşündüm. Tek istediğinin ilerleme raporları olduğunu söyledi, onları göndereceğimi söyledim. Buraya gelmesini istemiyorum. Benim için endişelenmemesini söyledim. Eğer kendime bakamayacağımı düşünürsem bir trene biner ve Warren’a giderim dedim.

Zamanı geldiğinde tek başıma gidebileceğimi söyledim.

Fay’le konuşmaya çalıştım, ama benden korktuğunu görebiliyorum. Sanırım aklımı kaçırdığımı düşünüyor. Dün gece eve biriyle geldi genç görünüşlü bir adamdı.

Bu sabah, ev sahibi, Bayan Mooney, bir tas tavuk çorbası ve tavukla geldi. İyi olup olmadığımı görmek istediğini söyledi. Ona çok fazla yemeğim olduğunu söyledim, ama o yine de getirdiklerini bıraktı. Lezzetli olmuştu. Bunu kendi isteğiyle yapıyormuş gibi davranıyordu ama o kadar

aptal değilim. Alice ve Strauss bana bakmasını tembih etmiş olmalılar. Bu güzel. İrlanda aksanıyla konuşan, iyi bir yaşlı kadındı, apartmandaki insanlar hakkında konuşmayı seviyordu. Dairemdeki dağınıklığı gördüğünde hiçbir şey söylemedi. Sanırım o gayet iyi biri.

1 Kasım - Bir haftadan beri ilk defa yazmaya cesaret edebiliyorum. Zaman nasıl geçiyor anlamıyorum. Bugün Pazar biliyorum çünkü insanların yolun karşısındaki kiliseye gittiklerini görüyorum. Sanırım bütün hafta yatakta yattım, Bayan Mooney'in birkaç kez bana yemek getirdiğini ve hatırlarımı sorduğunu hatırlıyorum.

Ne yapacağım ben? Burada tek başıma durup pencereden bakamam. Kendimi toparlamalıyım. Bir şey yapmam gerektiğini söyleyip duruyorum kendi kendime ama sonra unutuyorum ya da yapmamak daha kolay geliyor.

Hâlâ kütüphaneden kitaplarım var ve çoğu benim için çok zor. Esrarengiz hikâyeler okudum, şimdi kralları ve kraliçeleri okuyorum. Şövalye olduğunu zanneden ve arkadaşıyla eski bir ata binip uzak ülkelere giden bir adam hakkında bir kitap okudum. Ne yaparsa yapsın sonunda hep dövülüyor ve yaralanıyor. Yel değirmenlerinin ejderha olduğunu düşünmesi gibi. Bu kitabın saçma bir kitap olduğunu düşündüm, çünkü eğer adam deli değilse, yel değirmeninin ejderha olmadığını görebilir diye düşündüm... büyücüler ya da büyülü kaleler yoktu, ama sonra bunun bir anlamı olması gerektiğini düşündüm... bir şey ima edilmeden hikâye yazılmazdı. Diğer şeylerde böyleydi. Ama ne olduğunu bilmiyorum. Bu beni sinirlendiriyor çünkü daha önce biliyordum. Okumaya ve her gün yeni şeyler öğrenmeye devam ediyorum, bunun bana yardımı olacak biliyorum.

Bundan önce de ilerleme raporları yazmıştım ve okuyanlar bana neler olduğunu anlatacaktır. Yazmak iyice zorlaştı. Bazen basit kelimeler için bile sözlüğe bakmak zorunda kalıyorum bu beni daha çok sinirlendiriyor.

2 Kasım - Dünkü raporda, alt katta köşe dairede oturan kadın hakkında yazmayı unuttum. Onu geçen hafta mutfak pencereyden gördüm. İsmi bilmiyorum, nasıl görüldüğünü de bilmiyorum yüzünü hiç göremedim. Sadece her gece saat on birde banyo yaptığını biliyorum. Perdesini kapatmıyor, banyodan çıktığında kurulanmak için odaya geldiğinde, ışıklarımı kapatıyorum ve onu izliyorum. Onu izlerken heyecanlanıyorum ama ışıklarını kapattığında kendimi yalnız ve hayal kırıklığına uğramış hissediyorum. Bazen nasıl biri olduğunu merak ediyorum, nasıl görüldüğünü düşünüyorum, güzel mi, nasıl... Biliyorum bir bayanı bu

şekilde izlemek hoş değil ama kendime engel olamıyorum. Her neyse, o izlediğimi bilmediğine göre, bunun neresi kötü.

Saat nerdeyse on bir. Karşıdaki kadının banyo saati.

Gitsem iyi olacak...

5 Kasım - Bayan Mooney benim için endişeleniyor. Ona evden kovduğu oğlunu hatırlatıyordum. O da bütün gün tembel tembel evde oturmuş. Miskinlerden hoşlanmadığını söyledi. Eğer hastaysam bu bir şey, ama eğer miskinsem bu başka bir şey, benden bir çıkarı yok nasıl olsa. Ona hasta olduğumu söyledim.

Her gün biraz daha fazla okumaya çalışıyorum ama bazen bir tek cümleyi anlayabilmek için defalarca okumam gerekiyor. Yazmak zor. Biliyorum sözcüklere sözlükten bakabilirim ama bu tüm vaktimi alıyor ve çok da yoruluyorum.

Sonunda zor kelimeler kullanmak yerine daha kolay yazılabilecek olanları kullanmaya karar verdim. Bu zaman kazandırıyor. Hava soğumaya başlıyor ama ben her gün Algernon'un mezarına çiçek koymaya devam ediyorum. Bayan Mooney, bir farenin mezarına çiçek koymanın aptalca olduğunu söyledi, ama ben ona, Algernon'un özel bir fare olduğunu söyledim.

Fay'i ziyarete gittim. Ama bana ondan uzak durmamı ve bir daha hiç geri gelmememi söyledi. Kapısına yeni bir kilit taktı.

9 Kasım - Yeniden Pazar. Artık beni meşgul edecek hiçbir şeyim yok, çünkü televizyonum bozuldu ve tamir ettirmeyi unutuyorum. Sanırım üniversiteden gelen çeki kaybettim. Hatırlamıyorum.

Berbat baş ağrılarım oluyor ve aspirin hiç fayda etmiyor. Bayan Mooney çok hasta olduğuma inanıyor ve benim için üzülüyor. Biri hastalandığında o harika bir kadın. Dışarısı o kadar soğuk ki, iki kazak üst üste giymek zorunda kalıyorum.

Karşıdaki bayan artık perdesini kapatıyor, onu izleyemiyorum. Kötü şans.

10 Kasım - Bayan Mooney beni muayene etmesi için tuhaf bir doktor getirdi. Öleceğimden korkuyordu. Doktora, hasta olmadığımı sadece çabuk unuttuğumu söyledim. Bana arkadaşlarım ya da akrabalarım olup olmadığını sordu, ona kimsemin olmadığını söyledim. Ona Algernon diye

bir arkadaşım olduğunu, onun bir fare olduğunu ve onunla yarışlar yaptığımızı anlattım. Bana deliymişim gibi baktı.

Eskiden bir dahi olduğumu söylediğimde bana güldü. Benimle bebekmişim gibi konuştu ve Bayan Mooney'e göz kırptı. Sinirlendim çünkü bana gülüyordu ve benimle dalga geçiyordu, onu kapı dışarı etim ve kapıyı kilitledim.

Sanırım neden şanssız olduğumu biliyorum. Tavşan ayağımı ve at nalımı kaybettim. Hemen yeni bir tavşan ayağı almalıyım.

11 Kasım - Doktor Strauss ve Alice bugün ayrı ayrı beni görmeye geldiler ama ben onları içeri almadım. Kimsenin beni görmesini istemediğimi, yalnız kalmak istediğimi söyledim. Daha sonra Bayan Mooney geldi ve ev kirasını ödediklerini, bana yiyecek ve diğer ihtiyaçlarımı alması için ona para bıraktıklarını söyledi. Onların parasını kullanmak istemediğimi söyledim. Birinin bunları ödemesi gerektiğini yoksa beni dışarı atacağını söyledi. Sonra boş oturacağıma neden bir iş aramadığımı sordu.

Fırında yaptığım işten başka iş bilmiyorum ki. Oraya geri dönmek istemiyordum çünkü, zeki olduğum zamanı biliyorlar ve bana gülerlerdi. Para kazanmak için ne yapılacağını bilmiyorum. Ve her ihtiyacımı kendim karşılamak istiyorum. Güçlüyüm ve çalışabilirim. Eğer kendime bakamayacak duruma gelirim Warren'a giderim. Kimseden sadaka istemiyorum.

15 Kasım - Eski ilerleme raporlarıma bakıyorum ama bu çok ilginç. Yazdıklarımı okuyamıyorum. Bazı sözcükler bir şeyler çarıştıyo ama tam olarak hatırlayamıyorum. Onları yazdığını biliyorum ama çok iyi hatırlayamıyorum. Kitabçıdan aldığım kitablara okumaya çalışırken hızla yoruluyorum. Üzerinde güzel kız resimleri olanlar hariç. Onlara bakmayı seviyorum ama komik rüyalar görüyorum. Bu hiç hoş değil. Bir daha böyle dergiler almıcam. O kitaplardan birinde sihirli pudra diye bir şey gördüm, insanı güçlü ve zeki yapıyormuş. Sanırım kendim için biraz alıcam.

16 Kasım - Alice bugün yine kapıma geldi ama ben ona baardım ve onu görmek istemedimi söyledim. Oda ağladı bende ama yinede içeri girmesine izin vermedim, çünkü bana gülmesini istemiyorum. Artık onu sevmediğimi ve artık zeki olmakda istemediğimi söyledim, bu doğru değildi ama. Hâlâ onu seviyorum ve hâlâ zeki olmak istiyorum ama gitmesi için ona öyle

sölemek zorunda kaldım. Bayan Mooney, Alice'nin, kira ve ihtiyaçlar için para getirdiğini söyledi. Bunu istemiyorum, iş bulmalıyım.

Lütfen... lütfen... okuma ve yazmayı unutmamı engelle...

18 Kasım - Bay Donner oraya gidip eski işimi sorduum zaman bana çok nazik davrandı. İlk başta şüpelendi ama ona başımdan geçenleri anlatınca üzüldü ve elini omuzuma koydu, Charlie sen yürekli bir çocuksun dedi.

Aşağı inip tuvaletleri temizleme işinde tekrar çalışmaya başlayınca herkes bana tuaf tuaf baktı. Kendi kendime, Charlie eğer seninle dalga geçerlerse sakın sinirlenme çünkü biliyorsunki onlar senin bir zamanlar olduğun kadar zeki değiler. Bunun yanına onlar senin arkadaşlarındı ve eğer sana gülerlerse bu senden hoşlandıkları anlamına gelir.

Ben çıktıktan sonra orada çalışmaya başlayan Meyer Klaus bana kötü bi şey yaptı. Çiçek çuvallarını yüklerken yanıma geldi ve hey Charlie senin bir zamanlar çok zeki olduunu duydum gerçek bir süper çocukmuşsun. Zekice bi şey söyle. Kötü hisettim çünkü eğer bir şey söylersem benimle dalga geçecekti. İşimi yapmaya devam ettim. Ama sonra kolumu sertçe tuttu ve bana baardı. Seninle konuşurken beni dinlesen iyi olur çocuk. Yoksa kolunu kırarım. Kolumu kıvırdı gerçekten kıracak sandım. Gülüyodu ve kolumu kıvırmaya devam ediyodu, ne yapacağımı bilemedim. Çok korktum ve ağlamak istedim ama ağlamadım, sonra tuvalete gitmek zorunda olduğumu anladım, aptalca bişey. Midem eziliyodu, ileri gitmezsem kusacağımı sandım... çünkü kendimi tutamıyodum.

Ona beni bırakmasını çünkü tuvalete gitmem gerektiğini söyledim, ama o bana gülüyodu, ne yapacağımı bilemedim. Ağlamaya başladım. Bırak beni. Bırak beni. Sonunda yaptım. Pantolonuma yaptım kötü koktu ben ağlıyodum. Beni bıraktı ifadesi korkmuş gibidi. Tanrı aşkına Charlie kötü bir şey demek istemedim dedi.

Sonra Joe Carp geldi gömleğnin yakasından tuttu ve ona seni adi herif onu rahat bırak yoksa boynunu kırarım dedi. Charlie iyi bi çocuk ve kimse izini olmadan ona dokunamaz. Utandım hemen tuvalete koştum ve üzerimi değiştirip temizlendim.

Geri geldiğimde Frank ordaydı ve Joe olanları anlatıyodu sonra Gimpı geldi onada olanları anlattılar Klaustan kurtulmak gerektiğini söyledi. Bay Donnera onu kovmasını sölicecekler. Onun bir karısı ve çocuğu olduğunu onun yerine benim iş aramam gerektiğini söyledim. Hem bana yaptı için

üzgün oldunu söyledi ve özür diledi. Fırından atıldığımda ne kadar üzülümü hatırladım. Kalaus a ikinci bir şans verilemesi gerektiğini çünkü artık kötü bişey yapmıcanı söyledim.

Sonra Gimpy yanıma geldi bundan sonra biri beni rahatsız ederse ya da benden faydalanmaya kalkarsa ona ya da Joeya ya da Franka söylememi istedi onu benden uzak tutacaklarmış. Burada arkadaşların oldunu hiçbir zaman unutm a dedi. Gimpye teşekkür ettim. Kendimi daha iyi hisettim.

İnsanın arkadaşlarının olması güzel...

21 Kasım - Bugün aptalca bi şey yaptım. Artık Bayan Kinnianın sınıfında olmadımı unuttum. Sınıfa gidip arka sıraya oturdum bana komik bi şekilde baktı merhaba Charlie nerelerdeydin dedi. Merhaba dedim bugünkü derse hazırım ama kullandığım kitabı unuttum dedim.

Ağlamaya başladı ve koşarak sınıftan çıktı. Sınıftakiler bana baktılar onların sınıfta gördüm insanlar olmadını farketim.

Sonra öğrenciler ameliyat ve zeki olmam hakkında bir şeyler hatırladılar, kutsal bir sis kapladı, gerçek bir Charlie Gordon oldum. O sınıfa gelmeden ordan çıktım.

Bu yüzden Warren Okuluna gidiyorum. Bir daha böyle bişey yapmak istemiyorum. Bayan Kinnianın benim için üzülmesini istemiyorum. Fırındakilernde benim için üzülüklerini biliyorum. Benim gibi insanların olduğu biyere gitmem daha iyi olur. Orda kimse Charlie Gordonun bızamanlar bir dahi oldunu ama şimdi bir kitap bile okuyamadını bilmiyor.

Yanıma birkaç kitap alıyorum okuyamıyorum ama ameliyattan önce oldumdan daha zeki olmaya çalışıcam ameliyat olmadan tabi. Yeni bir tavşan ayağım var ve uğurlu param ve sihirli pudra belki bana yardımcı dokunabilir.

Bayan Kinnian eğer bunu okursanız benim için üzölmenizi istemiyorum. Hayatımda sizin söylediniz gibi zeki olmak için ikinci bi şansım oldu için mutluyum. Dünyada farkında olmadım şeyler oldunu gördüm. Kendimi ve ailemi buldum için mutluyum. Onları hatırlamadan önce bir ailem oldunu bilmiyodum artık onları buldum ve herkes gibi benimde bir ailem var biliyorum.

Neden yeniden aptal oldumu ve neyin ters gittini bilmiyorm. Belki ben yeterince çabalamadım belki biri uğursuz gözlerini dikti üstüme. Belki biraz çabalarsam yeniden akıllı olabilirim ve sözcüklerin anlamlarını öğrenebilirim. Kapağı yırtılmış mavi kitabı okuduğumu hatırladımda

kendimi iyi hisettim. Gözlerimi kapadımda onu yırtan adamı görüyorum bana benziyor ama konuşması ve hareketleri ben değilim sanki onu pencereden görüyorum.

İşte bu yüzden yeniden akıllı olmak istiyorum bu hisi yeniden yaşarım diye. Bişeyler bilmek ve akıllı olmak güzel dünyadaki herşeyi bildiğimi hayal ediyorum. Bundan sonra tekrar akıllı olabilmeyi istiyorum. Eğer olursam her zaman okuyucam.

Herneyse bilimde önemli bir şeyler bulan tek aptal benim dünyada. Bişey yaptım ama hatırlamıyorum. Ben ve Warrendakiler gibi insanlar için bir şey yaptımı sanıyorum.

Hoşça kal Bayan Kinnian ve doktor Strauss ve herkes...

Not. Lütfen profosor Nemura söyleyin insanlar ona güldünde onlara bu kadar ters davranmasın daha çok arkadaşı olur. İnsanların sana gülmesine izin verirsen arkadaş kazanmak daha kolay. Gittim yerde bisürü arkadaşım olacak.

Not. Eğer zamanınız olursa arka bahçedeki Algernon'un mezarına çiçek koyun.

_* * *_

Notlar

[← 1]

Raw Şok Testi: Rorschach testi yanlış yazılmış. Bahsedildiği gibi mürekkep lekeleri ile yapılan bir çeşit psikolojik test.

[← 2]

İntelek: entelektüel

[← 3]

zihin: zihinsel

[← 4]

sald: saldırgan

[← 5]

ulaşı:ulaşılmaz

[← 6]

kayıtkayıtsız

[← 7]

muht: muhteşem

[← 8]

kazan:kazanım

[← 9]

taş: taşığını

[← 10]

fotostad: fotostat yanlış yazılmış. Değişikliğe lüzum olmadan yapılan

[← 11]

rhesus: Hindistan'a mahsus kısa kuyruklu bir çeşit maymun

[← 12]

stiptik pudra: kanın akmasını durduran madde

[← 13]

Poligami: Çok eşlilik.

[← 14]

Nudist: Çıplak halde dolaşma alışkanlığı ve merakı olan kimse.

[← 15]

Novakain: Lokal anestezi için kullanılan ve enjeksiyonla verilen bir çeşit ilaç

[← 16]

Amnezi: Bellek yitimi